

SERXWEBUN

JI SERXWEBÛN Û AZADIYÊ BI RÛMETTIR TIŞTEK NÎN E

Yıl: 12 / Sayı: 142 / Ekim 1993 / 4.- DM

70. yıldönümünde Türkiye Cumhuriyeti dağılmayı yaşıyor

KÜRDİSTAN'DA OTORİTE PKK'NİN

Türkiye Cumhuriyeti, 70 yaşında. Bu cumhuriyetin hangi koşullarda nasıl kurulduğu üzerine çok şeyler söylendi. Gayri meşru da olsa Ekim 1923'te doğdu, imha ve inkar temelinde yaşadı ve şimdi gerçekliğini ise kendileri açıklıyor:

"Oraları devlet değil, PKK yönetiyor, PKK rüzgarı her geçen gün biraz daha Batı'nın ensesine vuruyor..."

"Güneydoğu'da önemli bir sorun var. Klasik yaklaşımlarla bu sorunu çözme şansımız kalmamıştır..."

"Çözemeyecekseniz, o koltuktan kalkın..."

"PKK kararında etkili olursa, bu, o bölgede artık devletin geçerliliğini büsbütün yitirdiği anlamına gelir..."

"Acil zirve çağrısı...Devlet yok mu?"

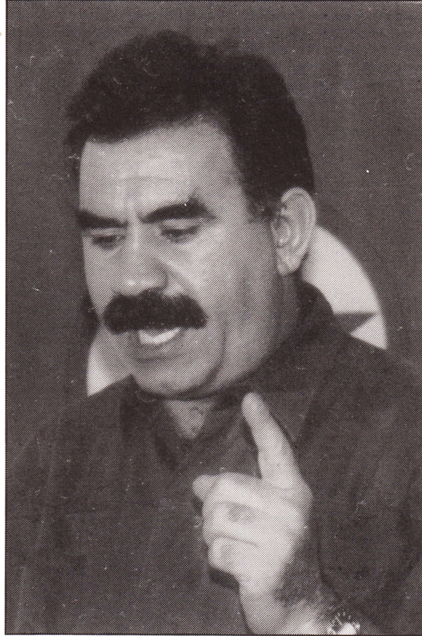
70 yaşındaki TC'nin sadakatine ters düşmemiş basınının bugünlerdeki değerlendirmesi böyle.

Kürdistan'a dayanarak kurulan cumhuriyet, şimdi aynı Kürdistan'da adeta aranır duruma düşmüştür. Açıklamalar, haber ve yorumlar telaş, panik, endişe, kaygı ve şaşkınlık dolu. Bir "efsane", bir "yıkılamaz dev", bir "asırlık çınar" devrilmek üzere. Kopacak kıyametin heyecanı dorukta, bunun gerginliği tırmanışta.

"Ulusal uzlaşma seferberliği", perde arkasında ve önünde toplantılar ve ardından "acil zirve"ler... Çünkü, onlardan birinin deyimiyle, *"Orada (Kürdistan'da, bn.) kaybedilecek toprak, herkesin mezarının üstünü örter..."* Çünkü, onlardan bir başkasının deyimiyle, *"PKK, acı ama, Türkiye devletinin egemenliğini hiçe sayıyor"* ya da, *"açıkça, 'bu topraklarda bizim sözümüz geçer' diyor..."* Çünkü, sırada olan üçüncü birinin bir gün önce, *"Bugün basının karşılaştığı durum, yarın siyasal partiler için geçerli olabilir. PKK bu kez, ikinci bir emre kadar parti faaliyetlerini durdurduğunu açıklayabilir"* şeklinde yazdıklarından bir gün sonra, PKK tarafından ulusal çapta bir karar daha duyuruluyor ve sömürgeci partilerin faaliyetlerine son veriliyor.

Telaş boşuna, "devlet nerede" feryatları nedensiz değil. Yapılan nedir? Yine onların ağzından: "Yuvarlak ve içi boş sözler..." Çünkü, "Devlet teröre teslim olmaz" plağı dönmeye devam ediyor.

Devamı 2. sayfada

TC'nin Lice'deki vahşi katliamına sessiz kalmayacağız

Tahrip edilen Kürdistan tahrip edilen Türkiye olacaktır!

"Çok çarpıcı bir gerilla savaşımının ortaya çıkması söz konusudur. Buna Türkiye'nin batısını da biraz dahil etmek istiyoruz. Özellikle köy bombalama ve yine Kürdistan'ın harabe haline getirilmesi, bizim Türkiye'nin bazı ekonomik hedeflerine yönelmemizi gündeme getirebilir. Bu konuda sabotajlar gelişebilir. Ya köy bombardımanlarını ve Kürdistan'ın tahribatını durdururlar, ya da Türkiye de yavaş yavaş tahribat yoluna sokulur. Savaş karşılıklı misillemeyi gerektirir. Onlar her şeyiyle bizi harabeye çevirecekler, ekonomik gelişmeyi dumura uğratacaklar, köy boşaltacaklar, biz yönelmeyeceğiz! Böyle tek taraflı saldırı olmaz. Biz Türkiye'ye biraz yöneleceğiz. Bunu giderek geliştirebiliriz...

Karşı taraf kimyasal silah dahil her şeyi kullanıyor. Kobrayı, 'Süper Kobrayı' kullanıyor. Her gün bombayı, tankı, topu kullanıyor. Tabii ki, biz de elimize ne geçerse onunla savaşırız. Kürdistan'ı harabeye çeviriyorlar. Türkiye'nin de ekonomisi var, yönelmek zor değil. Yakılıp yıkılıyor Kürdistan... Türkiye'nin de yakılıp yıkılacak yerleri vardır. Kültür değerlerimiz talan edilmeye devam ederse, biz de sömürgeci kültür değerlerine yönelebiliriz."

YAZISI 4. SAYFADA

Proletarya enternasyonalizmi ve kemalist solculuk

"Leninist temellerde tutarlı bir enternasyonalist dayanışmaya evet; diğer halkın iç işlerine karışmama ve iç işlerine müdahale anlamına gelebilecek davranışlardan özenle kaçınma temelinde her türlü mücadele arkadaşlığına evet; halklarımızın eşit ve özgür temeller üzerinde yükselecek birliği için ortak düşmanlarımıza karşı omuz omuza savaşmaya evet; her iki cephede yetkin bir savaş düzeyine ulaşmak için elimizdeki kaynakları paylaşmaya evet! Kürdistan'a müdahale edilmesine hayır, Kürdistan'da ulusal inkarcılığın örgütlendirilmesine hayır, solculukla maskelenmiş koruculuğa hayır! Birinci tutum gerçek enternasyonalist tutumdur, esas alınması gereken tutum bu olmalıdır. İkincisi karşı-devrime destek olmaktır, özel savaş rejimiyle dayanışmaktır. Bu tutumdan mutlaka ve zaman geçirmeden vazgeçilmelidir."

YAZISI 5. SAYFADA

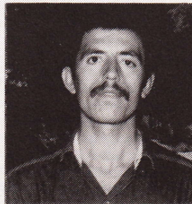
Abdullah ÖCALAN yoldaş değerlendiriyor:

SAVAŞIN ONUNCU YIL DERSLERİNİ DOĞRU KAVRAYALIM VE UYGULAYALIM!

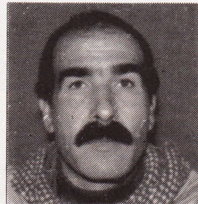
Mücadelemizin içine girdiğimiz onuncu yılında ortaya çıkan gerçekleri bütün yönleriyle değerlendirmek ve kazandıranla kaybettiren etkenleri iyi görmek büyük önem taşır. Bizde en eksik kalan yön de bu oluyor. Rastgele yürümek, savaşmak, çok az düşünceyle altından çıkılamaz sonuçlara yol açmak, yaşanan ciddi bir yetmezliktir. Çoğunlukla da çok düşünüldüğü sanılarak her şeyin doğru yolda olduğu, eksiğinin kalmadığı gibi düz anlayışlarla hareket ediliyor. Bunun bize hemen her önemli mücadele aşamasında kaybettirdiğini biliyoruz. Kazanmanın etkenlerini hep başka yerde aramak, esasta neyin kazandığını dikkate almamak, önderlik gerçeğini kavramada içine düşülen büyük yanlışlık oluyor. Nitekim çok keyfice ve gafilce yaklaşım, kazanma tutumunu gözardı etmeye götürüyor. Bütün ciddi kayıp nedenlerine baktığımızda, hepsinin taktik önderlikten kaynaklandığını sıkça görüyoruz. Keyfice tutumlarla kendi kişiliğini konuşturarak, "ben de dediğimi yapıyorum, özgürlük budur" biçiminde kendini ortaya koymak, yoğunca yaşanıyor. Bu yaklaşımın, sahibini de mahvettiğini sayısız örneklerden biliyoruz.

Mücadele tarihimizde, kazandıran önderlik olgusunun başından günümüze kadar bir bütün olarak nasıl seyrettiğini görmemek, görüp de gereklerini yerine getirmemek; kavramamak, kavrayıp da gereklerini yerine getirmemek; özümsememek, özümseyip de bunu yoğun pratiğe dökmemek çokça yaşanan kadro ve taktik önderlik gerçeği oluyor. Aslında savaşın zafere gidişatında engelleyici olan da bu hususlar oluyor.

Devamı 10. sayfada

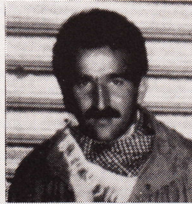
Ahmet DİZİN

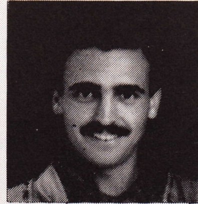
Hasan GÜLLÜ

Şehitlerimizin gücüyle iktidarlaşıyoruz

YAZILARI 12-16. SAYFALARDA

Doğan ÖKMEN

İbrahim KILIÇ

KÜRTLER VE İHANET

- I -

"İhanet, en geniş anlamıyla, insanın kendi varlık temellerini reddetmesi, kendisine yabancılaşması, kendisine ve ait olduğu toplumun değerlerine ters düşmesidir.

Fakat tanımda derinleşmek için ihanetin çeşitli biçimlerde ortaya çıktığını ve bunların da koşullara göre değişiklikler gösterdiğini söyleyebiliriz."

YAZISI 17. SAYFADA

70. yıldönümünde Türkiye Cumhuriyeti dağılmayı yaşıyor

KÜRDİSTAN'DA OTORİTE PKK'NİN

Baştarafı 1. sayfada

Ama nereye kadar?

Dipten gelen dalga yüzeye vurmak, fırtına öncesi sessizlik kopmak üzere. Cumhuriyetin 70. yaşını böyle yakalayan, onun Kürdistan'daki varlığını-yokluğunu sahipleri nezdinde tartışma konusu yapan büyük tarihi eylemin baş hazırlayıcısı Abdullah ÖCALAN yoldaş, yakın geleceğin çizgilerini çiziyor:

"Önümüzdeki süreci çok uzun etkileyebilecek gelişmeler var. Bunlar, bölgenin sosyal, siyasal ve ulusal yapısını her bakımdan zorlayacak gelişmelerdir."

Bu aynı zamanda "bin yıllık rüyanın gerçekleşmesi"dir. Mesaj var bunda; çok açık ve anlaşılır biçimdedir. Muhataplarına ulaşmıştır. Paçalar daha bir tutuşuyor. Perişan cumhuriyete adeta ağıtlar yakılıyor.

Bundan başka ne yapılabilir ya da şimdiye kadar yapılmayan nedir? Yapılmayan tek bir şey kaldı: Sorunun köklü çözümüne yaklaşmak. Kürdistan'daki durumun bu boyuta varmasının, çok şiddetli bir savaşın sürüyor olmasının tek nedeni de, yapılmayan bu tek şeydir.

Sonuç, işte karşı tarafın ağzından:

"Güneydoğu'da gazetecilik bitti. Güneydoğu'da siyaset yasak. Kepenkler indi. Ticaret yok. Televizyona paydos. Eğitime son. Belediye kapalı. Adliye tehdit altında. Mülkiye ateş hattında. Devlet tatilde..."

Engellenen insan hakları ya da basın özgürlüğü değil

PKK, çıkışından bu yana Kürdistan halkının kaderini kendisine teslim etmeyi, onun bin yıllık rüyasını gerçekleştirmeyi ve bu temelde kendi iktidarına sahip kılmayı amaç edinen bir harekettir. Yine Kürdistan halkının özgürleştirilmesini ve bu halkın üzerinde yaşadığı toprakların bağımsızlaştırılmasını hedefleyen bir güçtür. Stratejisine uygun olarak başvurduğu silahlı mücadele tamamen bu amaçlıdır. Silahın siyasetin hizmetinde olması, bunun dışında kullanılmaması için var gücüyle iç ve dış mücadeleyi sürekli kılmıştır. Nitekim geçen mücadele yılları çok iyi bilinmekte ve PKK'nin bunun doğruluğunu kanıtlama diye bir sorunu da bulunmamaktadır.

Sömürgeci basının Kürdistan'da dağıtımının engellenmesi, sömürgeci partilerin faaliyetlerine son verilmesi, sömürgeci eğitimin hedeflenmesi, özel savaşın hizmetinde çalışan sömürgeci kurumlara karşı askeri şiddete başvurulması bu temelde ele alınmak ve yine bu temelde değerlendirilerek sonuçlara ulaşılmak zorundadır. Birdenbire ortaya çıkmayan, tersine yılların zorlu mücadelesi sonucunda ortaya çıkan bu gerçekler, doğrusunun böyle olduğunu net bir şekilde göstermektedir. Yani esas alınması gereken değerlendirme noktası, PKK önderliğindeki ulusal kurtuluş mücadelesinin iktidarlaşma yolunda geri döndürülemez bir aşamayı yakaladığı ve yine bu büyük gelişmenin altında TC'nin Kürdistan üzerindeki otoritesini tümden yitirmek üzere olduğudur.

PKK'nin sömürgeci basına, sömürgeci partilere, sömürgeci eğitime ve diğer sömürgeci kurumlara yönelik geliştirdiği ulusal kararların etkili olmasının altında bir neden aranacaksa, bu, yukarıda kısaca özetlemeye çalıştığımız somut gerçekten başka bir şey değildir. Bunun, "PKK'nin sıkıştığı", "kararlarını tehditle uyguladığı", "etnik arınmayı hedeflediği" vb. biçimindeki iddialarla hiçbir alakası yoktur. Kesin olan bu doğruyu tersinden göstermek, sömürgeciliğin bu haliyle yaşamaya olan ihtiyacından kaynaklanmaktadır. Özellikle basına yönelik tutumu, "basın özgürlüğüne getirilen yasaklama" biçiminde göstermenin hiçbir inandırıcılığı olamaz.

Kaldı ki PKK, denilebilir ki, hiçbir harekette görülmediği kadar basına ilgi göstermiş ve büyük değer biçmiştir. Abdullah ÖCALAN yoldaş kendisiyle yapılan bütün röportajlarda, söyleşilerde ve benzerinde ilk başta basına verdiği değeri vurgulamış ve yanına giden gazetecilere teşekkür etmiştir; bu belgelidir. Yine PKK'nin kendi basınına da verdiği büyük önem de bilinmektedir. Buna büyük ihtiyaç olduğu göz önüne getirilirse, söz konusu karar konusunda daha sağlıklı sonuçlara ulaşmak mümkün olacaktır. Biliniyor ki, PKK ve Kürdistan gerçekliği, dünyanın en çok çarpıtılan iki olgusu durumundadır. Nitekim sömürgeci basının bu konuda özel savaş rejiminin talimatıyla yayın yaptığı, onun denetiminde bir araç olarak hareket ettiği sır değildir. Ancak aynı sömürgeci basın güdümlü, tutumunda ısrar ediyor ve bunun adına da "basın özgürlüğü" diyor.

Zaman gazetesinden Fehmi Koru, *"PKK lideri Abdullah Öcalan, gazete, dergi ve televizyonları önemsemediği veya gazeteleri sevmediği için mi Güneydoğu'da basın faaliyetlerini kısıtlama çabasına girdi?"* sorusunu soruyor ve kendi mantığı çerçevesinde doğruya yakın bir değerlendirmeyi yapıyor:

"Bu sorunun cevabının olumsuz olduğuna kuşku yok. Abdullah Öcalan, günlük gazeteleri izlemeye, hatta kendisi de yazmaya meraklı biri; basın toplantıları düzenleyip özel mülakatlar verecek kadar gazetecilere açık... Basın-yayın organlarını, kendisi ve örgütü için kullanmayı da çok iyi biliyor Apo... Bu açıdan, PKK liderinin çabasını basına yönelik sanmak, biraz safdillik olur..." Devamla, PKK'nin bundaki amacının "bölgedeki etkisini dosta-düşmana göstermek" olduğunu söylüyor.

Aslında Fehmi Koru'nun bu sözlere yorumunda yer veriyor olması, onun diğerlerinden daha fazla öngörülü bir köşe yazarı olduğunu göstermez. Bütün sömürgeci basının köşe yazarlarının asıl gerçeği görmeleri zor değildir. Fakat amaçları farklı ve dertleri başkadır. Hürriyet gazetesi iri puntolarla "Kahroluyoruz" manşetini kullanırken, sömürgeciliğin topyekün yaşadığını bir kelimede iyi özetliyordu. Ya da Oktay Ekşi'nin deyimiyle, "Ülke, hepimizin gözleri önünde karanlık bir geleceğe doğru sürükleniyor"sa, bu basından gerçekçi değerlendirmeler beklemek saflıktır veya büyük bir yanılgıdır.

Kürdistan'daki sömürgeci kurumlara karşı geliştirilen bu tutumun devletin bütün kademelerinde şok etkisi yaratması, bu konuda özel savaş cephesinden yapılan tüm açıklama ve yorumların gerçek dışı olduğuna açık bir ispattır. Dolayısıyla Hükümet Sözcüsü ve Devlet Bakanı Yıldırım Aktuna'nın "Bu, insan haklarına, halkın haber alma özgürlüğüne karşı bir eylemdir" vb. açıklamalarının hiçbir kıymeti harbiyesi yoktur. Bu sözler, devletin yaşadığı zayıflık düzeyini kapatmaktan başka bir anlama gelmemektedir. "Basının kendi görevini yapması için devlet her türlü yardımı yapacaktır" sözlerine sömürgeci basın itibar etmiyorsa, bu, devletin bu vaadini yerine getiremeyecek kadar güçsüz düştüğünü göstermektedir. Bu açıklamalara, yine Devlet Bakanı Necmettin Cevheri tarafından gösterilen "Orada savaş varsa, savaş muhabirini gönderin" şeklindeki tepkilere karşılık Milliyet gazetesinden Nail Güreli; *"Gazetecilere kahramanlık ve cesaret öğütleyenler, Tunceli'de bütün partilerin indirilen tabelalarına sahip çıksalar ya"* biçiminde cevap vermekle, benzer yaklaşım gösteren sömürgeci basın muhabirlerinin duygularını ifade ediyordu.

Sonuçta, devlet yetkililerinin bu konudaki açıklamaları siyasi literatüre büyük gaflar ya da devrilen çınarlar olarak geçmekten kurtulamayacaktı. Bunun böyle olduğu o denli kesin ki, sömürgeci uygulamalara akıl hocalığı yapanlar bile öfkelerini gizleyemiyorlar ve "Ankara'daki siyasi sorumlular o kadar büyük sorumsuzluk içindedirler ki, gördüğünüz gibi ağızlarından çıkanı kulakları duymuyor. Daha da kötüsü, hiçbirinde, ama hiçbirinde Türkiye'nin karşısındaki bu problemi çözme iradesi ve kararlılığı olmadığı görülüyor" şeklindeki sözlerle itiraflarda bulunuyorlar.

Kısacası, geçmişten günümüze kadar, Kürdistan'daki TC sömürgeciliğini temsil ederek uygulayan sömürgeci araçlar siyasi partilerdir, eğitim kurumlarıdır, diğer askeri-sivil kurumlardır, basın-yayın organlarıdır. Söz konusu sömürgecilik, adı geçen bu kurumlar aracılığıyla halkımızı en düşürülmüş bir yaşama mahkum etti, onu kendi gerçekliğine tümden yabancılaştırdı. Bu halk, en düşürülmüş bir noktadan PKK önderliğinde büyük bir çıkış yaptı. Bir araya geldi, örgütlendi, direnerek savaştı, tarihin en büyük zorlukları pahasına da olsa başardı ve sonuçta iktidarlaşma-devletleşme aşamasını yakaladı. Bunun doğal ya da olması gereken bir sonucu olarak, sömürgeci kurumlar yerine kendi kurumlarını geliştirmeye başladı.

Burada söz konusu olan, savaşan iki taraftan PKK önderliğindeki halkımızın Kürdistan'da iktidarlaşması, TC'nin ise kendi egemenliğini tümden kaybetmeye doğru gitmesidir. Sorun, insan hakları ve basın özgürlüğü olsaydı, devrimci basın üzerinde sınırsız baskı uygulanırken, gazeteciler öldürülürken, Lice örneğinde görüldüğü gibi yerleşim alanları yakılıp yıkılırken yine feryatların yükselmesi gerekmez miydi? Bunlar pervasızca gerçekleştirilirken, hep yapılan bunun tersi değil midir? Bunlar karşısında basın zirvesi hiç hatırlandı mı? Hayır, hiçbiri? Öyleyse yükselen feryatlar, iliklere kadar işlenen kaygılar vb'nin tümü, Kürdistan'da yok oluşun soğuk terlerini döken "Büyük Türkiye" içindir. Artık böyle bir sürecin yaşandığı savaş çığlıkları atan bu çevrelerce de görülmekte ve hiç de istekli olmasalar bile devletlerinin otoritesinin olup olmadığını (daha çok olmadığını) tartışmak zorunda kalıyorlar.

Kürdistan'da otorite kim?

Baharda PKK tarafından ilan edilen tek yanlı ateşkes, TC'nin devam eden operasyonları sonucu hükmünü yitirdiğinde Abdullah ÖCALAN yoldaş yaptığı basın toplantısında, *"Tekrar askeri şiddeti öne çıkarıyoruz. Silaha tapmıyoruz, ama, askeri eylemliliği tırmandırarak siyasi çözümün koşullarını olgunlaştıracağız"* diyordu.

Bu sözler TC'den bir beklentiyi dile getirmiyor, tersine sorunun köklü çözümünün bütün zorluklarını omuzlamayı ifade ediyordu. Devlet yetkililerinin o dönemdeki açıklamaları, yine kamuoyunu her zamanki sözlerle rahatsız ediyordu. Ama PKK'nin yaklaşımı Genel Sekreteri'nin açıklamalarında kararlılığını ve inandırıcılığını gösteriyordu. "Söz eylemdir" söylemi, PKK'de ısrarla üzerinde durulan bir ilkeydi ve bu defalarca kanıtlanan bir gerçekti.

Geçen aylarda bütün sömürgeci basının Genelkurmaylığa çağrılıp brifing verildiği ve Kürdistan sorununu soğutma talimatıyla göreve gönderildiği hatırlardadır. Elbette talimata uymamazlık, bu basının tabiatına aykırıydı. Bu arada belirtelim ki, Özgür Gündem dışında Aydınlık gazetesi de çağrılmamıştı. Ama bu gazete, verilen talimat doğrultusunda diğerlerinden daha başarılı çıktıysa, bu, anlamsız ve çelişkili değildi. Misyonunu sol maske altında oynayacaktı; çağrılmasa da olurdu. Sonuçta, özel savaşın basını, bütün alanları beklenenden daha fazla etkileyen ulusal kurtuluş mücadelesini sıradan askeri çatışmalardan ibaret olarak gösterecekti.

Hesaplandı veya hesaplanmadı; unutuldu ya da unutulmadı. Fakat açık olan bir gerçek vardı ki, bu bazı devlet yetkililerinin ağızlarından da dile getiriliyordu: "Devlet PKK'ye endeksli..." Bugünlerde bütün sömürgeci basının birinci gündem maddesi Kürdistan'daki durum ise, bu sadece TC'nin PKK'ye endeksli olduğunu değil, PKK kanunlarının geçerli hale geldiğini, her alanda hüküm sürdüğünü fazlasıyla gösteriyor. Var olan gerçek yok edilebilseydi, zaten onun gizlenmesine ihtiyaç duyulmazdı.

Her şeyden önce TC'nin tarihten gelen tasfiye ya da imha politikasının uygulanma koşulları ortadan kaldırılmıştır. Vahşetin özgürlüğü büyük oranda sınırlandırılmıştır. İstendiği gibi hareket serbestisi engellenmiştir. Bu, TC egemenlerinin Orta Asya'dan çıkışlarından bu yana karşılaşmadıkları büyük bir olaydır. Yine onların tarihinde hiçbir karşı gücün başaramadığı bir gelişmedir. Nihayetinde bu eli kanlı egemenlerin soykırım gücü kırılmıştır. Tarihsel önemdeki bu gelişme, sadece Kürdistan halkı açısından değil, Ortadoğu, Kafkas ve Balkan halkları açısından da tarihi bir durumu ifade eder. Bu korkunç silahın gölgesinde Türk egemenleri politika yürüttüler ve en son Türkiye Cumhuriyeti biçiminde güç oldular. Bu silahın tetiği PKK tarafından kırıldı, tehdit olmaktan çıkarıldı.

Gerçekler kısaca böyleyken, ikiyüzlü bir politikanın alacağı mesafe kısadan bile sayılmaz. Nitekim gerçekler o kadar dayatıcı ki, devletin ve ona bağlı bütün kurum ve kişilerin bu konuda her söylediklerinin altında bir gerçek yatıyor ya da her söze bir gerçek yön veriyor.

"Bu tür yaklaşımların, gerçekleri örtbas etme çabasından başka bir değeri yoktur.

Gerçek nedir?

*Yıllardan beri hükümetlerin ve resmi makamların kamuoyunu oyalayan açıklamalarının tersine PKK Güneydoğu'da **'mesafe'** almıştır; **'devlet içinde devlet olmak'** yolunda bir hayli ilerlemiştir.*

Hiç kimsede devekuşu gibi başını toprağa sokmak ve hamasi nutuklar atma hakkı yoktur.

Devlet ve hükümet yetkilileri, siyasal parti liderleri, milletvekilleri ve politikacılar aymazlık içindedirler.

Yaşanan olayı, tüm boyutlarıyla millete anlatmaktan işe başlamak gerekiyor.

Yoksa iş işten geçmiş olacaktır..."

(Cumhuriyet, Başyazı)

"Türkiye Büyük Millet Meclisi nerededir?" sorusuyla bitiyor Cumhuriyet'in Başyazısı...

Bu sözlerin çarpıcılığı, sömürgeci özel savaş cephesine ait bir kurum tarafından dile getiriliyor olmasındadır. Kendi kendilerini yalanlamaları, gerçekleri bir yönüyle de olsa kabul etmek zorunda kalmaları, hep "terör" olarak gördükleri ulusal kurtuluş mücadelesinin düzeyini ortaya koymaktadır. Çok açık ki, gerçeğin boyutu çok daha ileri bir seviyede seyrediyor. Her şeyden önce, bundan sonra "iş işten geçmiş" olmayacaktır. Çünkü gözler önündeki gerçekler, işin işten çoktan geçtiğini ortaya koyuyor.

Kürdistan'daki durum, söylenmesi gerekenleri net sınırlarıyla belirliyor. PKK, 1990 yılından bu yana Kürdistan'da ikili iktidardan bahsediyor ve bunun için askeri-siyasi çalışmalar yürütüyordu. Ulusal kurtuluşçu otoriteyi, sömürgeci otoriteyi parça parça tasfiye etme temelinde tek geçerli otorite durumuna getirmeyi hedefliyordu. Devrimci savaş bu boyutuyla seyrederken, devlet yöneticileri bu gerçekliği ısrarla gizlemeye çalışıyor ve bilinen "PKK son çırpınışlarını yaşıyor" açıklamalarını tekrarlayıp duruyorlardı.

Gelinen noktada doğrulanan nedir? PKK önderliğindeki devrimci savaş cephesinde, "Kürdistan'da otorite kim" sorusu cevabını daha önceden bulmuş ve dolayısıyla bunun tartışılacak yönü kalmamıştır. Bu aşılmış bir seviye olarak yerini iktidarlaşma ya da diğer bir deyimle devletleşme aşamasına bırakmıştır. Bu noktada da görüldüğü gibi TC gelişmelerin gerisindedir ve gündemi belirlemekten uzaktır.

Bu, TC'nin istemese de adım adım gerçekleri görmeye zorlanmasıdır. Dolayısıyla sömürgeci cephede, "Kürdistan devrim mücadelesinin katettiği mesafe bakımından önemli bir olaydır. Bu yaklaşım, TC'nin şimdiye kadarki politikalarının ve diğer tüm tedbirlerinin çözümsüzlüğünü itiraf ediyor ve geçen bütün savaş süresinin PKK lehine geliştiğini, onu devletleşmeye doğru götürdüğünü kabul etmek zorunda kalıyor.

Sömürgeci özel savaşın basın cephesinde akıl hocalığını yapan Ertuğrul Özkök, "Türkiye liderini arıyor" başlıklı yazısında, Kürdistan sorununun bu boyutlara varmasını önleyemeyen devlet politikacılarına isyan ediyor. Gerekçesini ise, "Güneydoğu olayı, artık çapsız siyasetçilerle çözülemeyecek bir noktaya doğru gidiyor. Türkiye'nin bu sorunu çözebilecek çaplı ve cesur politikacılara ihtiyacı vardır" şeklinde belirliyor.

Bu yaklaşım, hemen hemen sömürgeci basının bütün köşe yazarlarında, akıl hocalarında görülen ortak tutumdur.

"Diyorlar ki: PKK son günlerini yaşıyor. Artık gücü kalmadığından Güneydoğu'da terörü tırmandırıyor.

İnanılır gibi değil...

Oysa Güneydoğu'da son yaşanan olaylar, PKK'nin gücünü giderek artırdığının en somut örneği..." (Cumhuriyet, Hikmet Çetinkaya)

Rauf Tamer, "Var ama söylemem" başlıklı köşe yazısında, devlet politikasının oyalamacı temelde olduğunu, doğru çözümlerin getirilmediğini belirterek, yorumunun bir yerinde, *"Bilin bakalım, nasıl çözülecek bu Güneydoğu sorunu? Kaç kişi ölecek daha? 5 bin? 10 bin? Hayır, yetmez... 50 bin, 100 bin?.. Bilin bakalım. Kaç kişi?"* şeklinde vurgulamalarda bulunuyor.

Daha benzer birçok örnek...

"Ülke hepimizin gözleri önünde karanlık bir geleceğe doğru sürükleniyor." (Oktay Ekşi, Hürriyet)

"Halkın korkudan PKK'yi desteklediğini ileri sürmek kocaman bir yalan. Bizi bu yalanlar bu hale getirdi. Bugün Güneydoğu'daki halkın rakamını çok abartılı bulabilirsiniz; ama bunlar tecrübelerin rakamlarıdır. Kent içinde yüzde yetmişi, kırsalda yüzde doksanı PKK'yi destekliyor."

Kürdistan'da dört yıldır PKK'ye karşı savaşan bir askeri yetkili, Nokta dergisinde yer alan yukarıdaki sözlerinin devamını şöyle getirmektedir: *"Bizim önümüzde sadece iki çözüm var, bir üçüncüsü kesinlikle yoktur. Üçüncü çözüm bugünkü çözümdür ve iflas etmiştir."*

PKK-Kürt ayrımı yapmadan açık savaşmaktan yana olan bu gözüdönmüş askeri yetkili, yenilgiyi hazmedememenin öfkesiyle bu durumu itiraf ediyor ve görüşlerini devamla, *"Gerçek durumun itiraf edilmemesi bizim bu işi bitirmememize yol açıyor. Gerçek durum nedir, çok açık. Kürtler ayrı, PKK ayrı diye bir değerlendirme komedidir. Kürtleri kandıramadığımıza göre, kendimizi kandırmaktan öteye gitmez. 'Bahara bu işi bitiririz' lafları komik iddialardan öteye gitmez"* şeklinde sürdürüyor.

*"PKK'nın oyunu tutuyor ve Türkiye bir kıskacın içine yuvarlanma noktasına geliyor. PKK lideri, bulunduğu kuytuda, **'Bin yılın rüyası gerçekleşiyor'** diye el ovuşturuyor."* (Fehmi Koru, Zaman)

Bu konuda daha çokça olan örneklerden biri de şöyle: *"Doğu, PKK'ya mı teslim? PKK, çevrede istediği gibi fink atıyor."* (Tahsin Öztin)

Sömürgeci basından aktardıklarımız, sömürgeci TC rejiminin önlenemez çöküşünü, kalan zamanın az olduğunu ve bu konudaki bütün açıklamalarının sahteliğini tartışmaya yer bırakmayacak kadar açıklıyor.

Bu durumda, Demirel'in, "Devletin yenilmeyeceğine inanmak lazım" sözlerini kim inandırıcı bulabilir? Ya da Demirel'in kendisi ne kadar inanıyor bu söylediklerine? Bu sözlerin, yaşanan telaşı örtbas etmek, paniği önlemek, aleyhindeki psikolojik ortamı tersine dönüştürmek amaçlı olduğunu herkes bilebilecek durumda. Belki de sömürgeci basındaki lakabıyla "Baba"lığını gösteriyor. Gerçekte ise en tedirgin olanların başında Demirel gelmektedir. Onun onlarca yıllık politikacılığı vardır ve bu süre içerisinde birkaç kez başbakanlık yaptı. Türkiye'nin sorunlarına çözüm getirmekten çok demagoji yaptı. 1991 Ekim seçimlerinde egemenlerine "terörü bitireceği" yönünde söz verdi ve tanınmasını istediği süreyi 500 gün olarak belirledi. Bilindiği gibi Özal'ın ölümüne yol açıldı ve kendisi de arkasında dağ gibi sorunlar bırakarak cumhurbaşkanlığı makamına kaçtı ya da kaçırıldı. Elbette böyle bir politikacıdan yuvarlak ve demagojik söylemler beklenir. "Çözümü" de, "Sorun dağdaki silahlı adamı indirmekle halledilir" biçiminden şaşmıyor.

Öte yandan bütün yapmacık tavırlarına rağmen Başbakan Tansu Çiller, telaşını ve paniğini gizleyemiyor. Ayağının tozuyla ABD'den döndükten sonra dinlenme fırsatını bile bulmadan kendisine biçilen rolü oynamaya koyuldu. ABD'ye umutla gitti, belki de cumhuriyetin kuruluşundan bu yana hiçbir TC başbakanında olmadığı kadar yardıma muhtaç bir başbakan pozisyonunda yardım dilendi. Bilinen ekonomik yardımın yanısıra siyasi yardım için tüm "maharetlerini" sergiledi. Umduğunu bulamadığını sömürgeci basının kendisi yazdı. ABD ziyareti önemsiz ya da sonuçsuz geçmiş olmalı ki, doğru dürüst basının ilgisini bile çekmedi. TC politikacılığına has yaranmacılığın, yağcılığın bin bir türlüsü sergilenerek Türk halkının onuruyla oynandı. Nitekim Çiller'in hediye kravatını Bill Clinton'un takarak basın açıklaması yapması, Çiller'i mutluluktan adeta uçurttu. Orada, Clinton'un bu "jesti" üzerine, "Türk halkı bundan gurur duyacaktır" açıklamasında bulundu. Bu, Türk halkının kişiliğine bir saldırıydı, onun özel savaş rejiminin çıkarlarına en aşağılık bir biçimde alet edilmesiydi.

Bu gezide Kürdistan sorununa ilişkin görüşmeler yapılmadı değil. Ancak fazla bir şey yansımadı. Ancak yansıyan haberlere göre tutanaksız ve gizli görüşmeler de yapılmıştır. Kaldı ki, Çiller, henüz ABD'deyken Cumhurbaşkanı Demirel'in "Koordinatör benim" demesi sıradan bir vesileyle yapılmış açıklama olmasa gerek. Demirel'in olup bitene ve geçmiş politik tecrübesine dayanarak bu açıklamayı yaptığını ve bu sözlerin anlamlı olduğunu belirtmek gerekiyor.

Çiller ise, ABD'den döndükten hemen sonra yaptığı açıklamada, Türkiye'de bulunmadığı sıralarda gizli bazı şeylerin yapıldığını, buna seyirci kalmayıp düzeltmelere yöneleceğini söyledi. Bu açıklamalarında Demirel'i dıştalayan bir tutum sergiledi. Nitekim "Kriz komitesi" rolünü oynayacak ve MGK dışında toplanacak bir "Genel Kurul" oluşturdu. Kürdistan konusuyla ilgilenecek bu komitede, devlete akıl hocalığı yapabilecek asker-sivil kökenli kişiler yer almaktadır.

Ayrıca hükümetteki İçişleri, Dışişleri, Milli Eğitim Bakanlıklarının yerleri değiştirildi. Bu üç önemli bakanlığın yerinin değiştirilmesinin son günlerde askeri ve siyasi atak geliştirilen ulusal kurtuluş mücadelesiyle tamamen bağlantılı olduğunu belirtmek gerekiyor. 1980'den bu yana ilk defa bu düzeyde böyle bir değişikliğin gündeme getirilmiş olması, Kürdistan'da kaybolmaya yüz tutan TC'nin, yaşadığı büyük çözülüşünün belgesi olmaktadır.

Bir yandan Cumhurbaşkanı, bir yandan TBMM Başkanı, bir yandan da Başbakan Kürdistan'ı elde tutmanın seferberliği içinde. Buradan da anlaşılıyor ki, "PKK panik içinde" diyen Çiller'in kendisi panik içinde, büyük kaygılar altında ezilmekte, her fırsatta sergilediği güleryüzlülüğü yerini asık bir surata bırakmaktadır.

Hiç şüphesiz Demirel ya da Çiller'in tek başına bireyler olarak hareket etmediklerini hatırlatmakta da yarar vardır.

Ayrıca mücadelemizin bu ileri aşamasına karşı tutumlar geliştiren ve sol adına hareket eden güçlerin yaklaşımlarına da kısaca göz atmak gerekir.

Dersim olayı ve bazı güçlerin tutumu

"Kürdistan ve onun bir parçası olan Dersim, Türkiye halkını da, Türkiye'den gelen devrimcileri de saygıyla karşılayacaktır. Ama bunu yaparken, onlardan, kendi tarihsel ve somut gerçekliğine saygılı davranmalarını isteyecektir. Dersim, Kürdistan halkının en eski bir nüvesidir. Onun ayrılmaz bir parçasıdır. Türkiye solu, Dersim'in bu gerçekliğini inkar etmemelidir. Kemalizm egemenlik sağladı, Türk dili ve kültürü egemen oldu diye, halkımız, Dersim'den vazgeçecek değildir..."

Bu değerlendirme, Abdullah ÖCALAN yoldaş tarafından 1985 yılının başlarında yapılıyordu. Buradaki mesaj ve yaklaşım çok açıktır. Hatırlanacağı gibi 15 Ağustos 1984'te silahlı mücadelemiz başlayıp adım adım Kürdistan genelinde gelişme yoluna girince, düşman Kürdistan'ın bazı bölgelerinin kapısını özellikle tutuyordu. Bu bölgelerin başında Dersim geliyordu. Burası TC sömürgeciliğinin en son kanlı bir katliamla düşürdüğü bir direniş kalesiydi. Ardından beyaz katliam gerçekleştirilmişti. Sonuçta, TC tarafından Kürtlükten dönüştürülen bir Türklük maketi oluşturularak amaca ulaşılmıştı. Kemalizm zehiri, kurtarıcı bir ideoloji olarak benimsetilmişti. Böylece bir direniş kalesi, kemalist katliamcılık ve entrikacılık sonucu TC'nin en güvenilir kalesi durumuna getiriliyordu. Dolayısıyla Dersim'in silahlı mücadelemize karşı kapatılması, bir pilot bölge olarak seçilmesi nedensiz olmuyordu. Elbette bunun 12 Eylül cuntasının öncesi de vardır, ama bu daha önce bütün yönleriyle değerlendirilmiştir.

TC, Dersim'i ulusal kurtuluş mücadelemize kapatmak konusunda nasıl ısrarlı davrandıysa, PKK de, Dersim'e girmek, orayı yine özüne döndürüp direniş kalesi durumuna getirmek istiyordu. Provokasyon ve daha birçok komplo vb. engelleme çabalarına rağmen PKK, Dersim'e girmeyi ve bir daha sökülmemecesine yerleşmeyi başarıyordu. En nihayetinde PKK, TC'ye karşı üstün çıkınca 1991'lerden itibaren Dersim'de düşmanı sarsan gelişmeler ortaya çıkmaya başladı ve böylece kemalizmin korkulu rüyası haline geldi. Elbette bu, Dersim'e yönelik oyunların, komploların bittiği anlamına gelmiyordu.

Niyetler ne olursa olsun, sonuç itibariyle değerlendirdiğimizde, Türkiye solundan bazı güçlerin çabalarının da TC politikasından geri kalmadığını görüyoruz. Adeta TC'den daha sıkıca, hem de enternasyonalizm adına Dersim'e sarıldıklarına tanıklık ediyoruz. Bütün Kürdistan bölgeleri gibi Dersim de sol güçlere açıktır. Bütün Kürdistan'ın tüm sol güçlerce ortak düşmana karşı üs alanı olarak kullanılmasını isteyen ve hatta bunun için çağrı yapan PKK'dir. Fakat bu üslenme bilinen konumu nedeniyle sadece Dersim'de ve düşman yerine de PKK'ye karşı oldu mu, bu, başka bir anlama gelir. Çok açık ki, gerçek böyledir ve bu durum söz konusu sol güçler açısından bir talihsizlik değilse, utanç verici bir yaklaşımdır.

Başta Doğu Perinçek olmak üzere TDKP, TKP-ML vb. bazı güçlerin PKK'ye yönelik karalama faaliyetlerinin bu döneme denk gelmesi tesadüf olarak değerlendirmek için neden bulamıyoruz. PKK önderliğinde ortaya çıkan gelişmelerin iktidarlaşma ve devletleşme yolunda somutlaşması durumu, halkımızdan ve onun dostlarından sevinç ve coşku yaratmıştır. Aynı durumun Aydınlık çevresinde açıkça düşmanca tutumlara yol açmasını anlıyoruz, ama TDKP, TKP-ML gibi güçlerin Dersim'i PKK'den kurtarma çabalarını nasıl anlayacağız? Hozat ilçesinin Tavuk köyünde ARGK gerillaları ile TDKP'liler arasındaki çatışmada 6 TDKP'linin ölmesi bir sonuçtur. Bu sonucun nedenlerini kimler yarattı ve ARGK'nin bütün ısrarlarına rağmen olayın bu boyuta varmasını kimler dayattı? Bugün Dersim'de düşmanın yapamadığını bu güçler yapmaya çalışıyorlar. Bunlar faaliyetlerinin merkezine PKK'nin teşhirini koymuş ve bu konumlarıyla düşman uygulamalarının paraleline düşüyorlar.

Dersim'deki uğraştırıcılıkları yetmiyormuş gibi, Dersim'deki bu ölüm olayına dört elle sarılıyorlar ve bunu milliyetçilik suçlayıcılığına karşıdevrimcilik suçlayıcılığına terfi etmenin gerekçesi haline getiriyorlar. Bu güçler hiç değişmeyecek mi, hep böyle kalıp kendi kendilerini ne zamana kadar kandıracaklar? Bu suçlamalarıyla inandırıcı olabileceklerine bizzat kendileri inanabiliyorlar mı?

Yapılan bütün suçlamalar, hemen her gün sömürgeci basın ve yayınlardan okuduğumuz ve duyduğumuz türdendir. "Açık mektup"lar yazmak, "uyarı"lar yapmak, bildiriler yayınlamak yetmiyormuş gibi bir araya gelerek toplantılar düzenlemek, bundaki niyet ne olursa olsun, sadece TC'ye kazandırır. Herkes biliyor ki dönem kritiktir, gelişmeler olağanüstü niteliktedir. PKK'nin Kürdistan'da egemen olma yolunda hızla mesafe katetmesinden neden rahatsızlık duyuluyor? Bundan TC egemenliğinin tercih edildiği anlamı çıkmıyor mu? Bu karşı tutumla Kürdistan halkının kemalist devletten kopuşu engellenmeye çalışılmıyor mu? Yapılan her şey sonuçları itibarıyla değerlendirilmek zorunda değil midir? PKK Kürdistan'da halk iktidarına doğru giderken, Doğu Perinçek'in yolunda bir saldırı kampanyası yürütmek, PKK'yi geriye çekmeye çalışmaktan başka bir anlama gelebilir mi? Bu da Türkiye'nin bütünlüğünü, dolayısıyla Kürdistan'ın inkarını savunmaktan başka nasıl izah edilebilir?

Kısacası bu sol güçlerin söz konusu tutumları çok yönlü değerlendirilip çeşitli sonuçlar çıkarılabilir. Yine bu temelde adı geçen güçlerin asıl niyetlerinin ne olduğu, PKK'yi hangi amaçla iyi veya kötü gördüklerini konusuna açıklık getirmek zor değil. Ancak buna gerek yok. Bu güçler de kendilerini biliyorlar, PKK'de onları tanıyor. Fakat gün, ortak düşmana karşı savaşma günüdür. Gün, ortak düşmana karşı cepheleşme, varsa çelişkileri olgunlukla ele alıp çözme günüdür. PKK'nin tutumu böyledir ve bunda da sonuna kadar ısrarlıdır. Sol güçlerle arasında çelişkiler yaratma, özellikle çatışma ortamını hazırlama amacında değildir, olmayacaktır da. Nitekim PKK, söz konusu örgütlere de güçbirliği çağrısını yapmıştır ve bu çağrısı halen de geçerlidir.

Dünyayı sarsacak büyük devrim yakındır

PKK önderliğindeki son gelişmeler, devrimin ayak seslerini yükseltiyor. Abdullah ÖCALAN yoldaşın öngörülerine uygun bir yürüyüşün sahibi olunursa, dönemsel taktiklere doğru bir anlayışla hükmedilirse, devrimin kesin zaferini birkaç yıla sığdırmak zor değildir. Bunun koşulları olgunlaşmıştır, imkanları bir hayli artmıştır. Bu zaferin savaşçılarına her şey verilmiştir. Donanım tamdır. Geriye kalan yüklenmektir. Gerekenler layıkıyla yerine getirilirse, dünyayı sarsacak büyük zafer birkaç yıldan daha kısa bir süreye sığdırılabilir.

1993 yılına böyle görkemli gelişmeler sığdırılırken, bu gelişmeler temelinde, 1994 yılının baharında büyük devrim fırtınalarının kopması imkan dahilindedir. Sömürgeci özel savaş rejimini şimdiden saran telaş bu nedenledir. Demirel'in, "Devlet her yerdedir ki, benim generalim şehit düşüyor" sözleri bir anlamda doğru. Fakat bu devletin bulunduğu her yerde sert darbelere, güçlü siyasal atılımlarla sökülüp atılmakta olduğu bir o kadar doğrudur. Yine bu anlamıyla sonuçta Rauf Tamer'in, "Nerededir devlet? Hiçbir yerde değildir" sözleri Demirel'in söyledıklerinin kesin yalanlıyor.

Hiç şüphesiz sömürgeci devlet çok yönlü tedbirlere yönelecektir. Bunda şiddeti esas alacağı kesindir. Bunun dışında tasfiye amaçlı bazı reform girişimleri için de hazırlık yapabilir. Fakat bu TC'nin esas alacağı şiddeti dıştalamaz. Fırsat buldukça Lice'de görüldüğü gibi benzer ve daha aşırı kanlı katliamlara başvurmaktan çekinmeyecektir. Tabii ki katliam yerlerinin seçimini de kendisince isabetli yapmaya çalışacaktır. Nasıl ki Lice şahsında Diyarbakır'ı düşürmek istemişse, bundan sonra da hedefinde ulusal kurtuluş mücadelesinin en çok kökleş-

Devamı 25. sayfada

TC'nin Lice'deki vahşi katliamına sessiz kalmayacağız

TAHRİP EDİLEN KÜRDİSTAN TAHRİP EDİLEN TÜRKİYE OLACAKTIR!

Kürdistan'da yaşanan gelişmeler partimizin denetimini adım adım her alana yaydığı, sömürgeciliği bütün kurum ve kuruşlarıyla adım adım ortadan kaldırdığı; halk iktidarının adım adım inşa edildiği ve kurtarılmış alanların yaratılmaya doğru gittiği bir sürece denk geliyor. Bu her açıdan Kürdistan halkının ve ülkesinin özgürleşmesi yıllarıdır. ARGK her açıdan kendisini kurumlaştırarak, Kürdistan'ın bütün alanlarına yayılıyor. Kürt halkı bütün sömürgeci kurumları reddederek, onlara karşı savaşarak kendi ulusal kurumlarını geliştiriyor, yetkinleştiriyor ve böylece adım adım kendisini iktidarlaştırıyor.

Böylesi bir süreçte yaşanan bir dizi gelişme var. Bunların en önemlileri özel savaş basınının Kürdistan'da yasaklanması ve TC'nin siyasal partilerinin kapatılmasıdır. Ayrıca TC'nin eğitim kurumları kapanırken, memurları da istifa ediyorlar. Basın ve siyasal partiler, ARGK'nin aldığı bu kararlara uyarak ülkemizde siyasal otoritenin kimde olduğunu açıkça göstermişlerdir. Kürdistan TC sömürgeciliğine sosyal, siyasal, kültürel ve ekonomik olarak kapatılmıştır. TC kendisini büyük ekonomik yüklerle çıplak askeri zor temelinde Kürdistan'da tutmaya çalışmaktadır. Yaşanan son gelişmeler PKK'nin Kürdistan üzerindeki otoritesini açıkça göstermiştir.

Bu gelişmeler yaşanırken TC'nin iç yapısındaki karışıklık ve belirsizlik daha da netleşiyor. Kontra basının köşe yazarları bu gelişmeler karşısında çılgına döndüler. Yıllardır direktifler doğrultusunda yazdıklarının gerçekle bağdaşmadığını görünce bir taraftan kudurmuşça PKK'ye ve PKK önderliğine saldırırken, diğer taraftan bu başarısızlığın sorumlularını aramaya koyuldu. Burjuva siyasetçiler birbirlerini açıkça eleştirirken geçmişten daha değişik bir üslup kullanıyorlardı. Bakanlar görevinden alındı. Tansu Çiller ABD'deyken Demirel bu savaşta koordinatör olduğunu açıkladı. Daha sonra Tansu Çiller dönünce çok ilginç açıklamalarda bulundu. "Ben yokken çok şeyler olmuş" biçimindeki bu açıklamalar sıradan söylenen sözlerin dışında oldukça anlamlıdır. Bu, devlet içinde var olan panik havasının dışa vurumudur. Devlet özel savaşın emrindeki bütün kurum ve kuruluşları ile bir paniği ve dağılmayı yaşıyor. Bu panik havası kendi içinde çatışmalara kadar da varabiliyor. Bu temelde yaşanan Uğur Mumcu'nun, Eşref Bitlis'in öldürülmesi ve en sonunda Kürt sorunu konusunda adım atacağını açıklayan Turgut Özal'ın öldürülmesi devlet içindeki bu çelişki ve çatışmanın sonucuydu. Bunun daha da şiddetlenerek devam edeceği belliydi. Kürdistan'daki yenilgi kesinleştikçe bunun daha da hızlanacağı açıktır. Bir taraftan bu çatışma, diğer taraftan çıplak zordan başka Kürdistan'da varlığı kalmayan TC'nin, katliamlardan medet umma çılgınlığı birleşince, TC Lice'de katliam gerçekleştirdi.

Tuğgeneral Bahtiyar Aydın'ın partimiz tarafından öldürülmediğini ARGK Ana Karargah Komutanı Cemil Bayık yoldaş açıkladı. Kendisi kontrgerilla olan Diyarbakır Bölge Jandarma Komutanı Bahtiyar Aydın, TC tarafından öldürüldü. Daha önceki olaylarda da görüldü ki, TC en bağlı elemanlarını dahi öldürebiliyor. Olay bir yönüyle kendi içlerindeki çatışma gibi görünürken, diğer yönüyle de Lice Katliamı'nın yapılmasına gerekçe yapıldı. Nitekim Tuğgeneral'in öldürülmesi konusundaki TC kurum ve kuruluşlarının açıklamaları birbiriyle çelişkili ve gerçeklerin üstünü örtme temelindeydi. Bu olay yaşanırken Ankara'da bir dağılmanın ve iç darbe girişimlerinin olduğu da göz önüne alınırsa, bunun bir yönüyle devletteki dağılmayı durdurmaya yönelik bir girişim olduğu da rahatlıkla anlaşılabilir.

TC, Netice Cantürk'ün gözlerini kör ettiği gibi insanlığın da gözlerini kör edeceğini sandı. Ama başaramayacak!

Olayın bu boyutu bir tarafa, sömürgeci TC, Lice'de katliam yapmıştır. Günlerce süren saldırılarla Lice'yi yerle bir etmiştir. Saldırılarda tank, top, lav ve kimyasal silah kullanılmıştır. Yüzlerle ifade edilen insanımız katledilmiş, yüzlercesi yaralanmıştır. Lice taş üstüne taş bırakılmamacasına yerle bir edilmiştir. Yüzlerce genç toplama kamplarına toplanmış, birçoğu kurşuna dizilmiştir.

Lice'de yaşananları görgü tanıklarının ifadeleri ile anlatırsak sömürgeciliğin barbarlığı daha açık ve net anlaşılacaktır.

TC'nin sömürgeci güçleri, 22 Ekim günü gerillaların Lice ilçe merkezini bastığını ve Tuğgeneral Bahtiyar Aydın'ı öldürdüğünü iddia ederek, Lice'yi tank, top ve lav silahlarıyla ateş altına aldılar. Bütün insanları evlere toplayarak evleri yakıp, yıkma temelinde bombaladılar. Sokağa çıkma yasağı sürerken sömürgeci güçlerin namluları günboyu susmadı. Daha sonra insanlar evlerinden alınarak cami avlularında kurşuna dizildi. Katliamda ağır silahların yanında yakıcı ve zehirleyici kimyasal silahlar da kullanılmıştır. Kentin üzerinde oluşan gaz bulutu durumu biraz daha anlaşılır kılmaktadır. Sömürgeci ve faşist TC, Lice'yi yerle bir ederek bir tek canlı bırakmamayı planlamıştır. Olaylar biraz da o doğrultuda gelişmiştir. Lav silahından yaralanan ve gözleri kör olan bebekler TC'nin vahşetini anlatmaya yetiyor. O çoluk-çocuk demeden her Kürt insanını katletmek için bütün planlarını yapmıştır. Bunun adı da topyekün imhadır. Topyekün imhanın hedefi Kürt ve Kürdistan olgusunu tarihten silmek olmaktadır.

Lice'de bunlar yaşanırken buraya gitmek isteyenler ilçeye sokulmadı. İlçedeki yakınlarının durumlarını merak eden insanlarımız Lice'ye sokulmadı. Lice topa tutulduğu günlerde Diyarbakır, Bingöl ve Muş üçgeninde de 50'nin üzerinde köy yakıldı, bu köylerde yüzlerce insan katledildi.

Diyarbakır Tıp Fakültesi Hastanesi'nde vücudu yanan ve gözü kör olan Kenan Cantürk'ün olayla ilgili olarak söyledikleri şöyledir: *"Biz Kaluwan Mahallesi'nde oturuyoruz. Sabah çarşıya çıktım. Askerler çarşıya girerek evlerimize çekilmemizi, çekilmezsek bizi yakacaklarını söylediler. Saat 09.00 sıralarıydı, biz daha yeni evlere çekilmiştik ki, silah sesleri gelmeye başladı. Silah sesleri tek taraflıydı, özellikle tüm şehir ile Fum ve Şahar mahallelerini tarıyorlardı. Biz evde on kişiydik. Evlerimiz afet konutları olduğu için hemen tutuşmaya başladılar. Bizler ahıra inmek istedik. Bu arada devlet güçleri bir yandan ilçeyi yakarken diğer taraftan sokağa çıkmayın diye anons yapıyorlardı. Benim gözlerimin önünde altı kişi yanarak can verdi. Benim üç çocuğum öldü. Karım ağır yaralı, bir yaşındaki kızım yoğun bakımdan daha yeni çıkarıldı. İki gözü patlamış, sağ kolu da kırık. Bizler dışında evde bulunan misafirlerimiz Ali Canpolat, Hüseyin ve karısı Saliha Boğa öldüler."*

İlçeden gizlice çıkabilmeyi başaran bir devlet memuru ise olayları şöyle anlattı: *"Olayı başlatan resmi bir polis minibüsüydü. Minibüs tugayın alt tarafına gelince ateş etmeye başladı. Bunun ardından Lice'deki bütün polis, özel tim ve askerler rastgele ateş etmeye başladılar. Tugayın yanındaki mahalleden kurtulan olmadı. İlk gün (22 Ekim) sabah 09.00'dan 16.00'ya kadar yaklaşık 200 evi tamamen yaktılar, akşam 18.00'den itibaren de çarşıyı yağmalayıp yaktılar. Dükkanları ve evleri yakmadan önce içindeki para, altın vd. kıymetli eşyaları alıyorlardı. Bir dükkandaki çelik kasayı uçaksavar ile açtıp parayı aldıktan sonra yerine kağıt koyup dükkanla birlikte yaktılar. hayvanları ahırlarla birlikte yakıyorlardı. Beş tane kobra helikopteri akşama kadar bomba yağdırdı. İlk gün görebildiğim ölü ve yaralı sayısı 200'ün üzerindeydi ve sonradan daha da çoğaldı. Ölüleri traktörlerle taşıyıp tugaya ve emniyete götürüyorlardı. Şimdi cesetler ortada yok. En korkuncu da, üç yaşındaki bir çocuğu ateşin içine atarak yakmalarıydı."*

Olayın ertesi günü ilçeye giden Diyarbakır Valisi İbrahim Şahin'in gözleri önünde katliama devam edildiğini anlatan bir gördü tanığı ise şunları söyledi: *"Valinin gözleri önünde evleri yakmaya devam eden devlet güçlerini şikayet eden bir Liceli'yi ise binbaşı ana-avrat küfür ederek ölümle tehdit etti. Ayrıca çarşıdaki esnafın çoğu ölmüştü. Çağdaş köyünün muhtarı ile kardeşi ve bir yeğeni de askerler tarafından öldürüldü. Birçok insanı kurşuna dizdiler. Hala da çok fazla kayıp insan var. Hiçbirinden haber alınamıyor."*

Yüzlerce insanın tugayda oluşturulan toplama kampına toplandığı Lice'de yaşanan olayları anlatan ve devlet memuru olan bir başka görgü tanığı ise ilçe dışına değişik yollardan çıktığını söyleyerek şunları belirtti: *"Perşembe günü bir arkadaşımın ölümü dolayısıyla Diyarbakır'dan Lice'nin bir köyüne, yas evini ziyarete gittim. Cuma günü dönerken Lice'de askerler tarafından durduruldum. Jandarmalar yolu barikatlarla kesmişti. Diyarbakır'a dönmeme izin vermediler. Ne olduğunu anlamadan silah sesleri gelmeye başladı. Lice'yi jandarmalar tarıyorlardı. Silah sesleri akşam saat 07.30'a kadar devam etti. Öğleye doğru Kulp yolundan 30 askeri cemse ve 8 adet tank Lice'ye geldi. Bunlar ilçeyi rastgele top atışına tuttular. Birden havada 4 helikopter gözüktü. Bu helikopterler Lice mezarlığının alt tarafında havadan ilçeyi taramaya başladılar. Her taraf yanıyordu. Dumanlar yükseliyordu. Gördüklerim bana Saddam'ın Kuveyt'e yaptıklarını anımsattı. Zorunlu olarak geceyi Lice'de geçirdim. Cumartesi sabahına kadar silah sesleri kesilmedi. Sabah saat 06.30'da kafasına kurşun sıkılarak öldürülen bir kişinin cesedini yol kenarında gördüm. Sonradan bunun çoban olduğunu ve jandarmalar tarafından öldürüldüğünü askerler bana söylediler. Gördüklerim resmen bir vahşetti. Özellikle Kulp'tan gelen tank ve cemselerin Lice'ye yaptıklarını unutamıyorum. Tanklar, Cantürklere ait evin karşısına geçerek top atışlarına başladılar. Evi yerle bir ettiler. O evden kimsenin sağ kurtulduğunu sanmıyorum. Yaşadıklarımı ve gördüklerimi dile getiremiyorum. Yaşananlar bir vahşetti, bir vahşet..."*

Sömürgeci TC'nin Diyarbakır Valisi İbrahim Şahin'in Lice'deki devlet katliamı sonrasında verdiği hasar raporu şöyledir: *"3'ü çocuk 13 kişi öldü, 1975 yılında yaptırılan 398 prefabrik ev ile 242 işyeri tamamen veya kısmen yandı. 6'sı özel, 5'i belediyeye ait 11 araç yandı. Çatışmalar sırasında kamu kuruluşlarından Tekel, Belediye, TEK, PTT, Sümerbank, Jandarma Komutanlığı, Piyade Komanda Komutanlığı, Emniyet Müdürlüğü, kaymakamlık binaları isabet alarak camları kırıldı. Çatışmalardan sonra yapılan operasyonlarda, durumları şüpheli görülen 74 kişi de gözaltına alındı."*

Sömürgeci TC, kendi açıklamalarında bile suçunu gizleyemiyor. Açıklamalara göre neredeyse Lice'nin tamamı yanmışken resmi binaların sadece camları kırılmış. Mızrak artık çuvala sığmıyor. TC suçlarına yenilerini ekliyor. Kürdistan'da yok oluşun paniğini yaşarken, Kuvay-i Milliye ruhuyla çılgınca katliamları yapma pervasızlığıyla gizleme gereğini bile duymuyor. Neden Tuğgeneral dışında bir tek askerin ölmediği konusunda ise bir açıklamada bulunmuyorlar. Madem gerilla ilçeyi bastı, neden sömürgeci askerlerden ölen olmadı? Halkın oturduğu evler yerle bir olurken, neden devlet binalarının sadece camı kırıldı? Katiller bunu cevaplayamazlar.

Sömürgeci TC gerillanın Lice'ye saldırdığını iddia etme sahtekarlığını gösterirken, ARGK komutanlarının açıklamaları yaşanan gerçekleri daha da netleştirdi.

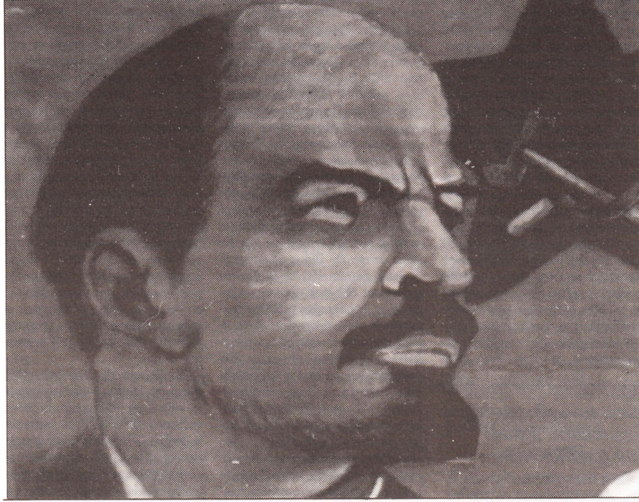
ARGK Ana Karargah Komutanı Cemil Bayık yoldaşın açıklamaları şöyledir: *"Gerilla Lice'ye saldırmadı. Kesinlikle gerilla ile bir çatışma olmamış, devlet güçleri katliamı çok planlı gerçekleştirdiler. Bahtiyar Aydın'ı biz öldürmedik. General devlet tarafından öldürüldü. İlçeye devlet güçleri tank ve toplarla saldırarak katliam yapmışlardır. Ayrıca havadan da helikopterlerle bombalanmıştır. Bildiğimiz şimdiye kadar katledilen insan sayısının 380 olduğudur. Bir mahalleden kurtulan bir yurtsever birliğimize ulaşmış, verdiği bilgiye göre kendisinin bulunduğu mahallede 27 kişi camiye toplatılarak kurşuna dizilmiştir. Bombalama yalnızca Lice'nin merkezinde yapılmadı, çevre köyler de bombalandı. İlçenin tüm ulaşım ve iletişimi koparıldı, tamamen ablukaya alındı."*

Aynı konuda Amed Eyalet Komu-

Devamı 25. sayfada

Proletarya enternasyonalizmi ve kemalist solculuk

Türkiye solunun pratiğinde gerçek devrimci içeriğinden tamamen boşaltılan, kendisine oldukça ters anlamlar yüklenen ve Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesine karşı bir savaşım aracına dönüştürülmek istenen sosyalist devrim ilkelerinden biri de proletarya enternasyonalizmidir. Kürdistan'da halk savaşının yükselmesiyle birlikte, genelde Türkiye solu en azından biçimsel düzeyde rejime karşı yürüttüğü mücadeleyi tümüyle bir yana bırakıp tam bir mezar suskunluğuna gömülürken, solun sicili bozuk bazı kliklerinin son günlerde devrimci ilkeleri piçleştirme girişimlerini iyice hızlandırdıkları görülmektedir. Öyle ki, özünde düzeni koruyan güçler konumunda bulunan en katıksız sosyal-şoven çevreler, proletarya enternasyonalizmi ilkesinin arkasına sığınarak Kürdistan devrimine saldırmakta, "sol" dan tamamladıkları düzene savaş açan devrimci güçleri burjuva milliyetçiliğiyle itham etmektedirler. Söz konusu çevreler egemen ulusun iğrenç sömürgeci çıkarlarını üstü örtülü bir biçimde savunur ve uluslar arasında hüküm süren eşitsizliğin varlığını sürdürmesinden yana tavır alırken, PKK'nin yok oluşun eşiğine getirilmiş olan Kürt ulusunu yeniden yaşam kavgasına çekme çabalarını sosyalizm karşıtlığı ile damgalamakta; bu noktada Kürdistan'da kirli özel savaşı tırmandıran Türk faşist rejiminin paraleline düşmektedirler. Devrimci ilkeleri tahrif ederek işe yaramaz sözcükler haline getirme uğraşı içindeki bu tür çevreler, kendi egemenlerini Kürdistan'ı ateşe verme yetkisine sahip kabul eder veya en azından onların bu doğrultudaki çılgınca girişimleri karşısında suskunluğu yeğlerken, Kürdistan halkının devrimci öncüsünü çıra yakma hakkından bile yoksun kılmaya çalışmakta ve üstelik bunu da enternasyonalizmin gereği olarak sunmaktadırlar. Kürdistan'da çarpışan taraflar arasındaki savaşın mevcut boyutları ve özel savaş rejiminin ulusal mutabakat oluşturma çabaları göz önüne getirildiğinde, bu yaklaşımı rejimin girişimlerine olumlu karşılık verme biçiminde değerlendirmek yanlış olmayacaktır. Uluslar arasındaki eşitsizliğin en sıradan belirtisini şiddetle reddeden bilimsel sosyalizmi ve onun temel ilkelerini, özgür dünya halkları ailesinin eşit ve saygın bir üyesi düzeyine yükselme çabası içindeki Kürdistan halkının bağımsızlık ve özgürlük mücadelesine karşı bu tarzda kullanma girişimlerini hoşgörüyle karşılamak olanaksızdır. Burada devrimcilere enternasyonalizm adına en hafif deyimiyle kozmopolitizm telkin edilmekte, başka bir deyişle, PKK'nin, varlığı inkar edilen Kürt ulusal kimliğini ortaya çıkarmak için sergilediği kararlılığa karşı tavır alınmakta ve özünde buna saldırılmaktadır. Dolayısıyla bu tür çirkin tahrifatların anlamını ve esas amacını gözler önüne sermek, proletarya enternasyonalizminin anlamını kısaca yeniden ortaya koymak ve Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesinin derin enternasyonalist özünü sergilemek önem taşımaktadır.

Ulusal değerler ve ulusal kültür denilen şeylerin burjuva değerler ve burjuva kültürü olduğunu, bunların proletaryayı ilgilendirmediğini, ulusal kurtuluş uğruna savaşımın burjuva sınıflar arasındaki bir pazar dalaşması niteliği taşıdığını ve proletaryanın bu kavgadan uzak durması gerektiğini savunanlar, eğer bilinçli ajanlar değilse, en halis küçük-burjuvalardır.

Enternasyonalizm gerçek uygulamasını ülke devriminin gerçekleşmesinde bulacaktır

Proletarya enternasyonalizmi nedir? Proleter devrimin ilk başarılı örneği olan Ekim Devrimi'nde bu ilke pratikte ifadesini nasıl bulmuştur? Ekim Devrimi'nin ürünü olan Sovyetler Birliği'nde proletarya enternasyonalizmi nasıl uygulanmış, başka bir deyişle bu ülkede ulusların eşitliği sorunu nasıl ve hangi düzeyde çözüme kavuşturulmuştur? Sovyetler Birliği ve önderlik ettiği reel sosyalist sistem, bu ilkeyi ne zaman ve nasıl açıkça ve kaba bir biçimde ihlal etmiştir? Bu ilkenin ihlal edilmesinin reel sosyalist sistemin yıkılışındaki rolü nedir? Sovyetler Birliği yönetiminin kemalizmle kurduğu ilişkinin ezilen halkların kurtuluş mücadeleleri üzerindeki olumsuz etkileri neler olmuştur? Türkiye solunun bu yaşamsal ilkeye olumsuz yaklaşımı üzerinde reel sosyalist sistemin eksik ve yanlış uygulamalarının etkilerinden söz edilebilir mi? Evet, tarihi boyunca resmi ideolojiye yamanmaktan bir türlü kurtulamayan kemalizm kuyrukçusu bu solun, Kürdistan sorunu ve Kürdistan'da gelişen ulusal kurtuluş mücadelesi karşısında takındığı şoven tutumunu ele alıp değerlendirmeden önce, kısaca bu sorulara yanıt aramakta yarar vardır.

Proletaryanın sosyalizm için mücadelesi özünde enternasyonalist bir mücadeledir. Proletarya devriminin nihai amacı dünya çapında kapitalist sömürü sistemine son vermek ve sınıfsız toplum hedefine ulaşmaktır. Bu açıdan kendi devrimini gerçekleştirmiş bir ülkede, enternasyonalizmin özü olan devrimin ve sosyalizmin evrenselliği ve sürekliliği ilkesi esastır. Buna göre her ülkedeki başarılı proletarya devrimi, ulusal bencilliğe düşüp kendi kendisiyle yetinmemek, kendi varlığı ve gerçekliğini dünya devrimine bağlamak, daha açık bir ifadeyle dünya devrimine ulaşmayı işin merkezine oturtmak, bu temelde içeride devrimci savaşımı sürekli kılarken, dışarıda işçi sınıfı ve ezilen halkların kurtuluş mücadelelerini sarsılmaz bir kararlılıkla desteklemek zorundadır. Proleter devrimin evrenselliği ilkesi bir yana itilerek yerel özelliklere mahkum olunması durumunda, içerideki tüm olumlu çabaların sonuçta akamete uğraması kaçınılmazdır. Bu yaklaşım, kötülükler okyanusunda küçücük bir ada cenneti yaratma saplantısına düşmek demektir ve bu cenneti yaşatmanın da hiçbir güvencesi olmayacaktır. Öz olarak şunu belirtmek gerekir ki, hedefinde dünya devrimi bulunmayan bir enternasyonalizm düşünülemez ve böyle bir doğrultuya girmeyen bir devrim kesinlikle nihai zafere ulaşamaz.

İşçi sınıfı, emperyalist-kapitalist sistemin bir halkası durumundaki egemen sınıflarının baskı, sömürü ve zorbalığına karşı kendi ulusal sınırları içerisinde mücadele edecek, bu sınıfların örgütlü zorunu bu sınırlar içinde parçalayarak devrimi gerçekleştirecektir. Bu bakımdan biçimi açısından proleter devrimin ulusal yanından söz etmek gerekir. Belirli bir ülkenin işçi sınıfı için dünya devrimine giden yolun ilk adımı budur ve bu adımın atılması son derece önemlidir. Kendi egemen sınıflarına karşı savaşım bayrağını yükseltmeyen, egemen sınıfların iktidar mekanizmasını yıkacak örgütlenmeler yaratamayan ve eylem düzeyine ulaşamayan, bunun için çaba harcamayan, buna karşılık sosyalist dünya devrimini ve onun ilkelerini dillerine dolayan, üstüne üstlük kendilerine sosyalist sıfatını yakıştıran güçler gerçekte devrimin ayak bağlarıdır. Bunlar devrimci değil, gerçekte işçi sınıfını devrime kalkmaktan alıkoyan düzenin emniyet sübaplarıdır.

Kendi ülkesinde emekçilerin iktidarını kuran işçi sınıfı, bir yandan ülkede yaşamın her alanında özgürlük ve eşitliği geliştirip kökleştirir, devrimci dönüşümü süreklileştirir ve yeni insanı yaratma çabalarını ardıcıl biçiminde sürdürürken, öte yandan sosyalizmi dünya çapında egemen kılma idealini her zaman göz önünde bulundurmalı, birincisini ikincisine tabi kılmalıdır. Proletarya devriminin evrenselliği ve sürekliliği ilkesinin özü budur. Bir ülkenin ulusal sınırları içerisinde gerçekleşen devrimi dar milliyetçiliğe düşmekten ve giderek yozlaşıp kendi sonunu hazırlamaktan ancak böylesi bir bakış açısı kurtarabilir. Bu bakış açısından sapmadan yol alan proletarya partisi, dünya proletaryasının bulunduğu ülkedeki kolunun öncü müfrezesi olarak, bir yandan kendi ülkesindeki devrim ve sosyalizm davasını sınıfsız toplum hedefine doğru ilerletir, bunu kesintisiz ve sürekli bir çizgi olarak hayata geçirirken, öte yandan devrimi dünya çapında geliştirmeyi ve sosyalist bir dünya yaratmayı kendi varlık gerekçesi sayacak, bunun pratik ifadesi olarak başka halkların ulusal ve toplumsal kurtuluş mücadelelerini kendi öz mücadelesi biçiminde algılayıp destekleyecektir.

Burada önemle anımsatılması ve altı özenle çizilmesi gereken bir sorun da parça-bütün ilişkisi sorunudur. Türkiye solunun enternasyonalizmi ele alırken bu ilişkiyi sürekli çarpıttığını ve bunun bu solun sosyal-şoven karakterinin en belirgin özelliklerinden biri olduğunu belirtmekte yarar vardır. Bu yaklaşıma göre, **bütün**, bir sosyalist ülke (esas olarak Sovyetler Birliği) veya reel sosyalist sistemdir; ulusal ve toplumsal kurtuluş mücadelesine atılan ülkelerdeki devrimci hareketler ise **parçaları** oluşturmaktadır. Bu yaklaşım temel doğru olarak benimsenince, doğal olarak reel sosyalist ülkelerin başını çeken Sovyetler Birliği'nin dış politika çıkarlarıyla çelişen çeşitli ulusal ve toplumsal kurtuluş hareketleri mahkum edilmiş, veya en azından destek verilmekten kaçınılmıştır. İlerde bu konu üzerinde daha kapsamlı durulacaktır. Bu yaklaşımın Türkiye solundaki yansıması ise, ne zaman gerçekleşeceği belli olmayan Türkiye devriminin bütün, Kürdistan devriminin ise parça yerine konulması olmuş; ikincisi birincisine tabi kılınmıştır. Oysa parça-bütün ilişkisinin bu yaklaşımla hiçbir ilgisi yoktur. Böyle bir yaklaşım "ulusal sosyalizm" türünün ve sosyal-şovenizmin bir kurnazlığıdır. Bütün her zaman dünya devrimidir ve öyle olmalıdır. Bir ülkede gelişen devrimci hareket dünya devriminin çıkarlarına aykırı düşmesi halinde destekten yoksunluğu hak edebilir. Bu da ancak çok sınırlı bir dönem için söz konusu olabilir. Herhangi bir ülkedeki devrimci hareketin yıllarca bütünle çelişmesi, başka bir deyişle dünya devriminin çıkarlarına aykırı düşmesi asla düşünülemez.

Proletarya enternasyonalizminin bir başka temel ilkesi, ulusların bağımsızlığı, özgürlüğü ve eşitliği ilkesidir. Bu ilke devrimin evrenselliği ve sürekliliği ilkesi ile kopmaz bir bağ içindedir. Ezilen ve sömürge ulusların bağımsızlık ve özgürlük mücadelelerini ön koşulsuz desteklemeyen, bu halkların özgür dünya halkları ailesinin eşit, onurlu ve saygın birer üyesi haline gelme kavgalarına omuz vermeyen, bu konuda kesin ve kararlı bir tutum takınmayan bir devrimci hareket, enternasyonalist olduğunu kesinlikle iddia edemez. Uluslar arasında var olan her türlü eşitsizliğin ortadan kaldırılması, ulusal baskı ve sömürüye tamamen son verilmesi, ancak ulusların bağımsızlık ve özgürlük haklarına sözcüğün gerçek anlamında kavuşmalarıyla sağlanabilir. Ulusların kaynaşmalarına giden yol çok uzun ve zorlu bir süreçtir. Sosyalist devrimle birlikte ulusların sönmeye başlayacağını, uluslar arasındaki farklılıkların kısa bir süre içinde ortadan kalkacağını savunan ve temel ulusal sorunlara ilgisizliği öğütleyen anlayışlar oldukça tehlikelidir. Gerçekte uluslar açısından en görkemli gelişme süreci sosyalist devrimle birlikte başlayacak, kölelik zincirlerini parçalayan ve sömürü ortamından çıkan uluslar asıl gelişmelerini sosyalizmde yaşayacaklardır. Ulusal gelişmenin en olgun dönemi sosyalizmde yaşanacaktır.

İşçi sınıfının devrimci öncüsünün ulusun gerçekliği karşısında kayıtsız kalamayacağı, ulusun olumlu değerlerini ve yurtsever geleneklerini görmezlikten gelemeyeceği, tersine bu değerler ve geleneklere sahip çıkması gerektiği açıktır. Bu anlamda ulusun zenginliği ve kültürel birikimi sosyalist kuruluş için sağlam bir zemin teşkil edecektir. Ulusal değerler ve ulusal kültür denilen şeylerin burjuva değerler ve burjuva kültürü olduğunu, bunların proletaryayı ilgilendirmediğini, ulusal kurtuluş uğruna savaşımın burjuva sınıflar arasındaki bir pazar dalaşması niteliği taşıdığını ve proletaryanın bu kavgadan uzak durması gerektiğini savunanlar, eğer bilinçli ajanlar değilse, en halis küçük-burjuvalardır. Proletarya enternasyonalizmi ile hiçbir ilgisi bulunmayan bu tür çarpık anlayışların Türkiye solundan gelmesi ve solun sicili bozuk bazı kliklerince bugün bile hala savunuluyor olması anlamlıdır. Aynı şekilde bütün sakat-

lığına rağmen, böylesi görüşlerin özellikle geçmişte Kürdistan'ın bazı yörelerinde belli bir taban bulmuş olması da anlamlıdır. Sosyal-şoven akımlara bu çarpıklık ve sapkınlığı savunma gücü veren Türk burjuvazisinin Kürdistan'daki inkar ve imha politikasının tahrip edici sonuçları olmuş; egemen ulusun burjuva kültürüyle yetişmiş, bıçakla kesilir gibi Kürdistan gerçekliğiyle bağları kesilmiş, Kürdistan halkının ulusal ve sınıfsal istemlerinden habersiz bir aydın tabakası bu temelde etkilenmek istenmiştir. Burada Türk sömürgeci egemenliği ile sosyal-şoven solun Kürdistan üzerindeki faaliyetleri arasında nasıl dolaysız bir bağ bulunduğu bütün çıplaklığıyla ortadadır. İktidardaki kemalizm Kürdistan'da giriştiği soykırım uygulamalarıyla ulusal güçleri kırarak kendi öz gerçekliğine yabancılaştırdığı bir sosyal tabaka yaratmış; kendi egemenlerinin kurduğu köprülerden geçerek Kürdistan'a giren sol kemalizm ya da Türkiye solculuğu, enternasyonalizm adına bu yabancılaşmayı örgütlemeye çalışmıştır. Burada her iki kesimin oynadığı rol özünde aynıdır; her iki kesim de farklı yöntemler kullansa da aynı sonuçta birleşmiştir. Her iki kesim de Kürdistan ve Kürtlük gerçeğine yok oluşu dayatmış veya bunu reva görmüştür.

Sermayenin güçleri uluslararasılaştığı ölçüde, ezilen ve sömürge ülkelerin burjuvazisi de ulusa ihanet etmiş; iç pazarı ele geçirmek isteyen burjuvazinin ulusal hareketi geliştirme dönemi tarihe karışmıştır. Geçmişte burjuva sınıflar arasında bir pazar mücadelesi niteliğini taşıyan ulusal sorun ezilen ve sömürge ulusların yabancı egemenlikten kurtuluşu sorunu haline gelmiş; ulusal kurtuluş savaşları sosyalist dünya devriminin bir parçası durumuna dönüşmüştür. Çokça tekrarlanan bir deyimle, bu durumda burjuvazinin geminin bordasından denize attığı ulusal onur bayrağını yeniden geminin bordasına dikme görevi proletaryaya düşmektedir. Ulusun yabancı egemenlikten kurtuluşu mücadelesine önderlik ederek bağımsız ve özgür bir ülke ve toplum yaratmadan, sömürge ve bağımlı ülkelerde proletarya enternasyonalizminin pratikte somutluk kazanması, ulusal bağımsızlık ve özgürlük mücadelesinin yükseltilmesi ve zafere götürülmesinden geçmektedir. Proletaryanın devrimci öncüsü önderlik ettiği bu mücadelede bir yandan ulusal inkarcılığa karşı kesin bir tavır takınırken, diğer yandan ulusal dar görüşlülüğü mahkum etmek ve proletarya enternasyonalizmiyle çelişen çeşitli eğilimlere karşı savaşım vermek zorundadır. Nihai amacı sınıfsız topluma ulaşmak olan proletaryanın devrimci öncüsü, içte gericiliğe karşı başarılı bir biçimde savaşabilmek için, aynı zamanda ulusu yabancıların hegemonyasından kurtarmak için savaştığını da göstermelidir. Kısacası, enternasyonalizm, ulusal gerçeklik temelinde ve onun tarihsel zemini üzerinde vücut bulabilir.

Ezen ulusun devrimcileri ve devrimci güçleri ezilen ve sömürge ülke halkının ulusal kurtuluş mücadelesini kendi öz mücadeleleri olarak algılayıp sonuna kadar yanında yer almak, her türlü yardım ve desteği sunmakla yükümlüdürler. Bu onlar için hiçbir gerekçeyle ertelenemez ve savsaklanamaz bir görevdir. Ezen ulus milliyetçiliğine karşı kararlı bir savaşım yürütmek ve halk kitlelerini bu milliyetçiliğin bütün etkileri ve belirtilerine karşı uyarıp aydınlatmak, ezen ulus devrimcileri açısından, proletarya enternasyonalizminin vazgeçilmez bir gereğidir. Ulusların özgür ve eşit temellerdeki birliğine giden yol, ezilen ve sömürge ulusların bağımsızlık ve özgürlük mücadelelerini sarsılmaz bir kararlılıkla desteklemekten geçmektedir. Bu konuda içine düşülebilecek kararsız ve ilgisiz tutumların ezen ulusun egemen sınıflarına dolaylı bir destek anlamına geldiği açıktır. Ezen ulus devrimcileri, ezilen ve sömürge ülke halkının kendi geleceğini kendisinin belirlemesi için, kendi egemen sınıflarına karşı savaşmadıkları müddetçe, emekçi halk yığınlarını enternasyonalizm yolunda eğitemeyeceklerdir. Bu savaşımı vermedikleri müddetçe, sömürge ülke halkının yüzyılların zulüm ve sömürüsünün etkisiyle birikmiş ulusal önyargılarını silip atmasına yardımcı olamayacak, tersine zarar vereceklerdir.

Sonuç olarak denilebilir ki, daha önce de işaret edildiği gibi, sermayenin güçleri uluslararası olduğu için, halkların kurtuluş mücadeleleri de bir uluslararası hareket özelliğine sahiptir. Tek tek her ülkede devrimci hareket biçimi bakımından ulusal bir harekettir ve bununla birlikte dünya devriminin bir parçasıdır. Dolayısıyla biçimde ulusal ve kapsamı bakımından sosyalisttir. Proleter sınıf mücadelesinin ulusal biçimleri ve her ülkedeki işçi sınıfı hareketi ile proletarya enternasyonalizmi arasında bir çelişki bulunmamaktadır. Bütün ülkeler halklarının bağımsızlık, demokrasi ve sosyalizm uğruna savaşımları birbirlerini tamamlayan ve destekleyen bir ilişki içindedir ve hepsi dünya devrimi içinde birleşmektedir. Hiçbir ülkede devrimci hareketin kendi ülkesinde devrim yapma görevini enternasyonalizmin karşısına koyamayacağı açıktır. Enternasyonalizm pratik planda gerçek uygulamasını ülke devriminin gerçekleşmesinde bulacaktır.

Kendi egemen sınıflarına karşı savaşım bayrağını yükseltmeyen, egemen sınıfların iktidar mekanizmasını yıkacak örgütlenmeler yaratamayan ve eylem düzeyine ulaşamayan, bunun için çaba harcamayan, buna karşılık sosyalist dünya devrimini ve onun ilkelerini dillerine dolayan, üstüne üstlük kendilerine sosyalist sıfatını yakıştıran güçler gerçekte devrimin ayak bağlarıdır.

Ekim Devrimi'nin tarihsel gerçekliği ve enternasyonalizm ilkesi

Bu genel yaklaşımın ardından, şimdi Ekim Devrimi'ne ve bu devrimin proletarya enternasyonalizmini ele alış biçimine geçilebilir, daha sonraki süreçte bu yaklaşımdan nasıl sapıldığını değerlendirebiliriz.

Proleter sosyalist devrimin ilk başarılı örneği olan Ekim Devrimi, gerçekleştiği koşullarda uluslararası alanda muazzam etkilerde bulunan, ortaya attığı temel ilkeler ve sloganlarıyla dünyayı derinden sarsan bir devrim özelliğine sahiptir. Bu devrim, sadece Batı'nın işçi sınıfını kendi etki alanına çekmekle kalmamış, köleleştirilmiş Doğu'nun ezilen halklarını emperyalizme, sömürgeciliğe ve yerli gericiliğe karşı savaşa kaldırmış, böylece proletarya devrimleriyle ulusal kurtuluş hareketleri arasında sağlam bir köprü kurmuştur. Ezilen, sömürge uluslar ve halkların bağımsızlık ve özgürlük için emperyalizme karşı dünyanın dört bir yanında savaşa atılmalarında ve eski sömürgecilik sisteminin tasfiye olmaya götürecek bir süreci başlatmalarında Ekim Devrimi'nin belirleyici rolü vardır. Bu devrim kendi kendisiyle yetinmek isteyen bir devrim değildir. Ekim Devrimi sınıfsız topluma, yani komünizme ulaşma iddiasıyla ortaya çıkmış; yeni bir çağı, sosyalist devrimler ve ulusal kurtuluş hareketleri çağını başlatmıştır. PKK Genel Sekreteri Abdullah ÖCALAN yoldaşın sözleriyle ifade edecek olursak, *"Bu devrimin* ***proletarya enternasyonalizmi*** *adı verilen bir ilkesi vardır. Bu ilkeye göre, bütün ulusların bağımsız ve özgür olmaları zorunludur. Dünyanın neresinde olursa olsun, bütün ezilen halkların başkaldırıları desteklenmelidir. Bu bir ilkedir; hem de devletin siyasal çıkarları ve dış ilişkilerin ihtiyaçları gibi herhangi bir oportünist yaklaşımla lekelenemeyecek kadar ciddi bir ilkedir. Bu ilke temelinde ezilen halkların başkaldırıları, devletin veya ulusun çıkarlarına değil, sadece ve sadece dünya devriminin çıkarlarına göre değerlendirilerek ya desteklenecek, ya da desteklenmeyecektir. Kuşkusuz desteklememek ancak geçici bir süre için olabilir. Dünya devrimine hizmet ettiği ölçüde bu böyledir. Bu, Ekim Devrimi'nin en yüce ilkesidir; daha sonra kurulan sosyalist devletlerin politikalarıyla ilgisi olmayan ve devlet çıkarlarıyla ilişkisi bulunmayan yüce bir ilkedir."* (1)

Öcalan yoldaş, Ekim Devrimi'nin evrenselliği ve sürekliliği ilkesine de açıklık getirmekte ve devamla şunları belirtmektedir: -Bu devrimde- *"...sınıfların tasfiye edilmesi çok belirgin bir anlama sahiptir. Ulusların eşitliği kadar sınıfların da eşitliği ve hatta sınıfların ortadan kalkışı Ekim Devrimi'nin en tarihsel gerçeklerinden biridir. Sosyalist ülkelerde daha sonra bir bürokratik kapitalist sınıfın boy vermesi, sınıfları ortadan kaldırma teorisinin güçlü ve gerçekleşebilir yetenekte olduğu gerçeğini ortadan kaldıramadı ve kaldıramaz. Devrim bu ilkeye son derece bağlıdır; sınıfların ortadan kalkmasına kadar devrime bağlı olmak, onu bir dünya devrimi haline getirmek, bu konudaki bütün karşı koyuşları ve geriye sapışları sonuna kadar yetkin bir ideolojik, politik ve eylemsel mücadeleyle karşılayarak amacına doğru yürümek ve onu gerçekleştirmek tutkusundadır. Ekim Devrimi'nin evrenselliğinden söz edilecekse, bu iki alandaki eşitliğe birincil planda yer verilmelidir. Bu, ulusların sonuna kadar bağımsız, özgür ve eşit temellerdeki birliğinin yani enternasyonalizmin ve bunu mümkün kılan sınıfların tasfiye edilmesinin gerçekleştirilmesidir. Buna sonuna kadar bağlı kalınması, Ekim Devrimi'nin sürekliliği ve evrenselliğidir. Bu ilkeden saptığınız, ulusların bağımsızlık ve özgürlük savaşımını sürekli kılmadığınız ve bu savaşımı desteklemediğiniz zaman, bu ilkeye ters düşmüş olursunuz. Sınıfların ortadan kaldırılması mücadelesini sürekli devrimle beslemediğinizde, bu ilkeye ters düşersiniz. Eğer bu ilkeden vazgeçmişseniz devrim kurumuştur. Devrimin yerine yozlaşmadan ya da karşı-devrimin gelişmesinden söz edilebilir."* (2)

Ekim Devrimi kapitalizmin güçlü olarak gelişmediği ve ortaçağ kalıntılarının hala etkin olduğu geri kalmış bir ülkede gerçekleşti. Ekim Devrimi'nin gerçekleştiği koşullarda, devrimin öncü partisi, esas olarak Batı Avrupa'da ardarda yükselecek devrimlerin baskısıyla emperyalist kuşatmayı yaracağına inanıyordu. Ama bu beklentisi gerçekleşmedi. Kızıl Ordu'nun Polonya önlerinde durdurularak geri çekilmeye zorlanması, bu devrim beklentisine indirilen son darbe oldu. Ekim Devrimi dünya çapında hala oldukça güçlü ve egemen olan emperyalist-kapitalist sistemde ufak bir gedik açmıştı. Uluslararası karşı-devrim, devrimi gerçekleştiren ülkeyi emperyalist kuşatma altına almıştı; içteki gerici güçleri ve çarlık ordusunun artıklarını destekleyerek devrimi ezmeye çalışmaktaydı. Lenin ve partisi, dışarıdan devrimle desteklenme beklentisinin gerçekleşmemesi karşısında, Troçki'nin yaptığı gibi devrimi yarı yolda bırakmak yerine, tek ülkede devrimi sürdürme çabasına yöneldi. Bunun sonucunda girişilen iç savaşta başarı kazanıldı. Ancak emperyalist abluka ve iç savaş proletaryayı oldukça zorladı ve devrimci güçler bu savaştan önemli ölçüde yıpranmış olarak çıktı.

Bu süreçte gündeme gelen NEP Programı, içeride kapitalist unsurlara verilmiş bir ödün anlamına geliyor ve bilinçli olarak atılan bu geri adımla devrime soluk aldırılması amaçlanıyordu. Başka bir deyişle bu bir geri çekilme taktiğiydi. Çarlığı yıkmasına ve iç savaştan muzaffer çıkmasına rağmen, devrim henüz alt ve üst yapısını inşa edememişti. Öte yandan devrimin öncü partisinin saflarında ciddi çelişkiler vardı. Parti içinde belli bir kesimin başını çeken Troçki, Avrupa devrimiyle desteklenmeyen Ekim Devrimi'nin yenilgiye mahkum olduğunu savunuyordu. Buna karşılık Bolşevik pratiğin en seçkin temsilcilerinden olan Stalin'in de devrimin geleceği açısından tehdit oluşturabilecek ciddi zaafları vardı. Lenin, kendi vasiyetinde Troçki'nin hiçbir zaman Bolşevik olmadığını söyleyerek güvenilmez biri olduğuna işaret ederken, kaba ve Büyük Rus şovenizmine düşmesi olasılığı bulunan Stalin'in de güçlü yetkilerle donanmış biri olarak genel sekreterlik görevinde kalmasını sakıncalı buluyordu. Lenin sağlığında Stalin ile Troçki arasındaki çelişki ve çatışma sonuca bağlanmış değildi. Bütün bu somut gerçekler kaçınılmaz olarak devrimin geleceği üzerinde belirleyici etkilerde bulunacaktı. Bu durumda devrimin önderi ve her düzeyde yol göstericisi olarak Lenin'in erken ölümü, Ekim Devrimi'ni bir bakıma yarım kalmış olan bir devrim durumuna düşürdü.

Lenin'in ölümünden sonra Sovyetler Birliği'nde Stalin'in liderliği altında başlayan sosyalizmin kuruluşu ve proletarya diktatörlüğünün geliştirilmesi çalışmalarında önemli başarılar sağlandı. Adeta Lenin'in öngörüsünü doğrulamak istermişçesine kaba bir tarzda olsa da, parti içindeki sınıf mücadelesi sona erdirildi. Aynı şekilde Kulaklar ezildi, toprakta orta burjuvazi tasfiye edildi, tarımda kolektivizasyon başarıldı. Bütün bunlar süreç içinde büyük bir atılım halini alan güçlü sosyalist inşa operasyonunun parçalarıydı. Bu çalışmaların sürdürüldüğü dönemde, Avrupa'da gelişen faşizm ve özellikle Alman faşizmi Sovyetler Birliği'ni yıkmakla tehdit etmekteydi. Bunun Sovyetler Birliği'nin iç ve dış politikası üzerinde ciddi etkilerde bulunması kaçınılmazdı. Nitekim Stalin liderliği bir yandan emperyalist sistemi en azından belli bir süre için kendi içinde uğraştırmak amacıyla Nazi Almanyası ile bir saldırmazlık antlaşması imzalar ve bu temelde saldırı olasılığına karşı savunma hazırlıklarını yoğunlaştırırken, diğer yandan parti içinde diktatörlüğe kadar varan aşırı bir merkeziyetçilik uyguladı. Bu taktik ödünler ve önlemler Sovyetler Birliği'nin emperyalist saldırıya karşı geliştirdiği Büyük Anayurt Savaşı'ndan zaferle çıkmasında ve faşist Alman savaş makinasını parçalamasında kuşkusuz etkin bir rol oynadı. Ancak daha sonra parti ve devlet içinde büyük bir yozlaşmanın gelişmesinin ve sonunda Sovyet sisteminin tarihe karışmasının da hastalık tohumlarını ekti.

Ekim Devrimi'nin zaferinden sonra Lenin önderliğinde ve çabaları sonucunda kurulan 3. Enternasyonal, devrimin evrenselliği ve sürekliliği ilkesine işlerlik kazandırmayı amaçlıyordu. Öcalan yoldaşın bir değerlendirmesinde ifade ettiği gibi, enternasyonalizm de bir anlamda dünya devriminin planlanması düşüncesinin eseriydi. Lenin'in önderlik ettiği 3. Enternasyonal, emperyalizmin egemenliği altındaki sömürge ve bağımlı ülkelerde ulusal kurtuluş savaşlarını, kapitalist metropollerde ise işçi sınıfı devrimlerini gerçekleştirme amacına sıkı sıkıya bağlıydı. Lenin'in ölümünün ardından bu ilkede ciddi sapmalar ortaya çıktı. Sovyetler Birliği'nde sosyalizmin kuruluşuna aşırı bir önem atfeden Stalin, 3. Enternasyonal'in görevini bu kuruluş çalışmalarını destekleme derekesine düşürdü. Bu da Sovyet sosyalizminin çıkarları uğruna gerektiğinde kimi devrimlerden vazgeçme ve emperyalist-kapitalist sistemle uzlaşma sonucuna epeyce götürdü. Stalin'in bu tutumuna epeyce kanıt gösterilebilir. Örneğin *"Stalin'in Çin'deki devrime bakışında da bunu görmek mümkündür. Stalin Sovyetler Birliği merkezli sosyalizmin inşası çalışmalarına o denli gömülmüştür ki, Çin'deki devrim bu çalışmaları biraz olumsuz yönde etkilediği, örneğin Sovyetler Birliği'nin istikrar dönemine ve emperyalizmle savaşmamaya duyduğu ihtiyacı sarsıntıya uğrattığı için, devrimi desteklememiştir. Mao bu görevi kendi başına omuzlamış, halk savaşı teorisini geliştirmiş ve köylülüğü bu savaşa çekerek, Çin Devrimi'ni bağımsız bir temelde geliştirmiş ve zafere götürmüştür. Nitekim o dönemde işbaşında bulunan 3. Enternasyonal, Çin Devrimi'ni mahkum etmiş, gelişim rotasının doğru olmadığı gerek-*

Ezilen ve sömürge ulusların bağımsızlık ve özgürlük mücadelelerini ön koşulsuz desteklemeyen, bu halkların özgür dünya halkları ailesinin eşit, onurlu ve saygın birer üyesi haline gelme kavgalarına omuz vermeyen, bu konuda kesin ve kararlı bir tutum takınmayan bir devrimci hareket, enternasyonalist olduğunu kesinlikle iddia edemez.

çesiyle devrimi desteklememiştir." (3)

2. Dünya Savaşı'ndan zaferle çıkan Sovyetler Birliği, Doğu Avrupa ülkelerinde anti-faşist halk cephelerinin iktidarı ele geçirmeleri ve Çin Devrimi'nin zaferi ile birlikte kendisini temelleri biraz daha sağlamlaşan bir güvenlik içinde hissedince, dünya devrimini açıkça taktik düzeyine düşürdü. Giderek süreç içinde emperyalist-kapitalist sistemle bir denge durumuna ulaştıktan sonra, sosyalist dünya devrimini tümden bir kenara itti. Bundan böyle devrimci kurtuluş hareketleri açıkça reel sosyalist sistemin çıkarlarına uygun düştüğü ölçüde desteklenecek, tersi durumda yüzüstü bırakılacaktı. Örneğin Vietnam Devrimi ABD emperyalizmini zayıf düşürdüğü ve Sovyetler Birliği'nin başını çektiği sosyalist sistemi emperyalizm karşısında denge durumuna getirdiği için desteklenmiş; benzer biçimde Küba Devrimi de aynı işlevi yerine getirdiği için, Kruşçev yönetimi Küba topraklarına nükleer füzeler yerleştirerek, ABD ile bir nükleer savaşı göze alacak kadar ileri gitmişti. Aynı Sovyetler Birliği, kapitalist olmayan yoldan sosyalizme geçiş tezi temelinde ulusal burjuvazinin iktidarda bulunduğu yeni bağımsızlığına kavuştuğu ülkelerle ilişkiler kuracak, bu ülkelerdeki yönetimleri sosyalist ilan edecek, yine bu ülkelerdeki komünist partilerin kendilerini feshetmelerini isteyecek veya mevcut iktidarlarla işbirliğine zorlayacaktı. Bunun dünya sosyalist devrimiyle hiç mi hiç ilişkisinin bulunmadığı, proletarya enternasyonalizminin pratikte somutluk kazanmasının böyle olamayacağı açıktı.

PKK, ülkemizdeki gayri meşru varlıklarına ve faaliyetlerine rağmen, bu tür oluşumlarla çatışmaya girmekten yana değildir. Bunlar bunu dikkate alarak, ya kendi tutumlarını değiştirip ülkemizdeki varlıklarını meşru temellere dayandırmalı, ya da Kürdistan'ı terk etmelidir. Kürdistan'da Türk burjuva sömürgeciliği yıkılırken, bu oluşumların eski tutumlarında ısrar etmeleri anlamsızdır ve oldukça tehlikelidir.

Sovyetler Birliği bünyesinde ulusal sorunun çözümünde de proletarya enternasyonalizminin gereklerine göre hareket edildiği, başka bir deyişle birliği oluşturan uluslar ve çeşitli halk gruplarının bağımsızlığı, özgürlüğü ve eşitliği ilkesine özen gösterildiği, uluslar arasındaki eşitsizlikler ve ayrıcalıklara son verildiği söylenemez. Bu, Sovyetler Birliği'nde kurulan sosyalizmin gerçekten sosyalizm olup olmadığını belirleyen çok önemli bir ilkedir ve hatta en önemlisidir. Kendi içinde tam bir özgürlük ve hak eşitliğini gerçekleştiremeyen, içeride ulusal ve sınıfsal eşitsizlikler ve ayrıcalıkları ortadan kaldıramayan bir sosyalizm türünün, başka uluslarla ilişkilerinde proletarya enternasyonalizmi ilkesinin gereklerine bağlı kalması düşünülemez. Birlik içinde merkezileşmeye verilen korkunç ağırlık Büyük Rus ulusunun etkinliğini alabildiğine geliştirirken, diğer ulusların her alanda geri kalmalarına yol açmış; Öcalan yoldaşın özlü ifadesiyle Sovyet sosyalizmi bir yerde gecikmiş Rus kapitalizmi, Rus milliyetçiliği için bir taktik olmuştur. *"Başını Sovyetler Birliği'nin çektiği 'her şey reel sosyalizmin çıkarlarına tabi olmalıdır' anlayışı, devlet politikasında milliyetçiliğe yönelmeyi ve Büyük Rus şovenizminin devlette etkili olmasını sağlamış; kendi içinde küçük halkların milliyetçiliğini körüklemiştir. Enternasyonalizm uygulanmazsa milliyetçilik gelişecektir. Dolayısıyla Büyük Rus şovenizmi gelişmiştir."* (4) Gelinen aşamada Büyük Rus milliyetçiliğinin eski Sovyet uluslarını kendi hükümranlık alanında tutmaya çalıştığı görülmekte, birçok siyasal çevre çarlığa dönüşün yaşandığını dile getirmektedir.

SSCB'nin dağılmasıyla birlikte, eski Sovyet cumhuriyetlerinde yaşanan yoğun çelişkiler de günyüzüne çıkmıştır. Birçok cumhuriyetin kendi içinde ve bazı cumhuriyetler arasındaki çelişkiler savaşa dönüşmüştür. Ulusal sorunun çözümlenememiş olması, Kafkas ülkelerini bir barut fıçısı haline getirmiştir. Geçmiş Sovyet düzeninde uluslar ve çeşitli halk topluluklarına özgü sorunların "çözümü"nde oldukça ilginç yöntemler kullanılmıştır. Örneğin hemen hemen bütün cumhuriyetlere dışarıdan getirilen Rus nüfusu yerleştirilmiş, nüfus bileşimindeki denge önemli ölçüde Büyük Ruslar lehine değiştirilmiş, bu temelde gelecekte Büyük Rus milliyetçiliğinin merkezi yapıdaki etkinliğine karşı yükselmesi olası tepkilerin önlenmesine çalışılmıştır. Baltık ülkelerinden Kafkasya cumhuriyetlerine kadar bu böyledir. Aynı şekilde nispeten daha küçük halk topluluklarının yaşadığı topraklar farklı cumhuriyetler arasında bölüştürülmüş, böylelikle bir bakıma halk topluluklarının ulusal kimliklerini koruyup geliştirmeleri önlenmiştir. 2. Dünya Savaşı'nın öngününde ve savaş yıllarında birçok halk topluluğu kitlesel olarak yaşadığı topraklardan koparılıp, Orta Asya cumhuriyetlerine sürgüne gönderilmiştir. Sovyet sosyalizmini koruma düşüncesinin -bu dört dörtlük bir sosyalizm bile olsa-, bu uygulamaları haklı gösteremeyeceği açıktır. Aykırılığın da ötesinde, bu uygulamalar gerçekte sosyalizmin özüne yönelik birer saldırı niteliğindedir. Kısacası Sovyetler Birliği pratiğinde, birlik, ulusların özgürlüğü ve eşitliği yönünde değil, tarihsel eşitsizlikler ve ayrıcalıklara yenilerinin eklenmesiyle Büyük Rus milliyetçiliği lehine işlemiştir. Bu da proletarya enternasyonalizmi ilkesinin son derece kaba bir biçimde ihlali demektir. Daha doğrusu bu ilke Rusların ayrıcalıklı konumunun üstünü örtmede bir maske derekesine düşürülmüştür.

Devrimin evrenselliği ve sürekliliği ilkesine bağlılık konusunda da aynı olumsuz durum söz konusudur. Gelişen faşizm tehlikesi karşısında parti içindeki çelişkilerin dondurulması çelişkileri ortadan kaldırmamış, içeride sınıf farklılıklarının ortadan kaldırılması yerine partinin bürokratikleşmesine gözyumulmuş, devlet içinde yeni bir burjuva sınıfı olarak dev bir bürokrasi ortaya çıkmıştır. Devrimin evrenselliği ve sürekliliği ilkesinden bu biçimde sapma, Kruşçev ile birlikte olgunlaşmış bir revizyonizme dönüşmüştür. Sınıfların ortadan kaldırıldığı ve tüm halkın devletine geçildiği iddiasıyla ortaya çıkılan dönem, gerçekte sınıfların geliştiği bir dönemdir. ABD emperyalizmi karşısında denge konumuna ulaşılan bu dönemde, devrimlerin desteklenmesinden vazgeçilmiş, emperyalizmle uzlaşma ve barış politikası stratejik bir düzeye çıkarılmıştır. Emperyalist-kapitalist sistemle barış içinde yaşama politikasına stratejik bir önem atfedilmiş, nükleer savaş tehdidi bunun gerekçesine dönüştürülmüş ve bu politika devlet aygıtı içindeki bürokratik bir tabaka tarafından ısrarla savunulmuştur. Sistemdeki bu tıkanmanın reel sosyalizmi nerelere götürdüğü ve kendisine nasıl bir son hazırladığı; parti kademelerinde ve devlet içinde şekillenen kapitalist-bürokratik sınıfın, reel sosyalizmin bünyesindeki gerçek sosyalist değerler ve kazanımları nasıl tasfiye ettiği, emperyalist burjuvaziye bile parmak ısırtacak bir şiddet histerisiyle reel sosyalizmin işlevini yitirmiş kurumlarını nasıl topa tuttuğu ibret verici bir biçimde gözler önündedir.

Sovyetler Birliği'nin iç ve dış politikasında, proletarya enternasyonalizminden kopması, reel sosyalist sistemin tarihe karışmasının temel nedenidir. Buradan yola çıkarak bir gerçeğin altını yeniden ısrarla çizmek gerekir: Kendi içinde ulusların eşitliği ve özgürlüğünü gözetmeyen, eşitsizlik ve ayrıcalıkların her türlü belirtisine karşı kararlı bir savaşım vermeyen, sınıf mücadelesini sürekli kılarak sınıfsız topluma yürüme hedefinden sapan bir anlayışın, dışarıda başka halkların bağımsızlık, özgürlük ve eşitlik uğruna giriştikleri mücadelelere ilkesel bir yaklaşım ve ilgi göstermesi beklenemez. Bunlar pratikte acı dersler biçiminde karşımıza çıkan somut gerçeklerdir. Reel sosyalizmin bu konuda ve öteki alanlardaki deneyimi elbette çok yönlü olarak araştırılıp incelenmeli ve sonuçlar çıkarılmalıdır. Yine de reel sosyalizmin pratiği ile yetmiş yılı aşkın bir geçmişe sahip olan Türkiye solunun yaptıkları arasında bir karşılaştırma yapmak gerekirse, bu solun ciddi bir örgüt bile ortaya çıkaramadığı görülecektir. Kendi yıkımına yol açan hataları ve eksiklikleri ne olursa olsun SSCB ve yönetici partisi, uzun yıllar ulusal kurtuluş hareketlerini aktif bir biçimde desteklemiş, birçok ülkede ulusal demokratik halk devrimlerinin zafere götürülmesine katkıda bulunmuş, hatta devrimlerden desteğini çektiği yıllarda bile bizzat fiili varlığı ile bu hareketler için önemli bir güç kaynağı olmuştur. Ekim Devrimi temelinde vücut bulan reel sosyalist sistemin dünya çapında kapitalizmin değişikliğe uğratılmasında ve emekçilerin yaşam koşullarının eskiye oranla hissedilir ölçüde iyileştirilmesinde belirgin rolü vardır. Peki, Türkiye solunun hangi sevaplarından söz edilebilir? Bu sol her şeyden önce kendi halkına ne verebilmiştir? İnsanlığın tanık olduğu en ırkçı-şoven rejimlerden biri olan kemalizmin geliştirip uyguladığı ve sürekli gündemde tuttuğu ulusal eritme ve yok etme politikalarını akamete uğratmak, kökü kurutulmak istenen halkların varlıklarını sürdürme kavgasına katkıda bulunmak ve omuz vermek için, bu sol en basit bir direniş bile sergileyebilmiş midir? Bu solun proletarya enternasyonalizmi karşısındaki konumu nedir?

Türk solu enternasyonalizm adına PKK'nin savaşını sınırlandırmak istiyor

İnsanlığın en çok düşürülmüş ve adını bile anamayacak ölçüde alçaltılmış bir parçasını kendine getiren, onu temel insanlık değerleri uğruna savaşa kaldıran ve bu anlamda insanlığın onurunu yücelten PKK'yi milliyetçi olarak damgalayan, buna karşılık faşist Türk rejimine bir fiske bile vuramamış olan pratiğini enternasyonalist olarak adlandıran bu sol, olsa olsa 12 Eylül rejiminin solu olabilir.

Türkiye solunun enternasyonalist olup olmadığını ortaya koyacak en sağlıklı ölçü, bunun için en sağlam mihenk taşı, Kürdistan sorunu ve yakın dönemde Kürdistan'da gelişen ulusal kurtuluş mücadelesi karşısındaki tutumudur. Bu konuda başka ölçüler aramak anlamsız ve gereksizdir. Sosyalizmin bolca sözünü etmesi, dünyanın öte ucunda kurulu düzene yönelmiş devrimci çıkışlara övgüler yağdırması, bu çıkışlara destek çağrısında bulunması ve bunun için kampanyalar açması, bir hareketin enternasyonalist olduğuna tanıklık edemez. Hele hele devrimle değiştirme iddiasında bulunduğu ülkenin egemen sınıfları başka bir ulusun canına okumak ister, bu ulusun giriştiği kurtuluş mücadelesini en vahşi yöntemlerle bastırmaya ve varlığını tümden ortadan kaldırmaya çalışırken, bu uygulamalar karşısında gözlerini, kulaklarını ve ağzını kapatan söz konusu hareketin Patagonya'nın devrimci güçlerini desteklediğini yüksek sesle ilan etmesi en alçakça tutumlardan biri olarak karşımıza çıkar. Bu tutum gerçekten de alçakçadır. Çünkü burada, bu hareketin, egemenlik altına alınmış ve tarihten silinmek istenen ulusun var olma savaşını soykırımcı yöntemlerle bastırmaya çalışan kendi egemen sınıflarına verdiği destek mesajı vardır. Başka ülkelerdeki devrimci ve ilerici hareketlere yönelik enternasyonalist dayanışma sözleri ve çağrılarının tonu yükseldiği ölçüde, içeride ezilen ulusla savaş halindeki egemen sınıflara sağlanan destek de daha fazla anlam kazanacaktır. Bu, soykırımcı egemen sınıflara, "Ben dünyanın öte ucundaki bir devrimci hareketi desteklediğimi ilan ederken, sizin bastırmaya çalıştığınız hareketin devrimci olmadığını ve desteklenmeye hak kazanmadığını anlatmış oluyorum. Uygulamalarınız karşısında sessiz kalarak desteğimi açıklıyorum" biçiminde verilen bir mesajdır. Kısacası, burada görünürde takınılan keskin enternasyonalist tutum, gerçekte sosyal-şovenizmi gizlemek için kullanılan bir maske durumundadır.

Şöyle bir düşünelim: PKK'nin önderlik ettiği ulusal kurtuluş savaşı sömürgeci güçleri Kürdistan'a ilişkin politikalarında değişikliğe zorluyor. Egemen sınıfın bazı kesimleri, ülkemizde yaşanan gelişmeler karşısında bir ikilemle ortaya çıkıyor; Kürdistan üzerindeki sömürgeci egemenliklerini tartışmaya açarak, "ya ver kurtul, ya vur kurtul" diyorlar. Bu durum sömürgeci burjuvazinin belli bir kanadının Kürdistan'ı gerçek sahiplerine terk etmeyi en azından tartıştığını gösteriyor. Başka bir deyişle yükselttiği var olma ve özgürlük savaşıyla Kürt ulusu ve Kürdistan gerçekliği kendisini düşmana kabul ettiriyor. Kürdistan halkına karşı açık cepheden savaşan düşman, kendisini dayatan gerçeklerin ağır baskısı altında, dolaylı olsa da, PKK'yi Kürt ulusunun temsilcisi olarak kabul edip ateşkesi tartışabiliyor. Buna karşılık, kraldan daha kralcı kesilen Türkiye solu, Kürdistan'da örgütlenme sevdasından vazgeçmiyor; dolayısıyla Kürdistan'ın Türk sömürgeci egemenliği altında kalmasından yana tavır alıyor. Böylelikle bu sol, sosyal-şoven karakterine denk düşecek biçimde, Kürdistan'daki sömürgeci egemenliğin devamı konusunda özel savaş rejimi kadar ısrarlı davranıyor. Tabii bu kararlılığını da proletarya enternasyonalizmi ilkesine dayandırıyor. Enternasyonalizm şurada kalsın, burada demokratlıktan bile söz etmek mümkün müdür? İnsanlığın en çok düşürülmüş ve adını bile anamayacak ölçüde alçaltılmış bir parçasını kendine getiren, onu temel insanlık değerleri uğruna savaşa kaldıran ve bu anlamda insanlığın onurunu yücelten PKK'yi milliyetçi olarak damgalayan, buna karşılık faşist Türk rejimine bir fiske bile vuramamış olan pratiğini enternasyonalist olarak adlandıran bu sol, olsa olsa 12 Eylül rejiminin solu olabilir.

Türkiye sol hareketinin uzun yıllar TKP tarafından temsil edildiği iyi bilinmektedir. Bu sola damgasını vuran kemalist türden solculuk en somut ifadesini TKP'de bulmuştur. Abdullah ÖCALAN yoldaş, Ekim Devrimi'nin 70. yıldönümü vesilesiyle yaptığı bir değerlendirmede, süreç içinde komünist partilerin saflarında kemalist solculuk denilebilecek bir solculuk türünün boy verdiğini, bunun bu partileri tasfiye ettiğini veya reformist partilere dönüştürdüğünü belirtmekte; kemalist tipte solculuğun komünist partilerin tasfiyeye uğratılması veya dönüştürülmesinde oynadığı rolün, başlangıcından günümüze kadar sosyal demokrasinin sosyalizme karşı oynadığı rolden aşağı kalmadığını dile getirmektedir. Kemalist solculuk ve kautskycilik, farklı gelişme koşullarına sahip olan ülkelerde aynı işlevi görmüşlerdir. Kautskycilik daha çok gelişmiş kapitalist ülkelerde sosyalizmden kopar, devrime sırt çevirir ve emperyalizmin sağlam bir dayanağı haline gelirken, kemalizm ezilen halkların kurtuluş hareketlerinde bu etkiyi daha tehlikeli bir biçimde temsil etmiş ve emperyalizmin güç kazanmasının dayanağı rolünü oynamıştır. *"Kısacası kemalist solculuk daha 1920'lerde Komünist Enternasyonal'de sosyal-şoven olarak değerlendirilen, özellikle ezilen ve bağımlı ülkelerde bir burjuva sızması olarak geliştirilen ve o dönemde TKP'de gelişen bir sosyal-şovenizm türüdür."* (5)

TC'nin kuruluşuyla birlikte sömürgeci Türk burjuvazisinin Kürdistan üzerinde kesin egemenliğini tesis etmek için giriştiği soykırıma kadar varan işgaller ve katliam uygulamaları karşısında, TKP'nin nasıl bir tavır takındığı artık herkesin malumudur. TKP, TC'nin bu çılgınca uygulamalarını sonuna kadar desteklemiş, yüzbinlerce Kürt insanının toplu kıyımlara uğratılmasını uygarlık adına selamlamış, kendilerini ve kendi topraklarını savunan insanlarımızı "vahşiler", "feodal gericiler" ve "eşkıyalar" olarak adlandırmış, işgaller karşısında sergilenen direnişleri "irticanın ayaklanması" olarak damgalamıştır. Osmanlı İmparatorluğu'nun kalıntıları üzerinde özlemini çektiği bir burjuva iktidarın vücut bulmasıyla asıl amacına ulaşan TKP, işlevini yitiren bir oluşum olarak, kemalist cumhuriyetin üzerine titremenin bir adım ötesine geçememiştir. Kemalizmin yurt dışı bürosu veya gayri resmi temsilciliği biçiminde eski Sovyetler Birliği ve Doğu Avrupa ülkelerinde faaliyet gösteren bu oluşum, reel sos-

yalizmin Kabesi'ne kapitalizmin putlarının yerleştirilmeye başlandığını fark ettiğinde Ankara'ya dönmüş ve 12 Eylül rejiminin içinde tamamen erimiştir. TKP yöneticilerinin Türkiye'ye dönmelerini, partinin sosyalizmden vazgeçmesini ve fiilen tasfiye edilmesini reel sosyalizmin çözülüşüne ve sistemin yıkılışına bağlamak, devrime ve sosyalizme ihanetini bu süreçle birlikte başlatmak doğru değildir. TKP tasfiyeciliğini kemalizmin cumhuriyete ulaşma çabalarına ortak olduğu, onun şoven ve katliamcı geleneklerini ve karakterini ilericilik adına savunduğu yıllara kadar götürmek gerekir. Kemalizmin sınıfsal karakterini değerlendirme hatasının kurbanı olan Mustafa Suphi ve yoldaşlarının kemalistlerce katledilmesinden sonra TKP'nin sosyalizmle ilgisi kalmamış, bu dar oluşum kemalizmi soldan tamamlama çabasını ısrarla sürdürmüştür. İçinde bazı dürüst direnişçiler ve sağlam komünistlerin çıkmış olması bu gerçeği değiştirmemektedir. Nitekim bu tür öğeler kısa bir süre içinde tasfiye edilmişlerdir.

1960'lı yılların ortalarından başlayarak, Türkiye devrimci-demokratik hareketi içinde TKP geleneğinin dışına çıkma, dolayısıyla kemalizmi aşma konusunda önemli bazı adımların atıldığını ve bu arada Kürt sorununun tartışmaların gündemine girdiğini belirtmek gerekir. Özellikle soldaki revizyonizm ve reformizme tepki olarak gelişen 1970'lerin devrimci gençlik hareketi ihtilalci bir çizgiye yönelmiş, halkların kurtuluşu davası karşısında samimi ve sorumlu bir yakiaşım göstermiş, bu doğrultuda belirli adımlar atmış, ancak 12 Mart faşizminin sert darbeleri karşısında yenilmiş ve ezilmiştir. 12 Mart askeri-faşist darbesi, ortaya çıkan yeni devrimci gelişmeyi ezme ve devrimci hareketin liderlerini ortadan kaldırma, böylelikle solun düzen dışına çıkmış olan yanlarını budama ve tekrar düzen sınırları içine çekme operasyonu olarak tanımlanabilir. Bu dönemin düşüncelerini yeterince hayata geçirme olanağı bulamamış genç devrimci liderleri, idam sehpalarında bile proletarya enternasyonalizmine bağlılıklarını dile getirmişler, Türk ve Kürt halklarının ortak düşmana karşı halk savaşı bayrağını yükselterek, halkların özgür ve eşit temellerdeki birliğinin yaratılmasına duydukları özlemi haykırmışlardır. Devrim davasına bağlılıklarını, can varlıklarını halkların kurtuluşu kavgasına kurban ederek kanıtlayan devrimci hareketin liderlerinin bu vasiyeti ardılları iddiasındaki güçler tarafından hasıraltı edilmiş; TKP'nin sosyal-şoven geleneği sola yeniden egemen hale gelmiştir. Ecevitçilikten TKP'ye, Dev-Yol'dan Perinçek çizgisine kadar solun bütün varyasyonları Kürdistan gerçeği karşısında özünde aynı tavrı takınmış, hepsinin pratiğine damgasını vuran sosyal-şovenizm olmuştur.

12 Mart cuntasının yönetimi sivil güçlere devretmesinin ardından, çeşitli ideolojik gruplaşmalar biçiminde yeniden gelişme gösteren Türkiye sol hareketi, devrimci gençlik hareketinin mirasına sahip çıkıyor görünmesine rağmen, gerçekte onun geleneklerinin çok uzağındaydı. Halbuki oldukça kısa ömürlü pratiğine rağmen, ezilen devrimci gençlik hareketi muazzam bir anti-emperyalist potansiyel ortaya çıkarmıştı. Gençlik kitlesi devrime ve sosyalizme büyük ilgi gösteriyordu. Toplumda eskisiyle kıyaslanmayacak ölçüde gelişkin bir devrimci potansiyel vardı. Ama sivil yönetimin çıkardığı af yasasıyla cezaevlerinden salınarak mevcut devrimci potansiyelin tepesine oturtulan iğdiş edilmiş solcu liderler, mevcut devrimci potansiyeli Ecevitçiliğin kuyruğuna takarak yozlaştırdılar. Devrimci örgütlenmeye yanaşmayarak, devrimci eylemden kaçarak ve kitleleri örgütsüz bırakarak, soldaki tasfiyeciliği derinleştirdiler. Türkiye solculuğu 12 Eylül faşizmi karşısında yenilmedi; tasfiyeci bir konumda bulunan 12 Mart faşizmi karşısında uğranan yenilgiyi aşamamış olan bir solculuğun bir kez daha yenilmesi zaten söz konusu olamazdı. Solun iğdiş edilen ve tasfiyeciliği yaşayan liderleri, sıradan bir direniş bile ortaya koymadan faşizme teslim oldular. 12 Eylül faşizmi, açığa çıkarılan örgütsüz durumdaki devrimci potansiyeli en sert yöntemlerle ezmekte zorlanmadı; devrimin filizlerini kırdı ve kuruttu. Bugün Türkiye'de yaşanan korkunç yozlaşma ve ağır örgütsüzlük ortamı, bu iğdiş edilmiş solun tasfiyeci karakterinin doğal ve kaçınılmaz bir sonucu olarak ortaya çıktı.

Bu solun, Kürdistan sorununa yaklaşımı da özünde böyle bir sorunun varlığını tanımama biçimindeydi. Sol hareket içindeki gruplardan her biri sözümona Türkiye devrimini ele alırken, "Misak-ı Milli" sınırları içindeki topraklar tek bir ülkeymiş ve bu topraklarda tek bir ulus yaşıyormuş gibi soruna yaklaşıyor, Kürdistan sorununu bir azınlık sorunu ölçüsünde bile değer biçmiyordu. Bu yaklaşım Türk burjuvazisinin "Misak-ı Milli" sınırları içinde tek ülke-tek ulus yaratma politikasıyla tam bir uyum içinde bulunuyordu. Bu güçler devrimciler tarafından sıkıştırıldıkları zaman, Kürdistan sorununun çözümünü sözde gerçekleştirecekleri devrimin sonrasına erteliyorlar; devrimden sonra Kürtlere bazı hakların tanınabileceğini söylüyorlardı. Bu, sömürgeciliğin ezilen halkları aşağılayan tutumunun sosyal-şoven soldaki yansımasıydı. Sömürgeci güçler de sömürge halkların kendilerini yönetecek ve geleceklerini kendileri belirleyecek güçte olmadıklarını iddia ediyorlar, sömürgecilik adına bu halklara uygarlık götürdüklerini savunuyorlardı. Dolayısıyla solun bu yaklaşımı özünde sömürgeci mantığın ürünüydü. Nitekim kendileri "çeşitli milliyetlerden Türkiye halkının enternasyonalist birliği" adına Kürdistan'daki bağımsız örgütlenme çabalarına şiddetle karşı koyuyorlar, Kürdistan proletaryasının öncü müfrezesinin yaratılması zorunluluğunu reddediyorlardı. Kürdistan adına bir ideolojik grup biçiminde Türkiye devrimci gençlik hareketi ortamında şekillenen PKK hareketine başlangıçta tepeden bakan ve küçümseyici bir tutum takınan sosyal-şoven çevreler, devrimcilerin bu konuda kararlı olduklarını ve Kürdistan'da örgütlenmeye yöneldiklerini görünce, bunun önüne geçmeye çalıştılar. Bu engelleyici tutumlarını "Halkın Kurtuluşu" ve "Halkın Yolu" türünden grupların pratiğinde görüldüğü gibi devrimcilere yönelik silahlı saldırılara kadar vardırdılar. Perinçek çevresi örneğinde olduğu gibi PKK hareketinin kadro ve sempatizanlarının adlarını ve adreslerini gazetelerinde yayınlayarak, aşağılık bir ihbar ve karalama kampanyası geliştirdiler. Kısacası Kürdistan'da devrimci hareketin gelişip kökleşmeye başladığı koşullarda, Türkiye soluna egemen olan sosyal-şovenizmin yüzündeki devrimcilik maskesi de düştü; devrim ve sosyalizm karşıtı karakteri kendisini bütün çıplaklığıyla ele verdi.

Kürdistan'da devrimci temellerde bir ulusal kurtuluş mücadelesinin gelişmesi ile bu sosyal-şoven solun 12 Eylül faşizmine karşı direnmemesi ve darbenin üzerinden geçen on yılı aşkın süre içinde faşist kurumlaşmaya karşı en küçük bir tepkide bulunmaması arasında doğrudan bir ilişki vardır. Bu tutumu, "bölücülük tehlikesi" ya da "tehditi"ne karşı "ulusal" birlik çağrısında bulunan faşist rejimin bu istemine verilmiş bir olumlu karşılık biçiminde değerlendirmek yanlış olmayacaktır. Kürdistan'da gelişen halk savaşının dolaysız etkisiyle Türkiye'de ortaya çıkan yeniden toparlanıp örgütlenme ve eyleme kalkma için elverişli ortamdan yararlanmak istememesi, PKK'nin destek ve dayanışma çağrılarına kulaklarını tıkaması, kemalist solculuğun artık miadını doldurduğunu ve yatırıldığı siyasal mezardan kalkmasına olanak bulunmadığını göstermektedir. Mevcut durumda bu yapıyı sol olarak adlandırmak bile artık tümüyle anlamsızdır. Böylesi bir solda enternasyonalizm aramak, bilinen bir deyimle ifade edilecek olursa, öküz altında buzağı aramaktan farksızdır. Türkiye devrimci gençlik hareketinin mirasını kemirmekle ömrünü geçirmiş, bu hareketin mirasını ve olumlu geleneklerini ayaklar altına almış, tasfiyecilik bataklığına gömüldükçe gömülmüş, açığa çıkardığı halkın devrimci dinamiklerini örgütsüzlüğe terk ederek faşizmin tırpanlamasına elverişli zemin hazırlamış ve bu temelde 12 Eylül faşizminin Türkiye toplumunu çürütmesi suçuna ortaklık etmiş bir yapı, sosyal-faşist olarak tanımlanmayı tam anlamıyla hak etmiş bir yapıdır.

Enternasyonalizmin sembolü haline gelmiş çağımızın en yiğit devrimcilerinden biri olan **Che Guevara**, bir zamanlar savaşan Vietnam'ın yalnız bırakılmışlığı karşısında duyduğu acıyı dile getirirken, *"İlerici dünyanın Vietnam halkına destek olması, Roma arenalarında gladyatörleri alkışlayan pleplerin tutumunu andıran bir ihtihzaya benzer. Sorun kurbanlara başarı dilemek değil, onların yazgısını paylaşmak, zafere ya da ölüme onlarla omuz omuza yürümektir"* diye yazar. Enternasyonalizmin en güzel ve en anlamlı tanımlarından birini veren Che'nin bu sözlerinin ışığında, kemalist solun mevcut durumda Kürdistan'a ilişkin tutumuna bakalım. Ulusal kurtuluş kuvvetleri karşısında yenilgiyi yaşayan ve çıkmazı derinleşen faşist Türk ordusu, bugün Kürdistan'da sivil halk kitlelerine yönelik katliamlar düzenliyor. Köyleri top ateşine tutuyor, evleri ateşe veriyor, içindeki insanlarla birlikte yakıyor. Savaş uçakları her gün dağlarımızı ve köylerimizi bombalıyor. Ülkemizin coğrafyası görülmemiş bir tahribata uğratılıyor. Ormanlarımız tamamen yakılıp yok ediliyor. Kürdistan insansızlaştırılıyor. Kent merkezlerinde her gün onlarca yurttaşımız kontrgerilla saldırılarına hedef olup can veriyor. Kontrgerilla saldırıları Kürt milletvekillerine kadar uzanıyor. Gerilla kuvvetlerine karşı uluslararası sözleşmelerle kullanımı yasaklanmış kimyasal silahlara başvuruluyor. Cılız da olsa, dünya kamuoyu bu soykırım denemelerine karşı tepki gösteriyor. İnsan hakları dar çerçevesi içinde de kalsa, protestolarda bulunuyor. Çeşitli yabancı ülkelerden heyetler arasıra Kürdistan'a uğrayıp yerinde incelemeler yapmaya çalışıyor. Buna karşılık, bu soldan cılız bir ses bile çıkmıyor. Numunelik bir protesto eylemi bile koymuyor. Hatta yerinde oturup "kurbanlara başarı dileme"ye bile yanaşmıyor. Sömürgeci efendilerini rahatsız etmemek için Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesine destek anlamına gelebilecek davranışlara düşmemeye özen gösteriyor. Nerede kaldı devrimci dayanışma? Nerede kaldı zafere ya da ölüme omuz omuza yürümek? Bunlar bir yana, nerede kaldı demokratlık, nerede kaldı onur, nerede kaldı insanlık? Bir ulusal kurtuluşçu olan Amilcar Cabral, sömürgeci vahşete karşı tavır almak ve sömürge halkların kurtuluş kavgalarına omuz vermek için yiğitliğin zorunlu olmadığını, haysiyetli olmanın yettiğini belirtiyordu. Ortadaki bu çıplak gerçeklere bakıldığında, böyle bir solun haysiyetinden söz etmek mümkün olabilir mi?

Ancak bu hilkat garibesi solun acı gerçekliği bununla da bitmiyor. Türkiye'de bir "dinsizler partisi" yaratmayı çalışmalarının merkezine koymuş görünen bu solun bazı odakları, enternasyonalizm adına Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesine karşı tam bir özel savaş yürütüyorlar; daha doğrusu özel savaşın bir kolu gibi çalışıyorlar. Bunlara göre, köylerimizin yakılıp yıkılması ve sivil halkın katliama uğratılması doğrultusunda sürdürülen operasyonların durdurulmaması halinde faşist Türk köylerine saldırılar düzenleyebileceğini açıklayan PKK hızla milliyetçiliğe kayıyor ve Türk-Kürt çatışmasını körüklüyor. Bunlar için halkların kardeşliği faşistlerin bile burunlarının kanamaması oluyor. Dolayısıyla PKK'nin de azgın bir Türk şovenizmi temelinde örgütlendirilip silahlandırılan bu köylere yönelmemesi gerekiyor. Bunlar Türk köylerinin (kendileri sunni köyler diyorlar) silahlandırılması karşısında koruculuğa yönelme gereği duyan Kürt köylerinin (kendileri alevi köyler demeyi tercih ediyorlar) silahlanma istemlerinin reddedilmesini ciddi bir sorun yapıyor, bu noktadan devlete yükleniyorlar. Koruculaştırmaya karşı savaş açmaları gerekirken, Kürt köylerinin koruculuğa kabul edilmemesini kınıyor ve bunu eşitlik ilkesine aykırı buluyorlar. Bunlar Kürdistan'daki Türkleştirme yuvaları olan sömürgeci eğitim kurumlarında görev yapan, "APO tazminatı"yla maaşını ikiye katlayan ve pratikte sömürgeci baskı ve imha mekanizmasının bir dişlisi durumunda bulunan ve bir öğretmenin burnunun kanamasını, "PKK ilerici Türk öğretmenlere saldırıyor" biçiminde manşete çıkarıyorlar. Kürdistan'da sömürgecilerin hizmetinde çalışan ve sömürgeci egemenliğin hükmünü icra etmesinde görev alan böyle bir öğretmen "ilerici" oluyor. Enternasyonalizm, sözümona ilerici olan bu öğretmenin pratiğinde somutluk kazanıyor. Buna karşılık, ülkemizdeki yabancı egemenliğin başlıca dayanaklarından biri olan Türkleştirme yuvalarını dağıtmaya çalışan PKK ise Kürt milliyetçiliğine doğru sürükleniyor! Türk faşist rejiminin "bölücü terör hareketi" olarak adlandırdığı Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesini bastırmak amacıyla yaptığı ulusal mutabakat çağrısına bundan daha güçlü bir karşılık verilemez.

Türk özel savaş rejiminin azgınlaşan bastırma ve ezme operasyonlarına rağmen, halk savaşının ülkemizdeki yükselişi durdurulamıyor; Kürdistan devrimi gelişimini sürdürmeye devam ediyor. Devrimci kurtuluş mücadelesi sömürgeci devlet mekanizmasını parçalıyor; sömürgeci kurumlar ve kuruluşları dağıtıyor veya işlemez duruma getiriyor. Halkımız bunların yerine kendi kurumlarını geçiriyor; Kürdistan'da kendi iradesini temsil eden ve uygulayan mekanizmalar yaratıyor. Halkımızın iradesine boyun eğen sömürgeci Türk partileri ülkemizin birçok yöresinde kendi kendilerini feshediyor; bu partilerin Kürdistan'daki şubeleri peş peşe kapanıyor. Bu gelişme objektif olarak sömürgeci egemenliğin tasfiye edilmesi anlamına geliyor. Sömürgeci burjuvazinin değişik kesimleri adına örgütlenmiş olan düzen partileri, bir anlamda bu temelde Kürdistan'dan vazgeçebiliyorlar. Ama proletarya adına yola çıktıklarını ve enternasyonalist olduklarını iddia eden sözde sol grupçuklar, Kürdistan'dan ellerini çekmeye yanaşmıyorlar. Buradan da anlaşılacağı gibi, sosyal-şovenizm Kürdistan üzerindeki Türk sömürgeci egemenliğinin varlığını devam ettirmesi konusunda egemen sınıfın temsilcilerinden daha gözükara davranabiliyor. 12 Eylül darbesinin üzerinden geçen yıllar boyunca faşist rejime tek bir kurşun sıkmayanlar, ilk silahlı eylemlerini Kürdistan kurtuluş kuvvetlerine karşı koyabiliyorlar. Düşman cephesinden bir damla kan bile akıtmazken, Kürdistanlı yurtseverlerin kanına girebiliyorlar. Bunu da enternasyonalist dayanışma adına yapıyorlar. Evet, burada da bir enternasyonalizm vardır. Ama bu proletarya enternasyonalizmi değil, burjuva enternasyonalizmidir, burjuva sınıfların dayanışmasıdır. Kemalist solculuk ve onun çeşitli klikleri Kürdistan halkıyla dayanışmaya girmemekte, kendi egemenlerinin yardımına koşmakta, onlara destek sunmaktadırlar.

Kuşkusuz Kürdistan'ın elverişli coğrafyası ve mevcut devrimci ortam, sağlam enternasyonalist temellerde devrim için hazırlanmak isteyen herkese açıktır. PKK'nin bu konudaki tutumu son derece nettir ve yaptığı çağrılar vardır. Türkiye'nin devrimci güçleri ulusal kurtuluş kuvvetlerimizin denetimi altındaki alanlarda üslenebilir, askeri ve politik eğitimlerini geliştirebilirler. Türkiye'de devrimci mücadeleyi yeniden yükseltecek ve halklarımızın ortak düşmana karşı omuz omuza savaşmasına temel teşkil edecek böylesi bir çalışma arzu edilen tek doğru çalışmadır. Ama Kürdistan'ın sınır bölgelerinde faaliyet gösteren bazı sosyal-şoven grupçukların varlığı böyle bir çalışmadan kaynaklanmıyor. Bunlar Kürdistan gerçekliğine karşı örgütleniyorlar. Ulusal inkarcılığı örgütlüyor, sömürgeciliğin ulusal düzeyde yarattığı tahribatlara dayanıyorlar. Bu konumlarıyla bu tür oluşumların varlığı Kürdistan gerçekliğine karşı savaş anlamını taşıyor.

Burada bir kez daha yakıcı bir gerçeğin altını ısrarla çizmek gerekiyor: Kemalist solculuğun Kürdistan'da faaliyet göstermesinin koşullarını yaratan Türk işgali ve ardından

Devamı 25. sayfada

12 Eylül darbesinin üzerinden geçen yıllar boyunca faşist rejime tek bir kurşun sıkmayanlar, ilk silahlı eylemlerini Kürdistan kurtuluş kuvvetlerine karşı koyabiliyorlar. Düşman cephesinden bir damla kan bile akıtmazken, Kürdistanlı yurtseverlerin kanına girebiliyorlar. Bunu da enternasyonalist dayanışma adına yapıyorlar. Evet, burada da bir enternasyonalizm vardır. Ama bu proletarya enternasyonalizmi değil, burjuva enternasyonalizmidir, burjuva sınıfların dayanışmasıdır.

Ekim Devrimi'nin 76. yıldönümünde Rusya'da yaşanan gelişmeler

Emperyalizme, sömürgeciliğe ve çarlık gericiliğine karşı gerçekleştirilen ve halkların özgürlüğünün ve bağımsızlığının ifadesi olduğu gibi sınıfsal baskıya da son verme iddiasındaki Ekim Devrimi'nin 76. yıldönümünde Rusya'da yaşanan gelişmeler, bilimsel sosyalizme olan ihtiyacı açıkça gözler önüne seriyor. Bilimsel sosyalizmi esas alan Ekim Devrimi ve daha sonraki reel sosyalist uygulamalar incelendiğinde bu ihtiyaç daha da anlaşılır olmaktadır.

Emperyalist-kapitalist sistem Ekim Devrimi'ni bütün değerleriyle ve yaptıklarıyla birlikte tarihten silmek ve yok etmek çabası içindedir. Bu durum, Ekim Devrimi'nin emperyalist sisteme vurduğu darbe ve dünya insanlığına yol gösterici olma özelliğinden kaynaklanmaktadır. Lenin heykellerinin sökülmesi, şehir isimlerinin değiştirilmesi vb. uygulamalar özünde bürokratik kapitalist sınıfın ve emperyalizmin korkularını göstermektedir. Adeta çağa ve Ekim Devrimi'ne lanet okumalarını, bu çerçevede anlamlandırmak gerekir.

Kuşkusuz Ekim Devrimi bir çağı açtı. Bu çağ proleter devrimler çağıdır. Ekim Devrimi'nden sonra dünyada peş peşe devrimler yaşandı. Sömürge ve bağımlı halklar özgürlük mücadelesi yoluna girdiler. Birçoğu bağımsızlıklarına kavuştu. Bu anlamıyla Ekim Devrimi'ni sınırlı bir devrim olarak görmek doğru değildir. Çevresindeki birçok halkı etkilemiş ve bu halkların devrim yoluna girmesinde en etkili rolü oynamıştır. Bilimsel sosyalizmi esas alan Ekim Devrimi, sosyalist ilkelere bağlı bir temelde gerçekleşmesine rağmen daha sonra bu ilkelerden ödün verilmesi ve giderek uzaklaşılması gerçekliği, bu devrimin dünya halkları üzerinde yarattığı olumlu etkiyi değiştirmez.

Ekim Devrimi çağımızın tanık olduğu en görkemli devrimdir. Bu devrim emekçiler ve ezilen kesimler adına başarılı bir devrimdir. Günümüzde tasfiye edilmeye çalışılmasına rağmen hala da bittiği söylenemez. Bu devrim adına bürokratik kapitalist sınıfın söz söyleyebileceğini düşünmek elbette doğru değildir. Son sözü söyleyecek olan yine emekçiler ve ezilen kesimler olacaktır. Çünkü tasfiye edilmeye çalışılan onların yaşamıdır ve onların ihtiyaç duyduğu değerlerdir. Bu temelde Rusya'da son yaşanan gelişmelere kısaca bir göz atalım.

Eylül ayının sonunda Rusya Devlet Başkanı Boris Yeltsin'in parlamentoyu feshetme kararını almasıyla birlikte, parlamenterler parlamento binasından çıkmayacaklarını belirterek direnişe başladılar. Bunun üzerine durum oldukça gerginleşti, yer yer sokak çatışmaları yaşandı. Moskova'da bir belirsizlik yaşanmaya başladı. Ordunun müdahalesi ile parlamento direnişi kanlı bir şekilde bastırıldı. Parlamento direnişi bastırıldıktan sonra, Yeltsin fırsattan istifadeyle yine Ekim Devrimi'ni çağrıştırabilecek ne varsa yasaklama yoluna gitti. Böylece Rusya'da yaşanan sancılı süreç zihinlerde birçok soru işareti bırakarak kısa bir süre için de olsa atlatılmış oldu. Bilindiği gibi 1991 yılında da benzer bir süreç yaşandı. Danışıklı bir darbe girişimi ile Ekim Devrimi'nin bazı kazanımları emperyalizme pazarlanmaya ve devrimin tasfiyesi daha da hızlandırılmaya çalışılmıştı. Bu açıdan son yaşanan çatışmaları iyi yorumlamak, başta Rusya'daki emekçiler olmak üzere, insanlık için neler ifade edip etmediğini iyi görmek gerekiyor.

Her şeyden önce Rusya'da son yaşanan gelişmelerin taraflarını iyi değerlendirmek gerekiyor. Yeltsin'in konumu oldukça açıktır. O, bürokratik kapitalist sınıfın, emperyalizm ile işbirliğini en çok geliştiren kesiminin temsilcisidir. Bu anlamıyla da sosyalizm karşıtı konumu oldukça açığa çıkmış bir durumdadır. Burada yanılgı parlamentoyu değerlendirme noktasında yaşanabilir. Her şeyden önce parlamentoyu emekçi halkın temsilcisi olarak görmek yanlışlığına düşmemek gerekiyor. Özünde Yeltisin ile aralarında fazla bir farkları yoktur. Muhafazakar ve liberal ayrımı daha çok tasfiyeciliğin yöntemi konusundan dolayı yapılmaktadır. Bilimsel sosyalizme yaklaşım ve emekçi halka yaklaşım konusunda her iki tarafın yaklaşımı biraz aynıdır. Bu sınıf varlık koşulunu; bilimsel sosyalizmin tasfiyesi, bilimsel sosyalist ilkelerin ihlali ve emekçi halkı daha fazla sömürme, dilsiz bırakma temelinde bulduğu için bilimsel sosyalizme yönelmesi bir anlamda kendisini inkar etmesidir. Bunu bekleme hatasına düşmek ise yanılgıların en büyüğüdür.

Durum böyle olmasına rağmen, bu gelişmeleri hiç yaşanmamış saymak, emekçi halk için ne ifade ettiğini kavramamak, dünyadaki diğer devrimlerin etkilerini görmemek ve emperyalizm için ne ifade ettiğini anlamamak büyük bir eksiklik olabileceği gibi sorunlara genellemeci yaklaşmak olacaktır. Abdullah ÖCALAN yoldaşın bu konudaki değerlendirmeleri olayın kavranmasında önemli olacaktır. *"Muhafazakarlar reel sosyalizmin en son temsilcileridir. Aralarında pek fark yok. Muhafazakarı da, liberali de aynı mirası paylaşıyor. Bazıları daha vurguncu ki, Yeltsin bunu temsil ediyor. Diğerlerinin ilerici olduğunu sorgulamak doğru bir yaklaşım olmaz. Muhafazakarlar içinde şüphesiz bazı komünistler olabilir. Ama esasen bürokratik kapitalistlerdir. Yeltsin'in de liberal olduğunu sanmıyorum. Faşizme kadar açık bir kişiliktir. Mücadele halk ile sermaye arasındaki bir mücadele değil, egemen sınıfların kendi içindeki bir mücadeledir. Ama halk bundan yarar görebilir, bazı gelişmeler olabilir. Bazı yeni sosyalist arayışlar güçlenebilir. Çelişkiler ve artı sonuçlar vardır. Gelişmelerin emperyalizmin denetiminde olup olmaması o kadar önemli değildir. Emperyalizm her zaman Yeltsin'den de kuşkuludur. Çünkü her an Rus milliyetçiliğine yönelebilir, bunun belirtileri vardır. Sosyalizmin daha derinden ve köklü gelişmesi, eski reel sosyalizmin süzgeçten geçirilmesi, reddedilecek unsurların atılması, yeni olguların değerlendirilmesi gerekir."*

Abdullah ÖCALAN yoldaşın belirttiği gibi, Rusya'daki çatışmalar, sermaye ile halk arasındaki çelişkilerden ziyade sermayenin kendi arasındaki çatışmalar ve çelişkilerdir. Bu çatışma çelişkiler, emekçi halk kesiminin yeni arayışlarını güçlendirerek halklar lehine olumlu sonuçlar doğurabilir. Bu anlamıyla hafife almak, basitçe yaklaşmak doğru olmayacağı gibi, sermayenin kendi arasındaki çelişkilerden dolayı var olan çatışmalardan bir tarafın bilimsel sosyalizme yöneleceğini düşünmek ise abartma ve gerçeklerden uzak olacaktır. Bilimsel sosyalizm arayışları halk içinde gelişerek, bürokratik kapitalist sınıfa ve emperyalizmin dünyayı yeniden şekillendirme çabalarına karşı bir temelde gelişebilecektir. İşte yaşanan bu gelişmeler halk kitlelerinin canlı bilincine etki ederek sosyalist arayışları hızlandıracaktır. Nitekim çatışmalarda ölenlerin büyük kısmı bu kapitalist sınıftan değil, halktan insanlardır. Her gün on binlerce kişinin katıldığı halk gösterileri, bir programsızlık ve öndersizlik olmasına rağmen halktaki kaynamayı gösteriyor. Bunun orta vadede bir volkana dönüşmesi kimseyi şaşırtmamalıdır.

Nitekim olaylar yaşanır yaşanmaz emperyalist ülkeler tavırlarını Yeltsin'den yana net olarak koydular. Olayların ikinci günü ABD Başkanı Bill Clinton Yeltsin'i desteklediği noktasında açıklama yaptı. Bunu diğer emperyalist-kapitalist ülkelerin açıklamaları izledi. Hepsinin tavrı tereddütsüz ve netti: "Demokrasi tarafı olarak Yeltsin'i destekliyoruz." Burada parlamento tarafı olarak bilinenlerin emperyalizmle ilişkilerinin olmadığını düşünmemek gerekiyor. Onların emperyalizm ile sıkı ilişkileri var. Gelişmeler ve yaşanan bu olaylar biraz emperyalizmin denetimi altındadır. Emperyalizmi telaşlandıran olayların denetimden çıkması ve halk hareketine bürünerek önünün alınamaması ihtimalinin gelişmesidir. Bu olayların Ekim Devrimi'nin merkezinde yaşanması bu kaygılarını daha da artırmaktadır. Olayların kanlı bir şekilde kısa sürede bastırılması, bir süre için de olsa emperyalistleri rahatlatmışa benziyor. Bu nedenle "demokrasi" için destekledikleri Yeltsin'in bütün baskıcı uygulamalarına destek sunabiliyorlar. Ama diğer taraftan Yeltsin'e kuşkuyla yaklaşacaklardır. Çünkü Rusya yeni bir emperyalist güç olarak yeni pazar arayışlarına yönelerek diğer emperyalist ülkelerin çıkarlarını zedeleyebilir.

Reel sosyalizmin çözülüşü ile birlikte emperyalizmin güç kazandığı, bunalımlarını giderdiği ve sosyalizmin yenildiği biçimindeki değerlendirmelerin gerçeği ifade etmediği açığa çıkmış bulunmaktadır. Özünde emperyalizmin daha da zayıfladığı, reel sosyalizmin özünde bilimsel sosyalizmden uzaklaştığı açığa çıktı. Reel sosyalizmin çözülüşünden sonra zafer sarhoşluğu içindeki emperyalizm, dünyayı yeniden şekillendirme uğraşı içine girdi. "Yeni dünya düzeni" çerçevesinde dünyadaki sorunlara kendi çıkarları doğrultusunda müdahaleler yaşandı. Körfez Savaşı'yla birlikte her istediğini dünya halklarının başına getireceğini gösterdi. Böylece bu yeni düzende direnenler hizaya getirilecekti. Bu temelde Filistin sorununa el atıldı. Somali'ye müdahale edildi; hem de açları doyurmak adına yapıldı. Bu temeldeki gelişmeleri Abdullah ÖCALAN yoldaş şöyle ifade etmektedir:

"Dünya halklarına karşı yeni tür bir emperyalizmin geliştiğini görmek gerekir. Zaten günümüzün anti-emperyalizminin bu emperyalizmin yeniliklerine karşı olması gerektiğini söylerken, biraz da bunu kastediyoruz. İşin içinde artık Rusya da yer alacaktır. Bütün yönleriyle olmasa bile, hem kendi içinde Sovyet halklarına karşı sömürüyü geliştirecek, hem de uluslararası alanda ABD, Avrupa ve Japonya ile birlikte sömürüyü geliştirmeye çalışacaktır. Dolayısıyla hem Sovyet halklarında sosyalizmin kazanımlarını savunma ve bu kazanımlar uğruna savaşma hız kazanacak, hem de dünya halklarının bu politikalara karşı savaşımları gelişecektir. Bu mücadele şimdiden ortaya çıkmıştır ve önümüzdeki dönemde daha da gelişecektir...

Çok geniş bir yelpazede Latin Amerika, Afrika, Ortadoğu, Güney Asya halkları ve yine Sovyet halklarının büyük bir bölümü bütünüyle başkaldırmaktadır. Yine hem Doğu ve hem de Batı Avrupa'da küçük halklar ve uluslar daha şimdiden bu gelişmelere başkaldıracak bir durum arzetmekte, birçok küçük ulus homurdanmaktadır. Kısacası bir yanda belli birkaç büyük ulus, öbür yanda bütün bunlara karşı olan bir dünya vardır. Buna ulusal kurtuluş veya sınıfsal-sosyal kurtuluş diyoruz."

Emperyalizme ve sömürgeciliğe karşı başkaldırının merkezinde bugün Kürdistan vardır. Kürdistan'daki gelişmeler bu anlamıyla diğer halkları etkileyecek, onlara destek sunacaktır.

Ekim Devrimi, emekçiler ve ezilen halklar adına söylenmiş en kararlı ve inançlı sözdür. Bu devrim ile birlikte halkların özgür ve eşit temelde bir arada yaşamasının kapıları aralanmış ve insanlık, tarihi bir gelişme ile karşı karşıya kalmıştır. Çarlık gibi dünyanın en baskıcı ve halkları boyunduruğu altında tutan bir güce karşı gerçekleştiriliyor olması, Ekim Devrimi'nin önemini daha da artırmıştır. Bir anlamda halklar hapishanesi olan Rusya, Ekim Devrimi ile halkların özgür gelişme imkanını elde ettiği Sovyetler'e dönüşmüştür.

İnsanlık tarihinde bütün devrimler tarihi anlamlarla yüklüdürler. Bütün devrimler çevrelerini de etkileyerek, ideolojik ve siyasi etkisini dünyayanın tümüne yaymaya çalışmaktadırlar. Bir İslam devrimi, bir Fransız Devrimi bunu yapmaya çalışmıştır. İşte Ekim Devrimi de çevresindeki bütün halkları etkileyerek, bilimsel sosyalizmi dünyaya yaymaya çalışmıştır.

Bu anlamıyla Ekim Devrimi, halkların bağımsızlık ve özgürlüğüne kavuşmasında, sınıfsız topluma gitmesinde bir duraktır. Bilimsel sosyalizmin uygulanmasının bir ilk adımıdır. Bir denemedir. Her ne kadar ilkesel ayrılıklar reel sosyalist uygulamalara varıp bu adımı darbelemişlerse de bu adımı tamamlamak gerekmektedir.

İşte bu adım Kürdistan'da tamamlanabilir. Ekim Devrimi Kürdistan durağından geçmektedir.

Filistin sorununun emperyalizm tarafından sahte yöntemlerle çözümlenmeye doğru gitmesinden sonra Ortadoğu'da Kürdistan sorunu daha fazla ön plana çıkmaya başlayacaktır. Özellikle Kürdistan devriminin sonuç aşamasına doğru gidişi, diğer halkları da etkisi altına alarak bir Ortadoğu federasyonunu dayatıyor. Bu konuda Abdullah ÖCALAN yoldaş şöyle diyor:

"Artık meselenin Ortadoğu'yu dönüştürmeye tabi tutmasından söz etmek gerekiyor. Daha güçlü demokratikleşme, daha bağımsız ve eşit, özgür koşullarda bir Ortadoğu federasyonlaşması ve bunun uluslararası etkileri söz konusu olacaktır. Petrol ve su, halkların çıkarına daha çok kullanılacaktır. PKK bu konuda iddialıdır. Ortadoğu halklarının çıkarlarına uygun bir federasyonlaşmaya Kürdistan somutunda karşılık verilmeye çalışılıyor. Geliştirilecek bir Kürdistan federasyonlaştırılması -ki Arap, Acem ve Türkler arasında oluyor- Ortadoğu federasyonlaşmasıdır. Bu, azınlık kültürlerinin tekrar kendilerine gelme meselesidir. Dolayısıyla uluslararası rolü çok büyük olan bir devrimsel gelişmedir. Filistin devriminin başaramadıklarını kat be kat Kürdistan devrimi gerçekleştirebilir."

Emperyalizmin zayıf halkası olarak Kürdistan, devrimci bir altüst oluşla Ortadoğu'yu saracağı gibi, Kafkasya'yı da etkileyebilecek bir konumdadır. Oluşacak bir Ortadoğu federasyonunun Kafkasya ile konfederasyonlaşması dünyanın büyük bir kısmını etki altına alma anlamına gelecektir. Ortadoğu ve Kafkasya dünyanın en sorunlu çelişkilerin karmaşık ve derin olduğu bölgelerdir. Bu bölgedeki halkların sorunlarına çözüm gücü olma anlamındaki motor güç rolünü oynayan Kürdistan devrimi, bu anlamıyla dünyayı en çok sarsacak devrimlerden biri olacaktır. Dünyanın en vahşi sömürgeci gücünü yerle bir edecek bu devrim, bütün bu yönleriyle yeni bir Ekim Devrimi olacaktır. Ekim Devrimi'nin düştüğü hata ve eksikliklerden ders çıkarmış olarak, ezilen halklar ve emekçi sınıflar adına tarihte yeni bir sıçrama tahtası, bilimsel sosyalizme giden yolda önemli bir basamak olacaktır.

Kürdistan'da yaşanan gelişmeler, devrimin ayak sesleri niteliğindedir. Artık Kürdistan siyasi olarak Türk sömürgeciliğine kapatılmıştır. Halk iktidarı adım adım inşa edilmektedir. Bu görkemli çıkış son sözünü söylemek üzeredir. Ortadoğu ve Kafkasya tarihi gelişmelerin arifesinde bulunmaktadır.

Ekim Devrimi'nin 76. yıldönümünde Rusya'da yaşanan gelişmeler, her ne kadar emperyalizmin denetiminde bürokratik kapitalist sınıfın iç çelişkilerinin bir sonucu olsa da, Rusya'daki ve BDT (Bağımsız Devletler Topluluğu) içindeki halklar için sosyalizm arayışlarını güçlendirecek, emperyalizme ve sömürüye karşı mücadele gelişecektir. Kürt halkının enternasyonalist dayanışması ise Kürdistan devrimini yaparak ortaya çıkacak ve Sovyet halklarının ve diğer ezilen halkların özgürlük mücadelesine katkı sunacak ve önünü açacaktır. Ekim Devrimi'nin 76. yıldönümünde, Ekim'in ruhu ve ilkeleri Kürdistan'da yaşanıyor. Çağın gerisine atılmış Kürt halkı, Kürdistan devrimi ile bağımsızlık ve özgürlük çağını yakalayabileceği gibi dünya halklarına da çağı yeniden yakalama noktasındaki enternasyonalist katkısını sunacaktır.

PKK Genel Sekreteri Abdullah ÖCALAN yoldaşın bir eğitim grubuna hitaben yaptığı değerlendirme:

SAVAŞIN 10. YIL DERSLERİNİ DOĞRU KAVRAYALIM VE UYGULAYALIM!

Baştarafı 1. sayfada

Günümüzde herkes önderliğin belirleyici konumundan, gelişmelere hakim olmasından bahsediyor. Ama bu nasıl gerçekleşiyor? Ruhta, bilinçte, yaşamı bütün olarak götürmede nasıl bir tutumun ifadesidir veya nasıl bir tarzdır? Buna fazla akıl erdirilemiyor. Övgüyle, hayranlıkla, düz bir bağlılıkla yaklaşım gösteriliyor. Çoğunlukla da kendilerini yaşatıyorlar veya havaya kaptırıp götürüyorlar. Çok yanlış eğitim tarzı da bununla birleşince pratikte en beklenmedik durumlar ortaya çıkıyor.

Bu kadar yanlış yaşam tarzı nasıl oluyor, geriliğe götüren bu yol niye kapatılamıyor? Burada hiç şüphesiz kişinin derin zaafları, eğitimsizliği söz konusudur. Esen birçok rüzgara kapılma, böylece nerede duracağı belli olmayan durumlara sıkça girme, eğer zor bela önünü almazsak, müdahale üstüne müdahale yapmazsak aslında sanıldığından daha fazla yenilgi kaçınılmaz olur. Bütün taktik önderliklere veya bütün aşamalarda rol oynayanlara bakarsak, göreceğiz ki, hemen hepsinin gidişatı kaybetmeye yatkındır ve ancak, kapsamlı müdahaleler bu gidişatın yenilgisini önlemiştir. Bunun kendi içinde zaferi garantileme şansı fazla değildir.

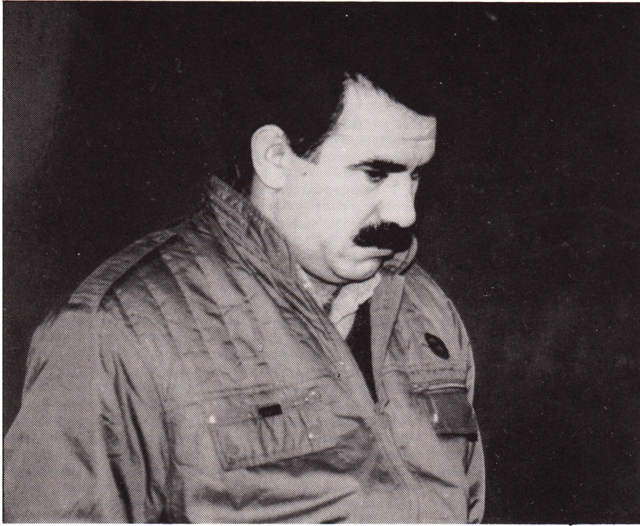
Bugünlerde daha çok bunu tartışma gereğini duyduk. Hiç şüphesiz savaş gerçeğimizin objektif değerlendirmesini de iyi yapabiliriz. Tek tek planlar somutunda neyiz, nasılız gibi kapsamlı değerlendirmelere gidilebilir. Bunlar yapılıyor da; görüntüdeki durumlardır. Herkes de az çok değerlendirebilir. Bunu sıradan bir köylü de yapabilir. Biz bunu arkadaşlara bırakalım, diyoruz; yaşadıklarını, kazandıklarını, kaybettiklerini daha iyi anlarlar diye. Bizim için çok daha gerekli olan şudur: Bir savaş durumuna ulaştık. Bu savaşta gelişmeyi de başarıyla sürdürüyoruz. Tüm inançsızlara bile inanç ve kazanma azmini veriyoruz. Fakat yine de şunu görmemek elde değil: Kendi başına bırakılsa bu savaş kurmaylarımız, bir taktik hamle döneminde tam perişan olabilirler. Gerçekten de hesaplarıyla ve tutumlarıyla kendilerini fena bir kayaya çarptırabilirler.

Örneğin 15 Ağustos Atılımı vesilesiyle tüm eyaletler, bölgeler mesaj gönderiyorlar ve bu gerçeği teslim ediyorlar. "Şöyle müdahale edilmeseydi, şöyle günlük yürütme olmasaydı, savaş bu duruma gelemezdi" diye. Fakat bizim müdahalelerimizle her zaman gelişmeleri böyle sağlam götürmeleri beklenemez. Burada aldığımız sonuç bellidir. Bir değil, on değil; bu kadar musibeti yedikten sonra, "bunu garantilemişiz, boş yere taktik dışı tek damla kan dökmeyiz ve bir fişek bile harcamayız" diyebilmeliydiler. Böyle demiyorlarsa bu, onların yine yanılgılarının sürdüğünü gösterecek.

Esasta bütün savaşçılarıyla, onların halk savaşımına hakimiyetleriyle bu savaşın başarıyla yürütülmesi gerektiği açıktır. Benim destek vermem, çizginin ortaya çıkarılması, temel kadro çalışması gibi pratik yönleriyle olmuştur. Bu daha da olabilir, zafere kadar da götürebilir. Ama yine de bu, çok şeyin bir grup tarafından, taktik önderler topluluğu tarafından götürülmesini ortadan kaldırmaz. Bugün bir alanda savaşın başarısını garantilemişsen, yarın ekonomik inşa faaliyetinde, kültür faaliyetinde, bir devrim sonrası çalışmada başarılı bir yürüyüşü de sağlamak zorundasın. Tüm bunların düşünce yapısı kişide gelişmek zorundadır.

"Bu savaşta varım" diyenin, bu temelde gelişmesi gerektiği açıktır. Birkaç eyleme göre, birkaç aşamaya göre kendini ayarlayan kişilik, daha sonraki süreçte devrimin başına bela da olabilir. Şimdi birkaç sürece bile hükmedemediğinizi çok iyi biliyoruz. Şurayı iyi görmek gerekiyor. Savaş tutkusu geliştirilmiştir, katılımlar yoğunlaşmıştır, imkan ve fırsatlar artmıştır. Fakat bu, sağlam bir yürüyüşü esas alan önderlik tarzında, buna yaklaşımda ağır geriliklerin olduğu, bütün sorunların özünün burada yattığını gözardı ettiremez. Gerek savaş ve gerekse eğitimle hazırlanan yapıda, ister askeri, ister siyasi, ister örgütsel alanlarda gözüken durum, PKK'nin zafer yürüyüşünün kadrosu olma konusundaki yetmezliktir. Dolayısıyla bir boşluk sürüp gidiyor. Alanların genişlemesi ve savaşın yaygınlaşması, bu durumu daha da hissettiriyor. Birileri şunu rahatlıkla söyleyebiliyor: "Ben niye gayret edeyim ki, zaten gelişmeler var, zaten işler sağlam yoldadır; benim kendimi müthiş bir şekilde yoğunlaştırıp yüklenmeme ne gerek var; sıradan veya bürokratik bir kadro konumu yeter de artar bile."

Bu yaklaşım tarzı hiçbir sonuç vermez. Yetmezliklerin yaygın olanı da budur. Dar manevra alanıma bakıyorum, kendimi büyük imkanlara sahip olan arkadaşlardan daha yoğun, daha iyi veren benim diyorum. Bu yılların amansızlığına, yorgunluğuna, katlanması çok zor istemlerine göğüs geriyoruz. Bizimki ise, sadece gelişmelerin rehavetiyle kendini idare ediyor. "Gelişmeler iyidir, namus kurtarılmıştır, yaşamı idame ettirecek maddi-manevi değerler var, ben de bir yerinden tutarım" deniliyor. Evet genel katılım tarzı böyledir. Bu katılım tarzının en iddiasız, en sonuçsuz tarz olduğu düşünülmüyor. Yani şurada şu çalışma şöyle götürülmezse tehlikesi şöyle olur, şöyle yüklenilirse kazancı şöyle olur, şöyle inanç, işbölümü, böyle denetim-dayatma şart diye, bunları hesaplayan adam çok az.

Mücadele tarihimizde, kazandıran önderlik olgusunu başından günümüze kadar bir bütün olarak nasıl seyrettiğini görmemek, görüp de gereklerini yerine getirmemek; kavramamak, kavrayıp da gereklerini yerine getirmemek; özümsememek, özümseyip de bunu yoğun pratiğe dökmemek çokça yaşanan kadro ve taktik önderlik gerçeği oluyor.

Önderlik tarzı bütün bunlara karşıdır. Doğru tarzı yakalamanız gerekir. Gerek savaşçı-komuta yapısı ve gerekse de en ileri eğitim adayları, önderlik tarzını temel ders olarak görüp temel dönüşümü veya yürüyüş tarzını egemen kılarsa yol alabileceklerini düşünebilirler.

Savaş gerçekten ciddi bir olaydır. TC'nin faşist imhacı sömürgeciliğinin dayattığı tarz öyle sıradan bir tarz değildir. İnanılmaz bir vahşetle saldırır. Bu senin savaşını şiddetle etkiler. Sen buna karşı PKK'nin var ettiği bazı olanaklarla dayanamazsın. Kadromuzda, savaşçımızda ezici bir biçimde gözüken şudur: Parti direnme bayrağı asmış, mevzileri de çoktur, isteyen istediği gibi savaşır.

Bir uç da, kendini dağa vurarak, savaşın tek bir yasası aklına gelmiyor. Bu kadar gafilce yaklaşımlarla biz bu savaşı nasıl yürütebiliriz? PKK tarihi, 15 Ağustos Atılımı bir gerçeğin farklı olduğunu ortaya çıkarır: Direnişçilik; dayanma, doğru bir çalışma tarzına kendini verme, hızlandırma anlamında katkıdır. Herkes kendine göre bir kaybetme yoluna sahiptir, ama kazanma yolu farklıdır.

Bugün geçmiş şahadetleri örnek göstermemize pek gerek yok. PKK'de kazandıran tutumun sahipleri vardır, bir de kaybettirenlerin tutumları vardır. Savaş dönüp dolaşıp bu ayırımı yapmaya, farkı bilince çıkarmaya ve birisinden kaçınırken diğerini esas almaya dayanır. Yapılan yaygın hata, bunu böyle yapmak yerine, ufacık şeyler öğrenerek birtakım adımlar atılabileceğine inanılıyor. Kişilikte derin yanılgılar vardır. Kendini kolayca kaptırır, duygusal ve tepkiseldir. Eline biraz yetki, imkan da aldı mı, onunla her şeyi yapabilir. Bu tehlike çok somut. Bunu iyi anlamaya çalışıyoruz. Onları yaşatmak için bile, bir sürü önlem gerekiyor.

Evet, önderlik çok tartışılıyor; anlam-önemini çok iyi çiziyorsunuz. Fakat başarı ve onun uygulaması söz konusu olduğunda da o denli kendini konuşturmalar esas alınıyor. İşte bunu değiştirmek, savaşın bu onuncu yılına vereceğimiz en anlamlı karşılık olabilir. Herkesin bireysel tarzı, gerçekleri ve koşulları ne olursa olsun, bunun yerine eğer kazandıran, gelişmeleri bugüne kadar esas itibariyle getiren tarz esas alınırsa ve hem söz düzeyinde, hem de pratik yaşam düzeyinde doğru karşılık verilirse, onuncu yıl daha büyük başarılarla kesin kazanılır. Her gün anlamsız kayıplar var, fırsatların iyi değerlendirilememesi var. Bunlar aşılırsa, büyük darbelerle düşmanı geriletmek ve ülkeyi adım adım yaşama açmak kesinleşir.

Diğer yandan bu yaz eylemliliği gösterdi ki, biraz taktiğe hükmedilmesi, biraz müdahalelerin anlam bulabilmesi, topyekün bir gelişmeyi doğuruyor. Nitekim düşmanın en çok yüklendiği, sonuç almak istediği bu aylar, onun en çok başarısızlığa uğradığı aylar oldu. Bu gelişmeyi geçen yılda hazırladık. Hem de 1992'nin kayıplarını telafi ederek 1993'ü hazırladık. Kış hazırlıkları, bahardaki ateşkes hazırlıkları, daha birçok çaba aslında biraz da 1993 yaz atılımını kazanmaya yönelikti. Ama buna ben de varım diyen, şimdi bu faaliyetlerde de yer alan birçoğu, aslında 1992'de kaybetmişti. Onları zor bela yaşatan, bizim tutumumuz oldu. Aslında biz yaşatıyoruz. Birçoklarına kalsa kaybetmek kaçınılmaz olurdu. İntihar gidişatıydı. Bu gelişmeler dengede büyük bir hamleye dönüşmese de, en azından gerilemenin kapıları kapatılmıştır. Ve bu daha çok ilerleme temelinde garantiye alınmıştır. Bazı değerlendirmelerle buna sıkça göz kulak oluyoruz. Takviyelerle gidişatı avantaja çeviriyoruz, ilerletiyoruz.

Çatıştığımız bir sürü anlayış da var. Söz veriliyor; "şöyle yapacağız" diyor, ama gidip tuhaflaşıyor, oldukça şahsi ve duygusal yaklaşım içinde kendini halden hale bırakıyor. Rahatlıkla kendini bir tarafa koyuveriyor, pratiğe ilgi göstermiyor, sıradan bir çabayla yetiniyor ve bunlar da bize çok bağlı gibi yansıtılan durumlar oluyor. Halbuki bunların yapısı biraz farklı, yüksek bir önderlik kavrayışına ulaşmış değildir. Kendini yaşamaya açıktırlar. Özellikle savaşın yoğunlaştığı dönemlerde iğne ucu kadar da olsa, "kendimi çok iyi yaşayayım" dersen, bu, önderlik hanesinde bir eksi işareti olur. Bu insan tipi kendisini aldatmamalıdır. Sen önderlikten küçük bir taviz verdin mi, bu eksi işaretidir. Bu anlayışı halen çoğunuza anlatamıyoruz. Hem "amansız ve ölümüne önderliğe bağlıyız" diyorsunuz, hem de "biraz da kendimizi yaşarız" diyorsunuz.

Şimdi bu köylü anlayışını silip süpürmenin zamanıdır. Söylenenler nettir. Eğitimlerle, savaş tecrübesiyle bin defa görülmüştür ki doğru tutum birdir. Herkesin kendine göre bir doğrusu olamaz. Örgüt çizgisi ve onun yönetiliş tarzı birdir. Geriye kalan da bunu kavramak, onu her olaya ve alana uygulamaktır. Bu daha önce de kavranabilirdi. Partinin kuruluş ve daha sonraki hamle dönemlerinde doğru olan bu biricik tavra girebilirdik. Giremediler. Ne yaptılar? Kayıp üstüne kayıp, binlerce tutuklu, yüzlerce şahadet! Bütün bunlar ne uğruna verildi? Buna anlam veremiyorum. Egoistçe, kayfice yaşanan bir durum var. "Benim de bir yoğurt yiyişim var, ben de bir yiğidim demek" nedir! Sonuçta, önerlik olayı bağlılık adı altında boşa çıkarılıyor. Bu tutum çokça yaşandı bu yıllarda.

Bu yıl bu durumu değerlendirdiniz. Her şey, sizi çözümlemeler temelinde gerçeğe ulaşmaya zorluyor. Gelişmelere cevap vermeyen bu tip, savaşta kayboluyor, hatta kendisiyle birlikte savaşı da kaybediyor. Bütün bu dokuz yıl böyle geçti. Ondan öncesi de var. Burada tarihi tekrar açmak istemiyoruz. Hepiniz değerlendirdiniz. İşte savaşın onuncu yılını yaşıyoruz. Bu döneme ne denk geliyor? 2. Kongre, 15 Ağustos. Bunlar, temel gerçeklerimizi tartıştığımız dönemlerdir. 1982'de, 1984'te ne kadar sa ve iyi niyetliymişiz; karşımızdakiler de bir o kadar saf, iyi niyetli yoldaşlardı. Ellerinden geleni esirgemezler. Ama bir bakıyorum ki, aslında çoktan kendilerini ayrı bir yola sokarak farklı bir tarzın içinde ve çok tembelce yürüyorlar.

1982'den 1986'ya geldiğimizde büyük öfke duyduk. 1978'de parti kuruluşuna geldiğimizde bile, "tam 5 yıldır amansız bir grup faaliyeti yürütüyoruz, bu arkadaşlar halen niye böyle partileşmenin gereklerine gevşek yaklaşıyorlar" dedik. Öte yan-

dan çoğuna bakıyor, köpürüyordum. Ama daha o gün bir çatışmayla örgüt bölmenin anlamı yoktu. Öfkem içimde kaldı.

Daha sonra o kişilerin hepsi çok ucuz kaybetti. Tarihi bir adım atıyorsun, parti koruyorsun, adam ağzını bile kıpırdatmıyor. "Yokum" da demiyor. Sıradan bir yiğitlik anlayışı da var. Tabii hepsi gitti.

O hırsla biz 1982'ye geldik. Çok öfkeliyiz. Ama "bu sefer hepsi iyi anlar" dedik, "dolayısıyla kendilerini iyi verirler." Açın okuyun o günkü değerlendirmeleri; elimizden geleni yapıyoruz, en kapsamlı eleştirileri geliştiriyoruz. "Kesin sonuç alırlar" diyoruz. Bir dört yıl daha geçiyor. Bakıyorsun eskisinden daha sağ bir durum. 1986'da ilk defa "çözümlemelerin derinliğine inelim" dedik. Ama bu şuna benziyor: Yarayı biraz daha deşelim. Köküne yaklaşmak için 1986'da biz bir kez daha baktık; deşmediğimiz bir yara kalmadı. Çözümlemeler o kadar kapsamlı yapıldı ki, "herkes artık dersini aldı" diyoruz. Meğer ki arı deliğine çomak sokmuşuz; bu sefer yaralar daha da depreşti.

1990'a doğru geldiğimizde yaraların daha kapsamlı olduğunu, kişiliklerin neyi yaşadıklarını gördük. Yeniden kişilikleri çözümleme temelinde ameliyat masasına yatırarak bazılarını sağlığına kavuşturma mücadelesini hızlandırdık. Yıllara bakın, aslında büyük bir politik değerlendirme gücü söz konusudur. Politik çözümleme, dönemler nasıl kurtarılır, süreçlere kendini vermesi gereken doğru kişilik konularında yoğunlaştı.

Dağ gibi değerler, sırf katılım, kendini veriş tarzının yetersizliğinden ötürü kaybedilmiştir. O kadar değer kaybettik ki, insan hala affedemiyor. Mezarda da olsa bazılarına her gün yükleniyorum; "niye öyle yaptın, niye kendini erkenden götürdün, niye silahlar öyle kaptırıldı, bu mevziler niye öyle dikkatsizce kullanıldı" diye. Yaşayanlara da, şehitlere de böyle yüklendik.

Biz kaybetmek istemiyoruz. Yaşamı bu biçimiyle kaybetsek, bizden daha kötüsü olmaz. Ben bilemiyorum, sizin için yaşam nedir? Yalnız kaldığınızda nasıl yaşarsınız? Sıkça düşünüyorum ve çoğunlukla da, ya davulcuya, ya zurnacıya varır dercesine size her türlü tutuma açık kişilikler diyorum. Kendini terbiye eden, siyasi, askeri çizgiye göre disipline eden adam azdır. Çok inatçı çizgi çalışması, çok yürekli bir çizgi savaşçılığı yoktur. Şimdi bunları arıyorsun, bulamıyorsun. Parti içinde, savaş gerçeğinde bize lazım olan kuru kalabalık değildir, ihtiyaç duyulan çizgiye hükmedecek komutandır. Bizim dayatmamızla, geniş imkanları sunmamızla değil, tedbirini de, imkanını da yürütme gücünü de, biraz kendisi ortaya çıkaran komutanlara ihtiyaç vardır.

Bize göre savaşın onuncu yılında bu sorunlar var. Tam zafere yürümek istediğimizi biliyorsunuz. Bizim hesabımız tümüyle başından günümüze kadar zafer içindir. "Bu kadar gelişme sağladık, yeterlidir" demek reformistçe bir yaklaşımdır. Bizde bunun esamesi bile yoktur. Her şey tam devrimci zaferi esas alır. Reformistler de bu yoktur. Parça parça bir şeyler kurtarıp mutlu olanlar da var. Bizim bu anlayışla ilgimiz olamaz. Yoktan kazanma, küçük kazanımı büyük kazanımın basamağı haline getirmek, esas yaklaşımımızdır. Parti biraz daha bu zafer çizgisi ve uygulamasına yakın, ama başta da belirttiğim gibi eyaletlere bakıyorsun, kendi haline bırakılırsa kaybolup gidecek. Yine görevler çıkıyor, yine hamlenin yönü şöyle olmalı diye bazılarına bakıyorsun, tehlikelidir. Yeni dediği şey belki de ağır bir yenilgiye neden olabilir. Yeni bir biçim icat ettiler. Örneğin Güney Savaşı'nda, ilk günler mevziye yatıldı, sonra sıkıştıkları görüldü. Bizim önderlik tarzında tesadüfe ve kendini koyuvermeye yer yoktur. Çok ihtiyatlı, çok ölçüp biçen ve kayıplara asla yer vermeyen bir pratiğe ihtiyaç vardır. Önderlik çizgisi ve tarzı iyi kavranılırsa, bunun, hiçbir komutanın, hiçbir taktik önderliğin durumuna benzemediği görülür. Diğerlerinin yaşam, kavrayış ve işlerin üzerinde durma tarzıyla bizimki farklıdır. Kendimizi bu sahadaki çalışmaya nasıl yatırdık? Daha 15. yılındayız. Her yıl koparılıp alındı. Önderlik tarzı böyle olur. Bu, sıfırdan, çok elverişsiz koşullardan yaratmayı bilme sanatıdır. İşte pratiğe gönderdiğimiz kişiliklere bakın, her şey veriliyor, buna rağmen sergilenen pratik gelişmelerin gerisindedir. Neden böyle oluyor? Aslında kendini konuşturmuş, önderlik tarzına bağlı kalmamıştır. Çünkü terbiyesi, eğitimi sınırlıdır. Böylece halkı kimi zaman karşıya alma, dağda bir yere sıkışma var. Bakın buralarda düşmanın tüm karşı tedbirlerine rağmen bizden bir fire verilmedi, düşman bir fiske bile vuramadı. Sen ulu dağlardasın, düşmanın yaklaşımı bile düşünülemez. Ama "nokta bizimdir, karargahlarımızdır" dedikleri yere düşman girdi ve çok kötü vurdu. Neden? Yanlış anlayış sonucudur. Yoksa ben niye kendimi bir yere bağlayayım! Niye depolarımız, silahlarımız belli yerlere çakılı kalsın! Görüyorsunuz hem çok açığız, hem çok tedbirliyiz. Düşman bize ulaşabiliyor mu? Biz somut koşullara göre yararlanıyor muyuz, yararlanmıyor muyuz? Bizde tavır var ve bu şimdiye kadar hep kazandırmıştır. Gelen herkes bizden güç almıştır. Buraya binlerce kişi gelip gitmiştir. Düşmanı esas itibariyle ezen burasıdır. Düşman hiçbir gün "ben buraya darbe vurdum" diyemedi. Bakın, inceleyin. Benim saham, benim yürüttüğ tarzım darbe almamıştır. Geçen yıl düşman her ne kadar "daralttık" dediyse de, bunun kendini kandırmaca olduğu anlaşılmıştır. Yabancı memleketidir, fazla dayanaklar var denilemez. Kendini yaşatırsan yaşat denilecek kadar bir imkandır. Çalışma tarzımın yaşam tarzımın doğal bir sonucu olarak kendimi yoğunlaştırıyorum, ölçüp biçiyorum, hakim olmak için ne biterde onu kendimde bitiriyorum, her sorunla ilgileniyorum, gelişmede sınır tanımıyorum. İnceleyin, görün, bu nedir, ne değildir, nasıl yapılır; hüküm verirsiniz.

Bu sene düşman yok denilecek kadar darbe vurdu; vuramadı. Biz ise düşmana çok büyük darbeler vurduk ve ayaktayız. Bizim bu taktik önderlere sormak gerekir. Hangisi doğru? Sizin tarzınız mı, yoksa bizim öngördüklerimiz ve yapmaya çalıştığımız mı doğru? Ama kendilerini çok akıllı sanıyorlar. Hala da bazıları bu iddiadadır. Fakat sen yenilmişsin, ezilmişsin ve kendinle birlikte dağ gibi değerleri yitirmişsin. Biraz kendine gelsene! Doğrusu bizim öngördüğümüz tarzdır, diyorum. Ben bunu 1982'de ülkeye yönelişte de söyledim. O zamanlar işlere teğet geçtiler. Güya kendini korumaktır, güya pratiğe önderlik yapmaktır. Sonuç 1985'e geldiğimizde bitişin eşiğine gelme oldu. Biz buradan müdahale etmeseydik savaş daha birinci yılını doldurmadan bitecekti. Buralar kendilerini kandıran önderliklerdir. Ama ben yine yerindeyim. Halbuki imkanlarım hepsininkinden daha azdı. Ve bütün yılları yeniden biz kazandık. 1986 yılında hepsini tek tek yaratma uğruna büyük bir mücadele verdik. Bunlara kalsaydı, 1985'e varmadan hepsi giderdi. 15 Ağustos Atılımı'nın esamesi kalmazdı. Örneğin yurt dışına çıkışta, "çıkış yapın" diyorum, bizimkiler "yok, olmaz" diyorlar. Zor bela biraz dışarıya çekiyoruz. Çekmesek, 1980'lere ulaşmadan hareket bitecek. O da "taktik" diyor, "ülke içinin ihtiyacı var" diyor, ama öngörülü değil, gerçekçi değil.

PKK tarihinde ilk günden günümüze kadar böyle süreçler yoğun yaşandı. Bir yandan bizim ihtiyatlı, başarıyı sürekli gündemde tutan yükleniş tarzımız, diğer yandan da arkadaşların inatçı fakat çoğunlukla da kazanmaya yetmeyen tarzları veya beklemedikleri imhalar ve sağa sapmalar. Bunlarla işte bugüne kadar mücadele ettik. "Bir kez daha haklı olan Parti Önderliği'dir" deniliyor; herkes bunu söylüyor. Şöyle çizgi devrimciliği deniliyor. Niye bu kadar uzatıyorsunuz? İnsan bir deneyim, iki deneyim, üç deneyim derken doğrusunu anlar, siz niye doğru esaslara tüm gücünüzle kendinizi vermiyorsunuz?

Bu yaz aylarında biraz daha iyi taktiğe hükmettiklerini söyleyebilirsiniz. Evet, o kadar dayatma sonucu bu gelişme ortaya çıktı. Peki dayatmaların hızı kesilirse, ne olur? Yine mi hata yapacaklar? Neden? Çünkü kendini önderlik çizgisinde eğitmek yok! Terbiye etmek yok! Bir de uygulama yeteneği, gücü, sabrı, inadı gösterilmiyor. Bu böyle oldukça tehlike sürüp gider. Açıktır ki bizim kazandıran tutumumuz, büyük öngörümüz, kararlılığımız, inadımız ve en önemlisi de pratik çabamızın yoğunluğu eksik edilmiyor. Bu temelde gelişme sağlama alınıyor. Savaşın günlük ihtiyaçlarından tutalım uzun vadeli ele alınışına kadar her şeye bir doğru anlayış getiriliyor.

Demek ki onuncu yıl için, parti tarihinden, 15 Ağustos Atılımı tarihinden çıkaracağınız dersler hayli zengindir. Dersleri esasta yakalamaya çalışacaksınız. Kadro, önder olmakta iddianız varsa -ki iddianız sonuna kadar olmalı- bizim kazandıran tarzımıza sabır, dayanma gücü göstereceksiniz. Alçakgönüllülük gerekecek. Temiz, çekici ve kül yutmayan insan, koşullar ne kadar zor veya rahat da olsa kendini kaybetmeyen insan, her yerde her şeye tam hakkını veren militan tarz! Şimdi buna ulaşırsanız sizlerin bu gidişatınız bir anlam ifade edebilir. Savaşanların da savaştaki çabaları ciddi bir anlam ifade edebilir. Ama iddia ediyorum ki doğrultu budur. Bin defa düşseniz ve bu tutumunuzda tekrar ısrar etseniz bin bir defa daha düşersiniz. Bu tutum pek ayakta tutucu, yürütücü değil. Ama bizim tutuma, ilk defa katılan birisi de doğru yaklaşır, esas alırsa, o, en büyük gelişmeyi sağlayabilir.

Herkes şu soruyu soruyor: "Bu 15 Ağustos Atılımı nasıl oldu da bu gelişmeyi sağladı?", "Bu nasıl bir mucizedir?" Bu bence bir mucize değil. Bu adımın sorumluluğunu duyan bir kişinin kendini amansız bu çizgiye, bu atılıma vermesidir; herkesi, her şeyi buna koşturmasıdır. Bütün yaşam nefeslerini buna sarfetmesidir. Bu doğuştan sana ait bir husustur, diyemezseniz. Bu yaşamak isteyen herkesin elinden geldiğince kendini vermesi gereken bir tarzdır. Bunun ulaşılamaz önderlik vasıflarıyla bir ilgisi yok. O oranda biz sizden istemiyoruz. Stratejik önderlik esaslarını, yaşadığımız tarzın veya sürecin aynısını siz de yaşayın demiyorum. Hayır, ne mümkündür, ne de gereği vardır. Ama sizin de kendinizi bu çizgi olayını kavramaya, bu çizginin gereklerine göre kendinizi ayarlamaya, bir bölgede gerilla mıdır, örgütleme midir, eğitim midir, her neyse ona bıkmadan, inatlı, tam sonuç alınıncaya kadar bir çoşkuyla vermenizdir. Yol budur, bu yoldaki yürüyüşçünün de özelliği böyledir.

Bu tutumun kazandırdığı, diğer bütün tutumların ise kazandırmadığı açıktır. Ben, çabalarınızı küçümsemiyorum. Dikkat edin, hepinizin çabasına bizim kazandıran tutum anlam katıyor, yoksa siz kendi başınıza çok iyi biliyorsunuz ki düşmanın ağzında bir lokmasınız. Onun için "ben de büyük PKK'liyim, PKK büyük başarıyor, dolayısıyla ben de başarıyorum" diye de kendinizi aldatmayın. PKK'de büyük başartan, savaşta büyük başartan farklıdır, sizin bir lokma gibi kendinizi düşmana sunmanız ise farklıdır. Bu ayrımları iyi yapacaksınız.

Kısacası bu dersleri fazla genişliğine ele almak istemiyorum. Çözümlemeler biraz daha yoğunca ele alınırsa ve kendi sağduyunuzu işletirseniz bazı önemli tespitlere ulaşabilirsiniz. Böylece kendi yaşamınız boyunca en köklü ve artık zafer çizgisinde sağlam bir yürüyüşçünün bütün özelliklerini edinebilirsiniz. Bu onuncu yıl hamlesine katılabileceksiniz. Onuncu yıl diyebilirim ki en iddialı yılımızdır. Ülkemizde on bini aşkın gerillayı, en kritik, en stratejik noktalarda mevzilendirmişiz. Bütün temel donanım ihtiyaçları karşılanmıştır. Temel bağlantılar kurulmuştur. Avucumuz gibi ülkeyi, halkı tanıyoruz. Yurt dışı bağlantıları hiçbir zaman azalmamıştır. Büyütmenin imkanları sonuna kadar var. Çok büyük bir tecrübeye sahip savaşçı ve komutanlarsanız. Halkın da savaş deneyimi dayanma gücü artmıştır. Ama tüm bunlar bizim açımızdan tabii işin alt yapısıdır, yani bir başlangıç nedenidir. Dolayısıyla "kazandık" hülyasıyla kendimizi kandırmak gibi bir sonuç çıkarmayalım.

Ben şimdi şunu söyleyebilirim: Yirmi yıldır ilk defa dilediğimiz gibi devrimcilik yapabileceğiz. Dilediğimiz gibi savaş örgütü, halk örgütü kurma, halk serîhildanını yapma imkanı elde ettik. İlk defa dar ve geniş siyasi-askeri çalışma yürütebilecek durumdayız. İlk defa diplomatik, kültürel faaliyet geliştirebilecek durumdayız. Fakat ilk defa bu imkanı elde etmişiz diye de, "bak durumlar, imkanlar ne güzel" demek, en oportünist kesimlerin bile iştahını çekiyor. "PKK ile ilişkilenelim, biz de yaşarız" diyorlar. Doğrudur yıllarca bizimle savaşanlar şimdi dost oluyorlar, saygı da gösteriyorum. Ama şu tehlikeli anlayışa da yol açmasın: "PKK demek, imkan demektir", "Apo primi herkese düşer, bize de düşer." Öyle bir prim vb. yok bu savaşta. Biz bir verdiğimizi halk lehine mutlaka alırız. Veya verirken niçin verdiğimizin hesabını yaparız. Size verdiklerimiz, tarihin binlerce yıldır kaybettirdiklerini kazandırmamız içindir. Kendimiz için değil, bir halka kazandırmak içindir. Tanınmaz durumda bir halk, bir ülke vardır. Biz de öyle ahım şahım sağlam yetişkinler değiliz, zaaflarımız had safhadadır. Zor bela size verdiğimiz şeyler, eksiklikleri telafi etmek içindir. Bunun bu temelde anlaşılması, anlaşılmaktan da öteye amentü gibi bellenmesi şarttır. Verdiklerimizi böyle değerlendirin. Ve bağlılığınız da, bu büyük noksanlıklarınızı, ülke, halk ve parti adına gidermek için olmalıdır.

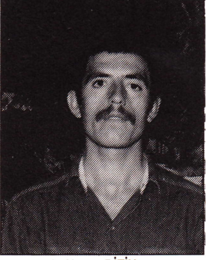
Ben eğitim devrelerine ve bu onuncu savaş yılına katılan bütün ülke savaşçılarına, bütün alt ve üst yapıya sesleniyorum. Sorunları vurguladık. Tamam biz kendimizi verelim ama siz de bizi anlayın, doğru anlayın ve kendiniz de uygulayın. Çalışmaktan bıkmıyoruz, ama siz de çalışmanın kıymetini bilin. Söz anlayın ve ona göre mutlaka doğru bir uygulamayı başarın. Böyle yaparsanız çalışmalarınıza güç katarız ve işlerinize de sahiplik ederiz. Aksi halde sizinle çatışırız ve bu da yadırganmamalıdır. Aynı şeyleri tekrarlıyorum: Bu çabalar nihai zafere dek devam eder. Hem de ikircıksiz, ertelemeksizin ve her geçen gün başarı imkanını daha da artırarak devam eder. Umarım sizler de bunu her zamankinden daha iyi anladınız ve pratiğe uygulamanın gerçekçi tarzını esas aldınız. Bundan taviz vermeyecek, onun uygulama gücü olabilecek her şeye sahipsiniz. Yürüyüş tarzınız bu çerçevededir; inatlıca, azimlice, çok tedbirlicedir. Savaş pratiğine bu temelde kazanımlarınız, katkılarınız olur. Sizden bu beklenir.

Sizlerden bu temelde bu yürüyüşün sahibi olmanız için her şeyinizi ortaya koymanızı ve mutlaka uygulamanızı bekliyoruz.

Evet, önderlik çok tartışılıyor; anlam-önemini çok iyi çiziyorsunuz. Fakat başarı ve onun uygulaması söz konusu olduğunda da o denli kendini konuşturmalar esas alınıyor. İşte bunu değiştirmek, savaşın bu onuncu yılına vereceğimiz en anlamlı karşılık olabilir. Herkesin bireysel tarzı, gerçekleri ve koşulları ne olursa olsun, bunun yerine eğer kazandıran, gelişmeleri bugüne kadar esas itibariyle getiren tarz esas alınırsa ve hem söz düzeyinde, hem de pratik yaşam düzeyinde doğru karşılık verilirse, onuncu yıl daha büyük başarılarla kesin kazanılır.

Onuncu yıl en iddialı yılımızdır. Ülkemizde on bini aşkın gerillayı, en kritik, en stratejik noktalarda mevzilendirmişiz. Bütün temel donanım ihtiyaçları karşılanmıştır. Temel bağlantılar kurulmuştur. Avucumuz gibi ülkeyi, halkı tanıyoruz. Yurt dışı bağlantıları hiçbir zaman azalmamıştır. Büyütmenin imkanları sonuna kadar var.

Cesaret ve fedakarlığın sembolü komutan Ahmet yoldaşın anısını zaferle taçlandıracağız

Adı, soyadı: **Ahmet DİZİN**
Kod adı: **Adnan, Dara**
Doğum yeri ve tarihi: **Beydere köyü-Karakoçan, 1961**
Mücadeleye katılış tarihi: **1981**
Şahadet yeri ve tarihi: **24 Kasım 1992, Pülümür**

Egemenlerin yazdığı tarihin yok saydığı, dünya sahnesinden izlerini silmek istediği Kürdistan, günümüzde devrimin sancılarını yaşıyor. Yok oluşun eşiğinden ayağa kalkarak dev bir yürüyüşle ilerlemenin ve zaferin eşiğine ulaşmanın öyle sıradan

çabalarla mümkün olduğunu hangi mantık iddia edebilir? Evet, tekrarlıyoruz: 20. yüzyılın son çeyreğinde dünyanın en büyük olayları arasına geçen bu büyük kahramanlık yürüyüşü adı bile anılmayan Kürdistan'da gerçekleşti. Gelinen bu aşamada Kürdistan'ın ve onun toprakları üzerinde yaşayan çilekeş halkımızın kurtuluşu teminat altına alınmıştır. İşte bu kahraman şehitlerimiz; işte bu dokunulmaz değerlerimizin temsilcisi Başkan APO önderliğindeki partimiz PKK.

Hiçbir halk Kürdistan halkı kadar kahramanlara ihtiyaç duymadı. Yine hiçbir halk Kürdistan halkı kadar kahramanların örgütlü gücü PKK gibi bir önderliğe gereksinim duymadı. Nitekim kahramanlarımız bu ihtiyaç temelinde yola koyuldular, engelleri bir bir aşarak yürüdüler. Aç kaldılar, susuz kaldılar, yoruldular, çatıştılar, yaralandılar, can verdiler ama bütün bunlara rağmen yılmadılar ve koyuldukları yolda devam ettiler. Çektiklerinin bedel olduğunu unutmadılar, kan ve can verdikçe davaya daha bir tutkuyla sarıldılar. Daha o zamandan yürüyüşlerinin halkın katılımıyla ordulaşarak zafere gideceğini biliyorlardı. Şehitler ordusuna katılanlar bunun için kanlarını ve canlarını verirken gurur duydular. Ölümsüzleşeceklerini unutmadılar.

Kahraman şehitler ordusuna **Ahmet** yoldaş da bu bilinçle katıldı.

Çok yoksul bir ailenin çocuğu olarak dünyaya geldi. Yoksulluktan dolayı zamanında öğrenimine başlayamadı. Ancak babası işçi olarak 1969 yılında Almanya'ya gittikten sonra okula başlayabildi. İlkokulu doğduğu köyde bitirdi. Ortaokul ve liseyi ise Karakoçan'da tamamladı. Bu yıllarda inşaat işlerinde çalışır. Politik ortamla da bu okullu yıllarında tanışır. Nitekim Karakoçan'da, 12 Eylül faşist cuntası öncesinde o dönemin tabiriyle sağ-sol çatışması yoğundur. Ayrıca devletin körüklemesiyle Alevi-Sunni çelişkisi de alabildiğine yaygındır. Bu ortamı dışardan izler ve kendi kendine anlam vermeye çalışır. Her şeye rağmen yurtsever bir çevreye sahip olması nedeniyle de bu politik ortamın içindedir. Ancak aktif değildir. Genel politik dalgalara, düşünmeden gelişigüzel bir şekilde katılmak ister. Kendi kararını kendisi vermek ister.

İlerleyen zaman içinde politikaya ilgisi artmaya başlar. Okuduğu lise yıllarında hemen her gün olaylara tanık olur. Türkiye sol güçleri ve sağcı faşist kesimler fırsat buldukça çatışırlar. Devletin bir oyunu olarak Aleviler solcu, Sunniler ise sağcı olarak ortaya çıkar. Yöre halkı da böyle şartlandırılır. Dolayısıyla çatışmalar sağ-sol davası olmaktan öteye bir gelişme sağlayamaz. Ya da olan gelişme, bir tarafın diğer tarafa üstün gelmesi şeklindedir.

Ahmet yoldaşın yaşı henüz küçüktür. Ama aynı zamanda coşkulu, hareketli ve atiktir. Hiç yerinde durmak bilmeyen bir yapısı vardır. Kendisince haksız bulduğu olaylara karşı da intikamcıdır. Günün birinde solcular ile MHP'li faşistlerin bir çatışmasında ortada kalır. Solcu kesim tarafından atılan bir taş O'nun kafasına isabet eder. Kafası yarılarak yaralanır. Faşistler bunu kullanmak isterler. Ahmet yoldaşa "sahip" çıkarak Ülkü Ocakları derneğine götürürler. O'nun intikamını alacak-

Ahmet Dizin yoldaşın, Avrupa'daki aile çevresine mücadeleye çağrı içerikli mektubu:

Almanya'da bulunan kardeşlerim ve aile bireylerine...

Kısa mektubuma başlarken sizlere candan sevgilerimi belirtiyorum. Aradan yıllar geçmiş de olsa sizlerle mektuplaşma fırsatını yakalamak, beni olduğu kadar, sizleri de sevindirecektir. Gerçi bugüne kadar üzerimize düşen sorumlulukları bu konuda yerine getirmedik. Bu da bir eksikliktir. Özellikle bir de aynı düşünce, aynı amaçla bir araya getiren ulusal kurtuluş mücadelesi söz konusu olunca, bu bağlılık ve sorumluluk duygusu daha büyük bir yücelik kazanmaktadır.

Partiye daha ideolojik aşamadayken ailece sempati duyduk ve vardığımız düşünceler etrafında saf tuttuk. Bu, parti bünyesinde mücadeleye karşı olan sorumluluklarımızı bugüne kadar tam olarak yerine getirdiğimiz anlamına gelmez. Kimimizi mevcut sorumluluk düzeyini aşamadı. Zaman ilerleyip mücadelenin uluslararası boyutuyla önemi ortaya çıktıkça buna katılım konusunda ne kadar geri bir konumda kalındığı kendiliğinden anlaşılıyor. Bunu belirtirken işin içinde olup da işin gerisinde takip edildiği için belirtiyorum. Belki de o günün koşullarında güç getiremediğiniz, bunu kendinizde bulamadığınız için, biraz daha tali planda gelişmenin içinde yer alarak ortamdan kopamadınız. Ama yine de alınan bilincin gereklerini yerine getirmede, çok geri konuma düşüldüğü açıktır.

Bir devrimcinin yapacağı işlerin başında ailesini ve çevresini devrime katmak gelir. Ancak görüldüğü gibi bizler bunun gerisinde kaldık. Bir bütün olarak ailemizi devrimin bir parçası haline getirmediğimizden, çevremizi de buna çekemedik. İşte bunun sonucudur ki, Kürdistan'ın bağımsızlığı yolunda bir devrim patlaması haline gelirken, aile ve çevrelerimiz bunun sıcaklığı içinde gereken rolü oynar duruma gelmemişlerdir. Ya birey düzeyinde aktif olarak katılım sağladığında bunun altında kalkamama veya zorlanmayla karşılaşılıyor. Ya da aileler tepkilerini dile getirirken bilinçsizce de olsa karşı-devrime hizmet eder bir tavır sergiliyorlar.

Bunları belirtmemin nedeni Adnan'ın katılımından sonra ailesinden gelen tepkileri duymuş olmamdır. Oysa bu kadar soylu, büyük bir dava içinde yer alırken gurur ve sevinç duyulmalıdır. Bir insanı soylu davasından koparıp dar, geri aile yaşamının boyunduruğu altına sokmak kime ne kadar kazandırmış? Hangi şeref ve onuru kurtarmıştır? Vatan için günde onlarca can verilirken bunun dışında yaşamak bir onur mudur? Bence böyle bir ortamda durup izlemek, kölece yaşam içinde kendini tutmaktan başka bir şey değildir. Bu noktada yurtseverlik duygusunu içinde taşıyan ve özgürleşmek isteyenler, bu zayıflıkların aşılması için üzerine düşen görevleri yapmalıdırlar. Gerçi ben Adnan'ın mücadeleye katılışını yeni, Akademi sahasında öğrendim. Şu ana kadar da nerede olduğunu, hangi alana gittiğini bilmiyorum. Karşılaşmadım. Aile çevremizden bir bireyin yıllar sonra da olsa mücadeleye katılması beni oldukça sevindirdi. Ancak bunu yeterli de görmüyorum. Aile çevrimizdeki her birey bugün üstüne düşen görevi ve sorumlulukları gerçek anlamda yerine getirdiğinde beni bin kat daha da sevindirecektir. Ve o ailenin bir bireyi olarak, bir yoldaş yakınlığıyla önem ve değeri veririm. Kurtuluşun, özgürlüğün yolunu çizen bu mücadelenin dışına çeken yaşamı sürdürüp yaratmak bir anlam ifade etmez.

Biliyorsunuz, 11 yılı aşkındır, mücadelenin en sıcak savaş alanında savaşarak yer aldım. Ama yine de kendi üzerime düşen sorumluluklarımı tam olarak yerine getirmediğimden kendimde eziklik hissediyorum. Şimdi de bulunduğum bu ortamda bunun muhasebesini yapıp kendimi çözümlemeye çalışıyorum. Mücadele ortamından uzak bir tek günümün geçmesini kayıp olarak görüyorum. Nasıl yapayım da kendimi kısa sürede dönemin sorumlu devrimci kişiliğine ulaştırayım ve asıl görevlerimin başına döneyim diyorum. Çünkü ülkedeki gelişmelerin düzeyi bunu bana dayatıyor. Bir an önce "dön görevinin başına" diyorum. İşte bunun için buradayım ve savaştaki görevimin başına dönme çabasındayım.

Sizler militan bir devrimci olmadınız ama, kendi çevrenizde gerekenleri yapmaktan geri kalmayın. Yapabilirseniz, gençleri, aile bireylerini mücadeleye katmaya çalışın. Duyduğum kadarıyla Cihan Avrupa'da kalmayı düşünüyor. Hangi yaşamın peşinde? Yoksa o küçük yaştaki Cihan gitti de, başka biri mi geldi? Onun yaşındakiler şimdi savaş meydanında komutandırlar. Neden hala mücadeleye katılmadı? Yine bir bacımız Nesime vardı, onun durumu ne oldu? Eğer hala duruyorsa, onu yanınıza alıp hemen partinin Akademisi'ne gönderin. Partinin bu güçlü eğitim ortamında yetişsin, savaşsın, özgürleşsin. Hele Cihan'ın kaybedilecek bir dakikalık vakti bile yoktur. Onu burada bekliyorum. Gelsin savaşa katılsın. Avrupa'da kalmak kurtuluş değildir. Bir zamanlar daha ilkokula başlamadan, mücadeleden kopup Avrupa'ya gidenler için "ihanet ediyorlar, ben gitmeyeceğim" diyordu. Bugünkü durumuyla hala nasıl Avrupa'da duruyor? Ona çağrım şudur: Gel ülkendeki savaşın güzelliğini, bağımsızlık ve özgürlüğün tadını gör. Yoldaşlığın, insanlığın, kardeşliğin yakınlığını gör ve tanı...

Sizlere yazılacak çok şey var elbette. Ama bunlar kısa bir mektupla dile getirmekle bitmez. Mehmet abimin Akademi'ye geçen yıl geldiğini duydum. Bu da kendisinin parti ortamından kopmadığını, aynı yürüyüşün içinde olduğunu gösteriyor. Bu olumlu gelişmeler içinde son bir kez daha sevincimi dile getirirken, hepinize sıcak, candan selamlarımı, sevgilerimi belirtiyor ve başarılar diliyorum.

07.01.1992
Kardeşiniz, yoldaşınız Ahmet Dizin (Dara)

larından bahsederler. Fakat bu yaklaşım kendisine samimi gelmez. Kaldı ki, O'nun çevresi ve arkadaşları yurtseverlerden oluşuyor. Bu nedenle faşistler içinde durmaz ve onlardan uzaklaşmaya karar verir.

Bu olaydan sonra yine kendisini geriye çeker. Kendi halinde bir tutum içine girer. Araştırmaya ve öğrenmeye çalışır. Okuduğu okulda gittikçe faşistler etkisiz bir duruma getirilir. Böylece yurtsever gençliğin ve Türk sol güçlerinin etkinliği ve hakimiyeti gelişir. Yurtsever öğrenciler arasında **Mazlum DOĞAN, Delil DOĞAN, Mehmet GÜLER, Şadioğlu BATMAZ** gibi şehitlerimiz de vardır. 1976'larda bu şehitlerimiz ve daha birçok yoldaşımız Kürdistan Devrimcileri adıyla hareket ederler. Gün geçtikçe taraftar çevresi gelişir. Yöre halkının da sempatisini kazanırlar. Devrimciliğe yeni bir anlayış getirirler. Devrimciliği gerçekçi bir çizgiye oturtmaya çalışırlar. 1977-78 yıllarında Kürdistan Devrimcileri en etkili bir grup haline gelir. Adı ve çalışması yörenin önemli bir kesiminde duyulur ve bu gittikçe genişlemeye başlar.

Kürdistan Devrimcileri çalışmalarını okul çevresiyle sınırlandırmazlar. Dolayısıyla halka açılım çalışmaları başlatılır. Ahmet yoldaşın ailesi de yurtsever özelliklere sahip sempatizan konumunda bir ailedir. Arkadaşlar zaman zaman ailesine giderler. İlk başlarda ilgi göstermez, soğuk karşılar. Devrimcilerle birlikte hareket eden bir abisi O'nun bu tutumuna tepki duyar. Dıştalar, yalnızlığa iter. Bir gün kendisine, "aile içinde böyle boş bir insanın ne işi var" diyerek dövmeye kalkışan abisine karşı koyar ve "zorla kimse devrimci yapılamaz" şeklinde cevap verir. Gerçekte ise Ahmet yoldaş, devrimcilerin davranışlarına ve yapmak istediklerine ilgi duymakta ve gittikçe sempatisi gelişmektedir. Özellikle Delil DOĞAN yoldaşa içten içe hayranlık duymaktadır. Kendisinde bir muhasebe yapmaktadır. Aradığı düşünceleri ve yaklaşımları Kürdistan Devrimcileri'nde bulmaktadır.

1978'de bir sempatizan olarak Kürdistan Devrimcileri'ne çeşitli düzey ve biçimlerde yardım etmeye başlar. Gün geçtikçe de aktifleşir, desteğini arttırmaya başlar. Babasının bir izin dönüşünde, "baba çok olay oluyor, durum tehlikelidir; bize de bir silah almak gerekir" diyerek, zamanın parasıyla 20 bin lira alır. Aldığı bu parayla bir tabanca satın alır ve arkadaşlara verir. Bu davranışıyla da özlü ve samimi olduğunu ortaya koyar. Dürüstlüğü, olgunluğu, ataklığı ve aktif desteğiyle arkadaşların güvenini ve saygısını kazanır. Çünkü devrimcilere yaptığı yardımları büyük bir gizlilik içinde kurallarına uygun bir şekilde yapar. Nelerin sır olarak saklaması gerektiğini iyi kestirir ve buna azami özen gösterir.

Kürdistan Devrimcileri'nin çalışmalarına bağlı olarak O'nun kuryelik vb. katkıları devam ederken, 1981 yılında kendi köyü olan Beydere'de bir ihbar üzerine devrimciler kuşatmaya alınırlar. Teslim olmayıp direnişle karşılık verince çatışma çıkar. Bu çatışmada **Baki KAHRAMAN** yoldaş şehit düşer. **Mehmet GÜLER, Cevdet GÜNERHAN** ve **Salih KILIÇ**'ın da içinde bulunduğu grup yurt dışına çıkma hazırlığındaydı. O güne kadar çalışmalarıyla başarı gösteren ve gizli kalabilen Ahmet yoldaş da yurt dışına çıkış için hazırlıklarını yapmıştı. Grup bir gün sonra alandan ayrılıp Ortadoğu sahasına doğru yola çıkacaktı. Çatışmadan sağ kurtulan 20'yi aşkın arkadaş üzerinde Baki yoldaşın şahadeti sarsıcı olur. Grup, bir kalaşnikof, bir 14'lü tabanca ve iki küçük çaplı silah dışında silahsızdır.

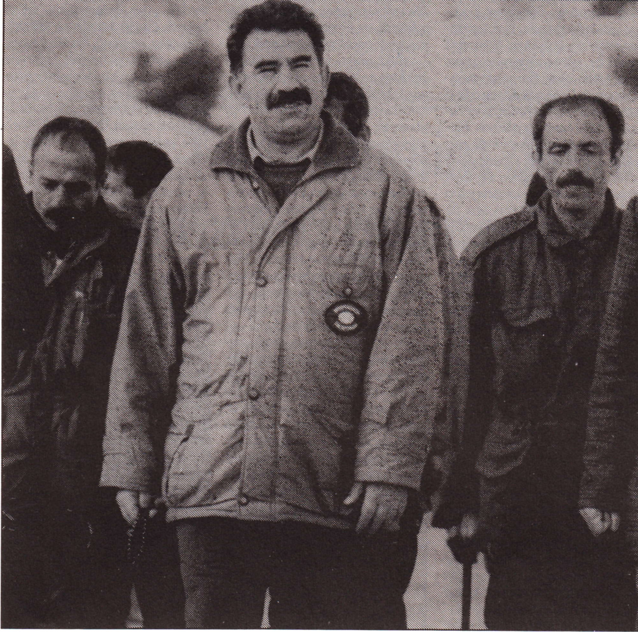
Grup bu olay üzerine yurt dışına çıkışını kısa bir süre için erteler. Fakat yurt dışına çıkıp partiye ulaşma yönündeki kararından vazgeçmez. Zorluklar için de Ortadoğu sahasına doğru yola koyulur.

Ahmet yoldaşın, 12 Eylül faşist cuntasının Kürdistan'da, özellikle de devrimcilerin taban bulduğu alanlarda her türlü baskı ve terör uygulamasına başvurduğu, umutsuz bir ortamı yaratmaya çalıştığı, devrim ve devrimcileri kökünden kazıdığı, bunun için de alabildiğine yoğun karalama kampanyasına giriştiği bir dönemde ulusal kurtuluş mücadelemize profesyonel katılım sağlaması sıradan bir karar olmadığı gibi, oldukça da anlamlıdır. Ancak O'nun bu kararlılık gösterisi şaşırtıcı olmamıştır. Çünkü başından beri ulusal kurtuluş mücadelesine ve onun önder gücü PKK'ye özlü katılmış ve sergilediği pratikle samimiyetini defalarca kanıtlamıştı. Bununla devrime adanan yaşamın soylu örneğini göstermiştir. Nitekim büyük devrimlerin maratonu büyük olur. Bu maratonun koşucusu olmak öyle sıradan bir olay değildir.

Ahmet yoldaş, Ortadoğu sahasına gittiğinde yine O'nu zorluklar bekliyordu. Orada TC'nin her tarafa terör yayan militarist saldırı güçleri yoktu, ancak eğitim imkanları adeta ateş altında yaratılıyor ve değerlendiriliyordu. Ayrıca saflarda mültecileşmeyi dayatan yılgın tipler ve bunların yapıya egemen kıldığı hastalıklar vardır. Parti Önderliği, bütün çabasıyla bu tiplerin çabalarını etkisizleştirmek ve yapıyı geriye çeken hastalıkları gidermek yönünde yüklenir. Ülkeye dönüşü gerçekleştirmek, bunun için grupları hazırlamak doğrultusunda var gücüyle çabalar. Ahmet yoldaş, ülkede silahlı mücadele yürütmek üzere hazırlanan gruplar içerisinde yer alır. Zorluklar içerisinde yaklaşık iki yıl boyunca askeri ve siyasi eğitim olanaklarından yararlanmasını bilir. Kendisini ülkenin zorlu mücadelesine hazır duruma getirir.

Yıl 1983. Ahmet yoldaş, 1981 yılında çıktığı yurt dışından tekrar ülkeye döner. Bu kez daha güçlü, daha kararlı ve daha inançlı... 1983 baharından itibaren silahlı propaganda birlikleri içinde faaliyet yürütmeye başlar. Ülke koşullarının zorluklarına katlanır. İnancını ve kararlılığını çelikleştirir. Özellikle askeri alanda güçlü bir yetkinleşmeyi yaşar. 15 Ağustos Atılımı'na katılma şansını elde eder. Başarılı bir pratiğin sahibi olur. 15 Ağustos'ta yapılan büyük çıkış, mücadelenin ülke geneline yayılmasını dayatır. Bu açılımın bir gereği olarak Dersim sahasına da gerilla gücü gönderilir. Bu güç arasında Ahmet yoldaş da vardır.

Bu sahada da inatla direnir, çabalar, zorlukların üstesinden gelmeyi başarır. Burada düşman güçleriyle çıkan birçok çatışmada yer alır. Askeri yetenekleri gelişir ve tecrübeleri artar. Savaş içinde savaşarak komutanlaşır. Eylemlerin planlanmasında ve gerçekleştirilmesinde de önemli pay sahibi olur. Savaş içinde defalarca isabet eden düşman kurşunlarıyla yaralanır. Birçok yerinden yaralı bedeniyle savaşa katılmaya devam eder. 1990 Mart'ında başlayan serhildanlarla dayanışma amaçlı eylemlerin planlanmasında da önemli rol oynar.

Daha sonra Amed Eyaleti'ne geçerek oradaki gerilla savaşına komutan olarak katılır. Eyalet komitesinde yer alır. Burada da yaralanır. Vücudu yaralarla dolar. 1990 kışında aşırı soğuktan sağ eli donar. Kangren tehlikesini erken müdahale sonucu atlatır.

Ahmet yoldaş, yaklaşık dokuz yıl ülkedeki sıcak savaşım içinde kaldıktan sonra tekrar Ortadoğu sahasına döner. Bekaa Vadisi'ndeki Mahsum Korkmaz Akademisi'ne gider. Bu kez parti tarafından kan-ter içinde yaratılan gelişmiş eğitim imkanlarıyla karşılaşır. Akademi gerçeğinde ulusal kurtuluş mücadelemizin yakaladığı aşamayı görür. Bundan gururlanır. Ödenen bedellerin boşuna gitmediğini, büyük değerler yarattığını, büyük devrim yürüyüşünü zafere yakınlaştırdığını görünce, yaptıklarının az olduğunu, daha fazla yüklenmek gerektiğini düşünür. Yaklaşık üç ay Akademi sahasında gerek eğitim derslerinde ve gerekse de kaldığı koğuş ortamında savaş pratiğinden çıkardığı sonuçları, edindiği tecrübeleri yoldaşlarına aktarır, özellikle tecrübesiz, yeni eğitim adaylarına zorlandıkları noktalarda yardımlarını esirgemez. Bir yandan yoldaşlarına katkı sunarken, diğer yandan güçlendirilmesi gereken yönlerine yönelir. Kaldığı süre boyunca kendisini yenilemeye ve böylece daha güçlü bir savaşa hazırlamaya çalışır.

Devre sonlarında yaralarının tedavisini yapar. Bir süre sonra ülkeye yönelir. Botan'a gider, oradan da Garzan üzeri Dersim Eyaleti'ne geçer. Dersim dağlarıyla buluşmanın sevincini, coşkusunu yaşar. Dersim, eskisinden daha güçlü bir komutanı karşılar. Komutan Ahmet yoldaş var gücüyle savaşa yüklenmeye çalışır. Ancak Dersim'deki pratiği fazla uzun sürmedi. Dersim'de kış mevsimi erkenden başladı. Ahmet yoldaş, komutasındaki birlikle Pülümür yakınlarında üs alanına çekilirken çığ düşmesi sonucu bir grup yoldaşıyla beraber şahadete ulaştı ve büyük kurtuluş yürüyüşünün ölümsüz şehitler ordusuna katıldı.

Ahmet yoldaşın pratiği derslerle doludur. Eylemden eyleme koştu. Pusulara düştü, zorluklarla karşılaştı, düşman kurşunlarına hedef oldu. Ama yılmadı, direndi ve yürüdü. Partisine layık olmaya çalıştı. En sonunda gerçek özgürlüğü yakaladığı Dersim'in asi dağlarında partimiz değerli bir komutanını kaybetti. Halkımız, bu yiğit evladını anarak, partimiz ise yeni Ahmetler yaratarak bu boşluğu doldurmayı O'na bağlılığın bir gereği sayacaktır.

O'nun direniş bayrağı Dersim dağlarının doruklarında sürekli dalgalanarak zafere selama duracaktır.

Komutan Ahmet **DİZİN** yoldaşla birlikte çığ altında kalarak şehit düşen yoldaşlar:

Adı, soyadı: **Aysun DEMİREL**
Kod adı: **Berfin**
Doğum yeri ve tarihi: **Dersim, 1974**
Mücadeleye katılış tarihi: **1992**
Şahadet yeri ve tarihi: **24 Kasım 1992, Pülümür**

Adı, soyadı: **Günay YAVUZALP**
Kod adı: **Dicle**
Doğum yeri ve tarihi: **Dersim, 1970**
Mücadeleye katılış tarihi: **6 Haziran 1992**
Şahadet yeri ve tarihi: **24 Kasım 1992, Pülümür**

Adı, soyadı: **Veysi Ali NUH**
Kod adı: **Muhittin**
Doğum yeri ve tarihi: **Derik-Şurbesta köyü, 7 Temmuz 1969**
Mücadeleye katılış tarihi: **19 Mart 1991**
Şahadet yeri ve tarihi: **24 Kasım 1992, Pülümür**

Adı, soyadı: **Mehmet BİRGÜL**
Kod adı: **Piling**
Doğum yeri ve tarihi: **Adıyaman-Çamyazı, 1966**
Mücadeleye katılış tarihi: **1992**
Şahadet yeri ve tarihi: **24 Kasım 1992, Pülümür**

Adı, soyadı: **Perihan GÜL**
Kod adı: **Emine**
Doğum yeri ve tarihi: **Dersim-Ovacık-Ağaçpınar, 1977**
Mücadeleye katılış tarihi: **28 Mayıs 1992**
Şahadet yeri ve tarihi: **24 Kasım 1992, Pülümür**

Adı, soyadı: **M. Salih FIRAT**
Kod adı: **Doğan**
Doğum yeri ve tarihi: **Kızıltepe, 1966**
Mücadeleye katılış tarihi: **Mart 1991**
Şahadet yeri ve tarihi: **24 Kasım 1992, Pülümür**

Adı, soyadı: **Ramazan BENGİN**
Kod adı: **Ramazan**
Doğum yeri ve tarihi: **Şırnak-Beçika köyü, 1969**
Mücadeleye katılış tarihi: **1988**
Şahadet yeri ve tarihi: **24 Kasım 1992, Pülümür**

Adı, soyadı: **Deniz YILDIZ**
Kod adı: **Rahime**
Doğum yeri ve tarihi: **Dersim-Roznek köyü, 1977**
Mücadeleye katılış tarihi: **10 Ocak 1991**
Şahadet yeri ve tarihi: **24 Kasım 1992, Pülümür**

Adı, soyadı: **Mukadder YALÇIN**
Kod adı: **Zozan**
Doğum yeri ve tarihi: **Dersim-Mazgirt-Kuşçu köyü, 1976**
Mücadeleye katılış tarihi: **Mayıs 1992**
Şahadet yeri ve tarihi: **24 Kasım 1992, Pülümür**

Adı, soyadı: **Hülya EKİNCİ**
Kod adı: **Pelçim**
Doğum yeri ve tarihi: **Antalya, 1977**
Mücadeleye katılış tarihi **24 Eylül 1992**
Şahadet yeri ve tarihi: **24 Kasım 1992, Pülümür**

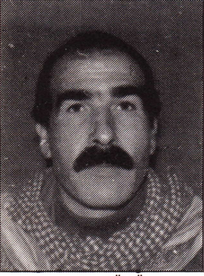
Adı, soyadı: **Savar ...**
Kod adı: **Aysel**
Doğum yeri ve tarihi: **Kars-Tuzluca-Küllü, 1974**
Mücadeleye katılış tarihi: **12 Ağustos 1992**
Şahadet yeri ve tarihi: **24 Kasım 1992, Pülümür**

Adı, soyadı: **Ebru TURGUT**
Kod adı: **Sozdar**
Doğum yeri ve tarihi: **Muş-Varto, 1975**
Mücadeleye katılış tarihi: **1992**
Şahadet yeri ve tarihi: **24 Kasım 1992, Pülümür**

Adı, soyadı: **Serdar BUDAK**
Kod adı: **Kokel**
Doğum yeri ve tarihi: **Mazgirt-Aydınlık köyü, 1974**
Mücadeleye katılış tarihi: **6 Haziran 1992**
Şahadet yeri ve tarihi: **24 Kasım 1992, Pülümür**

Adı, soyadı: **Adil BEYTAŞ**
Kod adı: **Neval**
Doğum yeri ve tarihi: **Güroymak, 1972**
Mücadeleye katılış tarihi: **14 Ağustos 1992**
Şahadet yeri ve tarihi: **24 Kasım 1992, Pülümür**

O, bağımsızlık ve özgürlüğe sevdalı bir komutandı!

Adı, soyadı: **Hasan GÜLLÜ**
Kod adı: **Veli**
Doğum yeri ve tarihi: **Urfa, 1949**
Mücadeleye katılış tarihi: **1978**
Şahadet tarihi ve yeri: **30 Haziran 1993, Uludere**

Hasan GÜLLÜ yoldaş, ulusal kurtuluş hareketimize grup dönemi olan 1977-78 yılında katılmış, yurtsever bir proleterdi. Hareketimizle ilişkiye geçtiğinde evli ve dört çocuk babasıydı. Bakmakla yükümlendiği ailesinin geçim sıkıntısı ve yokluk içinde boğuluyor olmasına rağmen, "İşimden kovulurum, işsiz kalırım, aileme götürecek bir dilim ekmek bulamam" gibisinden, ailesel ve bireysel kaygılara kapılmadan, hareketimizin kendisine verdiği Urfa İplik Fabrikası'ndaki işçileri örgütleyip sendikalaştırma görevini hiç tereddüt etmeden kabul etmişti. Hem de hiçbir ciddi ideolojik-politik donanıma sahip olmamasına karşın, ateşli bir yurtseverlik ve sınıf sezgileriyle hareket ederek görevine dört elle sarılmıştı. İşyerindeki çalışkanlığı, olgunluğu ve oturmuş işçi kişiliğiyle bütün işçilerin saygısını ve güvenini kazanmıştı. Kısa zaman içinde işçi arkadaşları kendi özlerinden çok O'na güvenmeye ve arkasından tereddüt etmeden yürümeye başlamışlardı. Hareketimizin de kararıyla uzun olan iş gününü kısaltmak, sigortalı olmak, sendikalaşmak, çok gülünç düzeyde olan maaşları yükseltmek ve fazla mesai için ayrı ücret almak gibi ekonomik-sosyal haklar için iş bırakma eylemini örgütleyen ve buna önderlik eden Hasan yoldaş, eylem süresince bütün işçi arkadaşlarının kişisel ve ailesel sorunlarıyla da ilgilenerek tam bir işçi önderi olduğunu kanıtlamıştı.

İş bırakma eylemi sonrası işsiz kalan Hasan yoldaş, hiçbir zaman yakınmada bulunmadı. Aç kalan ailesi için arkadaşların vermek istediği ekonomik yardımları "Mücadelenin ihtiyaçları daha önemlidir" diyerek her defasında reddetti. Bu süre içinde boş durmadı. Bir taraftan klasikleri okuyarak ideolojik-teorik eksikliklerini gidermeye çalışırken, diğer yandan da propaganda yaparak yozluğun, düşkünlüğün, düşürülmüşlüğün diz boyu olduğu, yurtsever duygu ve düşüncelerin oldukça cılız olduğu Urfa sahasında, yurtsever devrimci düşünceleri kendi çevresine yaymaya gayret etti. Öte yandan da günlük bulduğu inşaat vb. işlerde çalışarak evine ekmek parası götürmeye, ihtiyaçlarını karşılamaya çalıştı.

30 Temmuz 1979 tarihinde partinin kuruluşunun ilan edilmesi, O'nu adeta coşturmuştu. "Artık bizim de bir partimiz var. Türk sömürgecileri ve ağaların çapulcu eşkiya çetelerinin elimizden çekecekleri var!" derken gözleri ışıldıyor, sevinçten yerinde duramıyordu. Ve yeni iş yeri olan Urfa Belediyesi'nde işçi arkadaşlarına parti propagandası yaparak, onları etrafında toplamaya çalışıyordu. Partinin bir kez daha işçileri örgütleme, reformist-teslimiyetçi Genel İş Sendikası'nın yönetimini ele geçirme talimatına sarıldı. Hırsla ve coşkuyla çalıştı. Gizlilik kurallarını, ulusal ve sınıfsal baskıların çifte örsünde dövülüp çelikleşmiş olmanın getirdiği tecrübeler sayesinde ustalıkla uyguluyordu. Legal ve illegal mücadeleyi birleştiriyor ve önerileriyle alandaki çalışmaların daha sağlıklı yürütülmesinde büyük çaba sahibi oluyordu. Amatör devrimciliğin eksikliklerinin önüne sınıf sezgisiyle geçmeye çalışıyordu. Bu kurallı çalışması sayesinde, sıkıyönetim koşullarına rağmen kurduğu sağlıklı ilişkiler ile deşifre olmadan bir dönem faaliyet yürüttü.

1980 baharında, düşmanın yoğunlaştırdığı operasyonların, birçok insanda yılgınlık, korku ve kuşku geliştirmesi ve en "benim" diyenlerin safları birer birer terk etmesi, bir kenara çekilmesi, O'nda büyük bir öfkenin gelişmesine neden olmuştu. "Gülistanlar ülkesi" dediği Kürdistan'a ve köleci ilişkiler içinde tanınamaz hale getirilen Kürt halkına karşı bu kadar sevgisiz ve sorumsuz olanları asla bağışlayamıyordu. Ülkesini ve halkını sevmeyenlere, bağlı olmayanlara karşı öfkesi yoğunlaşıyor ve bunlara asla saygı gösterilmemesi gerektiğine inanıyordu. Bu konuda kesin hüküm ve ilke sahibiydi.

1980 Newroz'unu silahlı eylemliliklerle karşılayan, birçok eylemde korkusuzca görev alan Hasan Güllü yoldaş, aynı yılın Mayıs ayında düşmana esir düştü. Polis sorgusunda içine girdiği kimi yetmez tavırlarını asla bağışlamadı. Kendisini partiye kanıtlamak için zindan yaşamı boyunca adeta çırpınıp durdu. 1981 direnişi başta olmak üzere, bütün zindan direnişlerinde onurlu yerini tereddütsüzce aldı. Hep direnen yoldaşlarının yanında oldu. Onları yalnız bırakmadı. Teslimiyet ve ihanetten başka seçenek tanımayan düşmanın Diyarbakır zindanındaki vahşetine karşı, insani, siyasi ve ulusal kimliğini ve de kişiliğini korudu. Şahin Dönmez ve Yıldırım Merkit hainlerinin başını çektiği ihanet cephesine karşı amansız bir kin ve öfke içindeydi. 12 Eylül faşist sömürgeci diktatörlüğünün sıkıyönetim mahkemelerinde siyasi savunmalar yaparak, düşmanı kendi kürsüsünde yargıladı, yerden yere vurdu. Halk adamı olma ve işçi olgunluğuyla bezenen kişiliği ve kendine özgü mizahlarıyla düşmanı alaya alarak çılgına çevirdi.

Hasan yoldaş, partiye verdiği bir raporda, mücadeleye katılış dönemini, çevrenin etkilerini, kendi özelliklerini, cezaevi yaşamını ve görevlere yaklaşımını şöyle anlatmaktadır:

"1978'in başlarında hareketimizle tanıştığımda, toplumun birçok özelliklerini taşıyordum. Kendimden, toplumumuzdan, dünyadan habersiz, TC'nin şekillendirmeye çalıştığı bir tipi çizmekteydim. Çevrem, ağır feodal ve dini etkileri taşıyordu. İslamın gelenek ve göreneklerini temsil eden bir aile yapısına sahiptim. Devamlı çalışmak zorunda kalan bir işçi olmam nedeniyle dini etkilerden uzak kaldım. Ancak, İslam geleneğinin, ahlak ve terbiye anlayışının üzerimde yoğunca etkisi vardı. Çok yoksul bir çevrede yetişmemden dolayı, varlıklı kesimlere karşı bazen çok tepkili olabiliyordum. Bu tepki beni kavgacı duruma getirmişti. 1980 yılında tutuklanıp Diyarbakır zindanına götürüldüğümde, işçi örgütlemesinden sorumluydum. Böylesine önemli bir görev almama rağmen, henüz hareketimizi tam anlamıyla tanımıyordum. Daha çok bende bilinçsizce oluşan sınıf çelişkisi, beni hareketle ilişiki kurmaya götürdü. Kürdistan, Kürtlük, halk ve önderlik gerçekliği gibi olgulara yabancıydım. Teorik olarak bazı şeyleri bilmeme rağmen, onu derinliğine kavrama yoktu.

*Cezaevi sürecinde devamlı bir direniş mücadelesi yaşandığından, özellikle politika sanatını kavrama, kişiliği dönüştürme olanakları pek olmadı. 1981 vahşet döneminde sadece iki gün **Mazlum** yoldaşın bizlere, o şartlarda politika nedir? üzerine bir eğitim verme durumu oldu.*

Direniş sürecinde bizlerde inanç ve umut vardı. Parti Önderliği'nin manevi etkisi her zaman güçlü bir şekilde arkadaşlara inanç, umut ve moral verirdi. Parti Önderliği'nin dışarıda olduğu düşüncesi, mücadelenin daha da güçlü gelişip boyutlanacağı inancı her zaman canlıydı, bu bağlamda önderlik teslimiyetin ihanete dönüşmesini engellemiş oldu. Bu olguları gördük, yaşadık. Bizleri ayakta tutan önderliğin varlığıydı. Düşmanın, önderliğe saldırılarından sonuçlar çıkarırdık ve kendimizi güçlendirmeye çalışırdık. Zaman zaman ikircikli durumlara düşmemizden bizi yine kurtaran bu kutsal olgudur.

Cezaevinde rapor-talimat sistemi çalışırdı. Fırsat doğduğunda toplantılar yapılırdı. Toplantılar eğitici bir muhtevaya sahipti. Cezaevi yaşamım boyunca görev sorumluluklar aldım. Direnişin devamlı canlı tutulması, bozguncu ve yanlış anlayışlara, teslimiyete götüren eğilimlere, ortayolculuğa karşı her zaman bir mücadele geliştirildi. Eğitim ağırlıklı olarak bu yönlüydü. Talimatları eksiksiz, titizlikle emir telaki ederek mutlaka uygulamaya çalışırdım..."

Hasan yoldaş, 15 Ağustos devrimci atılımıyla yeniden şahlanan ulusal bağımsızlık savaşını, gerillayı, ona önderlik eden partiyi ve Parti Önderliği'ni büyük bir minnet ve bağlılıkla, sevinç ve coşkuyla karşıladı. 15 Ağustos Atılımı'nın zindanda katliamları gündeme getirebileceğini düşünüp korkudan uyku dahi uyuyamayan, ilk fırsatta safları terk etmeyi hesaplayan kaçkıncı tiplerden iğrendi, tiskinti duydu. Ama diğer yandan da oturmuş, olgun ve uzak görüşlü kişiliğiyle, bu durumu yaşayan ve ceset haline gelen kişilikleri diriltmeye, düşmanın kucağına düşmelerini engellemeye çalıştı. Özlerinde irade ve gücün zerresini taşıyanları, yüreğinde ülke ve halk sevgisinin kırıntısını taşıyanları ellerinden tutup kaldırmaya, güçlendirip yürütmeye çabaladı. Düşmanın ilk "Pişmanlık Yasası"na adam kaptırmamak için kaldığı koğuşlarda moral, cesaret, güç ve aydınlama kaynağı oldu. Tavrı hep kazanmaktan, kazandırmaktan yanaydı. Kaybetmenin kolay, kazanmanın zor olduğunu bilerek, zoru başarmanın erdemliliğini olduğuna inanarak hareket etti. Kendisini dışarıda yaşanan sıcak mücadeleye hazır hale getirmek için çabaladı. Eşi kendisini ve dışarıdaki çocuklarını bırakıp ayrılmasına rağmen, moralini bozmadı, kendisini daha büyük görevlere hazırlamaktan geri bırakmadı. Eşinin kaçışını kendisine sorun yapmadı. Ailesel sorunlarını görevlerinin önüne çıkartmadı. Dikkat ve yoğunlaşmasını aile sorunları üzerine yapmadı. Çocuklarına da el atarak, onları devrimin birer çocukları haline getirdi.

1987 yılının sonlarında tahliye olduktan sonra ikirciksiz parti saflarına katıldı. Parti ile ilişki kurabilmek için dışarıya çıktığı andan itibaren yılmadan, umutsuzluğa kapılmadan yoldaşlarını aradı. Ve aradığını da sonunda buldu. Aradığını bulmuş, sevdasına kavuşmuştu. Zindanda yedi yıl boyunca yaşadığı işkencelerin, acıların ve kahrın hesabını düşmandan almak için kesin kararlıydı. Zindan yaşamında verem de dahil birçok ölümcül hastalığı atlatmıştı. Fiziki olarak çok yıpranmış ve yaşı ilerlemiş olmasına rağmen yüreği coşku, cesaret ve düşmandan hesap sorma kararlılığı ile doluydu.

Zindandan çıktıktan sonra partiyle buluşması, yoldaşlarıyla görüşmesi sonrasında şehir faaliyetlerinin geliştirilmesinde görevlendirildi. Bu görevlendirmeye karşı, partiden aldığı köklü terbiye ile hareket edip en küçük bir itirazda bulunmadı. O dönemin koşullarında son derece zor ve riskli olan şehir faaliyetleri içinde yerini aldı. Zindandan tahliye olanları bir bir arayıp evlerini buldu ve onları mücadeleye davet etti. Saflara yeniden dönmek istemeyen ya da terddüt duyanları engin ikna gücüyle yola getirdi. Zindandaki işkence, baskı ve vahşetin un gibi öğüttüğü, tükettiği en umutsuz insanlara dahi güç vererek, yeniden ayağa kaldırmak ve ikna etmek için bıkmadan, sabırla çalıştı. Pek çoğunu ikna edip partiyle buluşturdu, saflara kazandırdı.

Hasan yoldaş, bu zorlu faaliyetler içindeyken 1988 yazında tekrar yakalandı. Sorgulamada deneyim ve inancının sağlamlılığıyla başarılı bir sınav verdi. Düşmana, parti sırlarını ve ilişkilerini vermedi, parti ile ilişki içinde olduğunu kabul etmedi. Bütün işkencelere rağmen, partisini ve halkını korudu.

Kısa süren ikinci tutsaklık döneminden sonra, tekrar zindanda tahliye olan Hasan GÜLLÜ yoldaş, daha kararlı ve bilenmiş olarak partiyle tekrar ilişkiye geçti. Partinin verdiği şehir çalışmalarına tekrar başladı. Gizlilik kurallarına alabildiğine özen gösterdi. Kurallı devrimciliğin dışına çıkmamak, ona ters düşmemek için büyük gayret sarfetti. Ancak tahliye olduktan kısa bir süre sonra zincirleme gelişen tutuklamalarla birlikte, O da 1988 Ekim'inde yeniden gözaltına alınarak işkence tezgahlarına üçüncü kez alındı. İşkencelerde direndi, bu direnişle partinin devrimci direniş hattına hakim olduğunu kanıtladı. Onurunu, ulusal ve siyasal kimliğini çiğnetmedi. Hakkında somut bir kanıt bulamayan düşman, çaresiz O'nu bırakmak zorunda kaldı.

Hasan yoldaş, ülke ve halkına vurgun, partiye ölesiye bağlılık içindeydi. Tahliye olur olmaz yine faaliyetlerine aktif olarak devam etti. Parti Önderliği'nin istemi üzerine Mahsum Korkmaz Akademisi'ne gitmek üzere Yunanistan'a geçti. Gelirken çocuklarını yanına almayı ihmal etmedi. Yunanistan üzeri akademi sahasına çocuklarıyla birlikte geldi. Böylelikle çocuklarını partinin hizmetine verdi. Mahsum Korkmaz Akademisi'nde kaldığı süre boyunca olgun bir militan olduğunu kanıtladı. Uzun süre koğuşlarda sorumluluklar üstlendi. Daha da yetkinleşmesi ve komuta düzeyinin gelişmesi için Mahsum Korkmaz Akademisi yönetiminde yer aldı. Yoldaşlarının eğitimine büyük önem verdi. Sorunlara çözümleyici yaklaşarak yoldaşlık ilişkilerin de ulaşılması gereken düzeyi gösterdi. Akademi ortamında yürütülen bütün çalışmalara katıldı. Partinin 2. Ulusal Konferans çalışmaları içinde de yer alarak üzerine düşeni yaptı. Mahsum Korkmaz Akademisi'ndeki yaşamını, partiye verdiği bir raporunda kısaca şöyle özetlemektedir:

"Partim bana bütün olanaklarını açtı. Kendimi döneme cevap veren bir kadro olarak hazırlamam, önderlik gerçeğine uygun ve savaşımıza cevap verecek düzeyde bir komutan

olabilmek için parti tarafından Mahsum Korkmaz Akademisi yönetiminde görevlendirildim. Bu görevimde daha geniş düşünme, parti-cephe ve savaş sorunlarını kavrama, komuta özelliklerine sahip olabilmek için çabalarım oldu. Kendi önüme, partinin istemlerine ve dönemin özelliklerine cevap veren ölçülere ulaşma hedefini koydum. Yönetimde buna ulaşma olanakları doğdu...

PKK 2. Ulusal Konferansı'nı yaşadım. Komisyon çalışmalarına katıldım. Parti Önderliği'nin önemli perspektiflerde bulunmasını, sorunların çözümü için yol ve yöntem göstermesini parti militan ve kadroları için bulunmaz bir nimet olarak kabul ediyorum. Yeniden düzeltme hareketi kadrosu olarak yetiştirildim. Önderlik gerçeğini burada görme olanağına kavuştum..."

Akademi eğitimini tamamladıktan sonra Güney-batı Kürdistan parçasında bir dönem kitleler arasında çalışmalar yürüttü, halk üzerinde oldukça olumlu bir etki yarattı. Ancak O'nun gönlü ülkenin engin dağlarındaydı. İlerlemiş yaşına ve doğanın amansız kanunlarına meydan okuyarak ülkenin hırçın, geçit vermez ve bir o kadar da sadık, özgür ve seven kucağına kendisini atmak için çırpındı. Bu düşünce ve kararını partiye tekrarladı. Parti tarafından bu önerisi kabul edilince büyük bir heyecan ve sevinçle ülkeye giriş yaptı. Botan alanında gerilla çalışmalarına katıldı. En son Uludere alanında görev üstlendi. Genç yoldaşlarıyla adeta yarış içine girerek gerillanın kurallarını hayata geçirmeye çalıştı. Düşmana duyduğu birikmiş kiniyle düşmanın üzerine yürüdü. Birçok eyleme katıldı. Silahına çok iyi hükmetti, onu ustalıkla kullandı. Silahı O'na değil, O silahına komuta etti. Partinin "topyekün direniş" kararı doğrultusunda yeni süreç eylemlerini geliştirdi. En son Uludere'de düşmanın büyük gücünün bulunduğu Katun Taburu'na yönelik eylemde yaralandı. Yaralı olarak yoldaşları tarafından kurtarıldı, ancak yarası ağır olduğundan kurtarılamayarak 30 Haziran 1993 tarihinde şehitler kervanına katıldı.

Yaşamını kavganın en zorlu anı ve alanlarında değerlendiren Hasan yoldaş, parti ideolojisinden, direnişçiliğinden, askeri ve politik hattından asla taviz vermedi. Yaşamının son anına kadar partiye, Parti Önderliği'ne, yoldaşlarına, halka, ülkeye ve sosyalizm davasına bağlılığı ile örnek bir proleter devrimci yurtsever olarak kaldı.

O'nun, parti şehitlerine, partiye, Parti Önderliği'ne, sosyalizme, halkımıza ve "Gülistanlar ülkesi" dediği Kürdistan'a bağlılığını örnek alıp, bizlere devrettiği bayrağı sonsuza dek dalgalandıracağımızı bir kez daha yineliyor ve tüm şehitlerimizi minnetle anıyoruz!

Tarihi Dersim direniş destanının günümüzdeki geleneğinin bir sürdürücüsüydü

Adı, soyadı: **İbrahim KILIÇ**
Kod adı: **Dr. Sekvan, Mahir**
Doğum yeri ve tarihi: **Hozat, ...**
Mücadeleye katılış tarihi: **1990**
Şahadet tarihi ve yeri: **14 Temmuz 1993, Dersim**

Direnişin sembolü **Dr. Sekvan** yoldaş, Dersim'in Hozat ilçesinde doğdu. Henüz küçük yaşlarda iken tümüyle düşman tarafından çizilen bir yaşamın etkileri ve sınırları arasında büyüdü. Öğrenimini uzun bir süre bu ilçede sürdürdü. Ailesinden ilerici düşüncelere sahip olan insanlar olmasına rağmen, kemalist kültürün yarattığı tüm dehşeti ilk anda kavramadı. Abileri Dev-Yol hareketinde çalışma sürdürüyorlardı. Birçok örgüt burada kümelenmesine, ilerici öz teşkil eden potansiyel üzerinde varlık göstermelerine rağmen, Dersim'e yapılanların hesabını sorma ve Kürt halkının özgürlük ve bağımsızlık istemini pratik alanda yerine getirme görevinden uzaktılar. Her şeye rağmen, çevresindeki bu sınırlı ilerici düşünceye sempati duydu. Çünkü Dr. Sekvan yoldaş, o zamanlar başka bir alternatif arıyordu. Dr. Sekvan yoldaş öğrenimini yaptığı dönemlerde çevresinde temin ettiği kitaplardan marksist düşünceyi, diğer ulusal ve sınıfsal kurtuluş hareketlerinin gelişim ve başarı nedenlerini, ezen-ezilen kavramlarını anladıkça, Türk sömürgeciliğinin Kürdistan'da uyguladığı sömürgecilik politikasına karşı öfkesi günden güne artıyordu. Devrimcilerle tanıştıktan sonra devrimcilerin arasında kalmak, görev ve sorumluluk alabilmek için büyük bir özlem duyuyordu. Ancak hem yaşça küçük, hem de katılsa bile yüreğindeki acıyı dindirebilecek gerçek anlamda bir örgütlenme de yoktur.

Sekvan yoldaş, öğrenimine devam ettiği yıllarda askeri faşist klik işbaşına geldi. TC'nin eskiden de yaptığı barbarlıklar Dersim'de büyük oranda eskilere benzercesine devam ettirildi. Katliamları, işkenceli yaşamı gördü. Çevresinde tanıdığı devrimciler, O'nu büyük oranda hayal kırıklığına uğratmıştı. Bu kadar kaçışlarına, mücadele saflarını bırakarak halkı umutsuzluğa sevketmelerine anlam veremiyordu. Ama bu gerçeği kısa süre sonra kavradı. Zayıf, halka umut olmamış, devrimciliği temel almamış örgütlenmelerin varacağı sonuç buydu.

Sekvan yoldaş, ekonomik olarak fazla bir zorluk çekmiyordu. Ailesi uzun bir dönemden beri Almanya'ya yerleşmişti. Kendisine hep maddi yardım gönderiyordu. Ailesinin amacı, O'nun okulunu orada bitirdikten sonra yanlarına gelmesiydi. Dr. Sekvan yoldaş liseyi bitirdikten sonra Akdeniz Üniversitesi Antalya Tıp Fakültesi için girdiği imtihanları kazanınca kaydını burada yaptırır.

Öğrenimi başarılı geçiyordu. Üniversitede herhangi bir güçlük çekmiyordu. Asıl O'nu düşündüren, Kürdistan halkının içinde bulunduğu konum, bu konuma bulunması gereken çözüm konularıydı. 15 Ağustos 1984 Atılımı'yla birlikte Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesi giderek gelişiyordu. Kürdistan'da başlayan gerilla savaşının etkileri Kürdistan'ın her alanını etkilediği gibi, Türkiye metropollerinde hem okuyan ve hem de yerleşik yaşam sürdüren bütün Kürdistanlıları etkiliyordu. Özellikle gençliğin etkilenme düzeyi yüksekti. Ancak 12 Eylül kliği üniversiteleri önemli oranda etkisi altına almış, bütün muhalif odakları susturmuştu. Koşullar oldukça zor ve okullar birer kışlayı andırıyordu. Diğer en önemli güçlük ise, egemen olan korkudan dolayı öğrenciler arasında da ciddi bir sesin çıkmamasıydı. Yine de bu ortamlarda sessizliği kırmak, okul sisteminin yarattığı sorunlara karşı öğrencileri hak arayışına sevk etmek ve akademik-demokratik hakları geliştirmek için Dr. Sekvan yoldaş, gerici yönetmeliğe karşı öğrencileri örgütlemeye başladı. Protestolar geliştirerek, bu olumsuz koşullarda bazı gerçeklerin anlaşılmasını belli oranda sağlamasını başardı.

O, oldukça yetenekliydi. Araştırmacıydı; yazı yazardı. Saz çalıp söylemeyi de çok seviyordu. Yaklaşım, hareket ve görünüşüyle güven veren ve hemen herkesçe aranan bir kişilik yapısına sahipti. O'nun bu durumu ve özellikle de başeğmez tutumu, polis tarafından da farkedilmişti. Birçok kez Antalya polisi tarafından gözaltına alındı. İşkencelerden de geçti ama hiç yılmadı. Polisin eline geçen kitapiar ve bildirilerin aynısını yine arar bulurdu. Bu, kendisindeki kararlılığın bir göstergesiydi. Antalya'da öğrenci derneğinin kurulması düşüncesi, birlikte kaldığı arkadaşları tarafından ortaya atıldığında, bu girişimin en önde gelen militanıydı. Bu yönlü önlerine dikilen engelleri tanımadı. Çünkü O, karar verdiğini yerine getiriyordu. Öğrencilerin bu alanda atacakları adımların devamının geleceğini hesaplıyordu.

Kürdistan yurtsever devrimci gençlik (YCK) mensuplarıyla tanıştığında, Tıp Fakültesi 4. sınıfına gidiyordu. Kürdistan yurtsever gençliğiyle tanıştığında onlara hemen ısınmış, sorduğu sorulara tatmin edici cevaplar almıştı. Böylece partiye ait yayınları okumaya, araştırmaya başladı. Partinin sol güçler üzerine yaptığı değerlendirmeleri, kişilik çözümlemelerini, Serxwebûn'un çeşitli sayılarını okuma imkanını elde etmişti. Bu ilişkilerle birlikte bulunduğu öğrenci gençlik arasında çalışmalar yürüttü. Kürdistan yurtsever gençliğiyle sürekli ilişki içerisinde oldu. Yaz mevsimine doğru bir grup yoldaşıyla birlikte gerillaya katılmak için özverili bir çalışma yürüttü. Hazırladığı bu grubun öncülüğünü yaptı. Büyük bir sorumluluk duygusuyla görevlerini yerine getiren Dr. Sekvan yoldaş, adeta yeniden doğmuştu. Tarihi adımı atarak bunun gereklerini yerine getirme zamanıydı. Tıp Fakültesi, Ziraat Fakültesi, Meslek Yüksek Okulu ve Mühendislik Fakültesi'yle beraber 1989 yazında üniversitelerde toplanan ve mücadeleye hazır hale gelen öğrenci sayısı tam 15 kişiydi. Daha sonra şehit düşen partinin yiğit militanlarından **Reyhan KAL** yoldaş da bu grup içerisindeydi.

Bir grup yoldaşıyla birlikte gerillaya gitme hazırlığı içindeyken Dr. Sekvan yoldaşın hiç de istemediği bir durum ortaya çıktı. Bulunduğu bir evde, baskın gerçekleştiren polislerin eline geçmemek için kendisini balkondan aşağı attığından ayağı kırılmış ve sakatlanmıştı. Bu anlamda tedavi görmesi gerekiyordu. Bir süre tedavi gördü, yine de kendisini Botan'a gitmek üzere hazırlıyordu. O, bu gerekçeyle gidemez fikrini hiç düşünmüyordu bile. Çünkü gruba önderlik edecek olan arkadaşların başında geliyordu. Ama şansızlık işte! Ayağının sakat olmasından dolayı kendisinden hariç diğer grup Botan yolculuğuna çıktığında sadece yüreğinde geç gidebileceğinin acısını çekiyordu.

Belli bir beklemeden sonra parti kararıyla Yunanistan alanına çıkışı gerçekleşti. Artık Akademi yoluna yaklaştığı ve Başkan'a ulaşmanın heyecanı O'nu sarıp sarmalamıştı. Akademi ortamına gideceği için çok seviniyordu. Bir an önce gitmenin beklentisi içindeydi.

Yunanistan'da gerçekleşen bir eğitim devresine katıldı. Buradaki imkanlardan yararlanarak partinin ideolojisi ve politikası temelinde kendisini yetiştirdi. O, bu alanda kaldığı süre içerisinde birçok görevi yerine getirdi. Kitle eğitimini büyük bir başarıyla sürdürdü. Arkadaşları ve kitleler arasında sevilen sayılan bir kişilik haline geldi. O, yeni gelen savaşçı gruplarına söylediği devrimci marşlarla, onları coşturuyordu. Değişik çalgı aletlerini çalmasını bilirdi. Ama O'nun aklında Kürdistan için savaşmak vardı. "Ben savaşa gideceğim. Dersim ve Kürdistan'ın diğer alanlarında beni bekleyen daha büyük görevler var, parti çizgisini uygulayarak sorunların çözüm gücü olmak zorundayım" derdi. O, ülkeden kopmayı hiçbir zaman düşünmedi, halkının sorunlarıyla iç içe yaşaması ve birlikte çözüm gücü olma doğrultusunda savaşılması gerektiğine inanıyor ve kararı kesin olarak bu yönlü gelişiyordu. Bu kararından asla vazgeçmeyecekti.

Partinin istemiyle Mahsum Korkmaz Akademisi'ne gitti. Partinin siyasi ve askeri eğitimini gördü. Doktorluk mesleğinden dolayı Mahsum Korkmaz Akademisi öğrencilerinin sağlık sorunu görevini de üstlendi. Hem Akademi'nin bir doktoru ve hem de verdiği derslerle yoldaşlarının askeri-siyasi eğitimlerini tamamlamalarında rol oynuyordu. Ama aynı zamanda yoldaşlarından yararlanmasını bilen bir öğrenciydi de. Akademi ortamındaki bu çalışmaların yanısıra araştırma-inceleme çalışmalarını da sürdürüyordu. Bu dönemde parti tarihi ve mücadelenin sorunlarını eyalet eyalet araştırarak, bütün yoldaşlarına kılavuz olan bir broşür çalışması yürüttü. "Kayıplarımızın Nedenleri ve Çıkarılması Gereken Dersler" adlı broşürü tamamlayarak yoldaşlarının hizmetine sundu.

Dr. Sekvan yoldaş, düşmanın ülkemizde yarattığı tahribatları düşündükçe ve halkımızın dünya insanlığı içindeki konumunu gördükçe, bir an evvel Kürdistan dağlarında olmayı, partinin talimat ve yetkileri doğrultusunda çalışma yürütmeyi istiyordu. Özellikle O'nun en temel istemi Dersim dağlarına ulaşmaktı. Ayağında henüz platin olmasına rağmen ülkeye gitmek için sabırsızlanıyordu. Mahsum Korkmaz Akademisi'nde iki devre kaldı. 15 Ağustos 1991 kutlamalarına katıldı. Özellikle binlerce Kürdistanlının Akademiye akışının coşkusunu yaşadı. Bundan çok duygulandı ve PKK'nin halklaşan özelliğine tanık oldu. Bununla daha da gururlandı. Dr. Sekvan yoldaş, arkadaşları arasında açan bir gül gibiydi. Onları engin sanat gücüyle de coşturuyor, müzik, tiyatro ve kutlama etkinlikleri geliştiriyordu. O'ndaki kararlılık, inanç herkese büyük bir güven veriyordu. Bu yüzden her arkadaşı, devrime sunduğu bu güçlü yeteneklerinden yararlanmak ve yanında ulusal kurtuluşçu görevlerini yerine getirmek istiyordu.

Dr. Sekvan yoldaş Ağustos 1991 yılının sonlarına doğru ülke yolculuğuna çıktığında, Kürdistan halkının bağımsızlık ve özgürlüğü için üstlendiği sorumluluğu yerine getirmek üzere büyük bir kavrayış ve inançla adımlarını sağlam atıyordu. O'nun için artık düşmanla hesaplaşmanın zamanıydı. Bebelerin, anaların ve her yaştan insanlarımızın süngülenmesi ve katledilmesi belli ki sahipsizlikten olmuştu. Uzun yıllara dayanan zamanda TC'den bu hesabın gecikmiş olarak PKK önderliğinde sorulmaya başlanması, yılmaz bir nefer olarak Dr. Sekvan yoldaşı heyecanlandırıyordu. Eski tarihi geleneği çağdaş anlamda değerlendiren Parti Önderliği ve öncü gücü PKK'nin komutasında yol alma onuru Dr. Sekvan yoldaşı büyülüyordu.

Bir grup yoldaşıyla birlikte ülke pratiğine yönelen Dr. Sekvan yoldaş, uzun ve zorlu bir yolculuktan sonra Dersim dağlarına ulaşmıştı. Dersim'e ulaşan grup, eyaletin konumunu araştırdı, bütün yönleriyle bilgi sahibi oldu. Dersim Eyaleti 1. Konferans çalışmaları yürütüldü. Dr. Sekvan yoldaş başından sonuna kadar bu çalışmanın içinde yer aldı. Konferansın başarıyla gerçekleştirilmesinin ardından yeni düzenlemelerle her militan yeni dönemin görevlerine yöneldi. Dr. Sekvan yoldaş, başarılı bir pratiğin sahibi oldu. Örgütsel ve pratik alanda yürüttüğü çalışmalardan oldukça olumlu sonuçlar elde etti. Sayısız çatışmalara girdi. Birliğini çeşitli kez düşmanın saldırılarından koruyarak, saldıran ve darbe vuran O ve birliği oldu.

Dersim Eyaleti için, özellikle Dersim'in Botanlaştırılması için büyük ve yiğit bir komutan olan Sekvan yoldaşın şahadeti büyük bir kayıp oldu. O'nun halkı ve partisi için, Kürdistan'ın geleceği için sunacağı katkıları oldukça çoktu. Çok yönlü olan bir militanı yitirmek, kuşkusuz büyük bir kayıp olarak değerlendirilir. Evet, Dr. Sekvan yoldaş, 14 Temmuz 1993 tarihinde elinde bir bombanın patlaması sonucu şahadete ulaşarak, 14 Temmuz direnişçilerinin ruhuna, soyluluğuna ve erdemliliğine ulaştı.

Bir kez daha diyoruz ki, bu barbar sömürgeciliği yeryüzünden silmek, halkımıza dayatılan işkence ve katliamlara son vermek, anaların-babaların ve öksüz bırakılanların acılarını dindirmek için, özgürlük ve bağımsızlık mücadelemizde ışıklı yolun, mücadele anın bize yol gösterici olacaktır! Anına karşılık, uğruna şehit düştüğün dava zaferle taçlanacak, şahadetin düşmana ve yerli gericiliğe olan kinimizi daha da bileyecektir!

Seni özgür bir vatan için çarpan milyonlarca insanımızın kalbine gömdük.

Kaynağa dönüşün bir simgesi, direnişiyle mücadelemizin bir ışık abidesi!

Adı, soyadı: **Doğan ÖKMEN**
Kod adı: **Baki**
Doğum yeri ve tarihi: **Karaağaç köyü-Pazarcık, 1 Ocak 1966**
Mücadeleye katılış tarihi: **Haziran 1990**
Şahadet tarihi ve yeri: **27 Kasım 1992, Tilkiler köyü, Pazarcık**

Kürdistan'da, PKK önderliğinde mücadelenin başlatıldığı dönemde "Kürdistan sömürgedir" sözcükleri onurlu mücadelenin başlangıcı olmuştur. Kürdistan'da ileriye doğru hızlı gelişmeler sağlanır. Bağımsızlık ve özgürlük şiarlarına doğru adımlar atılır. Hiç kuşkusuz bağımsızlık ve özgürlüğün yaratılması için bedel gerekir, vatan evlatlarının en militan kesiminin kendisini feda etmesi kaçınılmazdı. Ama bu kolay olmuyordu. Çünkü tarihimizin bize bıraktığı miras buydu. Zorluklar pahasına başlangıçtaki süreç atlatıldı. Mücadele geliştikçe bağımsızlığa ve özgürlüğe giden yolda, şehitler zinciri oluştu. Kanın dökülmediği toprak parçası kalmadı. Şehitler kervanıyla Kürdistan halkı, dünya halklarının onurlu bir üyesi olmak konumuna ulaştı. Bu anlamda şehitlerimiz, tarihin Kürt halkı için biçtiği ölüm fermanını yırtanlar oldular. Mücadele geliştikçe tarihin sayfalarına binlerce kahraman ismini yazdırdı. Direnen bu kahramanlar abideleşti, Kürt halkı için umut oldu. Bu kahraman şehitlerimizden biri de hiç kuşkusuz **Doğan** yoldaştır. Doğan yoldaş, sömürgeci uygulamalarla Avrupa'ya sürülmüş ve burada ulusal gerçeğini kavrayarak kaynağa dönüş yapmış bir militandır. Bu anlamda kaynağa dönüşün yılmaz bir simgesidir.

Doğan ÖKMEN (Baki) yoldaş, Pazarcık'a bağlı Karaağaç köyünde yoksul bir ailenin çocuğu olarak dünyaya geldi. İlkokulu kendi köyünde okudu. Ailesi yoksul olduğundan dolayı, daha sonraki süreçte okuma imkanına sahip olamadı. Köyde çobanlık yaparak, ailesinin tarla-bahçe işlerinde çalışarak yaşam mücadelesi verdi. Küçük yaşlardan itibaren bir emekçiydi. Daha ilkokula giderken bile haksızlıklara tahammül etmezdi. Bu durumlar, kişiliğinin özlü şekillenmesini beraberinde getirdi.

İlkokulu bitirdiği 1979 yılında bulunduğu köyde ve Pazarcık alanında ulusal kurtuluş mücadelemizin ilk düşüncelerinin giderek yayılması durumu yaşanıyordu. Bu dönemde birçok ailede olduğu gibi, Doğan yoldaşın akraba ve aile çevreleri de devrimcilerle ilişki içindeydiler. Dolayısıyla küçük yaşlardayken ulusal kurtuluş mücadelemizin ilk öncü kadrolarıyla tanışma, onları tanıma ve mücadelelerine tanık olma imkanına sahip olur. **Battal EVSAN** ve **Besey ANUŞ** gibi devrimci militanları tanımaktadır. Devrimciler evlerine uğramakta, propaganda yapmakta, gerçekleri dile getirmektedirler. Bu durum O'nun çok ilgisini çeker. Doğan yoldaş, sömürgeci Türk devleti eliyle tezgahlanan Maraş Katliamı'na da tanık olur. Maraş Katliamı ardından birçok olay gelişir. Kürdistan'da sıkıyönetim ilan edilir. Maraş Katliamı'nı protesto etmek için çevre köylerden Maraş'a doğru yürüyüş yapan eylemci halkı görür. "Türkiye devrimcisiyim" diyenlerin pratiğine de tanık olur.

1980 dönemlerinde küçük yaşına rağmen, yoldaşlarına yiyecek taşır, kuryelik yapar. Zaman zaman sömürgeci Türk güçleriyle yaşanan çatışmalar ardından evlerine uğrayan devrimcilerden olayları dinler. Aile bireyleri devrimcilere yapılması gereken bütün katkıları yapar. 12 Eylül faşist darbesiyle birlikte Kürdistan'da yoğun tutuklamalar yaşanır. Devrimciler katledilir. Sık sık dağlarda düşman güçleriyle yoğun çatışmalar yaşanır. Köylüler, yurtsever-devrimci aileler işkenceden geçirilir, baskılara maruz kalır. Bu durumlar Pazarcık ve çevre köylerinde de yaşanır. Doğan yoldaş bunları görür, halka yapılan her türlü çirkin baskılara tanık olur. Düşman güçlere karşı giderek yüreğinde bir kin ve öfke şekillenir. Bunun için bir şeyler yapmak ister. Artık bunun bilincine ulaşmıştır. Yapmak istediklerini yalnız başına yapamayacağını bilir. Bunun için arkadaşları arar, bulamaz. Çoğu tutuklanmış, kimi şehit düşmüştür. Yaşayanlar ise, partinin geri çekilme taktiği gereği ülkelerini terk ederek yurt dışında hazırlık çalışmalarına dahil olmuşlardır. Bu anlamda yalnızdır. Böylece kendisini köy işlerine vermeye başlar. Tarla ve bahçe işlerinde çalışır. Besey ANUŞ yoldaşın şahadeti ve bu şahadet olayının ardından düşman güçlerinin köyleri üzerinde yoğunlaştırdığı baskılar, O'nu oldukça etkiler. Türk sömürgeciliğine karşı giderek bilinçli bir kin ve öfkesi oluşmaya başlar. Kin ve öfkeyle yalnız başına süren yaşam 1983 yıllarına kadar devam eder.

Doğan yoldaş, 1983 yılında aile geçimini daha iyi sağlayabilmek için Türkiye metropollerine gitti. Bulduğu her işte çalıştı. Zorlu yaşam sınavını burada da başarıyla verir. 1986 yılına kadar kendi özünü yitirmeden akraba bireyleriyle beraber inşaat işlerinde demirci ustası olarak çalışır. İşçi arkadaşları arasında uyumlu, sevecen, dürüst, olgun ve haksızlığı kabul etmeyen bir konumu temsil eder. Öyle ki iş arkadaşlarının sevgi ve saygı kaynağı olmuştur. Olgun tavırları, hal ve hareketleriyle gittiği her yerde bütün dikkatleri üzerine toplamaktadır. Yapılması gereken bir iş varsa en önde O koşar. Her zaman örnek alınması gereken özelliklere sahiptir. Neşelidir, coşkuludur. Araştırıcı-inceleyicidir. Türkiye metropollerinde bulunduğu süre içerisinde bulduğu bütün kitapları okur ve kendi eğitimini aksatmaz. Günlük gazeteleri sürekli takip ederek, Kürdistan'daki gelişmeleri sınırlı da verilse yakından izler. Okuduğu gazete ve kitaplardan sonuçlar çıkarır, değerlendirmeler yapmaya çalışır.

1986 yılında Türk devletine askerlik yapma süresi gelmiştir. Gitmek istemez. Düşmanın ailesi üzerinde uyguladığı baskılar sonucu askerliğe zorla gönderilir. Askerlik yaşamı boyunca da TC'ye askerliği yapmayı içine sindirmemiştir. Gördüğü bütün haksızlıklara karşı anında durdu. Bunun için sık sık disiplin cezasına çarptırıldı. Daha sonraları ise Kıbrıs'a cezalı olarak gönderildi. Askerlik sonrasında köyüne geri geldi. Bir hafta köyünde ailesinin yanında kaldıktan sonra yönünü yine Türkiye metropollerine çevirdi. İlkin Ankara, daha sonra İstanbul ve en son olarak Muğla'ya gitti. Buralarda demirci ustası olarak çalıştı. 1989 yılında Avrupa'ya çıkmaya karar verdi. Tanıdıklarının çoğu, gençliğin büyük bir bölümü, çevresinin çoğu Avrupa'ya göç etmişti. Bu durum O'nu da etkiliyordu. Özel savaş uygulamaları sonucu Pazarcık ve köyleri adeta boşaltılmıştı. Ülke toprağının kendi insanlarından bu denli arındırılması dünyanın hiçbir yerinde yaşanmamıştır. Ve ülkelerini çok rahat bir biçimde terk eden bu insanlarımız düşmana karşı hiçbir tepki göstermeden, üstelik gönüllü olarak topraklarını terk etmektedirler. Bu acı da olsa yaşanan bir gerçeğimizdir.

Doğan yoldaş da, bu gerçekten nasibini alarak Almanya'ya gitti. Bu arada "Yaşam" dedikleri Avrupa gerçeğini, insanların ne hale getirildiğini gördü. Gelişinin daha ilk dönemlerinde tepkisini şu sözlerle ifade ediyordu: *"Avrupa, Almanya dedikleri bu ise, lanet olsun bu yaşam tarzına. Almanların keyfi yerinde ise, bu ülke onların ülkesidir, kendi ülkelerinde yaşıyorlar. Bunun için onlar açısından yaşam denilebilir. Ama benim ne ülkem ve ne de yaşam için şartlarım vardır..."* Burada araştırma-inceleme, okuma, tartışma imkanlarına kavuştu. Okuduğu parti yayınları vasıtasıyla gelişimini kısmen de olsa sağladı. Artık bir cephe çalışanı olarak faaliyet yürütmeye ve ülkesine katkı sunmak için gereken neyse onu yapmaya karar verdi. Bir dönem cephe faaliyetlerini büyük bir titizlikle yürüttü. Başarılı sonuçlar elde etti. Kitleleri ziyaret etti, çeşitli eylemliliklere katıldı. Bu çalışmalar O'nu tatmin etmiyordu. Daha fazla çalışmalı, daha fazla katkı sunmalıydı. Bu temelde profesyonel kadro olmaya karar verdi. Ve bu temelde partiye profesyonel olarak katıldı.

Profesyonel devrimciliğe karar kıldıktan sonra merkezi eğitime katılır. Eğitim sonrası bir dönem Hollanda'da çalışmalara katıldıktan sonra Hamburg, Bremen gibi alanlarda çalışmalar yürüttü. Doğan yoldaş artık Avrupa ortamında kalmak istemiyor, ülkede savaş pratiği içinde yerini almak istiyordu. Bunun için sabırsızlanmaktaydı. Bir an önce ülkeye gitmek istediğini belirtmekteydi. "Ülkeye gideceksin" denildiğinde dünyalar O'nun olmuştu. Özlemi, rüyası gerçekleşmişti.

1991 yılında Mahsum Korkmaz Akademisi'ne gitti. Şehit Ahmet Tekme Eğitim Devresi'ne katıldı. 6 ay boyunca askeri ve siyasi eğitim gördü. Burada da çalışkan, olgun ve sabırlı özellikleriyle göze çarptı. Yoldaşları tarafından sevilen sayılan bir militan oldu. Diplomasını aldıktan sonra planlama çalışmalarına katıldı ve talebine uygun olarak Güney-batı Eyaleti'ne bir grup yoldaşıyla birlikte gitti. Başta Pazarcık olmak üzere eyaletin birçok alanında çalışmalarda bulundu. Gittiği her yerde olumlu bir etki yarattı. Halk içerisinde sevilen, sayılan bir kişilik olarak hep kendisinden bahsedildi. Yaklaşık 9 ay kadar bir süre, eyalet düzeyinde askeri ve siyasi çalışmalara katıldı. Dört-beş kez düşman güçlerine karşı çatımalarda yer aldı, yiğitçe savaştı, hiçbir fedekarlıktan kaçınmadı. Yanında yoldaşları kahramanca çatışarak şehit düştüğünde yoldaşlarının intikamını almaya yemin ederek daha çok çalışmalara yüklendi.

En son kampanya ve ulusal meclis seçimleri çalışmalarını yürüttü. Bu amaçla köyleri sık sık ziyaret ederek, dönemin hedefini anlatıyordu. Yine bu çalışmayı yürüttüğü bir dönemde **Zeliha TOROS** yoldaşla birlikte, Pazarcık'a bağlı Tilkiler köyü-Kendirli Ovası'nda bir yurtseverin evini ziyaret eder. Zeliha yoldaşla birlikte köylülere yönelik bir toplantı gerçekleştirir. Partinin kuruluş yıldönümü vesilesiyle bir konuşma yapar. Kampanya ve Ulusal Meclis çalışmaları hakkında bilgi verir. Kitle dağıldıktan sonra hava şartları da giderek kötüleşir. Bu nedenle köyde kalmaya karar verirler. Gece boyu dinlenirler. Sabaha doğru gidiş hazırlıkları içindeyken, ev sahibi dışarı çıktığında köyün etrafının sarıldığını görür. İçeri koşarak durumu anlatır. Doğan ve Zeliha yoldaşlar, *"Amca size ve çocuklarınıza bir şey olmasın, biz çatışarak kaçmaya çalışırız"* derler. Üzerlerinde bulunan dökümanları imha ederler. Üzerlerindeki 30 milyonu da ev sahibine teslim ederek, partili yoldaşlara teslim edilmesi gerektiğini belirtirler ve vedalaşırlar. İki yoldaş omuz omuza dışarı fırlar, çatışma başlar. Doğan yoldaş biraz ilerledikten sonra pusuya düşer. Göğsünden ve ayaklarından yaralanır. Yarası ağırdır, kurtulamayacağını anlar. "Biji Serok APO!", "Biji PKK!", "Biji ARGK!" sloganlarını haykırarak şehitler kervanına katılır. Zeliha yoldaşın etrafı özel timlerle çevrilir. Çatışma devam eder. Düşman O'nu sağ ele geçirmek için muhtar ve ev sahibini getirerek teslim almaya zorlar. Zeliha yoldaş, intikam almaya ve asla teslim olmamaya kararlıdır. Mermileri bitinceye kadar çatışır ve en sonunda bombasının pimini çekerek kendi bedeninde patlatır. Sloganlarla şahadete ulaşır.

Düşman tarihine yaraşır vahşet örneğini burada bir kez daha gösterir. İnsanlıktan nasibini almayan, barbarlık ve vahşetten başka bir yaşam felsefesine sahip olmayan düşman güçleri, şehitlerin cesetlerine hakarette bulunur. Bununla da yetinmez. Doğan yoldaşın boynuna halat geçirerek jipe bağlar ve bir süre sürükler, cesedi paramparça eder. Köylüleri toplayan düşman güçleri halka baskı ve işkence yaparlar. İki yoldaşın cenazesi, düşman güçleri tarafından Maraş'a götürülür. Aileleri şehitlerine sahip çıkar. Ailesinin baskısıyla Doğan yoldaşın cenazesi alınır ve köyüne getirilir. Cenaze töreninin yapılmaması için düşman güçleri önlemleri yoğunlaştırır. Köye kadar takip eder. Buna rağmen, cenaze köye getirildikten sonra halk toplanır. Cenaze merasimi yapılır. Köy mezarlığına kadar yürüyüş gerçekleştirilir. Yapılan törenle Doğan yoldaş, Kürdistan topraklarına emanet edilir.

KÜRTLER VE İHANET -I-

Giriş

İnsanlığın binlerce yıllık serüveni içinde büyük atılımlar ve baş döndürücü muazzam gelişmeler katedilirken çağlara damgasını vuran kahramanlıklar ortaya çıkmış; kahramanlar insanlığın bu zorlu yürüyüşünde yol gösterici roller oynamışlardır. Bu yüzden insanlık, kahramanları ve kahramanlıkları hep yüce değerleri arasında saymış, korumuş ve geliştirmiştir. Denilebilir ki insanın en soylu erdemlerinden biri de bu saygı ve sadakattır. Bunu duygular ile kategorize etmek doğru değildir. Çünkü bunlar bilinçtir ve insanlık geleceğini ancak geçmişe sağlam dayanarak kazanabileceğini zengin tecrübelerle çok iyi bilince çıkartmıştır. Geçmiş çok iyi bilince çıkarılmadan günün ve geleceğin sorunlarına çözümler üretmek adeta imkansız gibidir. Tarih bilimi, insanlığın bu gereksinimi yüzünden ortaya çıkmış ve günümüzde her bilimin doğrudan yararlandığı en temel bir bilim haline gelmiştir. İşte tam da bu nedenle tarih bilimi, çağımızda egemen sınıflar tarafından tekelleştirilmiş, özünden saptırılmış, her şey tersine çevrilmeye çalışılmıştır. Tarihi yapan emekçiler olmasına rağmen, egemenler, tarihi yapanın sömürücü sınıflar olduğunu iddia etmişlerdir. Bugün ezilenlere düşen görev ise tarihi gerçek ve nesnel temelleri üzerinde oturtmaktır.

İnsan, çok yönlü ve karmaşık bir varlıktır. Ama aynı zamanda dünyadaki varlıkların her açıdan en gelişmiş ve en ileri olanıdır. 19. yüzyılın başından bu yana katettiği mesafe milyonlarca yıl süren evrimi kat kat aşan boyutlara varmış ve dünyaya sığmayacak denli kendisini büyütmüştür. Kendisini bu duruma getirirken dayandığı temel, emek olmuştur. Diğer canlı türlerinin hiçbirinde bulunmayan bu özellik insanı üstün kılmış ve egemen hale getirmiştir.

Bu nedenlerden dolayı insan yücedir. Fakat yüce olduğu kadar da cücedir. Bu çalışmanın asıl amacı da, insanın cüce yanlarından, belki de en önemlisi olan ihanet olgusuna ve bunun toplumsal yapıdaki yeri ve rolüne, tarihsel kaynaklarına, diğer cüce olgularla bağlantısına, ahlaki, felsefi, psikolojik, biyolojik vb. boyutlarının kısa bir tahlilini yaparak, bundan çıkan sonuçları belki de onunla dünyanın en yıkıcı etkisini üzerinde taşımış Kürdistan toplumuna indirgeyerek, sorunun güncel boyutlarına ışık tutmak ve en azından belli bir perspektif vermektir.

İhanet nedir?

Bu soruya verilecek yanıt tam bir bilimsellik taşımak zorundadır. Aksi takdirde dogmatikliğe ve idealizmin kaderci bataklığına saplanmak işten bile değildir.

İnsanı, insan yapan emektir. Onun sahip olduğu tüm değerler emek temeli üzerinde yaratılmıştır. Kültürel, politik, ideolojik, felsefi, tüm bilimsel ve ahlaksal değerler emek üzerinde yükselmiştir. Eğer emek bunların içinden çıkarılırsa geride hiçbir şey kalmaz. Bu yüzden emeği ve insanı birbirinden soyutlamak onu yok etmektir. Yani sonuçta insan, bir emekler toplamıdır.

İhanet, en geniş anlamıyla, insanın kendi varlık temellerini reddetmesi, kendisine yabancılaşması, kendisine ve ait olduğu toplumun değerlerine ters düşmesidir.

Fakat tanımda derinleşmek için ihanetin çeşitli biçimlerde ortaya çıktığını ve bunların da koşullara göre değişiklikler gösterdiğini söyleyebiliriz. Yani ihanet kavramı kimi durumlarda göreceli bir hale gelebiliyor. Örneğin, egemen sınıftan ezilen sınıfa geçiş, egemenler tarafından ihanet olarak değerlendirilirse de, ezilenler tarafından asla öyle görülmez. Yine egemenlerin kendi içlerinde ortaya çıkan saf değiştirmeler, onlar tarafından ihanet olarak değerlendirilse de, ezilenler için değişen bir şey yoktur. Yalnız ihanet olarak değerlendirilen durumlarda en temel nokta, harcanmış ve somutlaşmış emeğe ters düşmedir. Yani emek her durumda esas rolü oynar.

İhanet de, tüm kötülüklerin anavatanı olan özel mülkiyetten doğmuş, oradan beslenip büyümüştür. Özel mülkiyet insanın doğasında yoktur. Bunun objektif nedeni onun toplumsal bir varlık olmasından kaynaklanır. Yani insan genel olarak insanlığın, özel olarak da ait olduğu toplumsal yapının sahip olduğu değerlerin toplamıdır. İnsan toplumsal yapı dışında doğa karşısında tek başına bir hiçtir, bir taş, bir böcekten öteye gidemez, doğanın kölesi olmaktan kurtulamaz. İnsanı sahip olduğu insanlık değerlerinden soyutlayıp tek başına doğanın karşısına bırakırsak kesin olarak varlığını sürdüremez.

Özel mülkiyet ve buna bağlı olarak sömürünün ortaya çıkışı, komünal toplumu parçalamış, insanların birbiri karşısındaki sosyal konumunu değiştirip dar bir sömürücü sınıfın, toplumun diğer bütün kesimlerini zor, hile ve entrikayla egemenliği altına almış, ortak değerleri tümden sömürücü sınıfın çıkarlarına sunmuştur. Ve bunların tümünden daha da kötü olan bir duruma yol açarak, insanı özüne emeğine yabancılaştırmıştır.

Sınıflı toplumlar öncesi ihanet olgusu bilimsel olarak yoktur. Çünkü, ihanetin objektif ve subjektif koşulları özel mülkiyet ile doğrudan bağlantılıdır. Komünal toplumda insan ihanet yapamazdı. Çünkü, insan emeği yeteneğini henüz kazanamamıştı. İşte bu yüzden, ne zaman ki gereksinimlerinden fazla üretmeye başladı ve bu fazla ürüne toplumun bazı üyeleri kendi kişisel çıkarları doğrultusunda çeşitli yollarla el koymaya başladı, işte o zaman ihanet ortaya çıktı.

Özel mülkiyete dayalı olmayan komünal toplumun cinsler arası ilişkilerinde de ihanet olgusuna rastlanamazdı. Klanlar kendi içlerinde çeşitli poligamik (çok eşli) yapılar oluşturduğundan topluluğun tüm bireyleri birbirlerine birinci dereceden akraba ve eş sayılıyordu. Bu yüzden de ilişkiler ihanet olarak değerlendirilemezdi. Daha sonraki aşamalarda toplumsal yapının parçalanması, bu türden bir akrabalık ve eşlik durumunu da ortadan kaldırdı. Bunun yerine akrabalık ilişkileri monogamik (tek eşli) yapılara dönüştü. Böylece cinsler arası ilişkiler yeni bir boyut kazanarak ihanet olgusunu da ortaya çıkardı. Kadın mülkleştirildi. Ve onun evlilik dışı kurduğu ilişki ihanet olarak nitelendirildi.

İhanet, maddi temelini özel mülkiyetten alır, tarihsel olarak ortaya çıkışı sınıflı toplumların başlangıç aşamasına dayanır. Komünal toplumda insan emeğinin henüz artı-değer üretecek kadar yetkin olmaması özel mülkiyetin ortaya çıkışını engellediğinden, insanın toplumsal değerlere ters düşmesi, yok olması anlamına geldiğinden ihanet, bilimsel olarak mümkün değildir. Bu yüzden ihanetin miladı olarak sınıflı toplumların başlangıcını almak bilimsel ve en gerçekçi bir tutum olacaktır.

Bu anlatımdan ortaya çıkan sonuç, her türden ihanet olgusunun özel mülkiyete dayalı sınıflı toplumlarda ortaya çıktığıdır. Olguyu somutlaştırmak için ihanetin objektif ve subjektif yanları da ortaya konulmalıdır.

Öncelikle sahiplenme, sahip çıkma güdüsüyle özel mülkiyetçi anlayışı birbirinden özenle ayırmak gerekir. Birincisi son derece insana özgü bir durumu gösterirken, ikincisi tam tersine insana son derece yabancı bir durumu ortaya koyar. Sahiplenme güdüsü körelmiş insan, emeğine ve emek değerlerine yabancılaşır ve giderek hiçleşir. Bu yüzden sahip çıkmayla toplumsal değerlerin toplamı olan birey aşamasına varılır. Sahiplenme bu öz insan niteliklerini korumaya, geliştirmeye hizmet eder. Ve birey kendisini geliştirip dönüştürdüğü oranda toplumu da ileriye taşıma yeteneğine kavuşur.

Öte yandan her ne kadar burjuva ideologları "insanı ileriye götürüyor, gelişmeyi hızlandırıyor ve bu yüzden vazgeçilmezdir" demelerine karşı, özel mülkiyet tarihsel olarak gericiliği, gelişmeyi köstekleyemi ve insanı insanlıktan çıkarmayı temsil etmektedir. İhanet, insanın insanlıktan çıkmasıdır. Ve dayandığı objektif temel ise özel mülkiyettir.

İhanet, objektif temellerini özel mülkiyete dayalı bireysel çıkarlardan alır. Yani birey, kendi kişisel çıkarlarını toplumsal çıkarların önüne koyar ve bunu düşüncede geliştirip pratiğe uygularsa ihanetini tamamlamış olur. Bu yüzden tarihteki ilk ihaneti komünal mülkiyete ait değerleri kendi çıkarları için kullanan kişi gerçekleştirmiştir diyebiliriz.

İhanet nasıl ortaya çıkar?

Her birey, doğası gereği mutlaka herhangi bir topluluk veya grup içinde yer alır, onun ilkelerini yaşam biçimini ve değerlerini benimseyip kendisinde somutlaştırır. Bu somutlaştırma yalnızca düşüncede kalan bir durum değil, fiilen pratiğe geçirilen ve diğer topluluk üyeleriyle ortak hareketin koşullandığı bir durumdur. Yani düşünsel benimseyiş pratiğe de yansır, yansıtılır. Hatta sonuçta, o birey o topluluğun organik bir parçası olur; varlığı, topluluğun kolay kolay vazgeçilmez bir değerini oluşturur. Ancak, her birey, içinde yer aldığı bu topluluğun tüm değerlerini tipik tarzda kendine içermeyebilir; bu yüzden ne kadar içerebiliyorsa o oranda vazgeçilmezlik derecesini yükseltebilir. Önderliklerin topluluklar için en yüksek derecede vazgeçilmezliğinin en önemli nedeni budur. Bunun için de önderliklerin topluluğun çıkarlarına ters düşen tavırlar geliştirmesi topluluğa indirilen en büyük darbeyi oluşturur.

Birey, benimseyip kendisinde somutlaştırdığı topluluk değerlerine zaman zaman ters düşer. Bu ters düşmeler, derecelerine göre farklı kavramlarla adlandırılır. Zaaf, hata, suç gibi, kapsamı ve yaptırımı değişen pratik sonuçlar ortaya çıkar. Derecelendirmedeki amaç, bireyin subjektif durumunu göz önüne almaktır. Eğer birey, üstte sıraladığımız kavramları içeren bir ters düşme konumuna girerse, buna bilinciyle katılmamışsa ve bu kanıtlanabilirse bireyin eylemi çoğunlukla hoşgörülür. Ancak birey eylemine bilincini de katmışsa o zaman yaptırıma uğrar, hoşgörü bekleyemez.

İnsanı, insan yapan emektir. Onun sahip olduğu tüm değerler emek temeli üzerinde yaratılmıştır. Kültürel, politik, ideolojik, felsefi, tüm bilimsel ve ahlaksal değerler emek üzerinde yükselmiştir. Eğer emek bunların içinden çıkarılırsa geride hiçbir şey kalmaz. Bu yüzden emeği ve insanı birbirinden soyutlamak onu yok etmektir. Yani sonuçta insan, bir emekler toplamıdır.

Bu çerçevede ihaneti bir suç olarak ele alırsak, varacağımız nokta, bireyin toplumun en temel, hayati ve varlık nedeni olan değerlerine ters düşmesi, objektif olarak ihaneti ortaya çıkarır. Buna bilincini de katmışsa suç subjektif planda da tamamlanır.

Hemen hemen tüm ceza yasalarında yasanın başına bir not koyulur: "Yasayı bilmemek, hafifletici ya da cezayı ortadan kaldırıcı bir gerekçe olmaz." Bunun nedeni suçun subjektif yanlarının tespitinin her zaman mümkün olmamasıdır. Bu yüzden uygulamada her zaman objektif nedenler esas alınır. Yasa uygulayıcısı, uygulamada objektifliği esas almasına rağmen, eylemin niteliğini, gerçekleşme biçimini, işleyenin subjektif konumunu ve toplumsal koşulların uygulama anındaki durumunu da göz önüne alır.

Örneklersek:

Tümüyle farkında olmadan objektif olarak ihanet durumunu yaşayan bir topluluğun ortalama bir bireyini, ihanet durumunu yaşadığı için, bilinçli ihanetle suçlamak doğru değildir. Ancak, eğer toplumsal durum, neyin ihanet olduğunu ortalama her bireye kavratacak olanaklara kavuşmuşsa ve buna rağmen birey önceki konumunu sürdürüyorsa, yargı konusu edilir, suçlanır.

Sonuç itibariyle, eğer ihanet objektif alanda topluluk değerlerine ters düşmeyse, subjektif planda da buna bilinçli katılımdır.

İhanet, maddi temelini özel mülkiyetten alır, tarihsel olarak ortaya çıkışı sınıflı toplumların başlangıç aşamasına dayanır. Komünal toplumda insan emeğinin henüz artı-değer üretecek kadar yetkin olmaması özel mülkiyetin ortaya çıkışını engellediğinden, insanın toplumsal değerlere ters düşmesi, yok olması anlamına geldiğinden ihanet, bilimsel olarak mümkün değildir. Bu yüzden ihanetin miladı olarak sınıflı toplumların başlangıcını almak bilimsel ve en gerçekçi bir tutum olacaktır.

Hain kimdir?

"İnsanlar kendi kendilerine küçük türler ve büyümezler. Onlar, ancak uygun bir kültürel-uygarlaştırıcı ortam varsa orada yücelebilirler, yoksa kötürümleşir, cüceleşir." (A. Öcalan, 4. Kongre Politik Raporu, s. 170

Sanatsal edebiyatta insan üç kategoride ele alınır: Birinci kategori, türünün tüm olumlu özelliklerini kendisinde toplayanlar; ikinci kategori, türünün özelliklerini ortalama olarak yansıtanlar ve üçüncü kategori, türünün özelliklerini en az biçimde gösterebilenler. Bu ayrım şematik gibi görünse de, insan toplulukları genelde bu biçimde tezahür ederler. Sanatsal edebiyat bu üç kategoriden birincisini "tipik" diye adlandırır. Ve sanatını esas olarak onun üzerine kurar. Yani türünün en olumlu özelliklerini kendisinde toplayanlar sanatsal edebiyatçının üzerinde yoğunlaştığı esas malzemedir.

Hainin kimliğini tanımlarken bu kategorik ayrımlamadan yararlanacağız. Yani "en iyi hain"i tüm özellikleriyle göstermeye, tipikleştirmeye çalışacağız.

İnsanlar dünyaya ilk geldiklerinde ne korkaktırlar, ne de kahraman. Daha doğrusu olumlu-olumsuz hiçbir sıfatları yoktur ve son derece muhtaç bir konumu yaşarlar. Zaman içinde, içinde bulundukları toplumsal kültürün yardımıyla kendilerine kimlikler edinirler. Giderek bu kimlik onların ayrılmaz bir parçası haline gelir. Milliyetleri, inançları, kültürleri ve ruhsal yapıları artık kolay kolay silinmeyecek bir biçimde kökleşir; bunu da bir iradeye dönüştürürler. Korkak ya da kahraman, sadık ya da sadakatsız, tembel ya da çalışkan, sefih ya da kanaatkar, kararlı ya da kararsız, sevgi dolu ya da sevgisiz, yüce ya da cüce vb. olabilirler. Bunların tümü de birer insanlık durumu-

dur ve görmezden gelinemez. Fakat insanın doğal eğilimi, bu karşıtlıklar içinde hep olumlu yanı tercih eder görünür. Çünkü olumsuz yön dıştalama sebebidir ve hiç kimse bunun öznesi olmak istemez.

Burada temel olarak bu karşıtlıkların birkaçı üzerinde duracağız.

"Korku, insanlık durumudur (...), ancak hem tarihsel ve hem de bireysel anlamda insanlık, korkudan arındığı sürece gelişiyor.

İnsanlar korktuklarını kabul etmiyorlar.

İnsanların korktuklarını kabul etmemeleri, korkunun kendisi kadar bir insanlık durumudur." (Y. Küçük, İtirafçıların İtirafları, s. 35)

Korku, bilinmeyene esir düşmektir.

İnsan, bilmediğine esir düştüğünü kabul edemiyor. Ancak bu duygunun (güdünün) varlığı ve önemli bir yer kapladığı da bir gerçek. Bu yüzden insanlık, korkusunu yenebilmek için milyonlarca yıldır bir biçimi ve bağlanma yolları değişse de, her zaman bir tanrıya ihtiyaç duymuş; olmadığı zaman yaratmıştır. Ve sonra kendi yarattığı tanrının kollarında korkusunu yendiğine inanmıştır. Korkunun en güçlüsü, ölüm korkusudur. Bu yüzden insanın ölümsüzlük arayışı kendisiyle başlamıştır ve sürmektedir. Bir Müslüman bu derin korkuyu kendisini tanrıya adayarak yenmiştir. Ölmeyeceğine, yalnızca mekan değiştireceğine, hatta gideceği mekanın öncekinden daha iyi olacağına inanmıştır. Buna da cennet demiştir. Bu inancının gücü ölçüsünde en vahşiyane ölümlere bile gözünü kırpmadan atılabilir. Onun bu durumuna kahramanlık denir. Fakat bunun ne kadar kahramanlık olduğu da tartışmalıdır. Çünkü içinde, başka insanlara yüce bir hizmetten çok kendi geleceğini kurtarma bilinci egemendir. Gerçek kahramanlar, temel korkularını yenen, ait olduğu topluluk ya da tüm insanlık çıkarları için gerektiği an ve yerde canını bile feda etmeye hazır olanlardan çıkar.

Hainin en temel özelliği korku karşısındaki tavrıdır. Hain korkaktır ve korkusuna veya korkularına sonuna kadar bağlıdır.

İkinci bir nokta haz düşkünlüğü ya da sefihlik durumudur.

Sokrates'in öğrencilerinden Kireneli Aristippos, felsefesini oluştururken, hazı temel almış ve hazcılık okulunu kurmuştur. "Bu öğretiye göre iyi demek, haz demektir; haz veren her şey iyi, acı veren her şey kötüdür" (O. Hançerlioğlu, Felsefe Ansiklopedisi, c. 2, s. 293) Aristippos günümüzden yaklaşık 2500 yıl önce yaşamıştır ve kendi felsefesinde, yani hazcılıkta (Hedonizm) insana bedensel ve ruhsal açıdan kaçmayı öğütlemiştir. Fakat onun öğretmeni Sokrates, insanın acıdan kaçamayacağını ama acıları küçülterek daha büyük acılardan korunabileceğini savunmuştur.

Şurası bir gerçek ki; insanoğlu, hayatı bitmeyen bir hazza dönüştürmek için milyonlarca yıldır uğraşıyor. Fakat bir başka gerçek de, insan hiçbir zaman bu amaca ulaşamamıştır. Buna rağmen acıları azaltmanın yollarını bulmuştur: Daha büyük acıları önlemek için, daha küçük acılara katlanmak. Yani kanserden büyük acı çekmemek ve ölmemek için kanserli organından vazgeçmek olarak da örnekleyebiliriz.

Hain hazcıdır. Onun için en iyi şey bedensel hazdır. En kötü şey bedensel hazdan yoksun kalmaktır. Hazzından en küçük bir taviz vermeye yanaşmaz. Bunun için yapamayacağı şey yoktur. Hainin ikinci tanrısı bedensel hazdır.

Ancak bu kadar değil. Hainin daha birçok özelliği vardır. Burada bir kavrama açıklık getirmek gerekiyor: Düşman. Bir topluluk iki yandan zarar görebilir: İçten ve dıştan. İçte düşman, her zaman dışta olandır, bilinen ve görünendir. Ne istediği çok belirgindir. Topluluğa ait değerleri veya topluluğun kendisini ortadan kaldırmayı amaçlar ve bu amacını elindeki tüm yöntemlerle gerçekleştirmeye çalışır. Düşmanın bir tehlikesi vardır, o da gücün fazla olmasıdır.

Hain, başlangıçta düşman değildir; karşıda yer almaz, içtedir, dosttur ve yakındadır. Kendisini yönlendiren güdüleri onu giderek düşmana yönlendirir ve açığa çıktıktan sonra düşmanlaşır. Hain safını değiştirdikten ve bunun açığa çıkmasından sonra düşman saflarının bir üyesi olur.

Son olarak iktidar kavramı üzerinde de durmak gerekir. İktidar, siyasal anlamda yönetme gücüne sahip olma demektir. İnsanların toplumsal var oluşlarından bu yana ve var olduğu sürece mutlak surette yönetme-yönetilme ihtiyacı olmuş ve olacaktır. Bu kuruma tek karşı çıkan anlayış anarşizm olmuştur. Anarşizm bütün iktidarları ve yönetimleri reddeder.

Engels, Londra'da Friedrich Cuno'ya yazdığı 24 Ocak 1872 günlü mektupta, anarşizm için şöyle der: *"Bakunin'e göre toplumda hiçbir iktidar olmamalıdır, iktidar hiçbir işe yaramaz. Ama Bakunin, kararı veren bir irade olmadan insanların bir fabrikayı nasıl işletecekleri, bir treni nasıl yürütecekleri, bir gemiyi nasıl yola çıkaracakları üstüne hiçbir şey söylememektedir. Bu şarlatanlığın belli başlı noktaları bunlardır."* (O. Hançerlioğlu, Felsefe Asiklopedisi, c.4, s. 315)

Toplumun ihtiyaç duyduğu ve vazgeçilmezliği kesin olarak kanıtlanan iktidar, kendisini çeşitli biçimlerde gösterir. İlkel toplumlarda tecrübe ve saygınlığa dayanırken, sınıflı toplumlar da devlete dayanır. Kendisine uymaya zorlayan ve bunun için şiddet kullanan iktidarlar olduğu gibi, gücünü toplumsal oybirliğinden alan iktidarlar da vardır. Toplumlar gelişmenin hangi aşamasında bulunuyorlarsa ona denk bir iktidar oluştururlar.

Sınıflı toplumlarda iktidar hiçbir zaman çoğunluğun onayına dayanmaz. İktidar, her zaman azınlık durumundaki egemen sınıfların elinde olmuştur. Ezilen sınıflar sürekli kendi iktidarlarını oluşturmak için mücadele etmiş, istisnalar dışında iktidarı ele geçirememiştir.

İktidar durumu kendisini böyle gösterirken, insanlarda bunu ele geçirmek için büyük çabalar görülüyordu. Çünkü iktidar olmak, egemen olmak, büyük insan topluluklarını yönetmek bir anlamda tanrılaşmak, üstün olmak anlamına geliyordu. Buna ulaşmak tutkusu, kimi insanlarda her şeyi göze alacak bir hırs yaratıyordu. Bu yüzden yapmayacakları kötülük, işlemeyecekleri cinayet, satmayacakları değer yoktur.

Hain, iktidara tapar, iktidar gücünü eline geçirmek ve elinde tutmak için hiçbir kötülükten kaçınmaz. Tarihte rastlanan ihanetlerin büyük çoğunluğunun nedeni budur. İktidar hırsı yüzünden en yakınındaki insanları, en yakın akrabalarını, kendi halkından büyük kitleleri öldürmekten, eğer buna güç yetirmezse en azılı düşmanıyla işbirliği ederek, onun emrine girerek iktidar hırsını tatmin etmekten kaçınmayan pek çok hain vardır. Hatta denilebilir ki, hainin en temel özelliği ölüm korkusuysa, ikincisi iktidar hırsıdır. Her kariyerist ve komplocu potansiyel bir haindir.

Hain tipinin temel özelliklerini böylece ortaya koyduktan sonra bu özelliklerin dışa vurum biçimlerine bakalım:

Ölüm korkusunu hissettiği anda korku belirtilerini salgın bir hastalık gibi etrafına yaymaya başlar. Kendi korkusunu herkesin korkusu gibi göstermeye çalışır. Bunu yaparken çok sinsice hareket eder. Ve ortamı bulandırarak bir panik havası yaratır. Güvene en çok ihtiyaç duyulan bir anda ve yerde açıktan güvensizlik ilan etmeye kadar vardırır işi. Sürekli kararsızlık gösterir, iradesine egemen olamaz ve korkunun esiri haline gelir. Fakat hiçbir zaman korktuğunu kabul etmeye yanaşmaz.

Yine hain, bedensel zevklerine aşırı düşkündür. Mevcut olanın en iyisini almakla yetinmez, çok daha iyilerini elde etmek için aşırı bir çaba gösterir. Yemeğin, giysinin, yatağın, yaşayacak yerin en iyisini ister. Bunun haklılığını ispatlamak için teoriler üretir. "Aslında en iyisine biz layıkız, canımızı ortaya koymuşuz, elbette en iyisini kendimize alacağız" sözleri onun düsturu, temel ilkesidir. Kendisini müthiş beğenir. Başkalarının kendisinden daha iyi olabileceğini kabul etmez. Ve hep komplekslidir. Karşı cinse aşırı düşkündür; birkaç dakikalık tatmin için cinayet bile işleyebilir. En küçük bir zorluğa ve acıya katlanamaz; işkence onun kabusudur. Ve bu yüzden anında sahip olduğu değerlerin tümünden vazgeçer. Öte yandan kendine aşırı sevdalıdır; fiziksel görüntüsünden tutalım zihinsel yeteneklerine kadar tam bir narsizm sergiler, en yetenekli, en eli yüzü düzgün insanlar da bile olmadık kusurlar bulur, kendisiyle kıyaslar.

Hain, kraldan daha kralcıdır. İçeride ve yakında olduğundan, niyetlerini saklamak için, kendisini açığa çıkarma ihtimali verdiği kişilere karşı olağanüstü bir saygı ve sevgi gösterir, onların en bariz yanlış, hatalarını bile, bir biçimini bulup övgü konusu yapar, her an el-etek öpmeye hazırdır.

Sonuç olarak; ihanet, çok kaba bir eylem olsa bile, müthiş incelikli, ilmik ilmik dokunan bir süreci kapsar. Hain ise bu incelikli işin virtüözüdür. Çok zekice ve hesaplı çalışır, açık vermemek için olağanüstü bir çaba sergiler. İki işi birden yapabilmek için korkunç enerji sarfeder. Çünkü bir yandan normal görünmek, öte yandan ağını örmek için çok çaba sarfeder. Hem bedensel ve bundan da ağır olmak üzere hem de ruhsal açıdan yaşadığı çelişki onu günden güne tüketir, fiziksel olarak bile çirkinleşir. Hain, gece ve gündüz gibidir: İçi hep gece karanlığı, dışı gündüz aydınlığı gibidir. Hatta bazen öylesine parlar ki, içine bakmak isteyenin gözleri kamaşır. Fakat kaçınılmaz olarak her hain, sonunda içinin karanlığını ve çirkinliğini dışına taşır ve hem dostları, hem düşmanları tarafından lanetlenmekten kurtulamaz. Akrep gibi kendi kendisini öldürür.

Şimdi de bu genel belirlemeler ışığında Kürdistan'da yaşanan ihanet olgusuna bakalım:

Bütünlük ve parçalanma, maddenin iki karşıt durumu. Her iki durumda da madde hem yararlı, hem zararlı olabilir.

Maddenin parçalanması, maddede gizli olan potansiyel enerjiyi açığa çıkarır. Eğer bu enerji kontrol edilebilirse yüksek düzeyli bir ekonomik fayda sağlar. 20. yüzyılın ikinci yarısından itibaren yaygın bir kullanıma açılan atom enerjisi ekonomik planda yüksek bir üretkenliğin oluşmasına yol açtı. Ancak öte yandan bir savaş aracı olarak korkunç bir yıkıcılığı da beraberinde getirdi. Uzun çarpışmalara, muharebelere gerek kalmadan toplu yok etme imkanları sağlıyor, kesin sonuçlar veriyordu. İcat edilişinden sadece 20-25 yıl sonra atom enerjisi insanlığın korkulu rüyası haline geldi.

İnsan, ilkel aşamada üretim aracıyla ve emeğiyle bir bütünlük oluşturuyordu. Köleci aşamada emeğinden ve araçlarından koparılan insan, derin bir parçalanmaya uğradı. Feodal ve kapitalist aşamada bu derin parçalanma korkunç boyutlara vardı ve atomize oldu. Atomize edilmiş, bütünlüğü bozulmuş insan, kendisine tamamen yabancılaştı ve yok olmanın eşiğine geldi. İşte sosyalizm, insanlığın bu gidişini durdurmanın ve onu doğru akışa sokmanın, yeniden tamlaştırmanın başlangıç işareti oldu.

Kürdistan toplumu, 20. yüzyılın ikinci yarısında adeta tam ortasına atom bombası düşmüş gibi oldu. Atom silahının insanlığın korkulu rüyası haline geldiği yıllarda, Kürdistan toplumu da tümüyle inkar noktasına getirilmişti. Tarihin garip bir cilvesi olarak nükleer dehşetin adım adım gerilediği 1980'li yıllarda Kürdistan toplumu da adım adım yükselmeye, tarihe girmek için çaba göstermeye başladı. Tarihin her altüst oluşunda, tarihe girme mücadelesi veren Kürdistan toplumu güç yetirememiş, soluğu kesilmiş ve düzenler kurulduğunda yorgun-argın, biraz daha kan kaybetmiş olarak dizlerinin üzerine çökmüştür. Tarih, acımasızca onun üzerine basarak yürüyüp gitmiştir.

Niçin Kürdistan toplumu böyledir? Hiç hak etmeyenlerin bile kendilerine gezegenimizde yer açtığı halde, niçin Kürdistan toplumu iğne ucu kadar bir yer bulup, küçücük bir nefes borusu açamamıştır?

Her zaman denilir ki, Kürdistan'ın düşmanları çok güçlüydü, çok kan dökücüydü; Kürt halkı çok kan döktü, çok direndi ama gücü yetmedi, yenildi. Doğrudur. Buna katılmamak mümkün değildir. Dünyanın en büyük imparatorlukları Kürdistan'ı her zaman başlıca hedefleri arasında saymıştır. Eski dünyanın en önemli bölgesinin kilit noktasında yer alması, büyümek ve imparatorluk haline gelmek isteyen her gücün ilgisini çekiyor, iştahını kabartıyordu. Bu yüzden de durmadan istila, işgal, talan, fetih hareketlerinin ana hedefi oluyordu.

Ancak bütün bunlar Kürdistan toplumunu açıklamaya yetmez. Esası besleyen ya da kaynağını esastan alan dış olgu, her durumda talidir, ikincildir.

Atom enerjisi maddenin iç çelişkisinin açığa çıkarılmasıdır. Esas olan içteki durumdur. Dışardan yapılan müdahale yalnızca bu çelişkinin boyutunu gösterir. Kendi içindeki çelişkisini en aza indirmiş olan madde, dıştan yapılan müdahale ne denli güçlü olursa olsun fazla etkilenemez, en azından özünü değiştirmez.

Toplumsal yapı da buna benzer. İç birliğini, iç uyumunu büyük çapta ya da tümden yitiren toplumsal yapı bir dış müdahale ile toptan yıkılabilir. Burada bir soru ortaya çıkıyor: Bir toplum birlik ve uyumunu neden yitirir?

Bunun pek çok nedeni vardır. En başta sömürü sisteminin ağırlığı olmak üzere, iktidar kavgaları, tarihsel bir aşamada akışa uyum sağlamada yetersiz kalma, toplum katlarının aşırı yalıtılmış olması, tarihsel mirasa yeterince sahip çıkılamaması, kültürel farklılaşma vb. nedenler birlik ve uyumun bozulmasında rol oynarlar. Bunların birkaçının olması dahi toplumu parçalamaya, onun yıkıcı enerjisini ortaya çıkarmaya yeter.

İşte bu parçalanmışlık ve yıkıcılık toplumun temellerini yıkan ihanet olgusunu ortaya çıkarır.

İhanet, hem bir nedendir, hem de bir sonuçtur.

İhanet, bir sonuçtur. Çünkü, eğer bir toplum kendi iç birlik ve uyumunu koruyorsa ihanet kolay kolay çıkmaz, çıksa da fazla zarar vermez, sınırlı kalır. Güçlü toplumlar ihaneti çok kolayca bertaraf edebilir. Ama güçsüz toplumlar, en küçük ihanetle bile büyük darbeler yiyebilir, yıkılma tehlikesine uğrar.

İhanet, bir nedendir. Çünkü ihanet, tarihte pek çok toplumun silinmesine ya da en aşağılık bir duruma düşmesine yol açmıştır. Belki de gösterilecek zayıf bir direnmenin bile toplumu yeniden diriltebileceği tarihsel anlarda yapılan ihanet o toplumu tarih sahnesinden silmiştir.

Tarihsel materyalizm elbette tarihe objektif temellerde yaklaşır ve çözümler, iradeye ikincil bir rol biçer. Ama tarihsel materyalizmin de kabul ettiği bir gerçek vardır ki, o da tarihsel büyük altüst oluş dönemlerinde, yaşamaya en az hakkı olanın bile kendisini koruma gücü gösterdiğinde uzun bir süre daha tarihe damgasını vurabilmiş olmasıdır. Örneğin Roma köleci imparatorluğunun aslında M.S. 50 yıllarında yıkılmaması için hiçbir maddi gerekçe kalmamasına, tarihsel miadını doldurmuş olmasına rağmen, yaklaşık 400 yıl daha yaşamasının nedeni budur. Yine 18. yy'ın sonlarına doğru tümden bitmiş olan Osmanlı İmparatorluğu'nun 1. Dünya Savaşı'na kadar yaşamasının nedeni de budur. İşte tarihsel materyalizm tarihin bu gerçeklerini reddetmez. Bunların yaşaması pahasına, yaşamaya en çok hakkı olanların tarihten silinmeleri de bir başka acı gerçektir.

Kürdistan toplumu, dünyanın en eski halklarından biridir. Bilinen yaklaşık üç bin yıllık tarihi vardır. Aşağı-yukarı tarih içinde boy gösteren tüm

Kyakser'den sonra Medya kralı olan Astiyag, çeşitli nedenlerden dolayı kızı Mandane'yi bir Persle evlendirmiş, onlardan doğan torunu Kyros'u da kendisi için tehlike gördüğünden öldürmesi için veziri Harpagos'a vermiştir. Ancak Harpagos çocuğu öldürmeyip büyütmesi için bir çobana verir ve Astiyag'a ihanet eder.

Kürdistan toplumu, dünyanın en eski halklarından biridir. Bilinen yaklaşık üç bin yıllık tarihi vardır. Aşağı-yukarı tarih içinde boy gösteren tüm toplumsal sistemleri yaşamış ve kendisini 20. yüzyılın son dönemlerini yaşadığımız günümüze kadar ulaştırmıştır.

toplumsal sistemleri yaşamış ve kendisini 20. yüzyılın son dönemlerini yaşadığımız günümüze kadar ulaştırmıştır.

Kürdistan toplumu yaşamıştır, yok olup gitmemiş, halklar mezarlığının bir üyesi olmamıştır. Fakat bu ne kadar bir yaşamdır? Bunun gerçek bir yaşam olduğunu aklı başında hiç kimse kabul etmez. Dilsiz, kör-sağır, kötürüm bir yaşamdır ve hiçbir şey kazandırmaz.

Kürdistan toplumu "ölü" bir toplumdur. Kürdistan ise bir tür mezarlıktır; 30 milyonluk bir mezarlık. Bu korkunç durum, hem ihanetin nedeni ve hem de sonucudur. Bu denli aşağılık bir duruma gelmenin ana nedeni ihanettir; ve ihanet salgın bir hastalık gibi toplumun tüm gözeneklerine sinmiştir. Bu ihanet durumu Kürt bireyinden kazınmadığı sürece tek bir adım bile atılamaz.

Bu bölümde üzerinde duracağımız temel nokta, Kürdistan toplumunun bu denli ihanet içine çekilmesinin tarihsel-toplumsal nedenleridir.

Bölgede kurulan bütün devletler ordularına Kürtleri almaya büyük özen gösterir, bununla savaşta zaferi garanti ederlerdi. Tarihin her yerinde bunun derin izlerini görmek mümkün. Ancak yukarıdaki örnekte de görüldüğü gibi, Kürdü yenen yine Kürt oluyor, ama başkalarının hesabına. Bundan daha trajik bir durum olabilir mi?

Kürdistan tarihinde ihanetin yeri ve önderliğin rolü

Tarih her zaman adaletli bir yargıç olmamıştır. Bunun nedeni tarihi hep yenenlerin yazmasıdır. Yenilenler tarihsiz kalmaya mahkum edilmişlerdir. Onların tek tarihi olmuştur; yenilgi ve ihanet.

Tarih, Kürdistan'a hep acımasız ve adaletsiz davranmıştır. Direnmek için tarihe yaslanmak isteyenler, bataklık ve ihanetten başka bir şey görememiştir. Adeta iğne ucuyla kuyu kazar gibi. Tarihten direnmeyi çıkarmaya çalışanlar, eğer sabırla aramayı sürdürürlerse, bir süre sonra göreceklerdir ki, aslında üzeri ihanet ağıyla, betonuyla, toprağıyla kapatılmış muhteşem bir halk direnişi, tarihi vardır. Ama yine de, acıdır ki, bu sabrı ve kararlılığı gösterenler tek tek ve çok sınırlı kalmış, onlar da analarından doğduklarına pişman edilmişlerdir. Fakat günümüzde bu durum kısmen aşılmış, bulunan damardan, daha ilk elde bir halkı onlarca yıl direnişe sevk edecek direnme hazineleri çıkartılmıştır. Ancak yine de yapılanlar, yapılması gerekenlerin yanında devede kulak kalmaktadır.

Öte yandan bir başka damar daha vardır: Teslimiyet ve ihanet. Kürt halkının var oluşundan beri bu iki damar süregelmiştir. Teslimiyet ve ihanet, esas olarak egemen sınıflarda ifadesini bulmuştur. Bu durumun iki temel nedeni vardır. Birincisi; Kürdistan'ı egemenlik altına almak isteyen düşman güçlerin çok büyük olması ve çoğunlukla imhayı dayatması, tek seçenek bırakarak ya ölüm ya da teslimiyet ve ihanet. İkincisi; Kürt halkının her zaman dış düşmanına karşı direnmekten yana tavır koyarak, egemen sınıfı da buna zorlaması ve çoğunlukla da tersinden karşılık görmesidir. Yani egemen sınıf hem halkın, hem de düşmanın baskısı altında bir o yana, bir bu yana ve hep kendi çıkarlarına göre hareket etmiştir. Direnmekten yana tavır koyduğunda sahtedir. Ve çıkarları sarsıldığı için bunu yapmıştır. Amacına ulaştığında direnen halkı çok kolayca satmıştır.

Kürdistan tarihinde egemen sınıfların tarihine kısaca göz atmak bile ihanetin nasıl her yana yayıldığı ve toplumun hayat gözeneklerini tıkadığını ortaya çıkaracaktır. Bu yüzden ihanetin köklerini başlangıçta, Kürtlerin halklaşma dönemine dönerek aramak gerekir. Üç bin yıllık bir tarihsel kesiti adım adım inceleyip irdelemek ne mümkün, ne de gereklidir. Yalnızca çok ibret verici örnekler alacağız.

Kürtlerin ilk atalarını -bugün bazı tarihçilerimiz bunu tartışılır bulsa da- biz Medlere dayandırıyoruz. Ancak bu, soy anlamında böyledir. Yoksa uygarlığın beşiği Mezopotamya'ya sahip olan Kürt toplumunun, kendisi tarihe ilk kaydettiği dönemde ataları Medler'den oldukça farklılaşmış bir kültürel, siyasal, toplumsal, ekonomik yapıya kavuştuğu tartışma götürmez bir gerçektir. Mezopotamya halklarının zengin mirası üzerinde şekillenen Kürt toplumunun, hala bozulmamış Med kavminin devamı olduğunu iddia etmek bilim dışı bir tutumdur.

Köleci dönem

Medler, bölgeyi yurtlaştırma hareketine giriştiklerinde, zamanın en büyük ve en zalim köleci devleti Asur İmparatorluğu'nun duvarlarına çarptılar. Bu zalim imparatorluğun sınırlarında yok olmamak için yüzyıllarca süren bir direnme içine girdiler. Komünal toplumun barbarlık aşamasının sonuna henüz gelmiş olmalarına karşın, uygarlığa olan yatkınlıkları sayesinde yurt tutma mücadelesinde başarılı oldular ve Hazar Denizi'nin güneybatısıyla Urmiye Gölü'nün kuzey bölgelerine yerleştiler. Yaklaşık üç yüzyıl süren bir direnme döneminden sonra M.Ö. 7. yüzyılda Dayakko önderliğinde birleşerek kurdukları devletin birinci basamağı olan aşiretler federasyonu sayesinde M.Ö. 612 yılında Kyakser önderliğinde Asur İmparatorluğu'nu yıktılar ve tarihin şafağını delerek Med ya devletini kurdular. M.Ö. 550 yılında bu devlet Persler tarafından yıkıldı. İşte bu yıkılma Kürdistan tarihinde yaşanan ilk büyük ihanetin eseri olarak bilinir. Şimdi bu ihaneti daha yakından inceleyelim.

Medlerle aynı soydan gelen Persler, Asur İmparatorluğu yıkılmadan önce Medler tarafından yenilmişler ve İran'ın güneybatısına sürülmüşlerdi. Asur'u yıkan Medler giderek bölgenin en büyük egemeni olmuşlar ve bu arada daha önce Güneybatı İran'a sürdükleri Persleri de devlet sınırları içinde egemenlikleri altına almışlardı. Kyakser'den sonra Medya kralı olan Astiyag, çeşitli nedenlerden dolayı kızı Mandane'yi bir Persle evlendirmiş, onlardan doğan torunu Kyros'u da kendisi için tehlike gördüğünden öldürmesi için veziri Harpagos'a vermiştir. Ancak Harpagos çocuğu öldürmeyip büyütmesi için bir çobana verir ve Astiyag'a ihanet eder. Çocuk belli bir yaşa geldikten sonra Astiyag onun öldürülmediğini öğrenir. Vezir Harpagos'a bir ders vermek için, Harpagos'un Kyros'la aynı yaşlardaki çocuğunu pişirterek babasına yedirir. Ve sonra da bunu ona söyler. Harpagos ihanetinin bedelini böyle ödedi. Ancak Astiyag, torunu Kyros'un kendisi için bir tehlike olmadığına ikna edilince onu ana-babasının yanına yollar. Kyros, bir Pers olarak büyür.

Harpagos, Astiyag'ın kendisine yaptığını unutmaz ve ihanet planları yapmaya başlar. Medlerin egemenliği altında yaşayan Perslerin devlete egemen olmak için fırsat kolladıklarını çok iyi bilen Harpagos planlarını bunun üzerine kurar. Astiyag'ın zulmünden iyice bıkan Persler, bir Pers olarak yetişmiş olan Kyros'u liderleri olarak kabul ederler. Astiyag'ın zulmünden en az Persler kadar zarar gören Med ileri gelenleri de Harpagos'un yönlendirmeleriyle zaten kral soyundan gelen Kyros'u tahta geçirmek istiyorlardı. Gerisini Heredot'tan dinleyelim:

"Harpagos, Media'nın ileri gelenleriyle ilişkiler kurmak, Kyros'un yanında yer alıp Astiyages'in saltanatına son vermek gerektiğini sokmuştu kafalarına. Bunu sağladıktan sonra tasarladığı şeyi, Perslerin yanında yaşayan Kyros'a bildirmek istedi; ama yollar gözaltındaydı ve başka bir şey de yapılamayacağına göre, şöyle bir hileye başvurdu: Yapma bir tavşan buldu, tüylerini bozmadan ve görünüşte hiçbir şey belli olmayacak şekilde karnını yardı. Karnının içine bir mektup yerleştirdi. (...) ve sadık adamlarından birini (...) Perslerin yanına gönderdi..."

Belki de Kürdistan tarihinin ilk belgeli ihaneti olan mektubu Heredot şöyle naklediyor:

"Kyros o tavşanı aldı ve açtı; içindeki mektubu buldu ve okudu. Şöyle diyordu mektup: 'Kanbyses oğlu, tanrılar seni koruyorlar; yoksa alın yazın bu kadar gün vermezdi sana; katilinden, Astiyages'ten öcünü al. Eğer onun istediği olsaydı sen ölmüştün; bugün yaşıyorsan eğer, bu, tanrıların ve benim sayemdedir. (...) Şimdi eğer bana güvenirsen Astiyages'in hüküm sürdüğü ülke baştan başa senin olabilir. Persleri ayaklandır, bir ordu ile Media üzerine yürü. Astiyages sana karşı çıkaracağı orduya ister beni, ister Media'nın öbür ileri gelenlerinden birini komutan yapsın, senin başarıya ulaşman bakımından farketmez; ilk olarak Astiyages'i bırakıp senin yanına gelecek onlardır. Biz hazırız, sen ne diyorsan onu yap, vakit geçirmeden yap."

Kürt hainleri yalnız Kürt direnişlerine ihanet etmekle kalmıyor, diğer yoksul ve köle halkların mücadelelerine de ihanet ediyorlar. Babek İsyanı sonrası gelişen en güçlü isyanlardan Zinc hareketi de yer yer Kürt hainlerinin ihanetine uğradı. Bu hainlerden biri olan Azadmard ihanet ve döneklikte sınır tanımayan bir örnektir.

Bu mektup üzerine Persleri hileyle toplayan Kyros, onlara artık Perslerin zamanının geldiğini ve bunun için harekete geçmeleri gerektiğini anlattı. Persler kendi aralarındaki anlaşmazlıkları ve çekişmeleri bir yana bırakıp Kyros önderliğinde toplandılar.

Perslerin ayaklanıp kendisini devireceğini haber alan Astiyag, kendi ipini çeken Harpagos'u ordunun başına geçirerek Perslerle savaşmaya gönderdi. Sonuç tam bir trajediydi. Medler uğradıkları büyük ihanet yüzünden yenildiler ve Astiyag esir düştü. Daha sonra karşısına geçip ihanetini anlatan Harpagos'a Astiyag şunları söyler:

"(...) Sen insanların en budalası ve en haksızısın, dedi; en budalası, çünkü, mademki bu işi sen kendin yapabilecektin, tacı da kendi başına koyabilirdin, oysa bu gücün üçte biri elindedir ve en haksızı, çünkü, o şölenin öcü (Harpagos'un oğlunun yenmesi şöleni, bn.) Media'yı köleliğe sürüklemiştir; eğer krallığı, kendisi alacak yerde ille de bir başkasına vermek gerekiyorduysa, bunun bir Pers yerine, bir Media'lı olması daha doğru olurdu; oysa tersine, bu işte hiçbir sucu olmayan Media'lılar efendiyken köle oldular ve Persler, Medlerin dünkü köleleri, bugün onların efendisi oldular." (Heredotos, Heredot Tarihi, s. 62-64)

Harpagos'un bu ihaneti, o zamana kadar hiçbir köleci devlete boyun eğmeyen ve hep özgür yaşayan Medlerin ve daha sonra da Kürtlerin 2500 yıllık köle tarihinin başlangıcı oldu. Tekrar egemenliği ele geçirmek için pek çok defa ayaklanan Medler, çok kısa süren başarılar dışında (Magların 8 aylık darbesi) uğradıkları ihanetler yüzünden hep yenildiler. Ve yavaş yavaş tarih sahnesinin kenarına itildiler. Özgür yaşama uğruna uygarlıktan uzak, dağlara çekildiler ve oraları kendilerine yurt tuttular.

Burada üzerinde durulması gereken esas nokta, Harpagos'un ihanetini hazırlayan koşullardır. Çünkü Harpagos'un ihaneti bir sonuçtu. Bu sonuç ortaya çıkmadan önce Medler parçalanmaya başlamıştı. Astiyag'ın zulüm dolu yönetimi Medlerin iç birliğini zayıflatmış ve ülkeyi dış saldırılara ve ihanete açık konuma getirmişti. Asur'u yıkarken sağladıkları güçlü birlik, diğer ezilen halkları da onların yanına çekmiş, başarıya ulaşılmasını sağlamıştı. Ama bu birlik Kyakser'in ölümünden sonra zayıflamaya başlamış ve devleti ayakta tutan sınıflar desteklerini yavaş yavaş çekmişlerdi. Yani Harpagos'ta simgelenen ihanet, aslında egemen sınıflarda başlayan potansiyel ihanetin dışa vurumuydu. Eğer korkakça davranmayıp Astiyag'ı devirerek bir başka Med'i kral seçselerdi, tarih başka türlü gelişebilirdi. Zaten Astiyag da buna işaret etmektedir. İhaneti besleyen ana kaynak, başta da değindiğimiz gibi içteki zayıflamadır. Yoksa Roma İmparatorluğu kadar ihanete uğrayan bir başka devlet belki de zor bulunur, ama Roma hiçbir zaman ihanet yüzünden yıkılmadı; tarihsel sürecini tamamladığı için, o da çok gecikmeli olarak tarihten silindi.

Bundan çıkan sonuç, eğer Harpagos çıkmasaydı, Medya'nın iç durumu yüzünden sıraya girmiş pek çok Harpagos çıkabilirdi. Ama elbette bu, Harpagos'un ihanetini haklı çıkarmaz. Harpagos durum ne olursa olsun, sonuçta bir haindir ve sadece lanetlenir.

Medya yıkıldıktan ve Medler köleleştikten sonra eski durumlarına dönemediler. Çünkü, bir kez bozulan iç birlik giderek, koşulların da etkisiyle derinleşerek devam etti.

İç birliği bozulmuş ve zayıflamış halklar çoğunlukla dış sömürüye açık hale gelirler. Kurtulmaları için güçlü bir iç birliğe ihtiyaçları vardır. Ancak bu, tek başına yeterli değildir. Doğru ittifak kurmaları ve en önemlisi de uluslararası durumun uygun olması veya tarihin önemli altüst oluş dönemlerine denk gelmesi gerekir.

Medlerin çöküşünden sonra bilinen ilk altüst oluş, yani statükonun bozulması Yunan-Makedonyalı Büyük İskender'in ortaya çıkmasıyla başladı. İskender'in şahsı o zamanki dünya statükosunun çok uzun zamandır bozulmamış olması ve büyük imparatorlukların, özellikle de Pers İmparatorluğu'nun uyguladığı aşırı sömürü ve baskı yüzünden çıkan ayaklanmalarla iyice sarsılmasıydı. İskender'in önünde durabilecek tek güç olan Perslerin karşı koyacak gücünün kalmaması, yukarıda bahsettiğimiz tarihsel altüst oluşun başlangıcıydı. Devletler yıkılıp devletler kuruluyordu. Yalnızca 13 yılda Hindistan'dan İtalya'ya, Mısır'dan Kafkasya'ya kadar uzanan bir imparatorluk kuran İskender, halkları özgürlük vaadiyle harekete geçirmişti. Zaten ayaklanma halinde olan ezilen halklar ve sınıflar bu vaatlerle iyice hareketlendiler ve son dönemine gelmiş devletler ve imparatorluklar art arda yıkılmaya başladılar. Yunan-Makedonlar bunların tümü üzerinde egemenliklerini kurdular ve vaatlerini unuttular. Ancak imparatorluk sistemi oturtulmadan İskender'in ölümü üzerine dağılma başladı. Onlarca yeni devlet ve devletçikler kurulmaya başladı. Bu devletlerin başına ise genellikle İskender'in generalleri geçti.

Bu dönemde Mezopotamya'da üç büyük devlet kuruldu. Bu devletler önce büyüme eğilimi gösterdiler, ama yabancısı oldukları bu topraklarda halklara boyun eğdiremediler ve giderek erimeye başladılar.

İşte tam artık Medlerin, daha doğrusu Kürtlerin önüne çok önemli bir fırsat çıkarmıştı. Eğer geçmişlerine yaraşır bir birlik ve ittifak politikası geliştirebilselerdi, büyük ihtimalle Batı'da gelişen Roma İmparatorluğu'na karşı set oluşturacak bir devletleşme düzeyini yakalayabilir ve belki de onlar Roma'nın yerine gelişebilirlerdi.

Fakat bu tarihsel dönemde Medler tarihe yeniden girme şansını yakalayamadı. Bunun pek çok nedeni vardı. Öncelikle Astiyag'dan sonra Med egemen sınıflarının işbirlikçilik temelinde Perslerle hareket etmeleri, geniş Med halk kesimlerinin özgürlüklerini koruma uğruna dağlara çekilmesi ve uygarlıktan uzaklaşıp birbirlerinden yalıtık duruma gelmesiydi. 250 yıldan fazla süren bu durum İskender istilası döneminde de fazla değişiklik göstermedi. Med egemenleri yeni efendilerle işbirliği yaparak Perslere yaptıkları hizmetleri bu kez de İskender'e ve generallerine yaptılar. İhanet ve işbirlikçilik, giderek Kürtleşen Med halkının egemenleri arasında yaşamın en temel kuralı haline getirildi. Önderlik Kürt halkının karşısına hep ihanetçi olarak çıkıyordu. Ve bu da birleşme bir yana, parçalanmayı daha da derinleştiriyordu.

İskender'den sonra bu kez de Roma dalgası geldi. Roma'nın gelişi hepsinden daha kalıcı ve korkunç yıkımlara yol açtı. İskender'den sonra kendilerini toparlayan Persler yeniden bir devlet kurdular. Ve Romalılarla savaşmaya başladılar. Kuzeyde gelişen ve Kürdistan'ın yukarı kısımlarını egemenlikleri altına alan Ermenileri büyük oranda etkisizleştirerek M.S. 260'ta imparatorluk kuran Perslerin devamı olan Sasaniler ile Romalılar kendi aralarında Kürdistan'ı yüzyıllarca süren savaşlarının temel alanı haline getirdiler. Bu döneme kadar egemenlik altında da olsa halklaşmayı sürdüren Kürtlerin bu çabası kesintiye uğradı. Kentlerde yaşayanlar köleleştirildi; dağlara çekilenler ise uygarlaşmaktan uzak

kaldılar. Bu dönemde de yine egemenler ikili oynamayı ve ihanet durumunu sürdürmeyi tercih ettiler. Bir bölümü Sasaniler'den, bir bölümü Romalılar'dan yana tavır alıyor ve kendi aralarında da savaşıyorlardı. Kısacası İslamiyete kadar Kürtler tarih dışında yaşadılar. Roma ikiye ayrılmış, Sasaniler oldukça zayıflamış, Araplar ve Ermeniler henüz güç olmaktan uzak bir konumu yaşıyor olduklarından, M.S. 5. ve 6. yüzyıllar nispi bir rahatlama dönemi olarak adlandırılabilir. Bu dönemde Kürtler kesintiye uğramış halklaşma çabasını geliştirdiler. Özellikle Zerdüşt dinini bir direnme ve halklaşma ideolojisi olarak kullanıyor, daha büyük ve güçlü birlikler geliştiriyorlardı. Gecikmiş de olsa, istikrarlı bir gelişim durumunu yakalayan Kürtler oldukça ilerlemişlerdi. Ancak 7. yüzyılda ortaya attıkları İslamiyete dayanarak geniş bir fetih hareketine girişen Araplar bu gelişmeyi durdurdular.

Kürtler, beyni ve yüreğiyle fethedilmiştir. Artık istenilen her şey ona verilebilir veya alınabilir. Tarih durmuyor ve geriye dönmüyor. Ve öte yandan Kürt toplumu üzerine bütün ağırlığıyla çökerken yeni var olma imkanları da açıyor. 10. yüzyılın sonlarında tarih Kürtlere küçük bir kapı araladı.

Feodal dönem

İslamiyet ve ihanet:

İslamiyet ile birlikte Kürdistan tarihinde korkunç bir dönem açıldı. Araplar, Kürdistan'ın verimli topraklarına egemen olmak ve feodaliteyi geliştirmek için ardı arkası kesilmeyen saldırılar başlattılar. Kürtler, Araplara ve İslamiyete karşı büyük bir direnme gösterdiler. Arap egemenliği 7. yüzyıldan 10. yüzyıla kadar süren 250 yıllık bir direnmeden sonra ancak oturtulabildi

"Feodal-Arap sömürgeciliği altında Kürdistan'da oluşturulan feodal toplum yapısı içinde Arap ve Araplaşma yanlısı güçlü bir işbirlikçi tabaka oluştu. Kürt milli değerlerini hor gören bu tabaka, o güne kadar büyük bir zenginlik içinde Kürt dilini ve kültürünü bırakarak Arap dili ve kültürünün ajanlığı rolünü oynadı. Tabii ki sınıfsal çıkarları bunu gerektiriyordu. Emir, bey olmanın yolu Araplaşmaktan ve Arap halifelere uşaklık yapmaktan geçiyordu. Bütün bu milli ihanetler, halka 'Yüce İslam dini'nin gereği olarak yansıtılıyordu. Ve bunda da epey başarılı olundu." (Kürdistan Devrimi'nin Yolu, s. 49-50)

Elbette bu noktaya kolay gelinmedi. Kürt egemenler fazla direnme göstermeden teslim olup hainleşirken, halk, katliam ve soykırımlar pahasına boyun eğmedi. Ancak ihanet giderek bir kanser gibi topluma nüfuz etmeye başladı. Döneme ilişkin tarihçi Arşak Poladyan'ın yaptığı çalışmadan, ihanetlere ilişkin birkaç örneği buraya alıyoruz:

"Bizim düşüncemize göre Kürtler arasında İslamiyetin yayılması ve onların İslamlaştırılması Arap fetihlerinden sonra başlamıştır. (...) Kürtlerin 19 ve 20. yüzyıllarda İslamiyeti kabul etmeye başladıkları yargısına varılabilir." (A. Poladyan. 7-10. Yüzyıllar Arasında Kürtler, s. 74-75)

Aslında pek çok halk tarafından kurtarıcı olarak görülen İslamiyeti Kürtlerin neden kabul etmedikleri ve direndiklerini yine Poladyan'dan öğrenelim:

"Kürt bölgelerini içine alan Musul vilayetinin sömürgeleştirilmesi onun fethinden sonra dolaysız olarak başlamıştır. Bu bölgeleri işlemek amacıyla Araplar kendilerinden olan bazı kabileleri buraya yerleştirmişlerdir. Arap kabilelerinin fethedilen bölgelere yerleştirilme planının Arap yayılmacılığının eski uygulaması olduğunu belirtmeliyiz. 'Tamssira Politikası' sayesinde ilerdeki savaşların daha aktif gelişimi için sağlam bir askeri üs oluşturulmuştur." (age, s. 20)

"Tamssira Politikası", yani ilhak ve sömürgecilik politikası daha ilk anda ortaya çıkıyordu. Ve bu topraklarından kovulmak anlamına geliyordu Kürtler için. Arapların 637-644 yılları arasındaki fetihleri sonucu Kürdistan'ın büyük bölümü Arap egemenliğine girdi ve halk kentleri terk ederek dağlara ve yaylalara çekildi. İhanet kentlerde kaldı ve Araplaştı.

Muhammed'in ölümünden sonra başlayan koltuk kavgaları, Araplığın yayılmasıyla daha da şiddetlendi. Mezhep ayrılıkları ve iç cinayetler başladı. Büyük Arap imparatorluğu hayalleri suya düştü, ama Araplaştırma ve sömürgeleştirme siyaseti, İslamiyeti tekellerinde tutan Arap hanedanlıkları tarafından ara verilmeden sürdürüldü. Buna karşı, eski dinlerini ve inançlarını savunamaz duruma gelen halklar, kabul etmek zorunda kaldıkları İslamlığı kendi inançlarına göre yorumlayarak yeni direnme ideolojilerini ortaya çıkardılar. Bunun sonucunda 8. yüzyıl büyük bir mezhepleşme hareketine sahne oldu. Arapların ırksal üstünlüğünü savunanından, ortaklaşacılık anlamında bir sosyalizmi savunanına kadar çok renkli mezhepler ortaya çıktı. Direnme öngören mezheplerin kaynakları çoğunlukla Kürt kaynaklıydı. Hariciler, Hürremitler, İsmailizm başta olmak üzere onlarca mezhep direniş ideolojisi işlevi görüyorlardı. İslamiyette parçalanma ile Arap parçalanması atbaşı gider, ama bu Arap egemenliğinin zayıflamasına yol açmaz. 7. yüzyıl sonunda halifelik Umeyid hanedanlığına geçer. Halife Abd Al Malik 694'te Hacyac isimli bir komutanına görev vererek Kürdistan'a gönderir. Amaç, harici hareketini ve Şii muhalefetini bastırmaktır. Hacyac Irak ve Doğu illerinin hükümdarı ilan edilir. Döneminde (694-715) büyük katliamlar gerçekleştirir. Özellikle Hariciler ve bunlara katılan Kürtler bu katliamlardan büyük pay alırlar. Burada da ihanet ortaya çıkmış ve hareket yenilmiştir.

"(...) Aynı yıl Hulvan'da, Mutraf İbn Al Mugaria'nın başkanlığında Haricilerden bir müfreze ayaklanır. Al Hacyac tarafından yöneticiliğe atanan subay, Mutaraf'ın ilerleyişine engel olmak için bölgedeki Kürtlerle birlikte ona karşı çıkar. Ve onu Hacyac'dan af dilemeye ikna eder. (Fakat) Kürtler Hulvan'ın dağ geçidini kaparlar. Mutaraf da onlarla savaşmak zorunda kalır ve kendisine katılan diğer Harici müfrezeleriyle birlikte Hulvan Dağı geçidinin sağından ve solundan Kürtlere saldırdı, onları yenilgiye uğrattı ve Hamdan'a doğru ilerlemeye başladı. At Tabiri'nin diğer bir seferinde de Al Hacyac'ın Mutaraf'a (karşı) gönderdiği altı bin kişilik ordu içinde Kürtlerin de bulunduğu anılmaktadır." (age, s. 29)

Kürt Kürde düşman ediliyor ve bu ilerici bir hareketin bastırılmasında temel bir yöntem haline geliyor. Umeyidler'den sonra kurulan Abbasi hanedanlığı da Kürdistan'ı temel yayılma alanı olarak kullandı. Bu dönemde birçok başkaldırı gerçekleşmiştir. Babek önderliğindeki isyan, Arap sömürgeciliğine karşı en uzun ve en köklü isyan olmuş ve yirmi yıldan fazla sürmüş, önemli başarılar elde etmesine rağmen, ihanet yüzünden yenilmiştir.

"...Abbasiler yönetimi döneminde Hürremitlerin ve Şiilerin dünya görüşlerine yakınlaşmış ve köylü kitleler 747-750 yıllarında (bir Kürt olan) Ebü Müslim'in başta olduğu dönemde kendi sosyal problemlerini ileri sürmüşlerdir. Daha sonra Hürremit ideolojisi 816 yılında başlayan ve yaklaşık yirmi yıl süren Babek'in İsyanı döneminde kesin ifadesini bulmuştur." (age, s. 44-45)

Bu hareket Arap hanedanlığına karşı köylüler başta olmak üzere diğer bütün halk kesimlerini içine alarak kısa sürede yayılmış, Bizans İmparatorluğu'ndan da destek almıştır. Merkezi Azerbaycan'daki Baz Kalesindedir. Kürtlerin yoğunlukta olduğu Cibal bölgesi de bu hareketin başlıca merkezlerinden biri olmuştur. Babek İsyanı'nın en temel özelliği, güçlü bir önderlik ve ideoloji temelinde sömürgeci Arap-İslam karşıtlığını geliştirip eyleme dönüştürmesinin yanısıra ve daha da önemlisi, korkunç bir sömürgecilik batağına çekilen Kürt halkına ihanet etmeyen gerçek bir önderlik sergilemesidir. Bu durum, sömürgeci istilalardan ve hain önderliklerden dolayı durmadan kan kaybeden Kürt halkına güçlü bir diriliş şansı yaratmıştır. Tarihimizin az bilinen bu döneminde ortaya çıkan doğru önderlik üstün bir çaba sergilemesine rağmen egemen sınıfların ihanetine uğradı ve yenildi. Bu yenilginin nedenlerini yine Poladyan'dan aktaralım:

"Babek'in durumu şiddetli çatışmalardan sonra, özellikle de bölge feodallerinin sınıfsal üstünlüklerini savunarak can ve mal güvenliğini isteyerek (Halife ordularının komutanı olan) Afşin'in tarafına geçmeleri veya tarafsız bir pozisyon izlemeleri sonucu bozulmuştur. Bu tür feodallerden biri de Şahi Davraş (Tebriz) kalelerinin hakimi Muhammed İbn Al Bais'tir. Halifeye bağlılığını bildiren Al Bais, aralarında İsm Al Kürdi'nin de bulunduğu Babek'in yandaşlarının esir edilmesini ve ordularının yok edilmesini haince planlamıştır.

(Arap tarihçisi, bn.) Al Yakubi, (hain) Al Bais'in, Marand hakimi (Babek'in yandaşı) İsm Al Kürdi'nin kızıyla evlendiğini, kayınbabasını ve onun yanındakileri evine çağırdığını, sarhoş oluncaya kadar yedirip içirdiğini, geceleri de onları Şahi Kalesi'ne taşıttığını, daha sonra (halife, bn.) Al Mutasim'e teslim ettiğini bildirir. (Arap tarihçileri, bn.) Al Tabari ve İbn Al Asir, bu konuda daha etraflı bilgi vermektedir. 'Bir gün, Babek, İsm (Al Kürdi) adındaki komutanlarından birinin atlı müfrezesiyle (İbn Al Bais'e) yollar. İsm (Al Kürdi), İbn Al Bais'in evinde geceler. Adete göre yukarıya çağrılır. Müfrezesini aşağıya (alt kata) bırakır. Onun çevresindeki güvenilir adamları da yukarıya davet edilir. O yukarı çıkar ve diğeri (İbn Al Basis, A.P.) onları doyurur ve şarhoş oluncaya kadar şarap içirir. Sonra İsm (Al Kürdi)'ye saldırır, fakat yalvarmalarına acıyarak affeder. Onun yanındaki adamları ise öldürür. Al Bais, (İsm'a, A.P.) yukarıya adamların tek tek çağırtır ve gelenin boynunu kestirir ve aşağıdakiler durumu anlayamaz ve kaçamazlar.

Al Bais, İsm'i Al Mutasim'e gönderir. Al Mutasim, İsm'e, Babek'in ülkesini sorar. O da yolları ve onun nasıl savaştığı hakkında bilgiler verir. Al Mutasim, İsm'i zindana attırır. İsm, Al Bais (Halife, 842-847) tahta geçinceye kadar orada kalır." (age, s. 46)

İç içe gelişen korkunç bir ihanet çemberi örneği sergilenir burada. Birbirini ihanete çekme, hainlerin en tipik özelliklerinden biri olarak bir kez daha sergilenir. Al Bais, Hürremitlere ihanet ediyor ve karısının babası, Al Kürdi'yi tuzak kurarak ihanete çekiyor. Al Kürdi, canını kurtarmak için önce kendi adamlarına, sonra Babek'e ihanet ediyor. İhanetin kapsamı ve derinliği akıllara durgunluk verecek boyutlara ulaşıyor. Kendi kişisel çıkarlarını korumak veya canını kurtarmak için bir halkın kaderini satmak, onbinlerce, hatta yüzbinlerce insanın ölümüne yol açmak ihanetin karakteristik özelliğidir.

Al Kürdi'nin verdiği bilgiler doğrultusunda harekete geçilmiştir.

"Hürremitlerin durumu giderek daha da kötüleşmiştir. Birkaç çatışmadan sonra 837'de Afşin, Hürremitlerle acımasızca savaşmış, Babek kaleden yeraltı geçidini kullanarak Bizans'a kaçmış, Aras Nehri'ni geçerek bölge feodallerinin ve halkın, çeşitli baskılar ve seferlerden dolayı kendisine düşman olduğu Doğu Ermenistan'ın dağ bölgelerine gelmiştir. Ermeni prenslerinden İbn Sümbet (Simbat) onu yakalamış ve Afşin'e vermiştir. Babek, halife Al Mutasim'in onu idam ettirdiği Samara'ya göndermiştir." (age, s. 47)

Böylece soylu bir direniş daha ihanetler yüzünden yok edilir.

Ancak ihanet bununla yetinmez; aynı dönemde sömürgeciliğe ve zulme karşı gelişen birçok Kürt isyanının bastırılmasında hizmet verir efendilerine. Bunlardan birisi de 838-839 yıllarında, Cafer İbn Faharkas önderliğindeki isyandır.

"Kürt isyanının bastırılmasını Araplar, Al Mutasim'in iktidarda olduğu dönemdeki altı olaydan (bazılarına göre sekiz, A.P.) biri sayarlar. Onlar bu isyanın önderi Cafer'in adıyla, Babek'in, Taberistan asi prensi Mazyar'ın adını birlikte anarlar... Halife onu tutuklattı, idamından sonra cesedini Babek ve Mazyar'ın cesedleriyle birlikte çarmıha gerdirdi." (age, s. 47)

Kürt hainleri yalnız Kürt direnişlerine ihanet etmekle kalmıyor, diğer yoksul ve köle halkların mücadelelerine de ihanet ediyorlar. Babek İsyanı sonrası gelişen en güçlü isyanlardan Zinc hareketi de yer yer Kürt hainlerinin ihanetine uğradı. Bu hainlerden biri olan Azadmard ihanet ve döneklikte sınır tanımayan bir örnektir. Zincler, köle tüccarları tarafından Zanzibar Adası'ndan alınmış, adanın adından dolayı Zinc ya da Zenci denilmiş siyah kölelerdir. Bunların bir kısmı daha sonra özgürleşmişlerdir.

Birlik Kyakser'in ölümünden sonra zayıflamaya başlamış ve devleti ayakta tutan sınıflar desteklerini yavaş yavaş çekmişlerdi. Yani Harpagos'ta simgelenen ihanet, aslında egemen sınıflarda başlayan potansiyel ihanetin dışa vurumuydu.

Zincler isyanın başında Huzistan yöneticisi Muhammed İbn Ubeydullah (Azadmard) Al Kurdi adlı bir Kürt feodali ile ittifak kurarlar.

"Al Kürdi, Zinclere yardım edeceğine söz vermiş, onun müfrezeleri de isyancıların müfrezeleriyle birlikte kuvvetli bir direnişle karşılaştıkları Barban kabilesinin Kürtlerine saldırmışlardır." (age, s. 52)

Burada birinci ihanet; Azadmard, Zinclerle birlikte Kürtlere saldırıyor.

Gelelim ikinciye:

"Çarpışma sırasında Muhammed İbn Ubeydullah'ın (Yani Azadmard'ın) müfrezeleri savaş alanını birden terk etmişlerdir. Büyük kayıplar veren Zincler yenilmişler ve kaçarak kurtulmuşlardır.

Tarihçilerin materyallerinden bu saldırının planını Muhammed İbn Ubeydullah'ın (yani Azadmard'ın) önceden hazırladığı anlaşılmaktadır. Ubeydullah, Zinclerin kaçışı sırasında geriden onlara saldırmaya karar vermiştir. Onun müfrezeleri planladığı gibi Zinclere saldırmış ve onları yağmalamıştı. (...) İsyancıların başları Al Kürdi'yi ihanetinden dolayı suçlamıştır ve onu kınamıştır. (...) Ve onun gaddarca cezalandırılacağını bildirmişlerdir."

İhanetinin cezasız kalmayacağını anlayan Azadmard, bu sefer de halifeye ihanet ederek Zinc önderinin adını bütün camilerdeki hutbelerde okutacağını söylemiş ve okutmuştur. Azadmard'a sınır yok. Ancak yine de yakasını kurtaramayacaktır.

"Zinclerin amacının halifeliğe karşı mücadelede Huzistan sakinlerini kazanmak olduğunu, fakat kendi çıkarlarını korumak isteğinde olan bölge feodalleri sayesinde bunun yararsız olduğunu söylemek zor değildir. Bu tür feodallerden biri resmi olarak Zinclerin önderinin uydusu ve müttefiği olan (ama) gizlice onlardan kurtulmaya çalışan (...) Al Kürdi'dir. Böylece 880-881'de halifelik orduları Zincler üstünde üstünlük sağlamışlardır. Kendi güvenliğini sağlamak isteyen Al Kürdi'de onlara yakınlaşmıştır. Fakat kendini Safarridlerin uydusu olarak gören, Muhammed İbn Ubeydullah (Yani Azadmard), istikrarsız politikaları yüzünden cezalandırılmıştır." (age, s. 52-53)

İhanet bir yaşam biçimi haline getirilmiştir Kürt egemen sınıfı tarafından. Çıkarları zedelendiğinde isyan ve daha sonra çıkarlarına uygun düştüğünde ihanet etmek adeta bir gelenektir. Zaman zaman gerçek önderlikler ortaya çıksa da, bunların başarılı olmaları diğerleri tarafından engellenebiliyordu. Örneğin 906 yılında Hezbaniye aşiretinin başlattığı isyan önce büyük başarılar kazanmış ve halife ordularını bozguna uğratmıştı, ama daha sonra gerileme başlayınca ihanet hortlamış ve yenilgi gelmişti.

"906 yılında Mehmet Bin Hilal'in reisi bulunduğu Hezbaniye aşireti harekete geçti. Mehmet Bin Hilal yönetimindeki Kürtler Musul yakınlarına kadar geldiler. Bunları Musul valisi Ebul Hecca karşıladı. Yapılan savaşta Ebul Hecca yenildi, Musul'a çekildi. Halife Muktedibillah yeni güçler gönderince Ebul Hecca yeniden harekete geçti. Halife güçlerinin üstünlüğü karşısında Kürtler dağlara çekildi. Buradan da Azerbaycan'a geçtiler. Mehmet Bin Hilal Kandil Dağı'nda yalnız kaldı. Ebul Hecca onun bulunduğu yeri kuşattıysa da yakalamayı başaramadı. Ebul Hecca bu kez çevresindeki Kürt aşiretlerini çembere aldı. Bunun üzerine Kürtler teslim olacaklarını bildirdiler. Mehmet Bin Hilal'i rehin alarak gönderdiler. Mehmet Musul'da öldürüldü. Sonuçta Kürtler teslim olmak zorunda kaldı." (M. E. Zeki, Kür-

distan Tarihi, s.51-52)

Kürdistan tarihinde istisnalar dışında savaşarak yenilgi yoktur diyebiliriz. Bölgenin en dayanıklı, en savaşçı halkı olarak haklı bir ünleri vardır. Bölgede kurulan bütün devletler ordularına Kürtleri almaya büyük özen gösterir, bununla savaşta zaferi garantilerlerdi. Tarihin her yerinde bunun derin izlerini görmek mümkün. Ancak yukarıdaki örnekte de görüldüğü gibi, Kürdü yenen yine Kürt oluyor, ama başkalarının hesabına. Bundan daha trajik bir durum olabilir mi? İhanet, Kürt halkının iyileşmeyen yarası olmaya devam ediyor.

Mehmet Bin Hilal'in yenilmesinin ardından Hezbaniye aşireti yeniden ayaklandı. Bu kez Daysam İbn İbrahim Al Kürdi önderdir. Oldukça başarılı olan Daysam bir Kürt hükümeti kurmayı başardı. Fakat ihanet onun da yakasına yapışmakta gecikmedi. Önceden çok güvendiği veziri Abul Kasım İbn Djacar ona ihanet ederek, Daysam'ın düşmanı Arap Salaridler hanedanlığının kurucusu Muhammed İbn Musafir yanında yer almış ve onun veziri olmuştur. Daha sonra Daysam'ın yenilmesi için entrikalar çevirmeye başlamıştır. Başlayan savaşta Daysam'ın ordusunda bulunan Deylamitler ve bir bölüm Kürt, Daysam'a ihanet ederek düşman saflarına geçer ve bu yüzden Daysam yenilgiye uğrar. Daha sonra Daysam'a ihanet eden veziri bu kez de Musafir'e ihanet ederek Daysam'ın yanında yer alır. Değişen durum üzerine savaş yeniden başlar ve Daysam bu kez de diğer vezirin ihanetine uğrar ve yenilir.

Tarih, Kürdistan'a hep acımasız ve adaletsiz davranmıştır. Direnmek için tarihe yaslanmak isteyenler, bataklık ve ihanetten başka bir şey görememiştir. Adeta iğne ucuyla kuyu kazar gibi. Tarihten direnmeyi çıkarmaya çalışanlar, eğer sabırla aramayı sürdürürlerse, bir süre sonra göreceklerdir ki, aslında üzeri ihanet ağıyla, betonuyla, toprağıyla kapatılmış muhteşem bir halk direnişi, tarihi vardır.

"Tebriz önlerinde şiddetli çarpışmalar oldu. Kürtler yeniden yenildiler. Daysam da şehre çekildi. Geceleyin kale duvarını yıktı ve askerleriyle birlikte Ardebil'e kaçtı. Şehrin muhasarasını kaldırmayan Marzbah da Ardebil'e yollandı. Burada kendi veziri Abu Abdullah Nuaymi'nin ihanetinden dolayı Daysam ele geçirildi ve Tarom (tarım) bölgesindeki hapishaneye kondu." (A. Poladyan, 7-10 yüzyılda Kürtler, s.85)

Ancak 7 yıl hapiste kalan Daysam serbest bırakılıyor ve Kürtler üzerindeki etkisi bilindiğinden Saleridler için Kürtler'den bir ordu kurması isteniyor. Daysam orduyu kuruyor, ama başına kendisi geçip yarım kaldığı yerden savaşa devam ediyor. Çeşitli çarpışmalardan sonra başarılı olamıyor ve Ermenistan'a kaçıyor.

"(Arap tarihçi-bn.) İbn El Asir, Marzba'nın (Daysam'ı) Ermenistan'da ele geçirdiğini, bundan sonra onu Azerbaycan'a gönderdiğini, gözlerini kör edip bir hapishaneye kapattığını, Marzaba'nın ölümünden sonra, Daysam'ın intikamından korkan, adamları tarafından öldürüldüğünü yazar. (Agy, s.67)"

Direnişler yenilgiler ve en önemlisi de ihanetler yüzünden 250 yıllık uğraştan sonra İslamiyet Kürdistan'a tamamen hakim oldu. Kan, gözyaşı, acı, soykırım Kürdistan halkının ayrılmaz bir parçası haline geldi. Kürt egemenlerinin kişisel çıkarları yüzünden Arap sömürgeciliğiyle işbirliği yapmaları Kürt halkının derinlerden gelen başkaldırılarının ezilmesinin ana etkeni oldu. Seyit, mir, emir, şeyh gibi rütbeler alarak Arap ajanlığına soyunan Kürt egemen sınıflarının zaman zaman halifeye karşı geldikleri de olmuştur. Bu karşı gelmeler çok ikiyüzlüce ve alçakça gündeme getirilmiş ve yalnızca kişisel çıkarlara dayalı olmuş, şantaj amacıyla Kürt halkının direnişlerini kullanmış, istediklerini elde edince de halkı gözlerini kırpmadan kaderiyle başbaşa bırakmışlardır. Sayılı olarak ortaya çıkan gerçek önderlikler ise yine bu hain kesimlerin ihanetleri sonucu yenilmişlerdir.

Buna yine Arşak Poladyan'dan bir örnek verelim:

"Halifelik içinde oluşan verimli politik konumdan yararlanan Kürt feodal aristokrasisi 10 yy.'ın başlangıcından itibaren bazı bölgelerde bölünme (kendi iktidarına) eğilimini ortaya koymaya başladı. Bu eğilimi İsfahan'ın Kürt yöneticisi Abdullah İbn İbrahim Al Masmai ortaya koymuştur. Eldeki materyaller bu kişinin 908 yılında İsfahan bölgesi köylerinden birinde, diğer halkların temsilcileri ve yaklaşık on bin Kürt'ten destek aldığı bir isyanı organize ettiğini göstermektedir."

Bağdat sarayı isyanı bastırmak için beş bin asker gönderiyor. Ancak çatışma çıkmıyor. Halife Al Muktadir'in sekreteri anlaşma teklif ediyor. Al Masmai bu teklifi kabul ediyor.

"...Daha sonra onlarla birlikte Bağdat'a gelmişler ve halifenin huzuruna çıkmışlardır. Halife bu konuda görüşünü bildirmiş ve Abdullah İbn İbrahim (yani Al Masmai-bn.) ve onun oğluna hediyeler vermiştir. Bu da kendi sınıf çıkarlarını ve görevini korumak isteyen Kürt feodali Abdullah'ın isyancıları dağıttığını ve kurban vermeden barış içinde isyanı sona erdirdiğini doğrulamaktadır. Herhalde 910 yılında, o Fars ve Kerman'ın yöneticiliğine atanmıştır." (Agy, s.61)

Yorum getirmeyecek kadar alçakça bir tavır sergilenmiş ve direnmek isteyen halk, kan imparatorluğu olan halifeliğe teslim edilmiştir.

"Kürtler Arap hakimiyetine girdikleri feodal dönemde de, daha az işgal, istila ve yabancı egemenlik biçimine tanık olmadılar. Köleci dönemde, hiç olmazsa ideolojik olarak milli kalabilen ve bir milli direnme ideolojisi görevini gören (Zerdüşt) dininin ortadan kaldırılmasıyla Kürtler manevi alanda da yabancı işgale uğradı. İslamlık, Kürdün beyninde ve yüreğinde milli inkarı hazırlayan ve kaleyi içten fethetme rolü oynayan bir 'Truva Atı' gibidir. Düşünce ve duygu alanında günümüze kadar etkisini duyuran İslamlık, Kürdistan'ı her işgal edenin elinde aynı rolü oynamıştır. Mezhepler ve tarikatlarıyla yerli ve yabancı feodallerin elinde sömürüyü gizleme aracı haline gelen İslamlık, Ortaçağdan günümüze kadar Kürtlerde milli direnme ruhunu öldüren en büyük ideolojik araçtır." (Kürdistan Devrimi'nin Yolu, s.10-11)

Yaptığımız bu altıntı, yukarıda kısaca da olsa açmaya çalıştığımız İslamiyet olgusunun Kürdistan toplumuna nasıl yansıdığını ve gelecekte Kürdistan toplumunda nasıl ifade bulacağını formüle etmektedir.

Mervaniler

Kürtler, beyni ve yüreğiyle fethedilmiştir. Artık istenilen her şey ona verilebilir veya alınabilir. Tarih durmuyor ve geriye dönmüyor. Ve öte yandan Kürt toplumu üzerine bütün ağırlığıyla çökerken, yeni var olma imkanlarını da açıyor. 10. yüzyılın sonlarında tarih Kürtlere küçük bir kapı araladı.

9. yüzyıl Arap egemenliğinin zayıfladığı, bunun dışında büyük tehlike sayılabilecek bir gücün Ortadoğu'da bulunmaması Mezopotamya, Anadolu ve İran'da yeni küçük devletlerin ortaya çıkmasına elverişli imkanları yarattı. Önce zorla Müslümanlaştırılan egemen sınıfların Araplaşmayı kabul ederek, işbirlikçileşmesinden sonra, Kürt halkı tarihsel akışını farklı kanallarda sürdürmeye başladı. Özde Kürt, biçimde Arap-İslam bir yaşam tarzı oluşturan Kürt egemenleri oluşan bu tarihsel boşluk esnasında beyliklerini büyüterek devletleşme yolunu tuttular. Bazıları devlet öncesi konumuna kadar gelmelerine rağmen, Mervani beyliği bunları aşarak Diyarbakır ve Silvan merkezli bir devlet oluşturdu. Yaklaşık 100 yıl yaşayan bu devlet sonunda ihanet yüzünden yıkıldı.

1071'de Malazgirt'te Selçuklu-Bizans Savaşı'nda Mervani egemenleri Kürt halkına tam bir ihanet sergilediler. Malazgirt Kürt halkının daha sonraki kölelik çemberinin giriş kapısı oldu. Halka iyice yabancılaşan ve ihanet içinde yüzen egemen sınıf salt kendi egemenliğini sürdürebilmek uğruna halka karşı istilacısmürgeci güçlerle işbirliği yaparak Selçuklu sultanlarının Kürdistan'a girmesine önayak oldular.

İktidar kavgaları için sayısız ihanetler yapıldı. Ancak ihanet egemen sınıfın karakterine hakim olduğundan düşman güçlerle ilişkilerini hiç kesmediler. Hatta kendilerini Kürt'ten çok Arap sayarak, Araplaşmayı bir onur payesi, bir üstünlük gerekçesi saydılar, isimlerini bile Arapça olarak değiştirdiler. Örneğin Kadı Ebu Abdullah, Hüseyin Bin Feleme, El Mali ya da Ebu Nasr Mibetullah, Bin Cercur, Eş Şazi, El Meşriki gibi Kürtlerle en küçük bir ilgisi bulunmayan isimleri kullandılar. Kürt dilini hor görüp Arapçayı yeğlediler.

Bu devletin en önemli özelliği dönemin dengeleri üzerine oturmasıydı. Bu yüzden gelişme şansı fazlaydı. Devleti ilk kuran Bad Bin Dostık'ın gelişmeye ve devleti Kürdistan'a yaymaya dönük politikaları oldukça başarılı oldu. Ancak bir talihsizlik sonucu savaşırken ölmesi üzerine yerine geçenler aynı başarıyı gösteremediler ve iktidar kavgaları yolunu açtılar. Bu kavgalar içerisinde sık sık katletmeler yaşandı. Bad'ın yerine geçen Ebu Ali Hasan, dönemin ticaret burjuvazisi sayılabilecek Silvan tüccarlarını ve şehir halkını şehirden attı ve bir bölümünü de öldürttü. Devletin ilerde üzerinde gelişeceği sınıfı böylece safdışı ederek ülke ekonomisini zayıflattı. Bunun ardından en güvendiği veziri Mem'in oğlu Şero tarafından ihanete uğradı ve öldürtüldü. Şero'nun işbirliği yaptığı Abdülber ise kendi eliyle Amed emiri yaptığı kayınbabası İbni Dimne tarafından öldürtüldü. Ama Şero ihanete doymuyordu. Ebu Ali Hasan'ın yerine iktidara getirdiği Ebu Mamur'a da ihanet etti. Bu kez cinayeti başkasına bırakmadı ve bizzat kendi eliyle gerçekleştirdi. Bu cinayeti oğlu Ebu Felyus ile birlikte tasarlamış ve birlikte işlemişlerdi. Yani ihanet babadan oğula geçiyordu. Şero ve oğlu, Mamur'un kardeşi Nasr'ı da öldürüp iktidara egemen olmak istediler ama başaramadılar. Nasr'ın güçlendiğini ve kendilerinden hesap soracağını anlayınca Rum kralına mektup yazıp ülkeyi ona teslim edeceklerini bildirdiler. İhanet giderek tırmanıyordu. Halk Şero'nun yazdığı mektubu öğrenince ayaklanıp, Şero'nun oğlunu öldürdü, ancak Şero'ya dokunmadılar. Şero onları yatıştırmayı başarmıştı. Nasr, Silvan'ı kuşatıp Şero'yu isteyince direndiler ve Şero'yu vermediler. Bir yıla kadar süren direnmeden sonra Nasr Şero'ya dokunmayacağını söyleyerek şehre girdi ama hemen ardından Şero'yu tutuklatıp, adamlarıyla birlikte, kardeşinin öldürüldüğü yerde astırdı.

Ancak ihanet bir gelenek olarak egemen sınıf içinde sürüp gidiyordu. İktidar kavgasının temel yönetimi ihanet üzerine kuruluydu. İhanetin her türlüsü son derece olağan bir şekilde kullanılıyordu. Bu yüzden devlet giderek halktan tecrit olmaya ve küçülmeye başladı. Başlangıçtaki güçlü gelişme, giderek bir güçsüzlüğe varmıştı. Mervanilerle Selçuklular arasında başlangıçta büyük güç farkları yoktu ve gelişme dinamiği açısından Selçuklular daha geriydi. Ancak 1071'e gelindiğinde Selçuklular giderek büyüyüp gelişirken Mervaniler daralmıştı. Önceleri Selçuklu Sultanı Tuğrul'la girilen ilişkiler ve zaman zaman haraç ödemeler, Tuğrul'un yerine geçen Alpaslan döneminde daha da gelişerek sürdü. Anadolu'ya açılmak isteyen Selçuklular karşılarında Bizansı buldular. Üstelik ondan önce Mervaniler vardı. Fakat Mervaniler korkakça davranarak Alpaslan'a karşı çıkmadılar. Mervanilerin kendiliğinden tehlike olmaktan çıktığını gören Selçuklular, Bizansla savaşa hazır hale gelmişti.

1071'de Malazgirt'te Selçuklu-Bizans Savaşı'nda Mervani egemenleri Kürt halkına tam bir ihanet sergilediler. Malazgirt Kürt halkının daha sonraki kölelik çemberinin giriş kapısı oldu. Halka iyice yabancılaşan ve ihanet içinde yüzen egemen sınıf salt kendi egemenliğini sürdürebilmek uğruna halka karşı istilacı-sömürgeci güçlerle işbirliği yaparak Selçuklu sultanlarının Kürdistan'a girmesine önayak oldular. Malazgirt Savaşı'nda ise kendi askeri güçlerini Alpaslan'ın eline vererek Bizans'ın yenilgisini sağladılar. Ancak Alpaslan'dan çıkar beklerken kedi egemenlikleri altındaki önemli ticaret şehirleri olan Malazgirt ve Ahlat da ellerinden çıktı ve Selçuklulara geçti.

Malazgirt'ten sonra Mervaniler başaşağı gitmeye başladı. Kendi saltanatlarını sürdürmek için bir yandan Halifelere, öte yandan Türklere durmadan tavizler veren ihanet içindeki Kürt egemenleri, giderek Selçuklu sultanlarının uşakları durumuna geldiler ve egemenliklerini kaybettiler. Böylece tarihin Kürt halkının önüne çıkardığı bu tarihsel fırsat da egemen sınıfların işbirlikçi ve ihanetçi karakteri yüzünden kaçırılmış ve parlayan Kürt yıldızı yeniden sönmüştür.

Tarihin bu parantez döneminde Kürtlerin başarılı olamamaları yüzünden giderek Mezopotamya ve Anadolu, Türklerin egemenliği altına girdi. 13. yüzyılda başlayan barbar Moğol istilaları uzun bir dönem bölgeyi yangın yerine çevirdi. Tarih adeta öç alıyordu. İlkel toplumun barbarlık aşamasında yaşayan Moğollar, çok uzun zaman tarih dışına itilmenin verdiği öfke ve kinle uygarlığın en geliştiği bu alanı taş üstünde taş bırakmayacak kadar yakıp yıktılar. Bölge yüzlerce yıl geriye gitti. Ekonomi harap oldu, nüfus yarıya indi. Moğolların adeta bir neşter gibi dünyanın bu iltihaplanmış bölgesine inmesi, önceleri büyük bir halsizlik verdiyse de, Moğolların nefeslerinin kesilmesi üzerine, yeni bir atılımla gelişmeye başladı. Onlarca beylik ya da devletçikler kuruldu. Ticaret ve ekonomi hızla gelişip Avrupa'nın önüne geçti. Moğol istilasından bitap düşmüş olan Bizans, imparatorluk alanlarının birer birer elinden çıkmasını seyretmekten başka bir şey yapamadı.

İşte yeniden yakalanan bu tarihsel kesitte Kürtler de önemli gelişmeler kaydetti. Botan ve Bitlis merkezli devletçikler kurup genişleme eğilimi gösterdiler. Bilim, kültür-sanat ve ekonomide başarılı eserler yarattılar. Üstün savaş güçleriyle her zaman yeğlenen müttefikler ya da dokunulmaması gereken güçler olarak kabul gördüler.

Türkler bu dönemde de Kürdistan'a fetih hareketleri düzenlemelerine rağmen başarılı olamadılar. Sınır bölgelerinde kurdukları bazı küçük beylikler ve devletçikler de giderek Kürtleştiler ve yıkıldılar. Akkoyunlular, Karakoyunlular, Artukoğulları bunlara örnek verilebilir.

İskender'den sonra bu kez de Roma dalgası geldi. Roma'nın gelişi hepsinden daha kalıcı ve korkunç yıkımlara yol açtı. İskender'den sonra kendilerini toparlayan Persler yeniden bir devlet kurdular. Sasaniler ile Romalılar kendi aralarında Kürdistan'ı yüzyıllarca süren savaşlarının temel alanı haline getirdiler. Bu döneme kadar egemenlik altında da olsa halklaşmayı sürdüren Kürtlerin bu çabası kesintiye uğradı. Kentlerde yaşayanlar köleleştirildi; dağlara çekilenler ise uygarlaşmaktan uzak kaldılar. Bu dönemde de yine egemenler ikili oynamayı ve ihanet durumunu sürdürmeyi tercih ettiler.

GERİLLANIN VURUŞLARI KÜRDİSTAN'I ÖZGÜRLEŞTİRİYOR HALKI İKTİDARLAŞTIRIYOR

25 Eylül 1993

■ Batman'da kontra elemanlarının silahlı saldırısına uğrayan yurtseverlerden **İsa Güneş** ölürken, Fahri Yıldırım da ağır yaralandı.

■ Gerillaların Ağrı Dağı'nda TC güçlerine attıkları pusuda 11 asker öldürüldü, 20 asker de yaralandı.

■ Gerillaların Genç'in Modan köyüne düzenledikleri baskında 3 ajan cezalandırıldı.

■ Kızıltepe'nin Yedikardeş köyü imamı **Mahmut Öztürk** TC güçleri tarafından katledildi.

■ Gerillaların İdil'in Xirabê Rapin köyü yoluna döşedikleri mayına basan 2 korucu yaralandı.

■ Gerillaların Pervari'nin Benêhe köyü yoluna döşediği mayına çarpan 1 askeri aracın içindeki 7 asker öldü.

■ Gerillalarca Çukurca'ya bağlı Betrot köyü yoluna döşenen mayına çarpan askeri aracın içindeki 1 asker öldü, 1 asker de yaralandı.

■ Elbistan'ın Yazıtopallı köyünde düşman güçleriyle gerillalar arasında çıkan çatışmada 1 subay öldürüldü, 23 asker de yaralandı.

26 Eylül 1993

■ Şemdinli'ye bağlı Govende ve Geliye Basya bölgelerinde TC güçleriyle KDP'lilerin ARGK güçlerine karşı başlattıkları operasyonlarda 40'a yakın düşman askeri öldürüldü. Çatışmada **Kemal (Şırnaklı)** kod isimli gerilla da şehit düştü.

■ Gerillaların Çukurca'nın Kaşurî mıntıkasındaki Serbesta Karakolu'na yaptıkları baskında 12 asker öldürüldü. 3 adet G-3, 1 adet roketatar ve çok sayıda askeri malzemeye de el konuldu.

■ Gerillaların Batman'da belediyeye ait bir şantiyeye yaptıkları baskında, 3 asfalt yapım makinesi yakılarak imha edildi.

■ Hilvan'da gerillalarla TC güçleri arasında çıkan çatışmada, çok sayıda düşman askeri öldürülürken, **Mehmet Yetkin** adlı gerilla da şehit düştü.

■ Palu'nun Züver köyünde TC ile işbirliği yapan 1 ajan, gerillalar tarafından cezalandırıldı.

■ Mardin'de **Kadir Elmas** adlı yurtsever, kontra elemanları tarafından katledildi.

■ **Mahmut Demir** (35) adlı yurtsever, İdil'e bağlı Çığır köyünde korucular tarafından katledildi.

■ Gerillaların Uludere'nin Meydan Karakolu'na düzenledikleri baskında 14 düşman askeri öldürülürken, 3 gerilla şehit düştü, 5 gerilla da yaralandı. Baskında 1 adet MG-3, 2 adet B-7, 6 adet B-7 roketi, 7 adet lav silahı, 2 adet dürbün, 1 adet G-3 roketi, 3 adet çanta, 11 adet G-3 şarjörü, 2818 mermi, 6 adet M-18 roketi, 1 adet el telsizi ele geçirildi.

■ Gerillalar Kars-Kağızman'da düşman güçlerine attıkları pusuda, 5 özel tim elemanı öldürüldü.

■ Ağrı'nın Eleşkirt ilçesinde gerillalar ile TC güçleri arasında çıkan çatışmada 11 asker öldürüldü.

27 Eylül 1993

■ Gerillalar Silvan ilçe merkezinde kaymakamlık ve polis lojmanlarını ağır silahlarla taradılar.

■ Gerillaların Çukurca'nın Tuxubê köyü yoluna attıkları pusuda 1 korucubaşı ve 2 korucu öldürüldü.

■ Gerillaların Silopi'ye bağlı Mağara mıntıkasında döşediği mayına çarpan 1 tank imha oldu.

■ Kaşuri-Habur yoluna döşenen mayına basan 2 korucu öldü, 2 korucu da yaralandı.

■ Kiğı'nın Yedisu nahiyesi yolunda düşmana ait bir karakolu inşa etmekte olan 2 kişi öldürüldü, 1 kişi de yaralandı. İnşaata ait 1 kamyon da gerillalar tarafında yakıldı.

■ Silvan'da 2 kontrabaşı, gerillalar tarafından öldürüldü, 3 kontra da yaralandı.

28 Eylül 1993

■ Gerillalar Cizre'nin Basıskê köyüne yaptıkları baskında 4 korucu ve 3 kontra elemanını öldürdüler.

■ Eruh'a bağlı Fındıklı Taburu çevresine gerillalar tarafından döşenen mayına basan 1 astsubay ağır yaralandı.

■ Gerilalarca Pervari'nin Mixêz su şebekesi etrafına döşenen mayınlara basan 2 asker yaralandı.

■ Gerillaların Şirvan'da TC güçlerine attıkları pusuda, 3 asker, 1 korucu öldürüldü, 2 asker de yaralandı.

■ Gerillaların Yedisu-Peri vadisinde düşman güçlerine attıkları pusuda 1 cemse imha edildi. Düşman eylem sonrası **Ahmet** adlı bir yurtseveri katletti.

■ Dersim'de gerilla saflarına sızan bir ajan, 3 gerillayı katletti. Katledilen gerillaların isimleri şöyle:

İbrahim Halil Çiftçi (Sinan) Karakoçan-Yalancı köyü, 1962, 1985'te saflara katıldı, manga komutanı; **Gültekin Çelik (İbrahim)** Mazgirt-Akpazar-Güneşdere köyü, 1972, 1992'de katıldı; **Ayhan Beyaztaş (Şoreş)** Keban, 1968, 1993'te katıldı.

■ Şenkaya ilçesini basan gerillalar, 4 özel tim elemanını ve 14 polisi öldürdü. Çatışmada 9 asker de yaralandı.

29 Eylül 1993

■ Bingöl'ün merkezinde bir odun deposu ve karayollarına ait 2 iş aracı gerillalar tarafından yakıldı. Eylemde 1 adet el telsizine de el konuldu.

■ Gerillalarca Sason'a bağlı Tûtê köyü korucularına atılan pusuda, 3 korucu öldürüldü, 1 korucu da yaralandı.

■ Dersim'de düşman güçleriyle gerillalar arasında çıkan çatışmada 2 asker öldürüldü.

■ Gerillalar Bismil ilçe merkezinde 1 kontra elemanını cezalandırdılar. Müdahaleye giden TC güçleriyle çıkan çatışmada 2 gerilla şehit düştü.

■ Kozluk'a bağlı Beşkonak köyüne baskın düzenleyen gerillalar, 7 korucuyu öldürdüler, 3 korucuyu da yaraladılar.

■ Gerillaların Ovacık, Hozat ve Çemişgezek üçgeninde operasyon düzenleyen TC güçlerine attıkları pusuda 2 asker öldürüldü.

■ Gerillaların Ovacık'a bağlı Rengül Karakolu'na düzenledikleri saldırıda, 3 asker öldürüldü, 10 asker de yaralandı.

■ Gerillaların Uludere-Becûhê yoluna döşediği mayına basan 1 korucu yaralandı.

■ Gerillaların Uludere-Şıvêt yoluna döşediği mayına çarpan 1 askeri araçta bulunan 1 asker öldü, 1 asker de yaralandı.

■ Genç'te 4 gerilla TC güçlerinin eline esir düştü.

30 Eylül 1993

■ Gerillalarca Solhan'ın Farxo köyü yoluna döşenen mayınlara basan 5 korucu yaralandı.

■ Şirvan'ın Gözlüce köyüne baskın düzenleyen gerillalar 1 korucuyu öldürdüler, 1 korucuyu da yaraladılar.

■ Gerillaların Kiğı'nın Yedisu nahiyesine bağlı Ayanoğlu Jandarma Karakolu'na yaptıkları baskında 1 asker öldürüldü, 1 asker de yaralandı. 1 adet G-3 silahı ele geçirildi.

■ Bingöl'de, gerillalar ile TC güçleri arasında çıkan çatışmada 1 asker öldürüldü, 1 asker de yaralandı.

■ Gerillalar Pervari'nin Mixes köyü yoluna döşediği mayına basan 4 asker ve 3 korucu öldü, 1 astsubay da yaralandı.

■ Gerillaların Uludere'nin Sêgırık köyü yoluna döşediği mayına basan 1 korucu öldü, 1 korucu da yaralandı.

■ Gerillaların Eruh'un Tolika Memira mevkiinde düşman güçlerine attıkları pusuda 17 asker öldürüldü, 1 gerilla da şehit düştü.

■ Hizan'da, gerillalar ile düşman güçleri arasında çıkan çatışmada çok sayıda düşman askeri öldürüldü, 1 gerilla da şehit düştü.

■ Gerillaların Kozluk'un Bekonak köyüne yaptıkları baskında 11 korucu öldürüldü, 7 korucu da yaralandı.

■ Mutki'nin Kavakbaşı nahiyesinde gerillalar elektrik trafosunu imha ettiler.

■ Genç'e bağlı Şatos yoluna gerillaların attıkları pusuda 2 cemse imha edildi.

■ Gerillalar Diyarbakır-Elazığ karayolunu keserek kimlik kontrolü ve propaganda yaptılar. Kontrolden kaçmak isteyen 1 polis öldürüldü. Ayrıca TC'ye ait 1 ambulans da ateşe verildi.

■ Gerillaların Diyarbakır-Maden yolunda TC güçlerine attıkları pusuda 2 cemse imha edildi, 2 asker de öldürüldü.

■ Lice-Rezan Karakolu'nun köprüsü ve elektrik direkleri gerillalar tarafından imha edildi.

■ Dicle'ye bağlı Şêx Melle köyü korucularının 6 yakını, gerillalar tarafından esir alındı.

■ Dersim'in Gömmemiş köyünde 1 kontra elemanı gerillalar tarafından cezalandırıldı. Kontraya ait 1 tabancaya el konuldu.

■ Çaldıran'ın Gulzêr Karakolu'na yapılan gerilla baskınında 1 subay ve 2 asker öldürüldü.

1 Ekim 1993

■ Yüksekova ilçesi merkezinde TC güçlerinin halkı rastgele taraması sonucu 4 kişi öldü, 2 kişi de yaralandı.

■ Gerillalar Sason'da TC'ye ait resmi kurum ve kuruluşları ağır silahlarla taradılar.

■ Gerillaların Ağrı Dağı'nın Lacik Mevkiinde TC güçlerine attığı pusuda, 18 asker öldürüldü, 3 astsubay ve 1 asker de yaralandı.

■ Kurtalan'da TC güçleriyle gerillalar arasında çıkan çatışmada çok sayıda düşman askeri öldürülürken, **Soro** adlı bir gerilla da şehit düştü.

■ Gerillalar Karlıova'nın Xalıtan kömür ocağına ait 3 aracı imha ettiler. Eylemde 5 adet G-3, 25 adet G-3 şarjörü, 750 adet mermi ve 4 adet tabancaya el konuldu.

■ Gerillalar Karlıova'nın Karer nahiyesinin radyo vericisini imha ettiler.

■ Bingöl'ün Elmalı köyünde düşman güçleriyle gerillalar arasında çıkan çatışmada 3 gerilla şehit düştü.

■ Tutak'ın Kale köyüne düzenlenen gerilla baskında 3 korucu öldürüldü, 1 korucu da esir alındı.

2 Ekim 1993

■ Dêrgulê'de 2 yurtsever TC güçleri tarafından katledildi.

■ Silopi'ye bağlı Kêrya Reş mıntıkasında, 5 Güney Kürdistanlı ve 2 Kuzeyli çoban TC güçleri tarafından katledildi.

■ Muş'a bağlı Hasköy'de TC güçleri ile gerillalar arasında çıkan çatışmada, 1 uzman çavuş ve çok sayıda düşman askeri öldürüldü, 1 gerilla da şehit düştü. Eylem sonrası düşman güçleri halktan 9 kişiyi katletti.

■ Hizan'da halk TC'nin katliamlarını protesto etmek amacıyla kepenk kapattı.

■ Gerillalar Varto'nun Derik köyünde bulunan PTT santralini ateşe verdiler.

■ Gerillaların Kerboran'a bağlı Dêracafer köyü yoluna döşediği mayına basan koruculardan 2'si öldü, 1'i de yaralandı.

■ Gerillaların Uludere'ye bağlı Bêcûh Taburu'na yaptıkları baskında 7 düşman askeri öldürüldü. Baskında 1 adet MG-3, 100 adet MG-3 mermisi, 2 adet el telsizi, 1 adet lav silahı, 1 adet gece dürbününe el konuldu.

■ Sason'da gerillaların TC güçlerine attıkları pusuda 25 asker öldürüldü.

■ Sason'a bağlı Timox köyü yoluna gerillaların döşediği mayına basan 3 asker öldü, 2 asker de yaralandı.

■ Mutki ilçe merkezinde gerillalarla TC güçleri arasında çıkan çatışmada 5 asker öldürüldü.

■ Gerillalar Diyarbakır-Hazro yolunu keserek kimlik kontrolü ve propaganda yaptılar. Kontrolden kaçmak isteyen 1 korucubaşı gerillalar tarafından öldürüldü.

■ Gerillalar Dersim'in Zargê Karakolu'na düzenledikleri baskında 5 asker öldürüldü, 3 asker de yaralandı.

■ İdil'e bağlı Xırabê Repin köyü yoluna gerillaların döşedikleri mayına

ARGK'nin 25 Eylül-25 Ekim tarihleri arası toplu bilanço

■ **ARGK'nin gazetemize ulaşan eylem sayısı:** 288

■ **Öldürülen toplam asker sayısı:** 756
■ **Yaralı asker sayısı:** 170

■ **Öldürülen özel tim, ajan, subay ve polis sayısı:** 136
■ **Yaralı özel tim, ajan, subay ve polis sayısı:** 23

■ **Öldürülen korucu sayısı:** 199
■ **Yaralı korucu sayısı:** 118

■ **TC güçleri tarafından öldürülen yurtsever sayısı:** 37 (bunlardan 5'i çocuk)
■ **Yaralı yurtsever sayısı:** 11

■ **Şehit düşen gerilla sayısı:** 59
■ **Yaralı gerilla sayısı:** 11
■ **Esir düşen gerilla sayısı:** 4
■ **Şehit düşen milis sayısı:** 1

çarpan bir araç tahrip oldu. Araçta bulunan 4 korucu öldü, 7 korucu da yaralandı.

■ Mardin kırsal alanında TC güçleri ile gerillalar arasında çıkan çatışmada 1 uzman çavuş ile 1 korucu öldürüldü.

3 Ekim 1993

■ Gerillaların Gabar'da TC güçlerine attıkları pusuda 2 asker öldürüldü.

■ Gerillalarca Pervari'nin Bênêwe köyü yoluna döşenen mayına çarpan 1 korucu yaralandı.

■ Gerillaların Genç'in Bavan Karakolu'na düzenledikleri baskında 1'i asteğmen, 1'i de çavuş olmak üzere toplam 20 düşman askeri öldürüldü, 1 gerilla da şehit düştü. Eylemde 5 adet G-3, 1 adet geri tepmesiz top, 10 adet G-3 şarjörü, 1 adet el bombası, 2 adet yelek çelik ele geçirildi.

■ Mazgirt'in Mezra ve Tımurtak köylerine ait elektrik ve telefon direkleri gerillalar tarafından yakıldı.

■ Gerillaların Kerboran'ın Kerbent köyü yoluna döşediği mayına basan 3 korucu yaralandı.

■ Gerillalar Herki-Bêdavê köyü korucularına ait 500 koyuna el koydu.

■ Gerillalar Van-Tatvan yolunda düşman güçlerine attıkları pusuda 2 panzeri imha ettiler.

■ Solhan'a bağlı Gürvaz köyü korucubaşı gerillalar tarafından esir alındı ve korucülara ait 200 koyuna el konuldu.

■ Elbistan-Afşin yolunda gerillarla TC güçleri arasında çıkan çatışmada 1 başçavuş öldürüldü, 5 asker de yaralandı. Çatışmada **Ramazan Genç** adlı gerilla da şehit düştü.

■ Hekimhan'da gerillalar ile korucular arasında çıkan çatışmada 2 korucu öldürüldü.

4 Ekim 1993

■ Elbistan-Afşin yolunda düşman güçlerine gerillaların attıkları pusuda 1 askeri konvoy imha edildi. Eylemin kesin sonuçları ulaşmadı.

■ Gerillalar Uludere'de korucülara ait 700 koyuna el koydular .

■ Güney operasyonundan Şırnak'a doğru hareket halinde olan TC güçlerine gerillaların attığı pusuda 2 cemse içindekilerle birlikte imha edildi.

■ Şırnak'ın Milê Keryê köyü korucularına ait 80 koyuna gerillalar tarafından el konuldu.

■ Eruh'ta gerillaların düşman güçlerine attıkları pusuda 9 asker, 1 korucu, 3 subay yakını öldürüldü, 7 asker ve 1 korucu da yaralandı.

■ Hizan'da düşmanla işbirliği içinde olan 1 kontra elemanı gerillalar tarafından cezalandırıldı.

■ Şirvan'ın Pertavis köyüne baskın düzenleyen gerillalar, korucülara ait tüm evleri ateşe verdiler. Baskında 6 adet kalaşnikof, 2 adet bruno, 20 adet şarjör, 2 adet tabanca, 1000 adet mermi, 1 adet el telsizi, 1 adet şarj makinesi, 7 adet saat ve 1 adet fotoğraf makinesine gerillalar tarafından el konuldu.

■ Şirvan'ın Malat köyünde gerillalar ile korucular arasında çıkan çatışmada çok sayıda korucu öldürüldü. 1 gerilla da yaralandı. Çatışmada 3 adet kalaşnikof ve 1 adet tabancaya gerillalar tarafından el konuldu.

■ Bingöl-Muş yolu gerillalar tarafından kesilerek kimlik kontrolü ve propaganda yapıldı.

■ Dersim'de polislerin içinde bulunduğu barakaya baskın düzenleyen gerillalar, 7 polisi öldürdüler, 1 polisi de yaraladılar.

■ Diyarbakır'ın Balıkçılarbaşı semtindeki Vakıflar Bankası şehir gerillaları tarafından bombalandı.

■ Gerillalar Dersim-Ovacık yolunu keserek kimlik kontrolü ve propaganda yaptılar. Kontrolde Ovacık kaymakamının şoförü ve iki öğretmen gerillalar tarafından gözaltına alındı.

■ Gerillalar Muş'un Bostankent ilçesinde veterinerlik binasını ateşe verdiler.

■ Bulanık'ın Pağok köyünde bulunan PTT santrali gerillalar tarafından yakıldı.

■ Tendürek mıntıkasında gerillaların düşman güçlerine attığı pusuda 2 panzer imha edildi.

■ Gerillaların Gercüş'ün Serdef Karakolu'na düzenledikleri baskında 3 asker öldürüldü.

■ Gercüş'ün Silêbîne köyünü basan gerillalar 3 korucuyu öldürdüler.

■ Gerillalar Kızıltepe'de Sümerbank binasını ateşe verdiler.

■ Kızıltepe merkezinde TEK binası gerillalar tarafından yakıldı.

■ Kızıltepe'de 1 ajan gerillalar tarafından cezalandırıldı.

■ Gerillaların Kaşuri mıntıkasındaki korucülara yönelik saldırıda 2 korucu öldürüldü, 4 korucu da yaralandı.

■ Van-Hakkari yolunda düşman güçlerine atılan pusuda 3 asker öldürüldü, 7 asker de yaralandı.

■ Bagok'da korucularla gerillalar arasında çıkan çatışmada 2 korucu öldürüldü, **Resul** adlı gerilla da şehit düştü.

■ Midyat'ın Porti köyünde gerillaların döşediği mayına basan 7 korucu öldü, 1 korucu da yaralandı.

■ İdil'in Hespistê köyüne gerillaların yaptığı baskında 3 korucu öldürüldü.

■ Ömerli'nin Salıhekê köyünde 1 korucu gerillalar tarafından öldürüldü.

5 Ekim 1993

■ Gerillalarca Şirvan'a bağlı (Matelit) Kalkancık ve (Hertavis) Daltepe köyüne düzenlenen baskında 56 korucu ve yakını öldürüldü, 25 kişi de yaralandı.

■ Gercüş'e bağlı Kömürcü (Babinîrê) köyüne baskın düzenleyen gerillalar, 4 korucuyu öldürdüler, korucülara ait evler de ateşe verildi.

■ Hakkari merkeze bağlı Taşbaşı (Seyîdan) köyüne baskın düzenleyen gerillalar ile korucular arasında çıkan çatışmada 7 korucu yaralandı.

■ Silopi'nin Sınaht bölgesinde 9 kaçakçı düşman güçleri tarafından öldürüldü.

■ Şırnak-Cizre arasında bulunan Toptepe (Avkamasıka) köyünde TC güçleri **Hacı Bejdar Şimşek** (76) adlı yurtseveri katlettiler.

■ Ağrı'nın Patnos ilçesinde YSE'ye ait 2 araç gerillalar tarafından tahrip edildi.

■ Dersim'in Pertek ilçesinde gerillaların düşman güçlerine attıkları pusuda 2 özel tim elemanı öldürüldü.

■ TC güçlerinin Haftanin'de gerillalara karşı düzenledikleri operasyonlarda 35 asker gerillalar tarafından öldürüldü, operasyonlarda 3 gerilla da şehit düştü.

■ Uludere'nin Roboski ve Kıror köylerine gerillaların düzenledikleri baskında korucülara ait 1 araç imha edildi. Baskında 1 adet kalaşnikofa, 1 adet tabancaya el konuldu.

■ Solhan'ın Çavuşlar köyünde korucülara atılan pusuda, 4 korucu öldürüldü, 1 korucu da yaralandı. Müdahaleye gelen düşman güçlerine atılan pusuda ise, 3 korucu, 3 asker öldürüldü, 4 korucu ve 10 asker de yaralandı.

■ Bingöl'ün Hamamlar mevkiindeki elektrik trafosu gerillalar tarafından yakıldı.

■ Gerillaların Çaldıran'ın Karagula köyüne düzenledikleri baskında 5 korucu öldürüldü.

■ 16 Eylül'de Iğdır'ın Panik köyünde düşman güçleriyle girilen çatışmada şehit düşen **Baran** adlı gerillanın cenaze törenine 4 bin kişi katıldı.

■ Gerillalar Dersim-Ovacık yolunu keserek kimlik kontrolü ve propaganda yaptılar. TC'yle işbirliği içinde olan 2 öğretmen gerillalar tarafından cezalandırıldı.

■ Gerillalar İdil'de Botaş tesislerini ağır silahlarla taradılar.

■ Gerillaların Midyat'ta yola döşedikleri mayına basan koruculardan 7'si yaralandı.

■ Mardin-Kızıltepe arasında bulunan elektrik tesisleri, gerillalar tarafından tahrip edildi.

■ Midyat'a bağlı Ziyarat Tepek köyünde 3 korucu gerillalar tarafından öldürüldü.

■ Çermik'in Karakaya köyüne baskın düzenleyen gerillalar, 3 korucuyu öldürdüler.

■ Bulanık'ın Şexyakup köyünde bulunan sağlık ocağı ve ilkokul gerillalar tarafından yakıldı.

6 Ekim 1993

■ Gerillalar Şırnak-Eruh yolunu keserek kimlik kontrolü ve propaganda yaptılar. Müdahaleye giden düşman güçlerine kurulan pusuda ise 3 tank imha edildi. Ayrıca yol üzerinde bulunulan telefon ve elektrik direkleri gerillalar tarafından tahrip edildi.

■ Gabar-TRT'ye bağlı askerlere gerillaların attıkları pusuda, 1 subay ve 6 asker öldürüldü.

■ Gerillalar Siirt merkezini basarak düşmana ait resmi kurum ve kuruluşları ağır silahlarla taradılar. Taramada 2 askeri araç imha edildi.

■ Pervari'nin Erkent köyünde düşman güçleriyle gerillalar arasında çıkan çatışmada çok sayıda asker öldürülürken, düşmana ait 1 helikopter gerillalar tarafından düşürüldü.

■ Gerillaların Jirki aşireti korucularının bulunduğu bölgeye döşediği mayına basan 1 korucu yaralandı.

■ Gerillalar Dersim-Erzincan yolunu keserek kimlik kontrolü ve propaganda yaptılar. Dersim Belediyesi'ne ait 1 otobüs ve 1 kamyon gerillalar tarafından yakıldı.

■ Pertek'te 4 polis gerillalar tarafından öldürüldü.

■ Gerillaların Hozat'ın Pakire Karakolu'na yaptıkları baskında 6 asker öldürüldü. Baskında 1 adet G-3, 1 adet tüfek roketi (G-3'e ait) gerillalar tarafından ele geçirildi.

■ Hakkari karayolu gerillalar tarafından kesilerek kimlik kontrolü ve propaganda yapıldı. Eylemde 2 adet kalaşnikof ve 2 adet tabanca gerillalar tarafından ele geçirildi.

■ Gerillaların Sason'un Cacaz Karakolu'na düzenledikleri baskında 8 asker öldürüldü, 3 askeri araç da imha edildi.

■ Gerillaların Uludere'nin Sêgirik köyüne düzenledikleri gerilla baskında, 1 binbaşı, 2 asker ve 3 korucu ölürken, 3 asker de yaralandı.

■ Çaldıran'da gerillaların yola döşedikleri mayına basan 4 korucu yaralandı.

7 Ekim 1993

■ Gerillaların Silopi-Kerya Reş yoluna döşediği mayına basan 7 korucu yaralandı.

■ Pervari'de gerillalarla düşman güçleri arasında çıkan çatışmada 16 düşman askeri öldürüldü.

■ Beytüşşebap'ta gerillaların yola döşedikleri mayına basan 5 korucu yaralandı.

■ Eruh'un Ert köyüne baskın düzenleyen gerillalar 3, korucuyu öldürdüler.

■ Sason'da gerillalar ile korucular arasında çıkan çatışmada 3 korucu öldürüldü.

■ Muş'te gerillalar TEK'e ait 40 depoyu ateşe verdiler.

■ Muş'ta elektrik trafosu gerillalar tarafından imha edildi.

8 Ekim 1993

■ Uludere'nin Kıror köyüne baskın düzenleyen, gerillalar korucülara ait 5 adet B-7, 1 adet BKC, 24 adet BKC şeridi ve 2 adet tabancaya el koydular.

■ Solhan'ın Farxo Karakolu'na düzenlenen gerilla baskınında 10 asker öldürüldü, 2 gerilla şehit düştü, 3 gerilla da yaralandı. Baskında, 1 adet MG-3, 15 adet G-3 silahı, 50 adet G-3 şarjörü, 60 adet anti-personel mayın, 40 adet anti-araç mayın, 3500 adet G-3 mermisi, 1 adet lav silahı, 1 adet G-3 roketi, 4 adet B-7 roketi, 1 adet telsiz, 3 adet kalaşnikof şarjörü, 100 adet kalaşnikof mermisi, 4 adet el bombası, 5 adet bomba fünyesi, 1 adet gece dürbünü, 1 adet jeneratör, 1 adet havan roketi, 13 adet MG-3 şeridi, 1 adet teyp, 1 adet şarz makinesi, 3 adet roket havşesi, 25 adet raxt, 1 adet projektör, 1150 Alman Markı, 7 çanta, 17 adet askeri yelek, 20 adet kasatura, 8 adet matara gerillalar tarafından ele geçirildi.

■ Bingöl'ün Akrak köyüne baskın düzenleyen gerillalar, 2 korucu yakınını esir aldılar, korucülara ait 100 küçük baş hayvana el koydular.

■ İdil-Midyat yolunda bulunan 1 şantiye, gerillalar tarafından basılarak şantiyeye ait 1 dozer, 1 kompresör, 1 delici ve 1 taksi imha edildi.

■ Elazığ'ın Maden ilçesi merkezinde faşistlerin bulunduğu bir kahvehaneyi basan gerillalar 1 faşisti öldürdüler, 22 faşisti de yaraladılar.

■ Gerillaların Gabar'da bulunan TRT bölüğünün yoluna döşediği mayına basan 1 asteğmen öldü.

■ Serhat'ta TC güçleriyle gerillalar arasında çıkan çatışmada 2 asker öldürüldü, 1 asker yaralandı.

9 Ekim 1993

■ Diyarbakır şehir merkezinde 5 kişi kontra elemanları tarafından katledildi.

■ Belûcune TRT Karakolu'na baskın düzenleyen gerillalar, karakola ait 2 binayı imha ettiler. Baskında 1 panzer, 1 jeep, 1 traktör de ateşe verildi.

■ Şirvan'a bağlı Osyak köyü korucularına ait 1 dozer ve 3 inşaat aracı gerillalar tarafından ateşe verildi.

■ Mutki'de TC güçleriyle gerillalar arasında çıkan çatışmada **Şexmus** adlı gerilla şehit düştü.

■ Bingöl'ün Cılbê köyüne baskın düzenleyen gerillalar, 2 korucuyu öldürdüler. Baskında 1 dozer ve korucülara ait 2 ev de ateşe verildi.

■ Bulanık'ın Hasanbaran köyü sağlık ocağı ve ilkokulu gerillalar tarafından yakıldı. Sağlık ocağında bulunan malzemelere el konuldu.

■ Gerillaların Pervari'ye bağlı Rubarya-Mıxes yoluna döşediği mayına çarpan 1 askeri araç imha oldu.

■ Gabar-Fındık Taburu'na baskın düzenleyen gerillalar ile düşman güçleri arasında çıkan çatışmada 2 asker yaralandı.

■ Şemdinli'nin Helena bölgesinde 3 korucu gerillalar tarafından esir alındı.

■ Gerillalar Diyarbakır-Urfa yolu üzerinde bulunan 1 Tekel fabrikasını ateşe verdiler.

■ Gerillaların Silvan'da düşman güçlerine attıkları pusuda 1 askeri cemse imha edildi.

■ Patnos ilçe merkezinde DSİ'ye ait 1 bina gerillalar tarafından yakıldı.

■ Gerillalar Beşiri'de YSE'ye ait 2 aracı imha ettiler. Eylemde 1 adet büyük telsize de el konuldu.

■ Gerillaların Silvan'ın Helin Karakolu'na düzenledikleri baskında 14 asker öldürüldü, 3 asker de yaralandı.

10 Ekim 1993

■ Gerillaların Cizre-Şırnak karayolunda attıkları pusuda çok sayıda düşman askeri öldürüldü.

■ Kığı'de gerillaların düşman güçlerine attıkları pusuda 20 asker öldürüldü, 22 asker de yaralandı.

■ Bulanık'ın Arancık köyü ilkokulu gerillalar tarafından yakıldı.

■ Gerillalar Palu'nun Sere Kül köyünü basarak 3 korucuyu öldürdüler. Korucülara ait 4 ev de ateşe verildi.

■ Çemişgezek'in Doğan köyünde 3 kontra gerillalar tarafından cezalandırıldı.

■ Diyarbakır'ın Seyrantepe ve Mardinkapı semtlerinde gerillaların düşman güçlerine attıkları pusuda 11 asker öldürüldü, 2 asker de yaralandı.

■ Gerillalar Diyarbakır-Lice yolunu keserek TC'ye ait 2 kamyon ve 2 pikapı yaktılar.

■ Gerillalar Silvan'da 2 polis ve 2 kontrayı cezalandırdılar.

Ekim ayı içinde silah bırakan korucular:

■ **25 Eylül-25 Ekim tarihleri arası Koruculuğu bırakanların toplam sayısı:** 293

■ Kaşuri-Serê Sipî köyünden 36 korucu silahlarını bırakarak koruculuktan istifa etti.

■ Peyniş aşireti korucularına ait 1600 koyuna gerillalar tarafından el konuldu. Ayrıca Peyniş aşireti korucularından 20 kişi silah bıraktı.

■ Mavan'da 4 korucu silahlarını bıraktı.

■ Şirvan'a bağlı Deştabîrê köyünde 8 korucu silahlarını bırakarak istifa etti.

■ Kozluk'un Sizan köyü korucularının tümü silahlarını bıraktı.

■ Başkale'nin Fevkanî köyü korucularından 14'ü silahlarını bırakarak koruculuktan istifa etti.

■ Özalp'ın Genboran köyünden 18 korucu silah bıraktı.

■ Bingöl'ün Elmalı ve Akrak köylerinde toplam 14 korucu silahlarını bırakarak koruculuktan istifa etti.

■ Genç'in Selvi köyünde 6 korucu silahlarını TC'ye teslim ederek koruculuktan istifa etti.

■ Hakkari'de 48 korucu silahlarını bırakarak koruculuktan istifa etti.

■ Sason'un Tekevler köyü korucuları silahlarını bırakarak koruculuktan istifa ettiler.

■ Kozluk'ta 2 köyün korucuları silahlarını bırakarak koruculuktan isifa ettiler.

■ Garısa-Serhel köyü korucuları silahlarını bırakarak köylerini terk ettiler.

■ Garısa-Suş köyü korucuları silahlarını bırakarak koruculuktan istifa ettiler.

■ Hakkari'ye bağlı Gundike Jer, Kotranus ve ismi öğrenilemeyen diğer 3 köyde toplam 66 korucu silahlarını bıraktı.

■ Jirki aşireti korucularından 59 korucu silah bıraktı.

■ Şirvan'da silah bırakan korucu köyleri; Hesko, Derçil, Site.

■ Silvan'a bağlı Garısa köyünde gerillalar 3 kontrayı cezalandırdılar.
■ Beşiri'de Raman petrol tesisleri gerillalar tarafından ateşe verildi.

11 Ekim 1993

■ Gerillaların Yüksekova'nın Delezê Karakolu'na yaptıkları baskında 10 asker öldürüldü, 3 gerilla da şehit düştü. Baskında 1 adet G-3, 1 adet Arbiki silahı, 1 adet telsiz ve çok sayıda askeri malzemeye gerillalar el koydular.
■ Gerillaların Hizan-Geliye Memira yoluna döşediği mayına çarpan 1 minibüs ve içindeki 2 korucu öldü.
■ Gerillaların Sason'da düşman güçlerine attıkları pusuda 10 asker öldürüldü.
■ Dicle'nin Narde köyüne baskın düzenleyen gerillalar, 4 korucu yakınını gözaltına alındı.
■ Lice merkezinde TC'ye ait 2 halıcılık tesisi gerillalar tarafından yakıldı.
■ Genç'in Gaz Karakolu'na düzenlenen gerilla baskınında 1 asker öldürüldü, 2 asker de yaralandı.
■ Iğdır'ın Karakoyun köyünde TC güçleriyle gerillalar arasında çıkan çatışmada, çok sayıda asker öldürüldü, 1 gerilla da şehit düştü.
■ Doğubeyazıt'ta 9 köy düşman güçleri tarafından yakıldı.

12 Ekim 1993

■ Bilicine köyünde 1 yurtsever TC güçleri tarafından katledildi.
■ Şırnak-Cizre yolu gerillalar tarafından kesilerek, TC'ye ait 4 TIR yakıldı. Düşman ait 2 telsize de el konuldu.
■ Silopi'de 1 elektrik trafosu gerillalar tarafından imha edildi.
■ Pervari'nin Şuxa-Elrak köy yolunda gerillaların düşman güçlerine attıkları pusuda 6 asker öldürüldü, 6 asker de yaralandı.
■ Gerillaların Başkale'de düşman güçlerine attıkları pusuda 1 astsubay ile 1 asker öldürüldü.
■ Gerillalar Kulp-Lice yolunu keserek TEK'e ait 1 arabayı yaktılar.
■ Hozat'ın Deşt niheyesindeki elektrik trafosu gerillalar tarafından imha edildi.
■ Ovacık'ın Yaprak mıntıkasında 2 ajanın evi gerillalar tarafından yakıldı.
■ Gerillalar Göle-Şenkaya yolunu keserek kimlik kontrolü ve propaganda yaptılar. Kontrolden kaçmak isteyen 3 kişi öldürüldü. Ayrıca müdahaleye gelen düşman güçlerinden 3 asker öldürüldü. Eylemde 2 adet telsiz ve 1 adet tabancaya el konuldu.
■ Gerillalar Şenkaya'da orman müdürlüğüne ait kereste deposunu ateşe verdiler.
■ Diyarbakır'da 3 çocuk kontra elemanları tarafından işkence edilerek öldürüldü.
■ Gerillaların Patnos'da polis lojmalarına düzenlediği saldırıda 3 polis yaralandı.

13 Ekim 1993

■ Pervari'nin Serhel köyü korucularına baskın düzenleyen gerillalar korucular ait evleri ateşe verdiler. Baskında 700 koyuna el konuldu.
■ Gerillaların Pervari'de düşman güçlerine attıkları pusuda 2 korucu öldürüldü. **Mahabat** isimli bir gerilla da şehit düştü.
■ Gerillalar Pervari'nin Sus köyüne ait elektrik trafosunu imha ettiler.
■ Kozluk'a bağlı Çağ köyüne baskın düzenleyen gerillalar, 3 korucuyu esir aldılar. Koruculara ait 3 adet kalaşnikof ve 8 adet şarjöre el konuldu.
■ Şırnak-Cizre yolunda, gerillaların düşman güçlerine attıkları pusuda 2 asker öldürüldü.
■ Gerillalar Muş-Malazgirt yolunu keserek kimlik kontrolü ve propaganda yaptılar. Kontrolde 1500 adet TC kimliğine el konuldu.
■ Gerillalar Elazığ'da 1 kontra elemanını cezalandırdı.
■ Gerillalar Bingöl-Genç yolunu keserek kimlik kontrolü ve propaganda yaptılar. Kontrolden kaçmak isteyen 1 polis öldürüldü.
■ Hınıs'a bağlı Beyaztaş köyü PTT santrali gerillalar tarafından yakıldı.
■ Gerillalar Silvan'da 1 kontrayı cezalandırdı.

14 Ekim 1993

■ Gerillalar Lice'de elektrik trafosunu ve 1 ilkokulu yaktılar. Eylemde 2 bekçi de gerillalar tarafından esir alındı.
■ Dersim'in Deşt Taburu'na baskın düzenleyen gerillalar ile düşman güçleri arasında çıkan çatışmada 3 asker öldürüldü, 2 asker de yaralandı.
■ Gerillalar Dersim merkezinde TC'ye ait resmi kurum ve kuruluşları ağır silahlarla taradılar.
■ Mardin-Diyarbakır yollunda YSE şantiyesi gerillalar tarafından basılarak, 5 dozer, 1 kamyon ve 1 kompresör yakıldı. Eylemde 1 adet av tüfeği ve 1 adet teyp ele geçirildi.
■ Şirvan'da koruculara ait 400 koyuna gerillalar tarafından el konuldu.
■ Lice ilçe merkezinde bulunan elektrik trafosu ve ilkokul gerillalar tarafından ateşe verildi. Eylemde 2 adet telsiz ve 1 adet telefona el konuldu.
■ Gerillalar Palu'nun Arıcak köyü belediyesine ait 1 otobüsü yaktılar.
■ Gerillaların Silvan'da düşman güçlerine attıkları pusuda 10 asker öldürüldü, 2 cemse de imha edildi.
■ Gerillalar Bismil'de TC'ye ait 2 panzeri imha ettiler. 1 adet büyük telsize de el konuldu.
■ Gerillaların Diyarbakır-Bismil yolunda düşman güçlerine attıkları pusuda 8 asker öldürüldü.

15 Ekim 1993

■ Cizre'de TC güçleriyle gerillalar arasında çıkan çatışmada 1 asker ve 1 korucu öldürüldü. 1 gerilla da şehit düştü.
■ Şırnak-Cizre yolunda gerillalarla düşman güçleri arasında çıkan çatışmada 2 asker öldürüldü.
■ Gerillalar Pervari'nin Serhel köyünü basarak koruculara ait 700 koyuna el koydular. Daha sonra korucuların ait evler ateşe verildi.
■ Pervari'de düşman güçlerine atılan gerilla pususunda 2 askeri araç imha edildi.
■ Gerillalar İdil'in Bafe köyü petrol tesislerini imha ettiler.
■ Güçlükonak su deposu gerillalar tarafından tahrip edildi.
■ Hizan'ın Tisyar köyünde düşmanın döşediği mayınlara basan 2 çoban öldü.
■ Uludere'nin Şexan Taburu'na düzenlenen gerilla baskınında 8 asker öldürüldü, 1 gerilla da şehit düştü.
■ Gerillaların Şemdinli'ye bağlı Şabata-Betkarok köyleri yoluna döşediği mayına çarpan 1 YSE aracı tahrip olurken, araç içinde bulunan 13 asker de öldü.
■ Elazığ-Çemişgezek arasında sefer yapan 1 feribot gerillalar tarafından yakıldı.
■ Gerillaların İdil-Midyat yoluna döşedikleri mayına basan 1 asker öldü, 1 asker ve 1 korucu da yaralandı.
■ İdil'in Cehennem deresinde milislerle düşman güçleri arasında çıkan çatışmada, 3 asker öldürüldü, 1 milis şehit düştü.

16 Ekim 1993

■ Uludere'ye bağlı Nerve köyünde korucular **Ahmet Bingöl** adlı bir yurtseveri katlettiler.
■ TC güçleri Uludere'nin Hilal nahiyesinde 6 yurtseverin evlerini ateşe vererek kullanılmaz hale getirdiler.
■ Şırnak kömür ocaklarında 4 jeneratör gerillalar tarafından yakılarak imha edildi.
■ Gerillalar Gabar-TRT Taburu yoluna döşediği mayına çarpan 1 panzer imha olurken, 5 asker de öldü.
■ Eruh'ta 2 korucu ve 2 korucu yakını gerillalar tarafından gözaltına alındı.
■ Gerillaların Hizan'a bağlı Gelîe Memira'da korucularla girdikleri çatışmada 1 korucu öldürüldü, 2 korucu da yaralandı. Gerillalar 500 koyun ve 2 adet tabancaya da el kondu.
■ Lice'de düşman güçleriyle gerillalar arasında çıkan çatışmada 38 asker öldürüldü, 12 gerilla da şehit düştü.
■ Çaldıran'ın Gulizer köyüne düzenlenen gerilla baskınında, 4 korucu öldürüldü, 2 gerilla da şehit düştü. Koruculara ait 3 ev de yakıldı.

17 Ekim 1993

■ Gerillaların Şırnak-Cizre yolunda düşman güçlerine attıkları pusuda 2 cemse imha ettidi.
■ TC güçlerinin Gabar ve çevresinde düzenledikleri bombalama eyleminde 4 köylü yaralandı.
■ Gerillaların Şirvan'ın Site köyüne düzenledikleri baskında, 2 korucu öldürüldü, 2 korucu da yaralandı. Baskında 1 adet tabanca, 1 adet dürbün ve 1 adet telsize el konuldu.
■ Gerillalar Genç'te elektrik trafosunu imha ettiler.
■ Gerillalar Hazro'ya bağlı Kenderhal köyüne yaptıkları baskında 8 korucu evini yaktılar.
■ TC güçleri Bulanık'ta 1 yurtseveri katletti.
■ Mazgirt'in Akgüven Karakolu'na düzenlenen gerilla baskınında 4 asker öldürüldü, 3 asker de yaralandı.
■ Uludure'nin Bêcuh köyüne düzenlenen baskında koruculara ait 3 ev ateşe verildi. Tabura ait 1 bina da imha edildi.
■ Gerillalar Erzincan-Pülümür yolunu keserek, kimlik kontrolü ve propaganda yaptılar.
■ Gerillaların Pervari'nin Suş köyü yoluna döşedikleri mayına basan 1 korucu öldü, 1 korucu da yaralandı.
■ Sason'da düşman güçleriyle gerillalar arasında çıkan çatışmada 2 asker öldürüldü, 4 asker de yaralandı. Çatışmada 1 adet lav silahı ve 1 adet sırt çantası ele geçirildi.
■ Dersim'de düşman güçleriyle gerillalar arasında çıkan çatışmada 2 asker öldürüldü.
■ Gerillaların Doğubeyazıt'ın Maço yoluna döşedikleri mayına basan TC güçlerinden 1 uzman çavuş ile 3 asker öldü, 1 teğmen ve 5 asker de yaralandı.
■ Gerillaların Aralık-Nahçivan yolunda TC güçlerine attıkları pusuda 14 asker öldürüldü, 5 asker de yaralandı.

18 Ekim 1993

■ Garısa'nın Şuxa Karakolu'na düzenlenen gerilla baskınından 2 asker öldürüldü, 2 asker de yaralandı.
■ Gerillaların Pervari'nin Xerxol Karakol yoluna attıkları pusuda 1 cemse imha oldu, 1 cemse de yara aldı.
■ Gerillalar Eruh'ta koruculara ait 40 koyuna el koydu.
■ Gerillalar Şırnak-Eruh yolunu keserek kimlik kontrolü ve propaganda yaptılar. Müdahaleye gelen düşman güçlerine atılan pusu da ise 1 panzer imha edildi.
■ Gerillaların Jirki aşiretina ait Geliyê Jêr köyüne yaptıkları baskında 7 korucu öldürüldü. 1 gerilla da yaralandı. Eylemde 1 adet karnas, 3 adet kalaşnikof ve 1 adet tabancaya el konuludu.
■ Yüksekova'ya bağlı Xırba Tenge köyü TC güçleri tarafından boşaltılarak köy ateşe verildi.
■ Gerillalar Malazgirt'te TC'ye ait tüm resmi kurum ve kuruluşları ağır silahlarla taradılar.
■ Gerilla birlikleri Pülümür'de de elektrik trafosunu, YSE'ye ait 1 kepçe, 2 dozer ve 1 silindiri ateşe verdi. Ayrıca Ziraat Bankası'da ağır silahlarla tarandı.

19 Ekim 1993

■ Sason'un Argo köyünde korucularla gerillalar arasında çıkan çatışmada, 2 korucu öldürüldü, 2 korucu da yaralandı.
■ Aralık'ın Hıdırlı köyünde düşman güçleriyle gerillalar arasında çıkan çatışmada, 1 asker öldürüldü, 2 asker de yaralandı.
■ TC güçleri Karacadağ'da 3 köyü toptan ateşe vererek, 2 çocuğu da öldürdü.
■ Gerillaların Sason'da TC güçlerine attıkları pusuda, 5 asker öldürüldü, 6 asker de yaralandı.
■ Nazımiye'nin Dereova bölgesinde 2 özel tim elemanı gerillalar tarafından cezalandırıldı.
■ Gerillalar Silvan'da 5 kontra elemanını cezalandırdılar.
■ Gerillaların Mardin-Diyarbakır yolunda düşman güçlerine kurdukları pusuda 2 asker öldü, 1 cemse de imha oldu.

20 Ekim 1993

■ Botan'ın Derya Kesk alanında 2 özel tim elemanı gerillalar tarafından cezalandırıldı.
■ Muş'un Şaxe köyünde **Mehmet Emin** adlı bir yurtsever kontra elemanları tarafından öldürüldü.
■ Mazıdağı'nda düşman güçleriyle gerillalar arasında çıkan çatışmada 5 asker yaralandı.

21 Ekim 1993

■ Cudi'de düşman güçleriyle gerillalar arasında çıkan çatışmada 35 düşman askeri öldürdü.
■ Gerillaların Botan'ın Fındık nahiyesinde düşman güçlerine attıkları pusuda 6 asker öldürüldü.
■ Gerillalar Hakkari merkezde düşmanla işbirliği içinde olan bir ajanının benzin istasyonunu ateşe verdiler.
■ Kaşuri-Xabur yolunda yol şantiyesine baskın düzenleyen gerillalar 1 dozer, 1 vinç ve 1 kompresörü yaktılar.
■ Çukurca'nın Deştan köyü korucularından 7 korucu gerillalar tarafından esir alındı.
■ Muş-Bingöl-Diyarbakır üçgeninde süren operasyon ve çatışmalarda toplam 48 asker gerillalar tarafından öldürüldü.
■ Gerillalar Bingöl'de televizyon vericisini imha ettiler.
■ Gerillaların Dersim'in Pak Karakolu'na düzenledikleri baskında 5 asker öldürüldü.

22 Ekim 1993

■ Gerillaların Baykan'ın Mıllo (Günbuldu) köyüne yaptıkları baskında 23 korucu öldürüldü, 8 korucu da yaralandı.
■ Gerillaların Silvan'da düşman güçlerine attıkları pusuda 2 askeri araç imha edildi.
■ Gerillaların Uludere'nin Meydan Taburu'na yaptıkları baskında 40 asker öldürüldü, 10 asker de yaralandı. 2 gerilla da şehit düştü. Baskında ele geçirilen malzemeler şunlardır: 1 adet MG-3 orta otamatik silah, 4 adet G-3, 13 adet G-3 şarjörü, 8 adet lav silahı, 1 adet BKC, 1207 adet G-3 mermisi, 4 adet büyük telsiz, 6 adet sırt çantası, 5 adet bomba, 1 adet gece dürbünü, 2 adet fotoğraf makinesi, 2 adet saat, 2 adet çadır ve 6 adet bataniye 2 adet mayın.
■ Şemdinli'nin Gehidan Dağı çevresinde düşman güçleriyle gerillalar arasında çıkan çatışmada 19 asker öldürüldü. Çatışmada ele geçen malzemeler şunlardır: 1 adet BKC, 3 adet lav silahı, 2 adet portatif G-3 silahı, 200 adet BKC mermisi, 500 adet G-3 mermisi, 3 adet el bombası, 3 adet mayın, 1 adet radyo, 1 adet fotoğraf makinesi, 7 adet bataniye, 2 adet el telsizi bataryası, 7 adet sırt çantası, 6 adet parke, 6 adet uyku tulumu ve 10 adet su matarası.

23 Ekim 1993

■ Batman'da 5 kontra elemanı gerillalar tarafından öldürüldü.
■ Pazarcık'ın Turunclu köyünde **İbrahim Karayu** adındaki yurtsever TC güçleri tarafından öldürüldü.
■ Hakkari'nin Kaval köyü karakoluna düzenlenen gerilla baskınında 14 asker ve 6 korucu öldürüldü, 1 gerilla da şehit düştü.
■ Gerillaların Dargeçit Jandarma Taburu'na yaptıkları baskında 2 astsubay öldürüldü.
■ Gerillaların Pervari'nin Doğanca köyünde düşman güçlerine attıkları pusuda 5 asker öldürüldü.
■ Malazgirt'in Alanca ve Bostanca köylerinde 2 ilkokul gerillalar tarafından yakıldı.
■ Karakoçan'da gerillalarla düşman güçleri arasında çıkan çatışmada 8 asker öldürüldü.
■ Gerillalrın Hozat'ta düşman güçlerine attığı pusu da 3 asker öldürüldü.
■ Tenin dağlarında düşman güçleriyle gerillalar arasında çıkan çatışmada 8 asker öldürüldü.
■ Lice'ye bağlı Licok (Çavundur) köyünde korucular 16 yurtseveri kaçırarak, 1 kişiyi de öldürdüler.
■ Kırşehir Valiliği ERNK tarafından bombalandı.

24 Ekim 1993

■ Gerillalar Batman'da Tekel'e ait tütün deposunu ateşe verdiler.
■ Gerillalar Uludere merkezde 2 ajanı cezalandırdılar.
■ TC güçleri Silopi'nin Gitê köyünde 2 yurtseveri katletti.
■ Gerillalar Siirt merkezine düzenledikleri baskında 22 asker öldürüldü, 15 asker de yaralandı.
■ Çatak'ta düşman güçleriyle gerillalar arasında çıkan çatışmada 30 asker ve 4 korucu öldürüldü.
■ Gerilllar Şemdinli'nin Bêdaw köyüne düzenledikleri baskında koruculara ait 8 evi yakarak, 6 adet kalaşnikof, 500 adet kalaşnikof mermisi, 21 adet kalaşnikof şarjörü, 1 adet dürbün ve 1 adet teype el kondu.
■ Gerillaların Çukurcan'nın Narlı köyü yoluna döşedikleri mayınlara basan 2 asker öldü.
■ Gerillalar Gavaş'ın Poxînis köyüne yaptıkları baskında 12 korucu öldürüldü, 2 adet kalaşnikof silaha da el konuldu.
■ Gerillalar Silvan'ın Sideknê köyünde 2 ajanı cezalandırdılar.
■ Gerillalar Silvan'da TV verici istasyonunu ateşe verdiler.
■ Gerillalar Mazgirt'te düşmanla işbirliği içinde olan 1 muhtarı cezalandırdı.

25 Ekim 1993

■ Gerillalar Beşiri'de Batman Petrolleri'ne ait 1 traktör, 1 dozer, 1 seyyar ev ve 2 motor yakıldı.
■ Kerboran'da düşman güçleriyle gerillalar arasında çıkan çatışmada, 2 subay ve 3 asker öldürüldü.
■ Gerillaların Derik'e düzenledikleri baskında 4 polis öldürüldü.
■ Kızıltepe'de 2 polis gerillalar tarafından öldürüldü.

Kürdistan'da otorite PKK'nin

Baştarafı 3. sayfada

tiği ya da bu konuda merkezi rol oynadığı yerler olacaktır. Elbette Kürdistan kurtuluş kuvvetleri de TC'nin bu vahşetine seyirci kalmayacaklar ve çok daha sert misilleme hakkını kullanacaklardır. Bu anlamda Kürdistan ve Türkiye çok kanlı ve sert bir savaşa sahne olacaktır. Tüm partilerin ve halkımızın, zaferi koparacak ya da en azından çok yakınlaştıracak önümüzdeki döneme hazır olmaları kadar acil ve kutsal bir görev olamaz.

Yine 1994 Mart seçimleri önemli ve tarihi bir dönemeç rolünü oynayacaktır. Şimdiden TC'yi "Seçim sendromu" yakalamıştır. Sömürgeci egemenleri kaygılandıran sadece seçim güvenliği değildir. Bunun ötesinde Kürdistan'da PKK'nin seçilmesidir. Nitekim Kürdistan'da Nokta dergisinin 10 merkezde yaptığı kamuoyu araştırması sonuçlarına göre, PKK sandıktan çıkmıştır. Aynı araştırmaya göre, devletin Kürdistan'da uyguladığı çözüm yöntemi çökmüştür. Dolayısıyla TC, şimdiden 1994 yerel seçimleri için formül arıyor, fakat kendisi açısından çözüm olabilecek bir seçeneği bulamıyor. Bu noktada PKK ile uzlaşsa da, uzlaşmasa da aleyhinde bir sonuç ortaya çıkacaktır. Zaten sömürgeci partilerin faaliyetlerine son verilmiştir ve bu bir yerde Kürdistan'ı sömürgeci seçime kapatmak anlamına gelir. Sonuçta da Kürdistan halkının yerel meclisleri gelişecek ve bunlar temelinde de bir ulusal meclis oluşumu gündeme gelecektir. Milliyet gazetesinden Derya Sazak, "Zirvede bunalım" başlıklı yorumunda bu konuya dikkat çekerek, *"Olaylar tehlikeli gelişiyor: PKK Mart'taki seçimleri* ***'fiilen'*** *yapılamaz duruma getirirse, partilerin tabelaları indirilir, Güneydoğu'da PKK'ya* ***'akredite'*** *parti ve adayların dışında seçime katılan olmazsa, demokratik haklar iddiasıyla yola çıkan Kürtler, kendi yerel meclislerini oluşturup federasyon'a bayrak açarlar"* uyarısında bulunuyor.

Tekrarlıyoruz: Devrimin ayak sesleri yükseliyor. Başbakan Tansu Çiller'in "Bu sorun ya bitecek ya da bitecek"; Genelkurmay Başkanı Org. Doğan Güreş'in "Ya teslim olacaklar, ya da ölecekler"; Cumhurbaşkanı Süleyman Demirel'in, "Kimse eşkıyayla masaya oturulacak düşüncesini aklından geçirmesin" sözleri kendilerinin tesellisine bile yetmiyor ve psikolojik savaştan da öteye gitmiyor. Onlar kendi aralarında ayrılıklara düşecekler. Aradaki çelişkiler kızışacak ve iç çatışmaya da dönüşebilecektir. Bazı çevreler, Diyarbakır Jandarma Bölge Komutanı'nın öldürülmesi olayının ordu içindeki çelişkilerden kaynaklandığını belirtiyorlar. Yine Demirel ile Çiller'in sözcülüklerini yaptıkları kliklerin çelişki halinde olduğu çeşitli biçimlerden kamuoyuna da yansıyor.

Bu durum rejimin yönetim kademesinde büyük boşluklar yaratacak, orduda emir-komuta sisteminin çözülmesine yol açacaktır. Öte yandan yükselen ulusal kurtuluş mücadelesi bu boşlukları ve çelişkileri en güçlü bir şekilde değerlendirecek ve bu zaafları daha da derinleştirecektir. Dolayısıyla bu kargaşa ortamında en sıradan politikalar bile üretilemeyecektir. TC açısından politikasızlık durumu şimdiden belirginleşmiştir. Nitekim bir gazetenin izlenimler köşesinde bu gerçeklik, *"Hükümet politika üretemezken, Apo sürekli yeni politikalar üretip gündemi sürüklüyor"* şeklinde itiraf ediliyor. Çok yakın zamanda bazı sömürgeci akıl hocalarının, *"Şimdi serinkanlı olmak zamanı... Şimdi her türlü çözümü birlikte düşünmek zamanı... Şimdi çok soğukkanlı olmak zamanı... Telaş ve kızgınlık zamanı değil..."* vb. sözlerinin boşuna sarfedilmediği görülecektir.

Kesin kazanacağız!

Proletarya enternasyonalizmi ve kemalist solculuk

Baştarafı 8. sayfada

geliştirilip kurumlaştırılan Türk sömürgeci egemenliğidir. Eğer Kürdistan sömürgeleştirilmemiş, hatta emperyalizmin geliştirdiği türden bir sömürgecilik uygulanmış olsaydı, bu solculuğun Kürdistan'da esamesi okunmayacaktı. Ama kemalist sömürgeciliğin Kürdistan'ı Türklüğün yayılma alanı olarak değerlendirmesi ve Kürtleri Türkleştirmeye çalışması, ardından kemalist solculuğun yayılmasını getirdi. Bu gerçek inkar edilebilir mi? Bu yüzden çeşitli Türk sol gruplarının, subjektif bağlantıları bir yana itilse bile, objektif olarak sömürgecilikten aldıkları güçle ülkemizde varlık gösterdikleri ortadadır. Daha da önemlisi, bu gruplar esas olarak Kürdistan'da yaratılan ulusal yabancılaşmaya dayanmakta, pratikleriyle bu yabancılaşmayı derinleştirmekte; böylece yabancı egemenlik altında ulusal gelişmesi durdurulmuş, parçalanmış, dağıtılmış, ulusal kimliği ve kişiliği önemli ölçüde tahrip edilmiş Kürt ulusunun gerçekliğini yeniden bulmasına ve ulusal birliğini yaratmasına karşı koymaktadır. Bu tür grupların Kürdistan'da daha çok ulusal yabancılaşmanın derinleştiği alanlarda kümelenmeleri anlamlıdır. Örneğin Kürdistan'ın Botan Eyaleti'nde Türkleştirme politikası etkili olamamıştır. Bu alanda Kürtlük daha diridir. Bu nedenle bu tür grupların burada taban bulması olanaksızdır. Zaten bu gerçeği kendileri de çok iyi bildikleri için, hiçbiri Botan'da çalışmayı aklından geçirmemektedir. Ama Malatya, Dersim, Maraş ve Erzincan gibi Kürdistan'ın sınır bölgelerinde durum daha farklıdır. Burada yabancılaşma fazladır ve ulusal inkarcılığın maddi temeli vardır. Kemalist solculuk işte bu temeli örgütlemek ve Kürdistan devrimine karşı çıkarmak için çaba harcamaktadır.

Ortaya çıkan sonuç bellidir: Kendi ülkesini yabancı egemenlikten kurtarma savaşı veren ve kendi kendisinin efendisi olmak isteyen Kürdistan halkının iradesini tanımayan bu tür oluşumların ülkemizdeki varlığı gayri meşrudur. Bunların bütün faaliyetleri gayri meşru faaliyetlerdir. Tasfiyeci solun bu artıkları, ülkemizde ulusal inkarcılığı örgütlendirme ve devrimin karşısına çıkarma çabalarından vazgeçmeli; halkımızın yaşamın her alanında kendisini örgütlemesine, kendi yönetim aygıtını inşa etmesine ve kendi kendisini yönetmesine saygı göstermelidir. PKK, ülkemizdeki gayri meşru varlıklarına ve faaliyetlerine rağmen, bu tür oluşumlarla çatışmaya girmekten yana değildir. Bunlar bunu dikkate alarak, ya kendi tutumlarını değiştirip ülkemizdeki varlıklarını meşru temellere dayandırmalı, ya da Kürdistan'ı terk etmelidir. Kürdistan'da Türk burjuva sömürgeciliği yıkılırken, bu oluşumların eski tutumlarında ısrar etmeleri anlamsızdır ve oldukça tehlikelidir. Leninist temellerde tutarlı bir enternasyonalist dayanışmaya evet; diğer halkın iç işlerine karışmama ve iç işlerine müdahale anlamına gelebilecek davranışlardan özenle kaçınma temelinde her türlü mücadele arkadaşlığına evet; halklarımızın eşit ve özgür temeller üzerinde yükselecek birliği için ortak düşmanlarımıza karşı omuz omuza savaşmaya evet; her iki cephede yetkin bir savaş düzeyine ulaşmak için elimizdeki kaynakları paylaşmaya evet! Kürdistan'a müdahale edilmesine hayır, Kürdistan'da ulusal inkarcılığın örgütlendirilmesine hayır, solculukla maskelenmiş koruculuğa hayır! Birinci tutum gerçek enternasyonalist tutumdur, esas alınması gereken tutum bu olmalıdır. İkincisi karşı-devrime destek olmaktır, özel savaş rejimiyle dayanışmaktır. Bu tutumdan mutlaka ve zaman geçirmeden vazgeçilmelidir.

Kaynaklar:

1-Sosyalizm ve Devrim Sorunları, A. Öcalan, Weşanên Serxwebûn, s.197
2-Age, s.197-198
3-Age, s.202
4-Age, s.220
5-Age, s.45

Tahrip edilen Kürdistan, tahrip edilen Türkiye olacaktır

Baştarafı 4. sayfada

tanı Şemdin Sakık yoldaş ise şunları belirtti: *"Lice'deki tüm evler prefabrik ve baraka tipi konutlardır. 1975'teki depremden sonra yapılan bu konutlar karton gibidir. Önceleri bir-iki defa bazı devlet kurumlarına yaptığımız saldırıların ardından, devlet güçleri misilleme olarak ilçeyi taradılar. Bir kurşun 3-4 evi birden delip geçebiliyor. Sivil halka çok büyük zararlar verdiler. Halka zarar vermemek için bu ilçeye saldırmama kararımız var."*

Evet sömürgeci TC, Kürdistan'daki toplu imhalarına bir yenisini daha eklemiştir. Daha dün Şırnak, Cizre, Yüksekova, Doğubeyazıt, Malazgirt, Diyadin ve Kulp'ta yaptığı yerle bir etme temelindeki katliamlarına Lice'yi de eklemiştir. Burada önemle üzerinde durulması gereken nokta neden Lice'nin seçildiğidir. Her şeyden önce bu son katliamın Lice'nin merkeziyle sınırlı olmadığını bilmek gerekir. Amed, Bingöl ve Muş üçgenindeki hemen hemen bütün köyler de aynı günlerde yakılmış, ormanlar ateşe verilmiş, köylülerin mal varlığına el konulmuştur. Yani olay sırf Lice'yi değil, Amed Eyaleti'ni bir bütün olarak hedeflemiştir. Nitekim Kulp'ta da bu yönlü tehditler vardır. Partimiz tarafından alınan siyasi kararları Amed Eyaleti duyurdu ve hemen uygulamaya geçirerek TC'nin siyasi egemenliğinin Kürdistan'da bittiğini gösterdi. Gerillaların basın çalışanlarını Diyarbakır'a iki saat uzaklıktaki bir alana götürerek kararları iletmeleri kamuoyuna yansıyınca devletin Kürdistan'daki durumu kamuoyu nezdinde daha da netleşti. TC eyaletteki yolları kullanamaz duruma gelmişti. Köyleri boşaltma neticesinde Kürdistan'ın kentleri bir barut fıçısı haline gelmişti. Bunların en önemlisi de Amed'dir. Siyasi olarak denetimi büyük oranda gerillanın eline geçen Amed'in askeri olarak da halkın lehine gelişmesi durumunda TC'nin durumu epey zorlaşacaktır.

Amed Eyaleti'nde Lice bir anlamda direnişin merkezidir. Botan için Cizre, Serhat için Doğubeyazıt ne ise, Amed için de Lice odur. Lice'deki katliamla amaçlanan eyaletteki mücadeleyi sınırlamaya ve devletin siyasi egemenliğini yeniden inşa etmeye çalışmaktır. Bu aynı zamanda TC'nin önümüzde başvuracağı dönemdeki temel yönelimini de göstermektedir. TC "Bana kalmayacaksa, kimseye de kalmamalıdır" mantığıyla çılgınca katliamlarla Kürdistan'ı bir harabeye çeviriyor. TC Kürdistan'da askeri zoruyla baş başa kalmıştır. Bunu da sonuna kadar kullanma tehdidinde bulunuyor. Kendileri bu süreci "topyekün imha" süreci olarak değerlendiriyorlar. Doğan Güreş'in "ya teslim olacaklar, ya ölecekler" yönündeki sözleri ve "1994'e kadar bu iş bitecek" açıklaması, TC'nin bir soykırım planı ile sonuç almaya çalışacağını gösteriyor. Nitekim Amed alanının tamamen boşaltılmaya çalışılması TC'nin kimyasal silah kullanımını daha da artırılacağı ve canlı bir tek varlık bırakılmamayı hedeflendiğini gösteriyor.

Evet TC, Kürdistan ülkesini bir harabeye çevirdi ve çevirmeye devam ediyor. Binlerce insanımızı katletti. Ve katliamlarını tırmandırmaya çalışıyor. Halkımız adına siyasi, ekonomik, kültürel ve sosyal olarak ne varsa imha yoluna gidiyor. Bu tehlikeli bir yoldur. Harabeye çevrilmiş bir Kürdistan karşısında Türkiye'nin durumu pek iç açıcı olmayacaktır. Daha dün katlettiği Kürdistanlıların büyük bir kısmı Türkiye metropollerindedir. Bu konunun üzerinde iyi düşünmek gerekir. Ayrıca Kürt halkının örgütlü gücü PKK, bu katliamların hesabını kat be kat soracak güçtedir. Kürt ve Kürdistan'ın imhasının önüne geçmek için hiçbir fedakarlıktan ve hiçbir eylemden çekinmeyecektir. Kürt ve Kürdistan'ın özgürleştirilmesi, Türk halkıyla özgür ve eşit temelde gönüllü bir birlik çabası içindeki PKK, bu anlamıyla meşru müdafa hakkını kullanacaktır.

PKK Genel Sekreteri Abdullah ÖCALAN yoldaşın bu konudaki görüşleri şöyle: *"Kamuoyunun haksız olanın, savaşı kirletenin biz olmadığını bilmesi gerekir ve hükümeti sıkıştırıp doğru savaş yasasına çekmesi gerekir. Biz savaş hukukunun uygulanmasını istiyoruz. Savaş yoktur diyemez. Savaş yoksa bu kadar tank, top, uçak nedir?...*

Çok çarpıcı bir gerilla savaşımının ortaya çıkması söz konusudur. Buna Türkiye'nin batısını da biraz dahil etmek istiyoruz. Özellikle köy bombalama ve yine Kürdistan'ın harabe haline getirilmesi, bizim Türkiye'nin bazı ekonomik hedeflerine yönelmemizi gündeme getirebilir. Bu konuda sabotajlar gelişebilir. Ya köy bombardımanlarını ve Kürdistan'ın tahribatını durdururlar, ya da Türkiye de yavaş yavaş tahribat yoluna sokulur. Savaş karşılıklı misillemeyi gerektirir. Onlar her şeyiyle bizi harabeye çevirecekler, ekonomik gelişmeyi dumura uğratacaklar, köy boşaltacaklar, biz yönelmeyeceğiz! Böyle tek taraflı saldırı olmaz. Biz Türkiye'ye biraz yöneleceğiz. Bunu giderek geliştirebiliriz...

Karşı taraf kimyasal silah dahil her şeyi kullanıyor. Kobrayı, 'Süper Kobrayı' kullanıyor. Her gün bombayı, tankı, topu kullanıyor. Tabii ki, biz de elimize ne geçerse onunla savaşırız. Kürdistan'ı harabeye çeviriyorlar. Türkiye'nin de ekonomisi var, yönelmek zor değil. Yakılıp yıkılıyor Kürdistan... Türkiye'nin de yakılıp yıkılacak yerleri vardır. Kültür değerlerimiz talan edilmeye devam ederse, biz de sömürgec kültür değerlerine yönelebiliriz."

Aynı konuda ARGK Ana Karargah Komutanı Cemil Bayık yoldaş ise şunları söyledi: *"Lice Katliamı kesinlikle karşılıksız kalmayacaktır. Misillemeyi hakkımızı kullanacağız."*

TC başta Lice olmak üzere, çevre köylerinde imha temelinde bir katliam gerçekleştirmiştir. Bunları daha da geliştireceği açıktır. Bu katliamlarda yaşamını yitiren halkımızın, gözleri kör olan küçük bebeklerimizin hesabı sömürgeci TC'den mutlaka kat be kat sorulacaktır. TC'nin yenilgisi daha da derinleşecek ve bitişi yakınlaşacaktır. Halkımızın özgürlük yürüyüşünü katliamlarla durdurabileceklerini düşünüyorlarsa ne kadar yanıldıklarını bizzat halkımızı özgürleştirme ve Kürdistan'ı bağımsızlaştırma devriminde göreceklerdir.

Lice'deki katliamda yaşamını yitirenler devrim şehitleridir. Anılarını mücadelemizde yaşatacağız.

DUYURU

Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesinin yaygınlık ve derinlik kazanmasıyla birlikte, bunun gerçek yaratıcıları olan şehitlerimizin sayısı da çoğalmaktadır. Her şehidimizin yaşamı bir roman özelliğindedir. Ancak şehitlerimizin adına layık bir şekilde tanıtmada yetersiz kalındığı da bir gerçek. Bunun savaşın yürütüldüğü koşullardan kaynaklanan çok yönlü nedenleri vardır. Dolayısıyla çoğu şehidimize ya gecikmeli olarak, ya çok sınırlı bilgiler halinde ya da isim veya fotoğraf düzeyinde gazetemizde yer verebiliyoruz. Elbette kahraman şehitlerimiz buna layık değildir, her biri ne kadar tanıtılsa yine de azdır. Savaşın büyümesi sonucu ortaya çıkan bu zorluklar, bu konuda daha fazla çaba ve sorumluluğu gerektiriyor.

Bütün okuyucularımızı, yurtseverleri, dostları bir de bu yönüyle şehitlerimize sahip çıkmaya çağırıyoruz. Şehitlerimizi tanıyanların; bu konuda sorumluluk üstlenip yazı, fotoğraf, anı vb. materyalleri gazetemize ulaştırmalarını bekliyoruz.

V.i.S.d.P:
Ayşe Engizek
Vogelsangerstr. 286
50825 Köln

Yazışma Adresi:
Serxwebûn
Postfach 10 31 13
50471 Köln

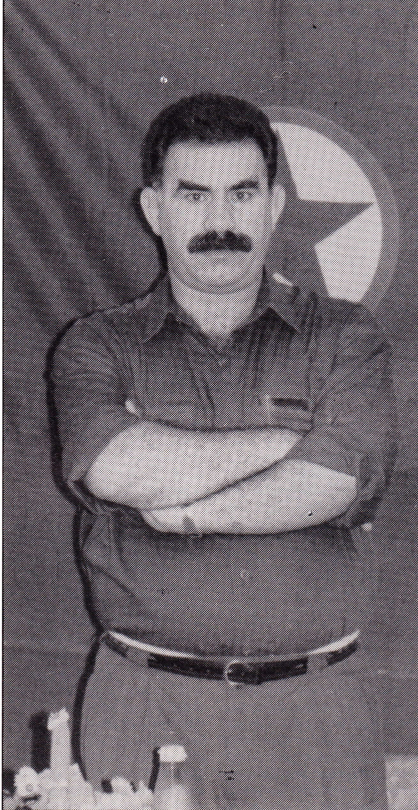
Hesap numarası:
Kreissparkasse - Köln
Konto Nr.: 31 97 2
BLZ: 370 502 99

Avustralya	5.00 A.$	Hollanda	4.50 hfl.
Avusturya	30.00 s.	İngiltere	2.00 £
Belçika	90.00 bfr.	İsveç	16.00 skr.
Danimarka	16.00 dkr.	İsviçre	4.00 sfr.
Fransa	14.00 ffr.	Norveç	16.00 nkr.

Mevcut savaşın seyrine göre kurtarılmış bölgelere yönelmek mümkündür

Baştarafı 28. sayfada

ilişkin yönü böyleyken, en önemlisi de alan değerlendirilmesinde büyük hata var. Halen arazinin değerlendirilmesini yapamıyoruz. Arazi, gerçekçi bir tarzda değerlendirilerek, özellikle askeri durumu göz önüne getirilerek kullanılmalıdır. Burada büyük bir değerlendirme hatası var; muazzam boş arazi, düşmanın kolay girmemesi gereken arazi var. Veya arazinin değerlendirilmesiyle bizim kaybedeceğimiz, kazanacağımız durumlar var; düşmanın kazanacağı veya daha çok kaybedeceği durumlar var.

Savaşın tıkanması veya fazla gelişmemesi, alan denetimini hakkıyla yapmamaktan kaynaklanıyor. Eğer alanı biz değerlendiremezsek, sadece ordu işleyişiyle, nicel-nitelik gelişmesiyle ilerleyemeyiz. Örneğin; beşyüz kişiyi küçük bir yere sığdırırsak, bu, kuşatmaya alınır, bombardımana tabi tutulur ve darbe yer. Ama etrafa bakılırsa, çok geniş bir arazi var. Beşyüz kişinin sağlam bir yayılması, mevzilerini geliştirmesi, hareketliliğini ve her türlü imkan-fırsatını araziye göre yayması savaşın kaderini değiştirir.

Örneğin bir Botan'ı düşünelim; geçen yıllarda çokça yapıldığı gibi, güç ya çok gezgincidir ya da bir yere kapaklanmıştır. Biz uzun süre bunun sakıncalarını yaşadık. Halbuki sayı, belli bir düzeye gelmiş ve bu sayı alanda hem hareketli olabilir, hem de sabit olabilir; geçici olur, sürekli olur. Düşmanın ve kendi gücümüzün durumuna göre bu alan belirlemesi yapılır. Savaşın tıkanması da böylece açılır. Mesela, düşman bir alana girmiyorsa, biraz alanı daha geniş tut; geniş tuttun mu, girmeye çalışacak, girmeye çalıştı mı, zaten tedbirini almışsın, düşüreceksin, düşürüldü mü savaş gelişir.

Karşılıklı tıkanmalar, biraz da arazinin yetkince kullanılmamasından kaynaklanıyor. Ve sanırım Botan, da Garzan, Amed, Dersim ve hatta Serhad'da da bu sorunlar yaygınca yaşanıyor. Bunu halen tam değerlendirdiklerini ve ona göre gücü yerleştirdiklerini, düzenlediklerini söyleyemeyiz.

Bu konuda nasıl genellemeler yapacağız? Şüphesiz arazi bilgisine, coğrafya bilgisine daha fazla sahipsiniz ve bunu en iyi siz sağlayabilirsiniz. Kızıl bölgeler, kurtarılmış bölgeler meselesi artık gündemleşiyor. Zaten yaşanan biraz da budur. Daha yoğun bir biçimde bu bölge meseleleri üzerinde durabiliriz. Sanırım bu konuda bazı ülke devrimleri yeniden incelenebilir; Çin, Vietnam ve diğer devrimler. Tabii ki, aynısı kopya edilmeden değerlendirilebilir, bazı sonuçlar çıkarılabilir.

Savaş artık tam bir doktrindir; tabii günlük olarak beyne, yüreğe hükmeden anlayış ve tutumdur. Çok iddialı, çok yoğun olan, işi biraz ilerletebilir. Genel bilgiyle, yoğunlaşmamış bir kişilikle komuta gücü savaşı geliştiremez.

Bizim için de artık kurtarılmış bölgelere doğru yönelmek, mevcut savaşın seyri, gücümüzün dağılımı göz önüne getirildiğinde, yine siyasal durumlar değerlendirildiğinde mümkündür. Örneğin bir Botan'ın bütünüyle böyle bir süreci yaşayacağı açık; yaşanan da biraz budur. Ama daha tutulması gereken arazi, yeraltının geliştirilmesi, birçok stratejik-taktik hattın tutulması, daha ileri bir adım atılması isteniliyorsa, yayılma meselelerine yeni bir anlayışla bakılması gerekir. Günlük olarak düşmanın takibiyle, haftalık olarak düşmanı değerlendirmekle bu konuda sonuç alınabilir. Hemen bu konuda bir eleştiri yapalım; gerek alt, gerek üst komuta düzeyinin halen böyle güçlü değerlendirmelere gidemediği anlaşılıyor. Savaş taktikleri artık dediğim gibi günlüktür, haftalıktır, aylıktır. Bunlar, çok yaratıcı bir şekilde ele alınmadı mı, savaşta tıkanma olur; beklenmedik bir durumla da karşılaşılabilir. Yani savaş artık tam bir doktrindir; tabii günlük olarak beyne, yüreğe hükmeden anlayış ve tutumdur. Çok iddialı, çok yoğun olan, işi biraz ilerletebilir. Genel bilgiyle, yoğunlaşmamış bir kişilikle komuta gücü savaşı geliştiremez. Yaman bir komuta gücü, komuta kişiliği yoğunlaşmayı en üst düzeyde yaşayandır. Daha önce de söylediğim gibi, ordu işleyişini ve bütün coğrafya üzerindeki hakimiyetini iliklerine kadar kim duyarsa, komutada başarıyı o sağlayabilir. Ama birçok arkadaşımızın öncülüğü buna fazla elverişli değil. Kendini yoğunlaştırmaktan uzaklaştırıyor. Kendini zorlamaktan çekiniyor ve bazıları bunu sabote ediyor. Mesela Güneybatı'da yaşanan durum budur. Bunlar oportünistler oluyor. Birçok bölgede kendini yoğunlaştıramama savaşın sabote edilmesidir. Güney'de halen var, GAP'ta fazla ilerlemiyor, Mardin'de birçok bölgede, mıntıkalarda yaşanan gerçeklik budur.

Botan, bu kadar büyük bir güçle, karış karış elverişli alanı tutabilir. Tuttuğunu derinleştirebilir; birçok savunma tedbiri kadar, saldırı pozisyonları aldırabilir. Buna göre lojistik yerleştirir; ki, bütün bunlar imkan dahilindedir. Bir yandan eğitim, bir yandan birliklerin sağlam savaş noktalarına çekilmesi, eksikliklerin böyle aşılması hep imkan dahilindedir. Gücün alan, bölge, mıntıkalara kaydırılması, günlük değerlendirmeler artık imkan dahilindedir. Nereye ne kadar büyük güç yerleştirileceği belirlenebilir. Saldırı da gerçekleştirebilir. Botan'da buna ulaşılmış, 1000 kişilik güçle bir saldırı olayını da düzenlemek artık imkan dahilindedir. Veya düşmanın bir operasyonunu 1000 kişilik bir güçle karşılamak imkan dahilindedir. Bu, bir hareketli ve gerillayla da birleştirilmiş bir savaşla 2-3 gün de sürdürülebilir, bir hafta da sürdürülebilir. Bunlar imkan dahiline girmiştir.

Örneğin; beyaz bölgelerde bazı saldırılar geliştirebiliriz. Karışık bölgede yine düşmanı tam kuşatmaya alabiliriz. Tabii ki, bu bölge ayrımı koşullara göre daha iyi yapılabilir. Kızıl bölge, Karışık bölge, beyaz bölge ayrımı düşünülebilir. Birçok alanımız için bu şekilde bölge ayrımlarına gitmek gerçekçidir. Her alana özgü taktikler, her alana özgü yaklaşımlar karıştırılmadan geliştirilebilir. Alan değerlendirmeleri, bu açıdan çok önemli; araziyi bölgeler temelinde ayrımlara tabi tutmak, savaşın geliştirilmesi açısından önemli bir aşamayı teşkil ediyor. Bütün Botan, hatta buna Behdinan da dahildir. Hele özellikle Doğu kısmı daha elverişli bir kurtarılmış bölge imkanını veriyor. Aslında bunlar, geçmişte yerine getirilmesi gereken görevlerdi. Savaşa sağ yaklaşımın on yıldır bizi nereye getirdiğini ve bugün Botan'ın bir kesiminin biraz taktiğe yürümesiyle gelişmelerin nasıl sağlanacağı göz önüne getirilirse, tam bir gerillayla girilmesi durumunda bu alanlar kurtarılmış alanlardır.

Düşüncesiz, doktrinsiz ordu mümkün değildir. Köylü rastgeleliğiyle, köylü kurnazlığıyla bu işin altından çıkılamaz. Yine aydın hafifliğiyle ve örgütün sırtından yaşama tarzıyla yaşanılamaz

Botan-Behdinan için olduğu gibi, Garzan için de çok rahatlıkla bu planlar geliştirebiliriz. Garzan'ın da yine benzer iki hattı, kurtarılmış bölge, kızıl bölge esasına göre düzenlenebilir. Kuzeyde Mutki, Sason, Kozluk; hatta Muş'a kadar yönelen kısmı vardır; oralarda bir kızıl bölge yaratma işine gidilebilir. Bunun için koşullar epey elverişlidir. Yine güneyde Hizan, Tatvan, Şirvan, Baykan gibi yerlerde de bir kurtarılmış bölgenin geliştirilmesi zor değildir. İki temel bölge ve buraya bağlanmış iki bölge, iki bölgeli, iki ana karargahlı gerilla bölgeleridir. Arazi mükemmel, güç mükemmel. Artık komuta tarzı, işleyişi, alanı adım adım tanıma, adım adım işgal etme, denetleme günlük işlerdendir. Sınırlar meselesini, adım adım yayılma meselesini mevcut komuta tayin edecektir. Bunu her komutan, çok yetkin bir biçimde yapacak durumdadır.

Aynı durumu Amed'de yaşayabilir. Zaten geçen yıl biraz yaşamaya çalıştı. Fakat biraz yanılgılı yaklaştı. Bölge tutmak isteniyordu. Aslında doğrudur, bölge tutulabilirdi ve bazı sonuçlar da alınabilirdi, ama genel düzey bu kadar gelişmemişti. Yani ülke çapında durumlar biraz değişikti, kendi başına uzun süre kaldıramazdı. Savaşı bu kadar geliştirememiştik, dolayısıyla sakıncaları vardı, oturmak için. Oturmak için düzeltilmesi gerekiyordu, bu düzeltmenin de geçtiğimiz aylarda yeterince yapılmamasının kayıplarıyla karşılaştığı görüldü. Yaratıcı yaklaşamama, ülke genelindeki durumla kıyaslayamama durumu var. Ayrıca birimlerin de gerçekten birçok eksikliği var, özellikle eğitim eksikliği çok önemli. Yine alan hakimiyetini yeterince geliştiremeyişleri, düşüremeyişleri nedeniyle tam geçiş yapılamadı ve bu aşamada darbeler yenildi. Ve gerçekten eğitimsizlik, komutayı düzenleyememe ve araziyi doğru değerlendirememe bu durumda rol oynadı. Belli ki, kızıl bölge, orada da işlerin tırmandırılmasıyla, bu alanların tekrar tam bir gerilla alanına kavuşturulmasıyla mümkündür. Yani bir kızıl bölge esprisi, burada da rahatlıkla oturtulabilir. İki ana bölge, iki ana karargahla sanırım bu sağlanabilir. Güney'de Genç, Kulp, Lice, Palu, Dicle, hatta buna 4. Bölge'ye kadar da yayılma eklenebilir. Yani kızıl bir bölge haline dönüştürülebilir. Kuzeyde de bunun koşulları vardır. Kuzeye Orta Bölge'yi de kısmen dahil edebiliriz. Hatta Dersim'in bir bölgesini de dahil edebiliriz. Boydan boya Kığı, Bingöl'ün kuzeyi, Karlıova, Erzurum, Erzincan'a kadar ulaşılabilecek elverişli alanlar böyle bir bölgeye dönüştürülebilir. Arazi uygun, karargah düzenlemesinin yerleri bellidir. Gücü de, donanımı da yeterlidir. Yani iki ana karargaha bağlı iki kızıl bölge, çok rahatlıkla gelişebilir.

Dersim için de böyle iki bölge geliştirmek artık imkan dahiline girmiştir. Güç yeterliliği, alanlara ulaşma, deneyim bakımından rahatlıkla bu hedefe ulaşılabilir. Yine burayı da Kuzey ve Güney hattı biçiminde ele alabiliriz. Kığı, Pülümür, Nazımiye, merkez, Ovacık arası zaten şimdiden bir ana karargaha dayalı kızıl bölge durumundadır. Güney hattı; Ovacık, Hozat ve yeni açılan Koçgiri hattıyla, Erzincan'la birleştirilirse, bir kızıl bölge olarak değerlendirileceği anlaşılmıştır.

Bunun dışında ara bölgeler ve karışık bölgeler vardır. Gerillaların takım düzeyinde olduğu, fakat pek araziyi denetleme, arazide uzun süreli çatışmayı yapma durumunda olmadığı bölgelerdir. Vur-kaç taktikleriyle, gizli, hareketli bir tarzda gerillanın sonuç aldığı bölgelerdir. Böylece ana bölge niteliğinde de olabilecek yerler var. Hemen her eyaletin durumu böyledir. Ve bazı eyaletler de tümüyle böyledir. Mardin, GAP böyledir. Serhad'ın durumu daha değişik; Serhad'da kurtarılmış bölge olabilir. Tendürek, Ağrı, Büyük Ağrı, Küçük Ağrı kurtarılmış bölgeler olarak, yani ikişer bölgeli ana karargahlar olarak rolünü oynayabilir. Yani oranın da kurtarılmış bölge gerçeği, zayıf da olsa, gelişmesi imkan dahilindedir.

Diğer bölgeler, az çok gerilla bulunan, fakat kızıl bölgelere göre hareket tarzı, eylem tarzı olmaması gereken bölgelerdir. Gizli, oldukça hareketli olabilecek baskında da, pusuda da uzun vadeli çatışmalardan kaçınacak, küçük birimlerle olacak hareket tarzıyla geliştirilecek bölgelerdir. Cephe çalışmaları bunlarda yoğundur, biraz daha ağırlık verilir. Yine milis biraz çalıştırılabilir. Kızıl bölgeler, aynı zamanda iktidar bölgeleridir; oradaki halk da tam denetimdedir ve artık halk iktidarıyla işler yürütülür.

Beyaz bölgeler diye tabir ettiğimiz alanlar, düşmanın merkezleridir, düşmanın günlük denetiminin tam olduğu yerlerdir. Buraya da sızma ve tam gizlilik biçiminde girilir; aniden girilir, eylem yapılır çıkılır. İçteki birimler de tamamen gizli çalışan birimlerdir. Burada gerilla olmaz; her ne kadar "şehir gerillası" diye bir deyim varsa da, aslında "şehir gerillası" diye bir gerilla yok. Orada gerillanın vurup çekilmesi için hazırlık yapılır. Orada da milis hazırlanır, bazı keşif birimleri, bazı gizli örgüt birimleri oturtulur; gerillanın darbe vurması için. Yani silahlar dışarıdadır, "şehir gerillası" esprisiyle girmek sakıncalıdır, doğru bir biçim değil. Ama örgütsel hazırlık yapılır, keşif, istihbarat tam yapılır; gerillayla bağlantılı olarak eylemler orada böyle geliştirilir. Bunun yanında halk örgütlenmesi, cephe örgütlenmesi ve halkın

siyasal etkinlikleri bu merkezlerde devreye sokulur.

Gerek askeri, gerekse siyasi savaşımı böyle geliştirmek mümkündür. Bunlar, bilinen genel doğrulardır. Hiç şüphesiz her eyalet kendi somutunu, arazi itibariyle de böyle değerlendirmeye tabi tutarak, nereye nasıl anlam vereceğini, nereye nasıl yükleneceğini çok iyi bilir.

Yönetim demek, komutanlık demek; savaşı sürekli her yönüyle değerlendirip ilerlemeyi sağlama gücünde olmak demektir. Ama kendinize bakın, aslında bizim burada değerlendirebileceğimiz birçok husus genel düzeyde bile yaklaşmadığınızı, bilginiz de olsa, ilginiz de olsa bunun çok sistemsiz olduğu, bir doktrin haline gelemediği, özellikle yetkin bir yoğunlaşmaya, yetkin bir emir-talimat düzenine kavuşmadığınızı göreceksiniz. Böyle bir konumu elde etmek, emir-komuta düzeyine tam gelmekle mümkündür. Emir-komuta düzeyine gelmek, ordu gücünü kurmakla mümkündür. Ordusu olmayanın emir-komuta gücü olması saçmadır. Ordu gücünü yaratmak için, kendinizi müthiş vereceksiniz; her komutan kendi ordusunu oluşturacak. Bunun için eğitimini tam verecek, araç-gereci ve her türlü ihtiyacını, moralini yüksek düzeyde verecek. Ondan sonra böyle meselelere el atabilir, bölge yaratabilir.

Savaş gerçeği, en acımasız gerçekliktir. Bu gerçeğe tam hakkını, ancak çok iddialı, çok tutkulu, her şeyini ortaya koyabilen önder kişilikler verebilir. Şikayet kabul etmeyen, eksiklik "kaderdir" deyip önünde yatmayan, her şeyin üzerine yürüyebilen, çözebilen kişiliklerle bu savaş geliştirilir, bu iş ilerletilir. Bunun bilgisi var, sınırlar, olanaklar küçümsenemez; kendinizi veriş tarzınızı, sorumluluk anlayışınızı, biraz da beyninizi çalıştırma meselenizi halledeceksiniz. Yani bu, gerektiğinde sabaha kadar veya gece-gündüz düşünülerek halledilebilir. Düşüncesiz, doktrinsiz ordu mümkün değildir. Köylü rastgeleliğiyle, köylü kurnazlığıyla bu işin altından çıkılamaz. Yine aydın hafifliğiyle, aydın yetersizliğiyle, aydınların kendini kandırma ve örgütün sırtında yaşama tarzıyla yaşanılamaz. Şimdi birçok sorumlu öğemizin durumu biraz böyle; köylü öğeler, köylü kurnazlığını geliştiriyor. Aydınlar da köylü öğeleri kullanma kurnazlığı peşindeler. Birbirlerinin eksikliklerini giderme veya birbirlerini iyi değerlendirip birlikte götürmeyi bir türlü akıl edemiyorlar. Aslında aydın kim, köylü kim pek belli değil. Hepiniz köylü sayılırsınız veya hepiniz bir yerde parti öncüsü olduğunuz için aydınsınız, yani sınıf aydınlarısınız, çünkü bilinçlisiniz. Komutanlık, köylü özelliklerin geliştirilmesi değildir. Yine siyasal sorumluluk, zor sorunlardan kaçınmak, kendini hep demagojiyle yaşatmak demek değildir.

Yakıcı görevler var, ona köylü de yürür, aydın-şehirli de yürür. Ve parti çizgisinde, partinin önderlik gerçeğinde kesin birleşsinler. Biz de bu işleri götürmeye çalışıyoruz. Sizinki kadar olanaklar yok, sizinki kadar eylemlilik geliştirilecek koşullardan yoksunuz. Ama halen gerek eğitim, gerekse günlük yönetim tarzımla, bu işleri kesinlikle sizin yürüttüğünüz gibi yürütmüyoruz, sizin denetlediğiniz gibi denetlemiyoruz. Benim yanımda, öyle sizin yanınızda olduğu gibi bir eksiklik, bir kendini vermeme, bir emir-komutaya gelmeme, en önemlisi de duygu tutkusu zayıf olma ve bir kaçış olayı meydana gelmiyor. İlgi yüksek, ruhuna kadar yükle diyoruz ve bir de bunu zorla yapmıyoruz. Sunduklarımız bunu takdim ediyor. Gönülden kazanıyor kısaca, gönülden katıyoruz ve memnun oluyor, dolayısıyla yeteneklerini harekete geçiriyor. Hiçbir işi zorlamayla yapmıyoruz. En zor işi bile büyük bir özveriyle yapabiliyor. Şimdi bu bizim tarzımız; ilgisi yüksek, tutkusu yüksek. En ufak olanaklarını bile mükemmel değerlendiren, herkesi her yönüyle aydınlatabilen, kusur bırakmayan bir çalışma, kabul edilebilir, katılabilir bir çalışmadır ve bu bence başarıların esasını teşkil ediyor. Yani önderlik tarzım insanımızı değerlendirme, insanımızı harekete katma, bütün coşkusunu belirlemede hayati bir rol oynuyor. Birçok komuta yapımızın acaba önderlik tarzını ne kadar benimsedikleri, ne kadar uyguladıkları tartışmalıdır. Ve hatta bizim tarzımızla taban tabana zıt bir yaklaşımı uzun süre korudukları biliniyor.

Önderlik olayına bağlılık gerekir. Savaş olayı, önderlik ölçüleri sağlam alınmadan geliştirilemez. Parti öncüleri, savaşta önderlik gerçeğini şahıslarında en iyi temsil eden kişilerdir. Bu olmadan, ordulaşma ve savaşın gelişmesi ilerletilemez. Bazı öğelerimiz, öncünün vasıflarıyla bağdaşmayan özellikleri konuşturuyorlar. Eğitimi, örgütlemeyi, planlamayı yapmazlar ve bu, kayıplara yol açıyor. İyi bir parti kişiliği bütün bunları önleyerek gelişmeye yol açabiliyor.

Kızıl bölge esprisi, Garzan, Amed, Dersim ve Serhad'da da rahatlıkla oturtulabilir. Bunun için koşullar oldukça elverişlidir. Her eyalete iki ana bölgeye dayalı iki ana karargahla bu rahatlıkla sağlanabilir. Buralarda kurtarılmış bölgelerin geliştirilmesi zor değildir. Arazi mükemmel, güç mükemmel. Artık komuta tarzı, işleyişi, alanı adım adım tanıma, adım adım işgal etme, denetleme günlük işlerdendir.

Parti önderlik gerçeği biraz uygulandığında, bunu temsil edenler kesin başarılı oluyorlar. Demek ki önderlik, savaş ve ordu işlerinde hayatidir. Ve en üst düzeyden en alt düzeye kadar herkes bu yürüyüş ve vuruş tarzıyla savaşacaktır. Parti öncüleri, "partiliyim" diyenler bunu sağlamaktan sorumludurlar. Bu tartışılmaz, çoktan kadro düzeyinde olanların görme veya çok anlamlı biçimde bu gerçeği temsil etmeleri gerekirdi. Ve hiç kimsenin de önderlik gerçeğiyle oynamaması hayatidir. Bu konularda da kendinizi düzeltmeniz gerekir. Birçok komuta öğemizin, yönetim öğemizin bu noktada verdiği söze tutarlı bağlı olmayı bilmesi lazım.

Hiç şüphesiz parti öncülüğünü, parti önderlik gerçeğini böyle sağlam ele almalısınız. Ve bu da savaşı geliştirme imkanı veriyor. Yani savaşın en temel geliştirme nedenlerinden birisi önderlik gerçeğini mükemmel uygulamaktır. Taklit ederek olmaz, boşa çıkararak olmaz, keyfe dönüştürerek olmaz. Kürdistan'da, önderlik gerçeğinin doğru kavranması ve uygulanması olmadan bir yaprak bile kıpırdatılamaz. Savaşta 24 saat bile sağlam yaşanamaz.

Bütün bunları, en üstten en alt düzeye kadar herkesin iyice kavraması gerekir. Bu, Kürdistan'daki devrimin bir kanunudur. Herhangi bir önderlik gerçeği değil, herhangi bir sınıf gerçeği değil, bizim gerçeğimiz işleri ilerletebilir. Buna proleter veya emekçi sınıf gerçeği diyelim. Somutlaşmasını böyle yapmıştır ve bu da tarihi olarak kendini kanıtlamıştır. Onunla oynamak onu kullanmak yerine ona hakkını vererek, layık olarak, zafere en temel bir etken biçiminde rolünü oynatarak sonuca gidilir. Sizin inisiyatifinizi kimse kırmıyor, tam tersine bunu teşvik ediyoruz. Önder olmanız için tüm desteği sunuyoruz. Ama bir de kendi keyfinizi temel alarak veya kendinizi temel önderlik gerçeğinden ayırarak ilerleyemeyeceğinizin farkında olmalısınız.

Koordinelerden takımlara doğru inildikçe daha yaygın bir biçimde ve ileri düzeyde ağır subjektif yanılgılar yaşanıyor. Başarmak mecburiyetindesiniz. İyi komuta özelliklerine biraz ihtiyacınız var ve o da bizim gerçekleştirdiğimiz ve başarısı kanıtlanmış özelliklerle mümkündür. Sağa-sola yatmadan, şu veya bu biçimde boşa çıkarmadan, sıkıcı-baskıcı olarak da görmeden savaşı özgürlüğün ifadesi, başarının ifadesi biçiminde en rahat gönüllü ilişkilerin temeline alarak, bir de bu yönüyle kendinizi tamamlayın. Savaşı özellikle komuta düzeyinde geliştirmenin en önemli eksikliğini gidermiş olarak muazzam bir gelişme, savaşı tırmandırma, orduyu geliştirme imkanı verecektir.

Halkla ilişkiler meselesi, bilmem lojistik meseleleri vb. iyi düzenlenecek. Ayrıca cephe faaliyetlerine, milis çalışmalarına anlam vereceksiniz. Halk örgütlenmesi biraz iyi olmasına rağmen, milis çalışmaları fazla geliştirilmemiştir. Elimizde olan birçok şehir var; mesela bir Batman fazla örgütlü olmadığı için, düşman tarafından nasıl kullanıldığını biliyoruz. Aslında burayı düşmana çok pahalıya patlatabilir bir hale getirmek gerekir, ama örgütlenmesi yok. Ve sayısız ilçe böyledir. Birçok köy fazla örgütlü değil, düşman da zaten biraz buraya yöneliyor. Buralara ilişkin eyalet komutanlıklarının kapsamlı görevleri vardır.

Lojistik ihtiyacınızı çok zengin karşılayabilirsiniz; yıllık karşılayabilirsiniz. Ayrıca çok değişik bir şekilde yerleştirebilirsiniz. Yani düşmana kaptırılmayacak biçimler var. Sık sık düşmanın eline geçecek yerlere yerleştirilmiştir. Yani geçmişte çok ucuzca kaybedildi. Evet belirtmeye gerek yok; bunları nasıl en iyi korursunuz, artık bu konularda da bizi isyan ettirecek durumlar olmamalı.

Ele alabileceğimiz temel sorunlar bunlardır. Bu hususlar karşılanırsa, savaşın büyümesi işten bile değildir. Büyümekten de çekinmeyelim diyoruz. Düşman, şiddeti tırmandırdıkça, ordulaşmanın tırmandırılması gerekir.

Sizin önünüze bazı rakamlar konuldu. Bu rakamları her an tırmandırmanız mümkündür. Rakamın tırmandırılması da, savaşın tırmandırılmasının en önemli bir nedenidir. Sayı geliştirmeden savaşı geliştiremezsiniz. Hatta kendinizi bile koruyamazsınız. O açıdan zaten eğitim gücünüz de ortaya çıkmış; birçok insan eğitimle yeni katılımları geliştirebilir. Genel katılımları ve özel yollarla katılımları hızlandırın. Verilen bazı rakamlar vardı, o rakamların üzerine çıkın. Zaman zaman ikiye katlayın.

Yönetimlerin alanlara, hatta mıntıkalara kadar değerlendirme gücünde olması gerekir. Dönemi biraz böyle değerlendirin dedik. Biraz değerlendiriniz; hazırlıklarınız yoğunlaştı. Ve sanırım bir ileri adım daha atılacak. Yine de acele edin demiyorum, ama kaybedilecek bir saatimizin bile olmadığı da açık. Çünkü düşmanın terörü, öyle basite alınacak bir durumda değildir. Katliamları öyle kolay sineye oturtulacak bir durumda değildir. Adam kesin imha peşinde ve bunun ancak savaşı tırmandırmakla, gücü korumakla boşa çıkarılabileceği ve tarihin bu en önemli kesitinin lehte sonuçlandırılabileceği açıktır.

Başta komuta ve savaşçılar olmak üzere bütün yapımız bu gerçekler temelinde önümüzdeki döneme yaklaşım gösterecektir. Buna göre bir hazırlıkla yürüme, savaşı tırmandırma işini bütün benlikleriyle, yetenekleriyle ayaklandırarak katılacak ve mutlaka kazanmayı bilecektir. Çok bilinen bu hususları, böylece tekrar vurgulamamızın nedeni, işin hafife, basite alınmaya mahal bırakmadığı, tam tersine herkesin kendinde ne bitiyorsa, böyle bir yürüyüş için kaçınılmaz olduğu, kendine verdiği söz, çevresine ve yaşamına gösterdiği saygının tek gereği böyledir. Bunun dışında hiç kimse, hiç kimseden herhangi bir çıkış, bir kurtuluş umudu beklemesin. Umut kendisindedir, çare kendisindedir. Onu da, yeteneklerini ayaklandırarak gerçekleştirecektir.

Biz bu temelde tekrar bütün komuta yapımıza ve savaşçılarımıza başarı için ne gerekiyorsa öyle yaparak, öyle davranarak kazanmalarını diliyoruz, selam ve sevgilerimizi sunuyoruz.

Beyaz bölgeler diye tabir ettiğimiz alanlar, düşmanın merkezleridir, düşmanın günlük denetiminin tam olduğu yerlerdir. Buraya da sızma ve tam gizlilik biçiminde girilir; aniden girilir, eylem yapılır ve çıkılır. İçteki birimler tamamen gizli çalışan birimlerdir. Orada gerillanın vurup çekilmesi için hazırlık yapılır. Milis hazırlanır, bazı keşif birimleri, bazı gizli örgüt birimleri oturtulur; gerillanın darbe vurması için.

Bugünkü konuşmamızda; önümüzdeki günlerde geliştirmeye çalışacağımız eylem ve savaş çizgimizin bazı genel özelliklerini değerlendirmeye devam edeceğiz. Düşman yaz operasyonlarından beklediği sonucu alamadı. Bizim taktik girişimlerimiz yazın yapılması gereken operasyonları en az kayıpla boşa çıkarmaktı, bu anlamda başarılı sonuçlar alındı. Mevcut kayıpların da doğrulara ters düşmenin sonucu olduğu, taktik hattın esas itibariyle doğru olduğu, yetkin uygulanmasında başarılı olabileceği anlaşıldı. Ama dikkat edilirse, bu, savaşta arzuladığımız büyük açılım ve gelişme sayılmaz. Düşmanın son operasyonları biraz da bu gerçeği sürdürmek; yani taktik açılımı, savaş gelişimini sınırlandırmak içindir. Her ne kadar imha amaçlı operasyonlardan bahsediyorsa da, kendisi de buna fazla inanmamaktadır. Daha çok savaşı önleme tedbirlerini geliştirmektedir. Bu, hem halkın mücadelesini sınırlandırmayı, hem de gerillanın açılımını engellemeyi amaçlıyor. Bunu iyi bilmek gerekir. Dolayısıyla bizim için sorun, bu savaşı önleme taktiklerini geçersiz kılmak, savaşı geliştirmeyi, orduyu inşa etme ve büyütmeyi, planlamamız çerçevesinde bütün hızıyla sürdürmektir. Bu anlayışı biz baharla birlikte geliştirmek istiyorduk. Hazırlıklar yetersiz olduğu için süreci uzattık. Yaz süreciyle hayata geçirmek istedik. Kısmen hayata geçirildi. Fakat halen ordu inşa ve savaşı geliştirme; mevcut operasyonları da göz önüne getirdiğimizde, arzulanan seviyenin gerisindedir.

Hiç şüphesiz bunun başka yan nedenleri de vardır; özellikle muazzam eğitim yetersizliği, güç düzenlemesi, güç yerleştirilmesi, komuta kuralları, birçok alan düzenlemesindeki ölçüsüzlük veya yeterince alan ağırlıklarını değerlendirememe, zamanında yetişememe; en önemlisi de yönetimlerin oldukça, en üstten en alta kadar yetersizliği yaşaması. Bu arada irtibatlar, istihbarattaki eksiklik yan etkiler olarak, savaşın fazla gelişmemesinde etkili olmuşlardır. Şüphesiz bunları, sizler de oldukça değerlendiriyor ve gelişim sorunları üzerine kendi somutunuza göre cevaplar arıyorsunuz. Biz burada somut plan ortaya koymayacağız. Bu, hem biliniyor ve hem de kendi somutunuza özgüdür; biraz da gizli gelişmek zorunda; eylem planlamaları çok itinalı, çok gizli geliştirilmesi gereken hususlardır. Ama bizim söylemek istediğimiz; savaşın genel gelişim perspektifidir.

Biraz daha ülke somutuna baktığımızda ve özellikle hükümetin içinde bulunduğu durumu değerlendirdiğimizde; ayırt edici özellikler var. Diğer hükümetlerde olduğu gibi, bu hükümetin de bütün kaderini, Kürdistan'daki savaşın tasfiyesine bağladığı açıktır. Başka bir meseleye el atması ve sonuç alması mümkün değil. Meseleyi birinci sırada ele alma ve Türkiye'nin kaderini buna bağlama, diğer hükümetlerde olduğu gibi, bu hükümetin de en son sınırına kadar yaklaşım gösterdiği bir husustur. Kaldı ki hükümetlerin de ötesinde, devletin bunu kendi varlığı için bir kader meselesi yaptığı, mevcut geleneksel politikanın tükenişini en çılgın kontra eylemleriyle sonuçlandırmak istediği ve bu anlamda devletin bütün temel kurumlarını; parlamento, anayasal kuruluşlar, yargıtay, Anayasa Mahkemesini; partiler ve diğer bütün bürokratik kademeleri; yine ordunun durumunu mevcut savaşa göre ayarlamıştır. Hükümet koordineyle adeta görevli kılınmış; özel savaşın planlamasının emrinde harekete geçirilmiştir. Eskiden de böyleydi, ama şimdi açığa çıkmış; yani kendini cephe birliği biçiminde yüzeye vurmuştur. En son, Mehmet Sincar'ın katlinde görüldüğü gibi, hiçbir yasa tanımadan bunu kendi içine kadar yansıtacağını göstermiştir.

PKK Genel Sekreteri Abdullah ÖCALAN yoldaşın savaş karargahlarına talimatı:

Mevcut savaşın seyrine göre kurtarılmış bölgelere yönelmek mümkündür

Demirel'in 1 Eylül konuşması, halkın tehdit edilmesi ve legal faaliyetin, kontra eylemleriyle cezalandırılacağı biçimindeydi. Ve bunu uyguluyorlar. Daha da geliştirilebilir. Fakat bunun bir politik tükeniş olduğunu ve bununla fazla ilerleyemeyeceklerini de biliyorlar. Tam çıkmaz denilen bir olay var. Kışa kadar biçtikleri bir ömür var; kışa kadar sonuç almak istiyorlar. Tabii ki, bu bir planlamadır. Sonuçlarına bakıp yeni birtakım planlamalar yapabilirler; belki yumuşayabilirler, belki ateşkes gibi meseleleri ön plana çıkarabilirler veya dış kamuoyunun da durumunu göz önüne getirerek bazı yanıltıcı çabaları geliştirmek isteyebilirler. Yani Mart seçimlerine ya tam ezerek, ya da tam bir ateşkes havası yaratarak gitmekle karşı karşıya olduklarını bilmek lazım. Bizim ise buna karşı -ki buna kendileri topyekün savaş diyordu- savaşı, her düzeyde geliştirmemiz; bütün mücadele yöntem ve araçlarını devreye koymamız ve temelde de gerillayı, gerilla ordulaşmasını ve savaşmasını tırmandırmamız gerekir. Diğer bütün mücadele biçimlerini buna bağlamak gerekir. Doğru bir taktik anlayışla ancak direnilebileceği, karşı konulabileceği anlaşılmıştır.

Gerillanın yetkin uygulanmasıyla önemli başarılara ulaşılabileceği geçen yaz sürecinde oldukça netleşmiştir. Daha yetkin uygulanması halinde, savaşta denge durumunun yakalanabileceği ortaya çıkıyor. Bu anlamda temel sorunumuz; kendi savaş tarzımızı, onun örgütlenmesi ve ordulaşmasını yeterince oturtamamamızdır.

Bunun dışında sorunlardan fazla bahsedilemez. Savaşı geliştirmek için her şey var. Dış ortam, irtibatlar ve halk desteği savaşın geliştirilmesine oldukça uygundur. Bir gerilla savaşımının mükemmel gelişmesi için temel üs alanlarını tutmaktan alalım lojistik ihtiyaçlarının karşılanmasına kadar, hemen hemen her şey iyidir. Yine mevcut nicelik sayısı, bir savaşı geliştirmek için idealdir. Kadro komuta gücü oldukça bilinçlidir ve bir orduya yeterlidir. Sayıyı 50 bine tırmandırırsak bile mevcut kadro bunu yapabilir. Tabii bunun şartı, bir türlü kendini veremeyen; yani savaşı geliştirmeye ve ordulaşmayı sağlamaya kendini veremeyen alışılagelmiş kadro düşkünlüğünün, komuta yetersizliğinin giderilmesidir. Yine ortaya çıktı ki, aslında savaşçı iyi savaşıyor, savaşçıda fazla kusur yok, kusuru eğitimsizliğidir; şüphesiz eğitimsizliği de komutan giderir. Bunun olanaklarının her yerde olmasına rağmen savaşçıyı eğitme, biraz daha iyi savaşçı düzeyine getirme sorumluluğu; her düzeyde, her kademede, her alanda layıkıyla yerine getirilmiyor.

Savaşın bir sanat olduğu, bu sanatın icra edilmesinin ustalık gerektirdiği açıkken, en kaba yaklaşımlarla karşılaşıyoruz. Gerek planlamada, gerekse yürütmede akıl almaz hatalar yapılıyor. Askeri çizgimizin bütün tartışmalarında, bir eylemi veya bir savaş tarzını nasıl siyasi temellere, nasıl gelişim seviyesine bağladığımız açıktır. Bu amaçla birlik düzenlemesi, değer harcanması nasıl ve ne kadar göze alınır, çok tartışılmasına rağmen halen yönetimlerin, komutanlıkların bir eyleme nasıl yaklaşılır, bir eylem nasıl planlanır; artıları, eksileri nelerdir, buna ustaca yaklaşıldığını iddia etmek zor. Eylemde rastgelelik var, verimlilik fazla göz önüne getirilmiyor. En önemlisi de hedefin büyüklüğüne göre güç gerçeği dikkate alınmıyor. Hangi hedef, hangi güçle ve hangi araçla, hangi hazırlıkla, hangi sürede üzerine yürünebilir bir hedeftir anlayışı, aslında bizim komuta yapımızda yerleşmiştir. Her komutanın rastgele hareketi oldukça kayıplara yol açmıştır. Keyfe göre hedef seçme, hareket ve savaş tarzı belirleme yaygındır. Planlamalar genel düzeyde kalıyor ve bir de bütün komuta yapısına özümsetilmemiş oluyor; bu da koordinelerin görevlerini layıkıyla yerine getirmemesinden kaynaklanıyor. Komuta yapımız, özellikle takım düzeyine kadar kendilerini plana kavuşturmamıştır. Genelde ne söylenirse, onu yapıyorlar. Halen inisiyatifleri sınırlı olduğu gibi, üst düzey planlamasını da aslında özümsemiş değiller ve yaratıcı uygulatamıyorlar. Koordinelerin de bunda payı az değildir. Alt düzeyin elini kolunu biraz tıkıyorlar; inisiyatif tanımadıkları gibi, kendi üst düzey talimatlarını da uygulatamıyorlar. Çıkmaz biraz burada.

Botan, bu kadar büyük bir güçle, karış karış alan tutabilir. Tuttuğunu derinleştirebilir; birçok savunma tedbiri kadar, saldırı pozisyonları geliştirebilir. Gücün alan, bölge, mıntıkalara kaydırılması, artık imkan dahilindedir. Nereye ne kadar büyük güç yerleştirileceğini belirleyebilir. 1000 kişilik bir ordu gücüyle düşmana saldırı düzenlemek ve 1000 kişilik bir güçle düşmanın operasyonunu karşılamak artık imkan dahilindedir.

Yoğunlaşılması gerektiğini söyledik. Bununla biraz ordulaşmanın niteliksel gelişmesi sağlanabilir. Gerçekten her birimimizin, azami verimlilikle çalışma da şurada kalsın, asgari verimlilik düzeyi tutturulamıyor ve bir de ucuzca kayba açık bir anlayış ve tutum içerisinde bulunuluyor. Her an kendini harcayabilir, her an çok verimsiz bir eyleme yönelebilir; her an umulmadık bir durumla kendini karşı karşıya bırakabilir. Neden? Çünkü plansız. Neden? Çünkü hakim değil, gerillaya tam ulaşmamıştır. Bu konuda alt denetim gücü olamıyor, üst denetim gücü olamıyor; tam bir ordu disiplini oturtulmuş değil ve bu da verimi düşürüyor.

Bu durum, bu yaz süresinde biraz ortaya çıkmıştır. Bunun da büyük bir yoğunlaşmayla, herkesin ordulaşma meselesini temel mesele yapmasıyla, bu işi nasıl ilerleteceğini düşünmesiyle aşılabileceğini başlangıçta defalarca vurgulamıştık. Yani biz sadece koordinelere bağlı, onları dinleyen bir yapının ordu olamayacağını söylüyoruz. Böyle bir ordulaşma bir isyan örgütü gibi olur ki, bu örgüt de gerillaya dayanamaz, çatışmalardan fazla sonuç alamaz. Bunun da birçok sakıncası ve yetersizliği ortaya çıkmıştır. Bir gerilla bölgesine -eğer tam iyi bir gerillaysa- düşmanın bir operasyonu çok pahalıya ödettirilebileceğini defalarca söyledik. Aslında bu özelliğe epey yatkın olmamıza ve buna epey yaklaşmamıza rağmen tam uygulayamadığımız için "fırsatı kaçırdık", "silahı alamadık", "imhadan kurtulduk" gibi söylemler oluyor ki, bunun da nedeni, yapının tam tarzı tutturamaması, buna kendini tam verememesi ve boşlukların olmasıdır. Yani ordu işleyişimiz, ordu yoğunlaşmamız mevcut imkanlarımızın gerisindedir. Komuta düzenlenmesi komuta yoğunlaşması, özellikle bu konuda savaşçıların gerisindedir.

Biz bu konuda niteliksel büyümenin çok ileri olabileceğini, mevcut nicelikle çok iyi gelişmenin sağlanabileceğini iddia ettik. Gücün cesaret, fedakarlık durumu, dayanma gücü on kat daha fazla eyleme göredir. Müthiş alan savunması yapabilir; hareketsiz savaş verebilir. Aslında birçok değişik eyleme açıktır. Ama komutanın değerlendirilemeyişi, seferber edemeyişi, koruyamayışı bu elverişli olumlu özellikleri işlemez kılıyor. Bunun da orduyla büyük bir aşkla, büyük bir tutkuyla en ince ayrıntılarına kadar ilgilenmekle, bu "işe varım" diyenin, "iddialıyım" diyenin kendini vermesiyle aşılabileceği ortadadır. Rastgele, soyut, ilgisiz yaklaşımlarla, tutkudan uzak, ilgisi zayıf, ayrıntıya hükmetmede, bütün sorunlarıyla çok canlı ilgilenmede yetersiz bir komutayla aşılamaz. Mevcut birçok komuta gücümüzün çok genel kaldığı, kendisini de ordulaştıramadığı, bir komuta kişiliğine ulaşamadığı ortada. "Balık baştan kokar"; komuta, önemli oranda böyleyse, yapının da fazla ordulaşamayacağını belirtmek zor değil.

Dolayısıyla gerçek işleyen bir komuta yapısı; hem üstten, hem alttan denetlemekle, ama inisiyatifini de mükemmel kullanan gerillayı iyi anlamakla mümkündür. Ne silahlı propaganda, ne başlayan gerilla, ne de düzenli ordu şemalarına düşmemek gerekiyor. Bu, her alanın oldukça yaratıcı düşünmesiyle bulabileceği, varabileceği bir sonuçtur.

Niceliğimiz, istediğimiz savaşı geliştirmeye yeterli olmakla birlikte, eğitim yetersizliği, en önemlisi de komutanın orduyu inşa ve savaşı geliştirmede yaşadığı biçim noksanlıkları, yoğunlaşma eksikliği, ilgi-tutku zayıflığı; nedeniyle, meselesi, araçlar meselesi, güç meselesi; hangi hedefe hangi güç, hangi yöntemle yaklaşım meselesi çok büyük bir uğraşı haline getirilmediği için; bu konuda gerek yönetmelik düzeyi, gerekse bireysel inisiyatif ve yaratıcılık fazla hayata geçirilmediği için savaşın ve ordulaşmanın gelişmesinde sınırlı kalınmıştır. Bunun işleyişe, kendi içindeki alt-üst özelliklerine

Devamı 26. sayfada